

**Zvláště chráněná území
přírody Zlínského kraje**

Zvláště chráněná území přírody Zlínského kraje

ISBN 978-80-87833-26-1

Věnováno památce našeho spolupracovníka,
ornitologa a ochránce přírody Valašska
PaedDr. Jana Pavelky
(29. 4. 1959 – 8. 12. 2013)

Obsah

Úvod	7
Přírodní poměry Zlínského kraje	8
Historie ochrany přírody ve Zlínském kraji	24
Přehled a charakteristika zvláště chráněných území	
Chráněná území Kroměřížska	29
Chráněná území Uherskohradištska	75
Chráněná území Vsetínska	119
Chráněná území Zlínska	153
Chráněná krajinná oblast Beskydy	187
Chráněná krajinná oblast Bílé Karpaty	209
Použitá literatura	264
Autoři fotografií – zkratky	265

Úvod

Dostáváte do rukou další knihu z řady Přírodou Zlínského kraje, vydávanou Zlínským krajem, která komplexně shrnuje do jedné publikace dílčí problematiku, tentokrát zvláště chráněná maloplošná území ve Zlínském kraji včetně částí území obou chráněných krajinných oblastí ležících v jeho hranicích. Ve Zlínském kraji je těchto území v současnosti úctyhodných 215, a to ve 4 kategoriích – národních přírodních rezervacích, národních přírodních památkách, přírodních rezervacích a přírodních památkách. Může se zdát, že je to velké množství, ale musíme si uvědomit, že i přes velké číslo se jedná jen o malé části, zbytky kdysi plošně rozsáhlých biotopů, s posledními zbytky populací či dokonce již jen jedinců mnoha druhů rostlin a živočichů, které se díky našemu rozvoji, změně stylu života i přístupu k životnímu prostředí stali vzácnými a mnohdy kriticky ohroženými ve své existenci. V číslech se pak jedná celkem o 1 422,5 ha, tedy jen 1,59 % celkové výměry Zlínského kraje. Je proto naší povinností zachovat a udržet přírodní, krajinnou i druhovou rozmanitost pro naše potomky. I přes značné vědecké poznání i obecné povědomí to však stále není jednoduché a samozřejmé. Mnozí movití lidé a investoři se snaží tuto povinnost zpochybnit a bagatelizovat. Chtějí si přírodu koupit jen pro sebe a své zisky. Do nejcennějších, nejkrásnějších a také nejohroženějších lokalit se snaží proniknout se svými komerčními záměry a nechtějí si uvědomit, že tím toto území a jeho hodnoty nenávratně zničí. Počty mizejících a vymírajících druhů z naší přírody jsou toho důkazem i varováním. Chráněná území jsou vlastně jakousi současnou archou Noemovou, kde přežívají poslední jedinci rostlin a živočichů, čekající, až lidstvo pochopí, že i oni pro něj mají nenahraditelnou cenu, která se ani dostatečně nedá vyčíslit v penězích. Přáním autorského kolektivu pracovníků ochrany přírody a krajiny je, aby tato kniha přispěla jednak k poznání toho nejcennějšího, co v kraji máme, ale také ke změně přístupu nejen k naší přírodě. Zatím se ještě můžeme těšit ze vzácných druhů rostlin a živočichů i krásné krajiny. Zatím ještě ano!

Jaroslav Hrabec

Přírodní poměry Zlínského kraje

Klima

Základní rysy podnebí zlínského regionu určuje jeho poloha v mírně vlhkém podnebním pásu, v oblasti na přechodu mezi přímořským a pevninským podnebím, s převládajícím západním prouděním vzduchu v teplém pololetí a východním prouděním v chladném pololetí. Klimatické charakteristiky jsou ovlivněny především specifickými přírodními podmínkami regionu.

Podle E. Quitta (1971, 1984) jsou ve zlínském regionu zastoupeny všechny 3 klimatické oblasti. Dolnomoravský úval a jeho bezprostřední okolí na severu a severozápadě; Kyjovská pahorkatina na východě – jižní část Hlucké pahorkatiny ve Vizovické vrchovině a Hornomoravský úval a jeho bezprostřední okolí na jihu, tj. nižší polohy Litenčické pahorkatiny a Chřibů, leží v teplé klimatické oblasti. Základním znakem této oblasti je průměrná červencová teplota vzduchu 18 až 20 °C, průměrná lednová teplota vzduchu -2 až -3 °C, počet letních dnů 50 až 70, počet mrazových dnů pod 110 a průměrný roční srážkový úhrn 500 až 700 mm. Vrcholové části Litenčické pahorkatiny a Chřibů, jižní výběžky Podbeskydské pahorkatiny, podstatná část Vizovické vrchoviny a podhůří Hostýnských vrchů zasahují do mírně teplé klimatické oblasti. Ve Středomoravských Karpatech je oblast charakterizována průměrnou červencovou teplotou vzduchu 17 až 18 °C, průměrnou lednovou teplotou vzduchu -2 až -3 °C, 40 až 50 letními a 110 až 130 mrazovými dny a průměrným ročním srážkovým úhrnem 550 až 700 mm. Pro část regionu východně od řeky Moravy je charakteristická průměrná červencová teplota vzduchu 16 až 18 °C, průměrná lednová teplota vzduchu -2 až -5 °C, 20 až 50 letních a 110 až 140 mrazových dnů a průměrný roční srážkový úhrn 550 až 800 mm. Vrcholové části Klášťovského hřbetu ve Vizovické vrchovině a hřbety Hostýnských vrchů kolem Kelčského Javorníku s nadmořskou výškou nad 700 m již spadají do chladné klimatické oblasti, charakterizované průměrnou červencovou teplotou vzduchu 14 až 16 °C, průměrnou lednovou teplotou vzduchu -3 až -5 °C, počtem letních dnů 10 až 30, počtem mrazových dnů 140 až 160 a průměrným ročním srážkovým úhrnem 850 až 1 200 mm. Do této klimatické oblasti patří také prakticky celé Vsetínské vrchy. Roční úhrny globálního záření se ve zlínském regionu pohybují kolem 3 700 až 4 000 MJ·m⁻². Jeho měsíční úhrny jsou značně rozdílné v závislosti na nadmořské výšce. V zimním období jsou nejvyšší ve vrcholové oblasti Hostýnsko-vsetínské hornatiny, kde se nachází poměrně nízko hladina kondenzace. V absolutních hodnotách kolísají měsíční úhrny globálního záření v dlouhodobém průměru přibližně od 70 MJ·m⁻² (prosinec) do 540 až 600 MJ·m⁻² (červen).

Nejvyšší průměrné roční teploty vzduchu ve zlínském regionu byly naměřeny v Dolnomoravském a Hornomoravském úvalu (kolem 8,5 až 9,5 °C) a v přilehlých pahorkatinách kolem 8,6 až 9,2 °C. Nižší položené části Středomoravských Karpat a Vizovické vrchoviny (ve výšce kolem 350 m n. m.) mají průměrné roční teploty vzduchu kolem 8,0 °C, jejich vrcholové části pod 7,0 °C. V nadmořské výšce 700 m již klesá průměrná roční teplota vzduchu výrazně pod 6,0 °C. Nejnížší měřené teploty vzduchu klesají obvykle v lednu nebo v únoru i hluboko pod -30 °C bez rozdílu, zda se jedná o nížinné či vrcholové polohy (např. stanice Kroměříž zaznamenala 10. 2. 1929 absolutní minimum -31,0 °C a stanice Hostýn ležící o 500 m výše 12. 2. 1929 minimum -31,4 °C, dne 11. 2. 1929 klesla teplota vzduchu v Napajedlech na -30,7 °C a v Mutěnicích na -34,0 °C, 10. 2. 1929 ve Vizovicích na -33,0 °C). Mráz je na území zlínského regionu možno očekávat v celém období od začátku září do začátku června. Pro region jsou příznačné teplotní inverze v úvalech a údolích. Nejvyšší teploty vzduchu vystupují v nížinných polohách v období od června do srpna nad 35 °C, často i nad 36 °C, a v extrémních letech jsou teploty vyšší než 30 °C časté již v dubnu a květnu, resp. ještě v září. Hodnoty nejvyšších teplot vzduchu klesají s nadmořskou výškou.

Velké vegetační období začíná v úvalech ve druhé dekádě března a končí v závěru první listopadové dekády. V oblasti Středomoravských Karpat začíná ve třetí březnové dekádě a končí v průběhu první listopadové dekády, ve středních polohách pohoří trvá, podle nadmořské výšky, přibližně od konce března, resp. druhé dubnové dekády, do první listopadové dekády a ve vrcholových polohách, s ohledem na konkrétní stanovištní podmínky, končí toto období již v polovině října.

Zima na Vičanově v Hostýnských vrších (TS)

Na rozložení a množství atmosférických srážek se projevuje jak nadmořská výška (plynulé přibývání atmosférických srážek s nadmořskou výškou), tak vlivy georeliéfu, především pak lokální i nadregionální vlivy návětrí horských překážek. Roční srážkové úhrny se pohybují v úvalech v rozmezí 587 až 597 mm. V Mutěnické pahorkatině spadne za rok přibližně 533 mm srážek, v Žalostínské vrchovině v nadmořské výšce 300 m cca 669 mm, ve středních polohách Vizovické vrchoviny v nadmořských výškách 300 až 400 m spadne v průměru 795 až 842 mm srážek a ve vrcholových částech pohoří více než 920 mm srážek za rok. S pravděpodobností 1 % je v nejnižších nadmořských výškách překročen roční srážkový úhrn 800 mm a s rostoucí nadmořskou výškou roční srážkový úhrn až 1 200 mm a s pravděpodobností 90 % roční srážkový úhrn kolem 450, resp. 800 mm. Z hlediska ročního chodu atmosférických srážek se vyskytuje hlavní srážkové maximum v létě, převážně v červenci, a minimum v zimě. V dlouhodobém průměru se výrazněji projevuje i druhotné maximum atmosférických srážek v říjnu. Proměnlivost srážkových úhrnů mezi jednotlivými roky je však značná. První sněžení je v úvalech pozorováno až v polovině listopadu, poslední v polovině první dubnové dekády. V pohořích pak začíná období s možným výskytem sněžení v průměru už začátkem listopadu.

Směr a rychlost větru jsou ve zlínském regionu významně závislé na místním georeliéfu. Největší význam mají v tomto směru horské hřbety. Místy pozorujeme dokonce pod vlivem georeliéfu zesilování jihozápadního a jihovýchodního proudění, které se ve Vizovické vrchovině projevuje i sestupnou složkou proudění, podmiňující v této oblasti i určité föhnové efekty, které způsobují mimo jiné i větrnou erozi půdy.

Radhošť od západu (JP)

Geologie

Podle regionálního geologického třídění území České republiky náleží Zlínsko k Západním Karpatům, které jsou součástí alpsko-karpatského pásma v Evropě – Alpid. Vznikly alpským vrásněním v druhohorách a třetihorách. Na Moravu zasahuje část Západních Karpat, kterou označujeme jako Vnější (flyšové) Západní Karpaty a vněkarpatské postorogenní pánve (karpatská předhlubeň a vídeňská pánev). Zatímco flyšové horniny Vnějších Západních Karpat budují vrchoviny a hornatiny, postorogenní pánve noří nížiny (roviny) a nížinné pahorkatiny. Ve vztahu ke geologickým pochodům alpské orogeneze jsou flyšové pásmo starší a postorogenní pánve mladší části Západních Karpat na Moravě.

Usazeniny flyšového pásma se vyznačují mnohonásobně opakovaným střídáním jílovců a pískovců, místy s polohami slepenců. Usazování probíhalo za horotvorného neklidu značnou rychlostí a významně se na něm podílely husté bahenní, tzv. turbiditní proudy. Flyšové usazeniny se proto vyznačují nedostatkem zkamenělin (mimo mikrofosilií). Na rozhraní mezi staršími a mladšími třetihorami byly během alpského vrásnění intenzivně zvrásněné do vrásových příkrovů. Postorogenní pánve byly vytvořeny poklesy v mladších třetihorách. Vyplnily je mladotřetihorní a čtvrtohorní usazeniny, jejichž část byla ve čtvrtohorách vyzdvížena a tvoří úpatní pahorkatiny flyšových Západních Karpat.

V popisované oblasti se flyšové pásmo dělí na vnější flyšové pásmo (menilito-krosněnská skupina příkrovů) a magurské flyšové pásmo. Skupina vnějšího flyšového pásma je ve zlínském regionu zastoupena všemi 3 svými jednotkami, tj. ždánicko-podslezskou, slezskou i předmagurskou. Ždánicko-podslezskou jednotku tvoří povrch Chřibů a v Litensické pahorkatině sahá až po jižní okraj Kroměříže. Většinu její plochy v popisovaném území zabírají podmelinitové a ždánicko-hustopečské souvrství. Ždánicko-hustopečské souvrství charakterizuje rytmické střídání světlešedých slabě zpevněných vápnitých pískovců a šedých vápnitých jílovců. Usazeniny ždánicko-podslezské jednotky mají svrchnokřídové až oligocenní stáří. V severní části území se před čelem magurského příkrovu nachází v úzkém pruhu slezská jednotka moravského flyše, a to v godulském vývoji. Na malé ploše vystupuje severně od Holešova. V Chřibech se označuje jako zdounecká jednotka. Sedimenty godulského a istebňanského souvrství budují jižní svahy Moravskoslezských Beskyd v okrese Vsetín. Podle mikrofauny odpovídají souvrství spodní a střední části svrchní křídý. Nejmladším členem slezské jednotky je flyšové krosněnské souvrství. Je rozšířené v oblasti Zašové, Valašského Meziříčí a Bystřice pod Hostýnem v Podbeskydské pahorkatině. Příkrovová stavba slezské jednotky se vytvářela ve 2 fázích v mladších třetihorách mezi

Rajnochovický průsmyk v Hostýnských vrších (TS)

karpatem a badenem a po spodním badenu (tzv. staro- a mladoštýrská fáze alpínského vrásnění). Předmagurská jednotka vystupuje v pruhu mezi slezskou a račanskou jednotkou východoseverovýchodně až východně od Holešova a dále před čelem magurského flyše v okrese Vsetín. Největší část popisovaného území východně a jihovýchodně od čáry Bohuslavice u Kyjova, Střílky, Tlumačov, Holešov, Chvalčov, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm, Bílá zabírá magurská skupina flyšového pásma. Magurská skupina se člení na dílčí jednotky – račanskou, bystrickou a bělokarpatskou, které mají charakter samostatných příkrovů. Na kopci Křemenná u Kurovic se nachází ojedinělý tektonický útržek vápenců svrchní jury až spodní křídý, který náleží geomorfologicky do vnějšího bradlového pásma. Je tvořen celistvým až velmi jemnozrnným vápencem bělošedé až zelenošedé barvy. Tento vápenec se střídá s vápnitými jílovcí podobné barvy a tvoří s nimi turbiditní rytmy. Kurovické bradlo se dnes přiřazuje k račanské jednotce magurského flyše.

Typická flyšová sedimentace začala v račanském bazénu ve spodní křídě a je ukončena ve svrchním eocénu, místy až ve spodním oligocénu. Nejvyšší část v račanské jednotce zaujímá zlínské souvrství. Je členěno na vrstvy újezdské, luhačovické, rusavské a vsetínské. Rusavské vrstvy představují typické svrchní partie podmořských delt, podobně jako paleocenní lukovské vrstvy. Vyznačují se bohatým výskytem hrubozrnných pískovců a slepenců, hojností jílovcových závalků a exotických valounů až bloků s hojnými rozmyvy. Vyskytují se v Hostýnských vrších, kde tvoří četné skalní výchozy, např. v PR Smrdutá s pseudokrasem. Luhačovické vrstvy tvoří turbidity až pískotoky s převahou šedých až bělošedých, hrubozrnných, balvanitě zvětrávajících pískovců v několikametrových lavicích těsně nad sebou. Ukázkou je např. skalní útvar Čertův kámen u Provodova. Újezdské vrstvy jsou přechodným členem mezi luhačovickými a vsetínskými vrstvami. Vymizením lavic hrubozrnných pískovců přecházejí újezdské vrstvy do vrstev vsetínských, ve kterých převládají šedé, vápnité jílovce nad pískovci. Zlínské souvrství jako celek má mocnost přes 3 000 m a jeho stáří je v rozsahu eocénu až spodního oligocénu. Tvoří většinu plochy račanské jednotky. Sedimenty račanské jednotky tvoří Chříby, Vizovickou vrchovinu a Hostýnsko-vsetínskou hornatinu. Sedimenty bystrické jednotky pocházejí z paleocénu a eocénu. Vystupují v úzkém pruhu o šířce 5 až 10 km od Bojkovic až do okolí Valašských Klobouk a Bylnice. Bělokarpatská jednotka je rozšířena především v moravském úseku Bílých Karpat západně od Strážnice až po hranici Moravy a Slovenské republiky. Jednotka bělokarpatská se člení na hlucký a vláský vývoj.

Hlucký vývoj je tvořen usazeninami spodní křídý až spodního eocénu, hlavní rozšíření má v jihozápadní části podhůří Bílých Karpat. Na východě je ukončen v povrchové stavbě na nezdenickém zlomovém

Stříbrnické paseky v Chříbech (JH)

systému. Nejstarší hlucké souvrství stáří spodní křídý se vyskytuje pouze v okolí Hluku. Spodní polohy souvrství charakterizují černošedé až černé jílovce, vápnité jílovce a slíny. Ve vyšších polohách ubývá jílovců. Častěji se objevují vložky bělavé a hnědavě šedých, jemně až velmi jemně zrnitých, místy gradacně zvrstvených vápenců. Svrchnokřídové kaumberské souvrství je charakterizováno šedými, zelenošedými, zelenými, převážně však rudohnědými nevápnitými jílovci. Jílovce uzavírají ojedinělé slabé vložky modrošedých a modrozelených, křemitovápenných a křemitých, jemnozrnných pískovců. Pro púchovské slíny jsou typické červené silně vápnité jílovce a slíny, místy šedozeleně skvrnitě a šmouhované. Vyskytují se pouze v zářezu potoka Okluky u Hluku. Antoníněcké souvrství charakterizují turbiditní rytmy do 3 metrů mocné. Jeho báze je tvořena šedými a hnědošedými, písčito-prachovitými vápenci, případně modrošedými, detritickými vápenci s četnými křemennými zrny, výše hnědavě šedými, silně vápnitými jílovci až slínovci a světle okrovými slíny. Název je odvozen od výskytu u kostela svatého Antonínka u Blatnice. Flyšové rytmy svodnického souvrství jsou tvořeny střídáním šedých, zelenavě šedých a hnědošedých, typicky střepovitých, vápnitých jílovců s šedými a modrošedými, jemně až hrubě zrnitými, vápnitými, drobovými pískovci – stáří svrchní křída až paleocén. Nivnické souvrství je charakterizováno drobně až středně rytmickým flyšem s převahou jílovců. Turbiditní rytmy zpravidla začínají jemnozrnnými, vápnitými drobovými pískovci s čeřinovitou, konvolutní nebo paralelní laminací. Hnědavé, světle šedé, zelenavě šedé, béžové a vápnité jílovce se střídají v prouzcích a slabých vrstvách.

Postorogenní pánve se na Moravě vytvořily v závěrečných fázích vývoje Vnějších Západních Karpat. V naší oblasti vznikly v mladších třetihorách 2 pánve – vídeňská a karpatská mladotřetihorní předhlubeň. Vídeňská pánev zasahuje do popisovaného území od jihu do okresů Uherské Hradiště a Zlín, až k Napajedlům. Třetihorní pánevní výplň je porušena řadou zlomů poklesového rázu. Osu tvoří tzv. hradištský příkop s výplní usazenin sarmatského a panonského stáří. Sladkovodní usazeniny panonu obsahují četné uhelné sloje. Třetihorní usazeniny jsou většinou překryty fluvialními a eolickými usazeninami. Z karpatských mladotřetihorních pánví zasahují ze severu do okresů Kroměříž a Zlín sedimenty stupňů karpátu a badenu. V okolí Kroměříže byla sedimentace v prostoru Litenčické pahorkatiny zakončena v období karpátu hrubými klastiky kroměřížského souvrství. Jejich valounový materiál pochází z čela nasouvajících se karpatských příkrovů. Sedimenty badenu se nevyvíjejí přímo z podložních šlířů karpátu, ale představují samostatný transgresivní cyklus. Pliocenní sedimenty vyplňují prakticky celou oblast Hornomoravského úvalu, na východě zasahují až do Fryštácké brázdy a na západě i hluboko do flyšového pásma v Chříbech. Z větší části jsou překryty kvarténními fluvialními a eolickými usazeninami.

Buchlov s Barborkou v Chřibech (JH)

Geomorfologie

Zlínský region se vyznačuje rozmanitým povrchem od rovin a nížinných pahorkatin až po vrchoviny Chřibů, Vizovické vrchoviny a Hostýnsko-vsetínské hornatiny. Tato geomorfologicky mladá část České republiky náleží převážně do geomorfologické provincie Západní Karpaty a jen menší část mezi Uherským Hradištěm a Napajedly patří k provincii Západopanonská pánev.

Západní Karpaty se na území Moravy dělí na Vněkarpatské sníženiny a Vnější Západní Karpaty. Z Vněkarpatských sníženin zasahuje do popisovaného území geomorfologický celek Hornomoravský úval v okolí Kroměříže, Hulína a Napajedel. Jeho osu tvoří široká rovina Středomoravské nivy podél toku řeky Moravy. Na východ k Holešovu vybíhá Holešovská plošina.

Geomorfologická soustava Vnějších Západních Karpat se v regionu dělí do podsoustavy Středomoravských Karpat na západě, Moravskoslovenských Karpat na jihovýchodě, Západobeskydského podhůří na severozápadě a Západních Beskyd na severovýchodě. Středomoravské Karpaty tvoří západní část popisovaného území. Jejich osu představují úzké a zalesněné hřbety Chřibů, probíhající od údolí Kyjovky na jihozápadě až ke Kroměříži a Napajedlům na severovýchodě. Jejich tvary jsou určeny polohami pískovců a slepenců. Vrchem Brdo u obce Roštín dosahují Chřiby největší výšky 586,7 m n. m. V pískovcích a slepencích vznikly skalní útvary, jež jsou nyní chráněny zákonem, např. PP Kazatelna, PP Komínky a PP Kozel. Členitá vrchovina je rozřezána hlubokými údolními. Na severozápadě lemuje úpatí Chřibů nižší georeliéf Litenčické pahorkatiny (Hradisko 518,1 m n. m. u obce Chvalkovice).

Členitá pahorkatina je složená z třetihorních usazenin překrytých spraši. Jihovýchodní úpatí Chřibů lemuje ve zlínském regionu úzký pruh Kyjovské pahorkatiny. Rozvodní části této členité pahorkatiny jsou ploché a vkládají se do nich úvalovitá a peckovitá údolí potoků stékajících z Chřibů. Geomorfologická podsoustava Moravskoslovenské Karpaty zabírá jihovýchodní část popisovaného území mezi řekou Moravou a hranicí mezi Českou a Slovenskou republikou.

Vizovická vrchovina sahá od úpatí pohraničních pohoří až k Dolnomoravskému a jižní části Hornomoravského úvalu. Celkově je to členitá vrchovina, ale vyskytují se v ní i pahorkatiny a hornatiny. Od východu k západu ji protínají široká údolí řek Olšavy a Dřevnice. Od severu k jihu se Vizovická vrchovina dělí na 5 základních podcelků. Nejsevernější část Vizovické vrchoviny mezi Hostýnskými vrchy a Zlínskou vrchovinou tvoří Fryštácká brázda, protáhlá sníženina, která začíná u Holešova a táhne se

Hlucká pahorkatina u Hluku (PS)

jihovýchodním směrem až k údolí řeky Dřevnice. Má střední výšku 299 m n. m. Představuje tektonické snížení Hornomoravského úvalu do Vnějších Západních Karpat. Nacházejí se v ní pliocenní jezerní usazeniny. Na jihu a východě obklopuje Fryštáckou brázdu vyšší terén Zlínské vrchoviny. Je to členitá vrchovina o střední nadmořské výšce 354 m. Osu vrchoviny tvoří západovýchodní úsek údolí Dřevnice mezi Otrokovicemi a Zlínem a v pokračování údolí Lutoninky až po Vizovice. Hřbety tvoří většinou pískovce. Svahy postihují četné sesuvy. Na mladé tektonické pohyby ukazuje prolom, probíhající napříč údolím Dřevnice mezi Malenovicemi a Kvítkovicemi, vyplněný fluvioakustinními usazeninami. Zvýšená mocnost nivních hlinitých usazenin na úkor fluvialních písčitých štěrků ukazuje, že k pohybům docházelo i v holocénu. Nejvyšší část Vizovické vrchoviny tvoří Komonecká hornatina. Má ráz ploché hornatiny o střední nadmořské výšce 527 m. Je složena ze 2 pískovcových hřbetů – Rysovského a Klášťovského, které probíhají od jihozápadu k severovýchodu k údolí řeky Senice. V Rysovském hřbetu pramení jihovýchodně od Pozděchova řeka Vlára. Nejvyšším bodem je Klášťov (753 m n. m.) u obce Bratřejov, který je současně nejvyšším bodem Vizovické vrchoviny. V Klášťovském hřbetu jsou pískovcové skalní útvary (např. PP Čertovy skály u obce Lidečko v údolí řeky Senice). Jihovýchodně od Komonecké hornatiny se nachází Luhačovická vrchovina. Má ráz členité vrchoviny o střední nadmořské výšce 410 m. Na zvrásněných flyšových horninách se vyvinuly vrchoviny, pahorkatiny a sníženiny. Při úpatí Lopenické hornatiny vznikla Olšavsko-vlárská brázda. Je to složitá mezihorská sníženina vyvinutá v méně odolných horninách. Jihozápadní částí protéká řeka Olšava, severovýchodní částí pak řeka Vlára, která vytváří z nižšího terénu průlomové údolí napříč vyšším terénem Bílých Karpat (Vlárský průsmyk). Nejvyšším bodem brázdy je Stráň (607 m n. m.) u obce Horní Lideč. Jihozápadní část Vizovické vrchoviny tvoří Hlucká pahorkatina. Má ráz členité pahorkatiny o střední nadmořské výšce 271 m. Nejvyšším bodem je Ovčírna (429 m n. m., jihovýchodně od Luhačovic). Pahorkatina se vyznačuje plochými a zaoblenými tvary a drobnými kotlinami. Osu pahorkatiny tvoří široké údolí řeky Olšavy. Na svazích jsou četné sesuvy – jeden z nich zničil koncem 60. let minulého století obec Maršov severoseverovýchodně od Uherského Brodu.

Na geomorfologickou podsoustavu Moravsko-slovenských Karpat navazuje na severu podsoustava Západních Beskyd. Do popisovaného území zasahují celky Hostýnsko-vsetínská hornatina a Rožnovská brázda. Hostýnsko-vsetínská hornatina probíhá od Holešova na západě až po státní hranici u sedla Bumbálka. Dělí se na 2 podcelky, a to Hostýnské vrchy na západě a Vsetínské vrchy na východě. Hostýnské vrchy zabírají území mezi Holešovem na západě a údolím Vsetínské Bečvy na východě. Na sever spadají srázným svahem na čáře Holešov – Bystřice pod Hostýnem – Valašské Meziříčí. Mají ráz ploché hornatiny se zaoblenými hřbety se střední nadmořskou výškou 506 m. Nejvyšším bodem je

Podzim ve Vizovických vrších (MG)

Kelčský Javorník (864,7 m n. m.) jihozápadně od obce Podhradní Lhota. Okraje hornatiny jsou rozřezané hlubokými údolními vodními toků. Na jižních svazích pramení v nadmořské výšce 510 m řeka Dřevnice, na severních svazích pak Bystřička, Juhyně a Loučka. Hrubozrnné pískovce, většinou drobně slepencové, lukovských vrstev račanské jednotky, tvoří skalní útvary Držkovských skal a skály hradu Lukova. Další četné skalní výchozy v Hostýnských vrších jsou pak složeny z hrubozrnných pískovců a slepenců rusavských vrstev (např. PR Smrdutá s pseudokrasovou jeskyní). Za údolím řeky Vsetínské Bečvy navazuje na Hostýnské vrchy východní část hornatiny, která se nazývá Vsetínské vrchy. V půdorysu mají tvar trojúhelníku a jsou na jihovýchodě, jihu a západě omezeny údolím Vsetínské Bečvy a na severu Rožnovskou brázdou. Vsetínské vrchy mají ráz členité vrchoviny až ploché hornatiny se střední nadmořskou výškou 593 m. Hlavní hřbet se táhne od Cábu (841,4 m n. m.) nad Vsetínem přes Soláň (860,9 m n. m.) až k nejvyššímu bodu pohoří Vysoká (1024,2 m n. m.). Na severních svazích Vysoké pramení v nadmořské výšce 910 m Rožnovská Bečva. Severoseverovýchodně od vrcholu Vysoké se na druhé straně hlavního evropského rozvodí nachází pramen Bílé Ostravice. Na západních svazích Tanečnice (911,6 m n. m.) pramení ve výšce 820 m n. m. řeka Bystřice, na níž byla vybudována přehradní nádrž Bystřička. Ve Vsetínských vrších se na svazích často vyskytují půdní sesuvy, které na mnoha místech nabyly katastrofického rozměru zejména po vydatných srážkách na počátku července 1997. Mezi Vsetínskými vrchy na jihu a západní částí Moravskoslezských Beskyd na severu leží protáhlá sníženina Rožnovské brázdy. Její dno má střední nadmořskou výšku 486 m. Je v celé délce protékána Rožnovskou Bečvou. Severně od Rožnovské brázdy zasahuje do popisovaného území úzký pruh jižních svahů Moravskoslezských Beskyd. Při severním úpatí Hostýnsko-vsetínských hornatin se táhne úzký pruh nižšího terénu Západobeskydského podhůří, který se na Moravě nazývá Podbeskydská pahorkatina.

Z geomorfologické provincie Panonská pánev zasahuje do popisované oblasti pouze severní výběžek Dolnomoravského úvalu. Osu Dolnomoravského úvalu tvoří široká niva řeky Moravy, lemovaná říčními terasami a nížinnými pahorkatinami s měkkým georeliéfem na mladotřetihorních a čtvrtohorních usazeninách.

Vnější Západní Karpaty představují většinou zdvihové vrásnozlomové morfostruktury. V průběhu alpinského vrásnění byl již během pyrenejské fáze mezi eocémem a oligocémem vytvořen dílčí bělokarpatský příkrov, který je součástí magurského příkrovu. Helvetská fáze pak pravděpodobně zakončila flyšovou sedimentaci v račanské pánvi a v celém magurském prostoru. Vrásněním v sávké fázi na přelomu mezi staršími a mladšími třetihorami byl magurský příkrov přesouván již jako celek dále na platformní předpolí. Hlubší

Lužní les Kolébky u Nedakonice (PS)

podklad příkrovů magurského flyše není dodnes přesně znám a většinou byl podsunut do hlubších částí zemské kůry. Sedimentační prostor jednotek vnějšího flyše lze situovat na jihovýchod severoevropské platformy. Povrchová část sedimentární výplně původních sedimentárních pánví byla odlepena od podkladu, zvrásněna do příkrovových těles deskovitého a klínovitého tvaru a daleko přesunuta přes fundament a platformní pokryv Českého masivu. Vývoj příkrovových morfostruktur pokračoval ve starožiturské fázi ve středním miocénu (karpat-baden), kdy byly flyšové usazeniny dále vrásněny a příkrovové sunuty na předpolí. Během násunu příkrovů ždánické jednotky směrem k severozápadu poklesly okraje Českého masivu a vznikla čelní předhlubeň s následující transgresí karpátu. Okrajová klastika karpátu byla odkryta severozápadně od Kroměříže. Za mladoštýrských pohybů, které Vnější Karpátům vtiskly dnešní styl příkrovové stavby, byly jednotlivé flyšové příkrovy přesunuty přes sebe a společně dosunuty přes miocenní usazeniny Vněkarpatských sníženin. V této fázi se ždánický příkrov přesmykl přes karpatské předhlubně a vytvořila se nová, dílčí předhlubeň, do které proniklo spodnobadenské moře. Po ukončení štýrských pohybů (po spodním badenu) dochází k rozsáhlému odnosu flyšových souvrství. Pravděpodobně vznikl rozsáhlý pobadenský zarovnaný povrch. V mladších orogenetických fázích attické (v mladším miocénu) a rodanské v pliocénu byly vrásné příkrovy s pobadenským zarovnaným povrchem rozlámány na kry, které se dostaly do různých výškových poloh. Pravděpodobně vznikl ještě pomiocenní zarovnaný povrch, který je zachován v podobě spočinků na svazích. Řada zlomů pokračuje do Západních Karpat z České Vysoké, např. zlomové pásmo Hané na střední Moravě. Holešovský zlom se geomorfologicky výrazně projevuje ve zlomovém západním omezení Podbeskydské pahorkatiny a Hostýnských vrchů. Podílí se dále na vzniku sníženiny Frýštátské brázdy. S kvartérními pohyby na tomto zlomu souvisí pliocenní (plioleistocenní) usazeniny zaklesnuté v prolomu napříč údolím Dřevnice mezi Malenovicemi a Kvítkovicemi. Kvasický zlom podmínil vznik Napajedelské průrvy mezi Hornomoravským a Dolnomoravským úvalem a souvisí s ním kvartérní pohyby jak v Hornomoravském úvalu, tak v Chřibech (již zmíněný výzdvih pliocenních usazenin na Chřibských hřebetech). V pliocénu se obnovily pohyby podél starých tektonických linií. Ve směru severozápad–jihovýchod došlo k rozsáhlým poklesům ker a v prostoru současného Hornomoravského úvalu vznikla jezera. V nich se ukládaly sladkovodní sedimenty pestré série. V některých oblastech (např. v širším okolí Kroměříže) tato sladkovodní sedimentace pravděpodobně přetrvala až do spodního pleistocénu. V ose Dolnomoravského úvalu zlomy omezují hradištský příkop. Ve vrásnozlomových pohořích Vnějších Západních Karpat hraje vedle aktivních morfostruktur významnou úlohu i pasivní morfostruktura. Čelo vrásných příkrovů v Chřibech nebo v Hostýnských vrších je výrazné nejen v důsledku nedávných pohybů, ale i proto, že je tvořeno odolnými flyšovými pískovci. V popisovaném území je značně rozšířen nejmladší zarovnaný povrch typu pedimentů. Zatímco v prostorovém uspořádání zbytků výše zmíněných zarovna-

Podzim v Chříbech u Osvětiman (JH)

ných povrchů se neprojevuje zřetelný vztah k dnešním tvarům hydrografické sítě, jsou tvary nejnižšího plioleptocenního zarovnání vždy vázány na údolí vodních toků. Pedimenty byly vytvořeny především v méně odolných horninách a zabíhají z úpatních pahorkatin do vyšších vrchovin a hornatin. Vyskytují se i kryopedimenty, které vznikaly v chladných obdobích pleistocénu s výskytem dlouhodobě zmrzlé půdy (permafrostu).

Členitý reliéf, charakter geologického podloží a nevhodné hospodářské zásahy do krajiny jsou hlavními příčinami vzniku svahových pohybů, které významným způsobem modelují mezoreliéf zlínského regionu. K nejrozšířenějším patří sesuvy. Vznikají nebo jsou aktivizovány během vydatných srážek a při rychlém tání sněhu. V červenci 1997 byla značná část Zlínska zasažena intenzivními srážkami. Zejména do severní části regionu zasahovalo tzv. beskydské srážkové centrum. Vysokých hodnot dosáhly srážkové úhrny v Radhošťské hornatině a Vsetínských vrších v okrese Vsetín (např. za první 4 kritické dny bylo naměřeno ve Valašském Meziříčí 355 mm a v Rožnově pod Radhoštěm 388,5 mm srážek). Srážky aktivizovaly staré sesuvy a daly vzniknout novým. Na řadě míst velmi destruktivně působily sesuvy, méně stékání, ojediněle skalní říční. Nejvíce byl postižen okres Vsetín. Sesuvy poškodily a místy výrazně narušily infrastrukturu krajiny. Byly poškozeny obytné, jednotlivé rekreační objekty i celé rekreační areály, silniční a místní komunikace, železnice, přehradní nádrž Bystřička, zdroje pitné vody, telefonní kabely, elektrické vedení, vysokotlaký plynovod, lesní porosty, zahrady, sady a pastviny. Na základě inventarizace svahových pohybů v postižených oblastech, prováděné v druhé polovině roku 1997, bylo registrováno nejvíce sesuvů v okrese Vsetín (250), dále v okrese Zlín (136), Uherské Hradiště (51) a Kroměříž (18). Nejrozsažlejší aktivizovaným sesuvným územím nejen ve zlínském regionu, ale i na Moravě, je lokalita Vaculov – Sedlo v údolí potoka Bystřička (k.ú. Malá Bystřice, okres Vsetín). Délka sesuvného území je 4 km, šířka až 1,2 km. Vyskytuje se zde nejen sesouvání, ale i další typy svahových deformací, které postihují deluviální sedimenty i skalní podloží. Mohutná akumulární čela sesuvů se střídají se zamokřenými depresiemi (drobné jezírko). Na rozvolněné skalní podloží (pravděpodobně jsou blokové pohyby) jsou vázány pseudokrasové tvary. Mohutné bloky skalního podloží postupují do řečiště přilehlých vodních toků a vzniká možnost jejich přehrazení. Rozsáhlý sesuv rozměrů 240 × 30 m vznikl v lokalitě Nad Rybníkem v obci Hvozdná (okres Zlín) s hloubkovým dosahem 5 až 7 m. K největším v okrese Kroměříž patřil sesuv v Rajnochovicích. Na průzkum a sanaci sesuvů byly již vynaloženy značné finanční částky, ve většině případů se podařilo stabilizovat sesuvná území a odstranit způsobené škody. Přesto je však zapotřebí si uvědomit, že vznik a vývoj sesuvů je typický pro vrchovinnou a hornatinnou krajinu na flyšových horninách, která převládá ve zlínském regionu, a proto je s nimi zapotřebí počítat i do budoucna.

V Hostýnských vrších (MG)

Hydrologie

Zlínský region náleží převážně ke střední části povodí řeky Moravy, která se svými přítoky odvádí vody do Dunaje a dále do Černého moře. Malé území při západním okraji (asi 80 km²) je odvodňováno Kyjovkou a jejími přítoky, takže patří do povodí Dyje, což je největší pravostranný přítok řeky Moravy. Další okrajová část regionu (323 km²) u hranic se Slovenskou republikou přísluší do povodí Váhu a tudíž také k úmoří Černého moře.

Hlavní vodní tok zlínského regionu je řeka Morava. Přitéká na jeho území jihovýchodně od Kojetína, po který má plochu povodí (P) 5 214,5 km², délku toku (L) 128,9 km a průměrný dlouhodobý průtok (Qa) 44,22 m³·s⁻¹. Území Zlínska opouští v Milokošti již s vyššími hydrologickými hodnotami (P 8 896,1 km², L 188,6 km, Qa 59,36 m³·s⁻¹). V regionu přitéká do Moravy nejprve zprava Haná, která má však na jeho území pouze krátkou dolní část, dále několik malých přítoků, zejména Kotojedka a Salaška. Významnější jsou levostranné přítoky řeky Moravy, především Moštěnka, dále Rusava a zejména Dřevnice. K dalším větším levostranným přítokům patří Olšava, Velička a Radějovka. Severovýchodní oblast zlínského regionu tvoří povodí Bečvy, která vzniká soutokem Vsetínské a Rožnovské Bečvy a je největším levostranným přítokem Moravy. Plochou povodí dominuje Vsetínská Bečva (P 734,4 km², L 59,2 km, Qa 2,44 m³·s⁻¹) se svými přítoky, z nichž nejvýznamnější je Bystřička, zbylou část odvodňuje Rožnovská Bečva (P 254,3 km², L 36,5 km, Qa 3,50 m³·s⁻¹) a po soutoku Bečva, resp. její levostranný přítok Juhyně. Jihovýchodní část regionu je odvodňovaná Vlárrou (P 323 km² a Qa 3,20 m³·s⁻¹) a dalšími pravostrannými přítoky Váhu (Bošáčka, Klanečnica). Malé území náleží k pramenné oblasti Myjavy a jejího přítoku Vrbovce.

Koryta všech větších řek na území regionu byla v minulosti upravována, tj. zejména napřimována, ohrázována a zahlubována. Největších úprav doznalo koryto Moravy – po rozsáhlých záplavách v 19. století byla omezena záplavová území změnou koryta, vybudováním ochranných hrází a odlehčovacím kanálu, kterým se odvádí část vody z koryta řeky v Uherském Ostrohu a vrací se do něho ve Vnorovech. Na vodních tocích zlínského regionu byly v minulosti vybudovány rybníky a přehradní nádrže, které pozměnily původní odtokové poměry a znamenaly i proměnu biologických procesů ve vodních tocích. Největší rybníční soustavu v regionu tvoří 4 rybníky podél Rusavy před jejím ústím do Moravy jižně od Hulína. V současné době je na území zlínského regionu asi 50 rybníků různé velikosti, počínaje malými vesnickými rybníčky a konče největším z nich, Svárovem (též Nový rybník), který má plochu 105 ha. Rybníky slouží k různým účelům, např. jako místní zdroje vody, využívají se k chovu ryb a velmi důležité je jejich využití pro rekreaci.

Morava v Uherském Hradišti (JH)

Větší hydrologický a vodohospodářský význam než rybníky mají přehradní nádrže. Významně ovlivňují režim toků a jsou důležitými zdroji vody. Na tocích ve zlínském regionu je 7 malých přehradních nádrží, z nichž první (nádrž Bystřička) byla vybudována již v roce 1912, další 2 ve 30. letech, zbývající v 50. až 70. letech. Všechny jsou víceúčelové – slouží k ochraně před velkými vodami, jsou zdrojem vody pro obyvatelstvo i průmysl, využívají se pro rekreaci a chov ryb.

V údolní nivě řeky Moravy jsou četné zbytky starých říčních meandrů, které byly odděleny při úpravách koryta tohoto toku. Voda v těchto uměle vytvořených malých „jezírkách“ je převážně hydraulicky spojena s vodou v řece. Dalšími uměle vytvořenými vodními útvary jsou těžební jámy vyhloubené při těžbě šterkopísku a zatopené vodou, která se do nich dostává převážně infiltrací z okolního území nebo z vodních toků. Největší šterkovitě jsou jižně od Hulína, severovýchodně od Kvasic a zejména severovýchodně od Ostrožské Nové Vsi.

K vystižení odtokového režimu toků se využívají některé standardní průtokové charakteristiky a vztahy získávané pozorováním a měřením ve staniční síti a statistickým zpracováním výsledků. Základními průtokovými hodnotami, které se používají k výpočtu řady dalších hydrologických charakteristik, jsou průměrné denní průtoky, které poskytují přehled o průtokovém režimu toků, především z hlediska rozdělení průtoků podle velikostí a trvání.

Nejjednoduššími charakteristikami, které poskytují základní informaci o změnách vodnosti toků za jednotlivé hydrologické roky nebo delší období, jsou průměrné roční průtoky. V grafu průměrných ročních průtoků ve vybraných stanicích je patrné střídání period relativně vyšších a naopak nízkých průtoků. Nejznámější období malé vodnosti bylo v první polovině třicátých let, avšak v letech 1989–1994 došlo ještě k výraznějšímu poklesu. Je to důsledek nejen malého množství srážek, které v těchto letech spadly, ale i narušení hydrologického režimu, zejména velkými odběry vody z toků a četnými negativními zásahy do přírodních podmínek v jejich povodích.

K základním charakteristikám hydrologického režimu toků náleží i maximální a minimální průtoky. Tyto průtokové extrémy vznikají jednak v suchých obdobích, jednak v době mimořádně intenzivních letních, ale i jarních dešťů, které zpravidla zvyšují odtok z tání sněhu. Jde o minimální průtoky (nejnižší průměrné denní hodnoty) a kulminační průtoky (odpovídající vrcholům povodňových vln). Přehled o minimálních průtocích hlavních toků na území zlínského regionu poskytují hodnoty překročené průměrné po dobu

Rybníky u Záhlinic (MG)

355 (Q355) a 364 (Q364) dnů v roce, které byly získány z čar překročení denních průtoků (tabulka hydrologických charakteristik). Představu o možném výskytu maximálních průtoků a jejich velikostí ve vybraných hydrologických stanicích na tocích lze získat z hodnot kulminačních průtoků, které se opakují jednou za „N“ let.

Čistota vody v tocích na území zlínského regionu není vyhovující vinou trvalého vypouštění značného množství odpadních vod ze sídel, průmyslových i zemědělských objektů. Přestože u všech sídel s počtem obyvatel nad 10 000 i u větších průmyslových závodů byly vybudovány čistírny odpadních vod a bylo také omezeno užívání umělých hnojiv i dalších nebezpečných látek v zemědělství, jsou vodní toky stále zatěžovány znečištěním. V nedávné minulosti byla v řece Moravě a v dolních úsecích jejích přítoků převážně velmi silně znečištěná voda (V. třída), v současnosti je voda v těchto tocích klasifikována jako znečištěná až silně znečištěná (III. a VI. třída). Ani vzhledem k částečnému zlepšení není možno považovat nynější stav za vyhovující.

Hydrogeologické podmínky zlínského regionu jsou závislé zejména na geologické stavbě a složení hornin, které budují jeho území. Převážnou část území regionu tvoří nepropustné paleogenní horniny magurské skupiny flyšového pásma (převládají v nich jílovce, místy se střídající s pískovci). Hydrogeologické poměry jsou proto méně příznivé pro větší akumulace podzemních vod než v některých jiných oblastech ČR. Nejpriznivější jsou v kvartérních fluvialních sedimentech (převážně štěrkopiscích) údolních niv a terasových stupňů řeky Moravy a jejích přítoků v Hornomoravském a Dolnomoravském úvalu, v nichž jsou poměrně velké zdroje průlinových podzemních vod.

Z hydrogeologického hlediska je možno zlínský region rozdělit do několika odlišných jednotek (rajónů), které se vyznačují tím, že jsou budovány horninami stejných či velmi podobných faciálnělitolických a hydrogeologických vlastností a přísluší k jednomu geologickému útvaru. Největší část regionu náleží k rajónu „Flyšové sedimenty v povodí Moravy“, do níž patří východní a severovýchodní část Bílých Karpat, Vizovická vrchovina a částečně i Hostýnské vrchy. Malá část regionu v povodí Rusavy a Moštěnky náleží k rajónu „Neogenní sedimenty Kelčské pahorkatiny“.

Největší zdroje podzemní vody jsou ve fluvialních sedimentech řeky Moravy a jejích přítoků, které byly vyhlášeny v roce 1982 chráněnou oblastí přirozené akumulace vod s názvem „Kvartér řeky Moravy“. V části rajónu „Fluvialní uloženiny Moravy v Hornomoravském úvalu“, která patří k zlínskému regionu, je celkové

Slepé rameno Moravy u Kněžpole (PS)

využitelné množství podzemní vody asi 470 l s^{-1} . Na příslušnou část rájónu „Fluviální uloženiny Moravy v Dolnomoravském úvalu“ připadá asi 600–700 z celkových zdrojů podzemní vody.

Významné zdroje podzemní vody jsou i na území okresu Vsetín, který náleží do hydrogeologického rájónu „Fluviální uloženiny v povodí Bečvy“ (asi 400 l s^{-1}). Ve zlínském regionu jsou i zdroje minerálních vod, jejichž výskyt je podmíněn pestrostí geologické stavby a tektonikou. Nejčastější jsou zřídla studených uhličitých kyslesek a sirovodíkových vod. Lázně Luhačovice se rozvinuly v blízkosti těch nejvýznamnějších (10 zřidel uhličitých a 1 zřídla sirovodíkových vod). Další uhličitě prameny se nacházejí v oblasti jižně od Luhačovic, zejména v Nezdenicích, Suché Lozi, Záhorovicích a Rudicích. Zdroje sirovodíkové nebo hydrouhličitano-síranové vody jsou ve Vizovicích, Kostelci u Zlína, Napajedlích. Zřídla minerálních vod místního významu jsou např. v Bratřejově, Lutoníně, Zádveřicích, Prštém a Malenovicích.

Pedologie

Černozemě, náležející k molickým půdám, s hlubokohumózním molickým humusovým horizontem se vyvinuly především na mocných sprašových pokryvech, které zde mnohde překrývají horniny karpatského flyše. Jako černozem typická a černicová se vyskytují ve střední a západní části okresu Uherské Hradiště, částečně i na jihu okresu Kroměříž. Černozem hnědozemní tvoří poměrně velké celky na severozápadě a západě regionu (např. okolí Kroměříže a Holešova), menší pak jižně od Uherského Hradiště. Lokálně se jako samostatný půdní představitel vyskytuje zrnitostně těžká černozem pelická (více v asociacích s černozemí typickou). Černice patří rovněž k molickým půdám, s charakteristikou podobnou černozemím. Na rozdíl od nich jsou ovšem vázány hlavně na nivní bezkarbonátové sedimenty, mají vyšší hladinu podzemní vody i obsah humusu (až 15 %) a obvykle mocnější, sytější černý humusový horizont (100 cm i více). Na území regionu se nacházejí v nivách, na terasách a pahorkatinách, především kolem řeky Moravy mezi Kunovicemi a Otrokovcemi (černice typická), severovýchodně od Holešova (černice pelická a glejová) a jako doprovodná, případně akcesorická složka v asociacích s černozemí černicovou jižně až jihozápadně od Uherského Brodu. Hnědozemě náležející k illimerickým půdám, luvizemě vznikly procesem částečné lessivace, tzn. posunem jílnatých částic a volných sesquioxidů pod humusový horizont, čímž se vytvořil smíšený humusoluvialní horizont (případně jen iluvialní luvický horizont), bez ochuzeného eluvialního horizontu. Půdotvornými substráty jsou zde spraše a sprašové hlíny, ojediněle karbonátové svahoviny. Hnědozem typická se vyskytuje v jižní, jihozápadní a západní části regionu, hlavně v okrese Uherské Hradiště (v celém širokém okolí města, mezi nivou Moravy a oblastí kambizemí), dále v okrese Kroměříž (jižně a západně od Kroměříže a jižně od Holešova). Hnědozem

Kněžpolský les – Trnovec (ZP)

lůvická se nachází převážně severovýchodně a jižně od Zlína, v okolí Halenkovic a Morkovic. Lůvzemě vznikly stejně jako hnědozemě procesem lessivace, ale až do konečného stadia, při kterém se vytvořil samostatný eluviální (o jílu a sesquioxidy ochuzený) horizont a pod ním ležící iluviální (o jílu obohacený) horizont. V popisované oblasti jsou vázány na sprašové hlíny a polygenetické hlíny s eolicou a štěrkovou příměsí. Lůvzemě typická tvoří poměrně velké celky severně od Zlína, v okolí Fryštáku, severně a východně od Zdounek, v menší míře v celé hnědozemní oblasti okresu Uherské Hradiště a Kroměříž. Lůvzemě pseudoglejová je lokalizována hlavně v oblasti jižně od Zlína či severně a severovýchodně od Bystřice pod Hostýnem a Valašského Meziříčí. Kambizemě, patří do skupiny hnědých půd, vznikly v tomto regionu zvětváváním karbonátových flyšových břidlic a pískovců, při kterém se po vyluhování karbonátů následně tvořily sekundární jílové minerály a uvolňovaly sesquioxidy. Vytvořil se tak o jílu obohacený iluviální kambický horizont. Kambizemě na těchto horninách jsou většinou středně těžké až těžké, s různou intenzitou hydromorfismu (oglejení) a okyselení. Vyjma okrajových oblastí na jihu až západě regionu a nivy řeky Moravy převažuje tento půdní typ na celém území regionu.

Kambizem typická v asociacích s kambizemí pseudoglejovou se vyskytuje v jižní a střední části celého regionu, kambizemě typická, varieta kyselá až silně kyselá (s kambizemí pseudoglejovou, varietou kyselou) pak v severní až východní části (v okrese Vsetín a na jihovýchodě až severovýchodě okresu Zlín). Podzoly, které náležejí ke stejnojmenné půdní skupině, zde vznikly v podmínkách humidního klimatu, na kyselých a minerálně chudých horninách, pod smrkovými a borovými porosty, kde vlivem dešťových srážek a kyselého nadložního humusu došlo k uvolnění sesquoxidů ze svrchního horizontu do spodiny a vytvořil se tak eluviální (šedý) ochuzený horizont a iluviální spodkový (okrový až rezivý) obohacený horizont. Na území regionu se vytvořily na svahovinách bezkarbonátových až karbonátových flyšových pískovců a břidlic ve vrcholových partiích Moravskoslezských Beskyd a Javorníků jako podzol arenický a kambický. Kryptopodzoly patří rovněž do skupiny podzolových půd. Vedle procesu podzolizace se při jejím vývoji uplatnil významnou měrou i proces hnědnutí. V jeho průběhu se neodlišil samostatný eluviální horizont, ale došlo pouze k eluvaci humusového horizontu a pod ním k vytvoření rezivého iluviálního kambického podzolového horizontu. Kryptopodzol typický a kambický tvoří přechod mezi kambizeměmi a podzoly. Nachází se zde pod okrsky podzolů, v nižších partiích Vsetínských vrchů, v nadmořských výškách 600–800 m. Pseudogleje jsou zástupci skupiny hydromorfních půd, u kterých se vlivem periodické stagnace srážkové vody na nepropustném podloží a vyluhování sloučenin Fe, Mn a Al humusovými kyselinami vytvořil iluviální mramorovaný horizont (střídavě světle šedě-okrově-rezivě-hnědě zbarvený), nad nímž leží světle šedý až vybělený eluviální horizont. Půdo-

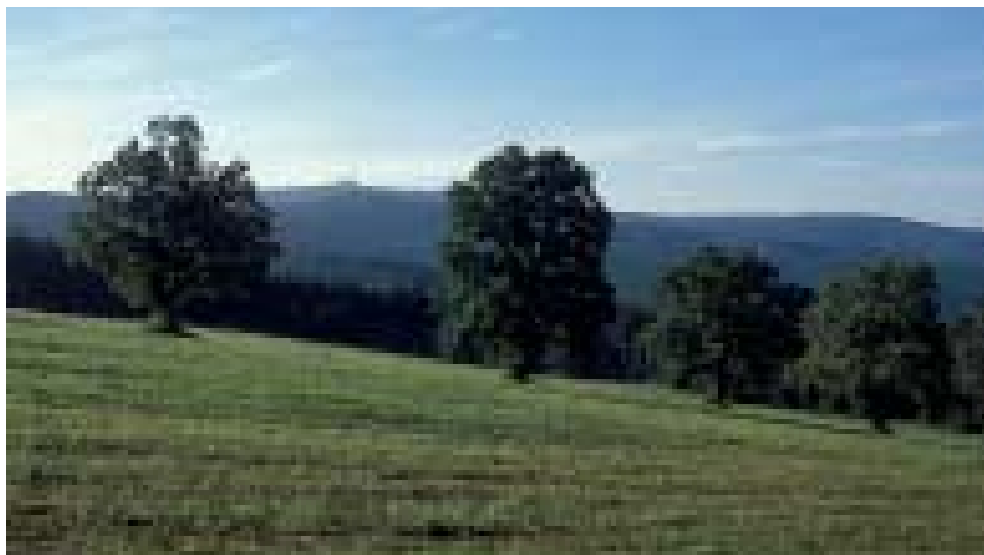

Pískovce v Ježovském lomu (PS)

tvorným substrátem jsou polygenetické hlíny s eolickou a šterkovou příměsí. Nejvíce je zde rozšířen pseudoglej primární, především podél Rožnovské i Vsetínské Bečvy a lokálně na menších plochách i v bělokarpatské části.

Gleje náleží rovněž mezi hydromorfní půdy, u kterých se vlivem trvale stagnující hladiny podzemní vody vytvořil glejový redukční (místy i nad ním ležící oxidačně-redukční) horizont přímo pod svrchním hydrogenním ochranným humusovým horizontem. Vyvinuly se na nivních bezkarbonátových sedimentech v oblastech výskytu pseudoglejů, tj. podél nivních poloh obou zdrojnic Bečvy, Dřevnice, Vlára a dalších menších toků (lokálně, v malém měřítku, se nacházejí i v bezodtokových zamokřených polohách, na deluviích okolních půd). Reprezentovány jsou převážně glejem typickým a organozemním. Fluvizemě zahrnují skupinu nivních půd vzniklých procesem akumulace humusu, rušeným periodickou fluvialní akumulací vlivem záplav. Jsou typické značnou zrnitostí i na malých vzdálenostech. Stejně jako fluvizem typická, tak i fluvizem glejová jsou zde vázány na karbonátové i bezkarbonátové nivní sedimenty bezprostředně kolem větších i menších vodních toků (např. Morava, Bečva, Olšava, Dřevnice, Vlára, Moštěnka, Juhyně, Rusava aj.).

Půdy na Zlínsku jsou ohrožovány jak vodní, tak větrnou erozí. Větrná eroze je rozšířena především při úpatí Bílých Karpat v Hlucké pahorkatině, kde vznikají při jihovýchodním proudění padavé větry. Vlivem deflace dochází až ke vzniku tzv. černých bouří.

Velká Javořina v Bílých Karpatech (PS)

Historie ochrany přírody ve Zlínském kraji

První záznamy o ochraně přírody na území dnešního Zlínského kraje – 1. polovina 20. století. Ke konci 19. a počátkem 20. století na území dnešního Zlínského kraje působila řada přírodovědců, zejména botaniků, kteří zaznamenávali jednak výskyt jednotlivých druhů, ale naznačují i první záměry na ochranu jejich stanovišť (D. Sloboda, J. Bubela, G. Říčan, J. Klvaňa, J. L. Holuby, L. Schloegel, F. X. Veselý, F. Gogela aj.).

První skutečně doložený záznam o aktivním přístupu k ochraně přírody ve Zlínském kraji je zřejmě opatření uherskoostrožské větve Lichtensteinů z roku 1909, majitelů lesů v oblasti Strání v Bílých Karpatech, kteří lesy ve vrcholové části Velké Javořiny ponechávají jako lesní rezervaci bez zásahu samovolnému vývoji. V roce 1935 je pak tehdejšími vlastníky obdobným způsobem vyhlášena ochrana pralesa Razula v Beskydech.

V období mezi světovými válkami intenzivně zkoumají území kraje botanici St. Staněk, J. Podpěra, P. Sillinger, H. Zavřel, Al. Zlatník a navrhuji vybraná území k ochraně. V průběhu 2. světové války je sice tato aktivita omezena, ale přírodovědný průzkum v rámci možností pokračuje.

Vývoj ochrany přírody a krajiny ve Zlínském kraji ve 2. polovině 20. století

Období po 2. světové válce je věnováno zejména revizi před válkou navržených území a jejich postupným vyhlášováním a přehlašování (např. SPR Razula 1949, SPR Javořina 1951). Tak vznikly nově v roce 1948 chráněná území Bečevná, Lačnov, Pozděchov a Zubří (vše VS), Kruhy u Tučap (KM); v roce 1949 Louky pod Štípou (VS), Pod Barabášem a Na Želechovických pasekách (ZL); v roce 1950 Olšovka (KM); v roce 1951 Lutonina u Vizovic (ZL); v roce 1952 Břeží na Chlumu, Pod Olším, Dubina a Skalka-Polomsko (KM), Galovské lúky a Pod Jurášskou (VS), Na Chmelově (ZL); v roce 1953 Bralová, Drážov, Oulehla, Včelín a Skalka u Trňáku (KM); v roce 1954 Chropyňský rybník, Kamenec (KM); v roce 1955 Pod Kozincem, Přehon, Stonáč (KM), Vlčnovský háj (UH); v roce 1956 Křéby, Na Jančích, Obora, Strabišov (KM), Kovářův žleb a Luh u Horního Němčí (UH), Dubcová a Ježůvka (VS), Na letišti (ZL). V roce 1956 je přijat zákon č.40/1956 Sb. o ochraně přírody a paradoxně je tak vyhlásování dalších chráněných území na 10 let zastaveno a i pak jsou vyhlášovány pouze skalní útvary jako chráněné přírodní výtvoři. V roce 1966 jsou vyhlášeny Budačina (KM) a Čertovy skály u Lidečka (VS); v roce 1967 Kazatelna, Komínky a Kozel (KM); v roce 1969 Kutaný (VS) a v roce 1972 Pod Drdolem (ZL).

Na Klapinově v Hostýnských vrších (MG)

V roce 1973 po mnohaletých přípravách a projednávání je vyhlášena CHKO Beskydy. Další vlna vyhlášení CHÚ je v roce 1975 – Bernátka, Čerňava, Smrdutá, Tesák (vše KM), Holý kopec (UH); v roce 1976 Kelčský Javorník (KM). V tomto období vrcholí projednávání zřízení CHKO Bílé Karpaty, v září 1977 je zřízena v Luhačovicích její správa.

K vyhlášení vlastní CHKO dochází pak až v listopadu 1980. K vyhlášení za maloplošná chráněná území jsou připraveny desítky lokalit, avšak vyhlášovací proces přes ministerstvo kultury je natolik zdlouhavý a s nejistým výsledkem, že se jednotlivé okresy rozhodly jít jednodušší cestou vyhlášení za chráněné přírodní výtvoř (CHPV), které měly v kompetenci rady a pléna tehdejších okresních národních výborů. Tak bylo v období let 1980 až 1990 vyhlášeno kolem 100 CHPV. V letech 1985 a 1986 byla pracovníky Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody provedena celostátní prověrka stavu chráněných území a na jejím základě v roce 1987 ochrana některých území v kraji zrušena – Luh u Horního Němčí (UH), Kruhy u Tučap a Skalka u Trňáku (KM), Na Chmelově a Lutonina (ZL). V předchozím období však již zanikla ochrana rezervací Pod Barabášem u Zlína, Olšovka u Rusavy, Březí u Chlumu, Pod Olším u Slavkova pod Hostýnem a Vesník u Vsetína.

V červnu 1992 byl přijat nový, současný zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., změnila se kategorizace chráněných území a nastala další vlna vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území (MZCHÚ) okresními úřady v kategorii přírodní památka a přírodní rezervace. V roce 1996 byl CHKO Bílé Karpaty přiznán statut biosferické rezervace.

Realita a možnosti současné ochrany přírody a krajiny ve Zlínském kraji

V souvislosti s přípravou na vstup České republiky do Evropské unie je v letech 2000 až 2003 provedeno rozsáhlé celoplošné mapování biotopů i vybraných druhů rostlin a živočichů pro přípravu evropsky významných lokalit a ptačích oblastí evropské soustavy Natura 2000. Z mapování bylo ve Zlínském kraji do národního seznamu zařazeno a nařízením vlády č. 142/2004 Sb. přijato 57 lokalit jako EVL (další 4 zasahují ze sousedních krajů) a 3 území jako ptačí oblasti. V rámci grantu VaV (Věda a výzkum) pro AOPK ČR „Optimalizace sítě MZCHÚ“ (tzv. česká Natura) bylo pro Zlínský kraj vybráno dalších 30 lokalit k případné ochraně. Nevládní organizace ve spolupráci s Českou botanickou společností sestavily tzv. „Stínový seznam lokalit Natura 2000“, který ve Zlínském kraji navrhuje doplnit „oficiální“ EVL o dalších 84 lokalit. Po schválení Evropskou komisí budou jednotlivé EVL vyhlášeny za MZCHÚ a management financován z fondů EU, prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí pro období 2007–2013.

Krajina u Střílek v Chrůstky (JH)

Ke dni 31. 12. 2002 jsou zrušeny okresní úřady a od 1. 1. 2003 agenda ochrany přírody přechází zejména na obce s rozšířenou působností (ORP), kterých je v kraji 13, a krajský úřad, který v současnosti zajišťuje i péči o MZCHÚ z rozpočtu kraje.

Zvláště chráněná území ZK (stav k 30. 9. 2017) podle Ústředního seznamu ochrany přírody

Kategorie	Celkem (počet)	Rozloha (ha)
Národní park (NP)	0	0
Chráněná krajinná oblast (CHKO)	2	119914,3
Národní přírodní rezervace (NPR)	6	408,7
Národní přírodní památka (NPP)	2	29,1
Přírodní rezervace (PR)	43	1182,8
Přírodní památka (PP)	164	956,1

Zdroj: AOPK ČR, KÚ Zlínského kraje

Maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ)

NPR – národní přírodní rezervace

Národní přírodní rezervace jsou menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku. Ve své podstatě jde o nejpřísněji chráněná území v České republice a ochrana směřuje k podpoře fungování ekosystémů v jejich vzájemných vazbách.

Na území Zlínského kraje je vyhlášeno 6 NPR, z nich se 3 nachází v CHKO Beskydy (Pulčín-Hradisko, Kněhyně-Čertův mlýn a Razula) a 2 v CHKO Bílé Karpaty (Javorina, Porážky). Mimo CHKO leží pouze Strabišov-Oulehla nedaleko Kroměříže.

U Bludného v Hostýnských vrších (TS)

NPP – národní přírodní památka

Za národní přírodní památky se vyhláší přírodní útvary o menší rozloze, především geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů, mající národní či mezinárodní ekologický, vědecký či estetický význam. Nemusí jít jen o nedotčené území, ale i o území, které svou činností formoval člověk. V těchto územích se typicky potlačuje sukcese na podporu zachování a zlepšení stavu předmětu ochrany.

Ve Zlínském kraji jsou 2 NPP – Chropýňský rybník a Křéby u Prasklic, obě v okrese Kroměříž.

PR – přírodní rezervace

Přírodní rezervací může být vyhlášeno menší území se soustředěnými přírodními hodnotami se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast. V podstatě jde o území obdobné jako národní přírodní rezervace, ovšem významné především v lokálním či nadregionálním měřítku, nikoli národním či mezinárodním, jako tomu je u národních přírodních rezervací.

Ve Zlínském kraji je vyhlášeno 43 PR, z toho 8 v okrese Kroměříž, 19 v okrese Uherské Hradiště, 9 v okrese Vsetín a 7 v okrese Zlín. V CHKO Beskydy z toho pak leží 5 území PR a v CHKO Bílé Karpaty 14 území.

PP – přírodní památka

Přírodní památkou může být charakteristikou stejné území jako národní přírodní památka, ovšem významné v regionálním či nadregionálním měřítku. Ve Zlínském kraji je zřízeno 164 PP, z toho 31 v okrese Kroměříž, 52 v okrese Uherské Hradiště, 41 v okrese Vsetín, 40 v okrese Zlín. V CHKO Beskydy z toho leží 10 území PP a v CHKO Bílé Karpaty 30 území.

Chráněná území Kroměřížska

PP Bašnov	PR Obřany
PP Bernátka	PR Ocásek
PP Bludný	PP Orlí hnízdo
PP Bralová	PP Pavlínka
PR Čerňava	PP Pod Kozincem
PP Drážov	PP Přehon
PP Dubina	PP Rusava – Hořansko
NPP Chropýňský rybník	PP Rusava – Na skále
PP Chvalčov	PP Rameno Moravy
PP Kamenec	PP Skalka-Polomsko
PP Kazatelna	PP Skalky u Hulína
PR Kelčský Javorník	PR Smrdutá
PP Komínky	PR Sochová
PP Kozel	PR Stará hráz
NPP Křeby	PP Stonáč
PP Kurovický lom	NPR Strabišov-Oulehla
PP Loučka pod Bukvinou	PP Stráň
PP Mokřad Pumpák	PR Tesák
PP Na Jančích	PP Včelín
PP Nádrž Tesák	PP Vřesoviště Bílová
PP Obora	PP Záříčské louky
	PR Záskalí

(ZP)

Přírodní památka Bašnov

Přírodní památka Bašnov představuje rozsáhlý mokřad, který se nachází v mělké přirozené depresi v nivě řeky Moravy. Leží asi 0,3 km jihovýchodně od obce Střížovice, v nadmořské výšce 185–190 m v blízkosti státní silnice z Kvasic do Kroměříže. Celková plocha lokality je 43 ha, z toho větší část je mokřadem, jehož rozšiřování nebo ústup souvisí s množstvím atmosférických srážek. Nejceněnější mokřadní biotop se nachází v nejnižší části lokality a má výměru 6 ha. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 17,47 ha; katastrální území Střížovice u Kvasic.

Předmětem ochrany je kuňka ohnivá – evropsky významný druh a její biotop. Z vegetace se na lokalitě vyskytují různé mokřadní a vodní rostliny, jako např. blatouch bahenní, rukev obojživelná, bukvice lékařská, česnek hranatý, kohoutek luční, kosatec žlutý, kostival lékařský, lakušník vodní, ocún jesenní, ostřice dvouřadá aj. V roce 1982 zde byla nalezena bublinatka obecná. Část plochy mokřadu je porostlá vrbami. Dříve se na tomto pozemku střídaly kultury zemědělských plodin, v jižním cípu, který byl vždy silně zamokřen, se voda přečerpávala polním čerpadlem.

Z obojživelníků se zde vyskytuje kuňka ohnivá, čolek obecný a velký, blatnice skvrnitá, ropucha obecná a zelená, rosnička zelená, skokan hnědý, ostronosý a štihlý. Počtem druhů (10) je mokřad Bašnov jednou z nejbohatších lokalit obojživelníků na Kroměřížsku. Předmětné chráněné území je taktéž významnou ornitologickou lokalitou s výskytem velkého počtu druhů vodních ptáků. Z běžných druhů se zde vyskytuje např. polák velký, slípka zelenonohá, lyska černá, rákosník zpěvný aj. V minulosti zde zahnízdila i řada velmi vzácných a ohrožených druhů, např. lžičák pestrý, čírka modrá a obecná, zrzhlávka rudozobá, břehouš černoocasý, kvakoš noční, potápka černokrká, rákosník velký aj. Na přeletu byli sledováni např. orel mořský, orlovec říční, poštolka obecná a mnohé další druhy. Přírodní památka Bašnov je součástí Evropsky významné lokality Střížovice.

Chřástal malý (MB)

Kuňka obecná (ZP)

(TS)

Přírodní památka Bernátka

Přírodní památka Bernátka představuje lesní porost charakteru květnaté bučiny. Nachází se na levém údolním svahu hluboko zaříznutého údolí řeky Juhyně, asi 800 m severozápadně od rekreačního střediska Troják, v katastrálním území Rajnochovice, a její výměra je 3 ha. Nachází se v nadmořské výšce 540–590 m a byla vyhlášena v roce 1975.

Předmětem ochrany je typická karpatská bučina s výskytem řeišnice trojlísté, která zde vykvétá již koncem dubna. Řeišnice se původně vyskytovala na celé ploše chráněného území. V minulosti však došlo k odtěžení části okolních bukových porostů v rámci běžného lesního hospodaření, což zapříčinilo prosvětlení porostu a úbytek řeišnice trojlísté, která je rostlinou stínomilnou. Tento alpsko-západokarpatský druh se v České republice vyskytuje na hranici svého areálu pouze na několika izolovaných lokalitách. Jednou z nich na Moravě je právě Bernátka. Toto území bylo taktéž několikrát zasaženo větrnou kalamitou. Ve stromovém patře dominuje buk lesní, z bývalého vyššího zastoupení tu dnes jsou pouze 3 vzrostlé jedle bělokoré. V jihozápadní části přírodní památky je několik desítek jedlí bělokorých s výškou nad 4 m. Vtroušen je i javor klen. V území byla ponechána část mrtvého dřeva, kterým je podmíněna existence mnoha druhů živočichů. Byl zde zaznamenán výskyt strakapouda bělohřbetého, který obývá staré bučiny nebo smíšené lesy. Ke stavbě hnízda mu slouží dutiny v odumřelých nebo aspoň částečně poškozených stromech. Strakapoud bělohřbetý je předmětem ochrany Ptačí oblasti Hostýnské vrchy, které je přírodní památka Bernátka součástí. Dále zde žije mlok skvrnitý, čolek horský, ještěrka živorodá a řada druhů ptáků, např. lejsek malý, holub doupňák, brhlík lesní, datel černý, krutihlav obecný, budníček menší a krahujec obecný.

Martináč bukový (TS)

Řeišnice trojlístá (TS)

(PP)

Přírodní památka Bludný

Přírodní památka Bludný představuje prudké severozápadní až severovýchodní svahy vrcholu Bludný (637 m n. m.) v centrální části Hostýnských vrchů (okresk Rusavská hornatina). Ve spodní části území je její součástí i tok a oba břehy říčky Bystřičky až po státní silnici z Bystřice pod Hostýnem na Tesák. Nachází se v nadmořské výšce 510–637 m, asi 600 m jihozápadně od vrcholu Smrdutá (749,8 m n. m.), 1,5 km západně od rekreačního střediska Na Tesáku a 6,5 km jihovýchodně od Bystřice pod Hostýnem. Území vyhlášeno v roce 2015. Celková výměra: 5,75 ha; katastrální území Chvalčov.

Předmětem ochrany je stěvlík hrboLATý a jeho biotop, dále suťové lesy, květnaté bučiny a jeskyně nepřístupné veřejnosti. Svahy Bludného jsou strmé, skalnaté, suťovité, s četnými skalními výchozy od menších skalek až po masivní skály na vrcholu, které dosahují výšky až 15 m. Impozantní vrcholová skála bývá nazývána „Hostýnský Gibraltar“. Ve vrcholové části se nachází i menší puklinová jeskyně. V centrální, nejvíce skalnaté části svahu Bludného, a v prostoru jeho paty a rokli podél potoka se vyvinula společenstva suťových lesů, kde vegetace místy inklinuje ke květnatým bučinám. Převládá buk lesní, javor klen, přimíšeny jsou jasan ztepilý, javor mléč, jilm drsný a lípa velkolistá, na úpatí svahu se ojediněle nacházejí staré exempláře jedle bělokřové. V bylinném patře dominují kapradiny, roztroušeně prýsec mandloňovitý. V nivě toku Bystřičky se vyvinula vegetace údolních jasanovo-olšových luhů. Ze vzácnějších druhů se vyskytuje ostřice převíslá a z dřevokazných hub korálovec bukový.

Ve vodních tocích a jejich bezprostředním okolí žije stěvlík hrboLATý a karpatský endemit modranka karpatská, druh plže indukující zachovalé horské lesy. Z obojživelníků se vyskytuje mlok skvrnitý a skokan hnědý, ze vzácnějších druhů ptáků např. lejsek malý a bělokřký a strakapoud bělohřbetý.

Přírodní památka Bludný je součástí Evropsky významné lokality Hostýnské vrchy a Ptačí oblasti Hostýnské vrchy.

Lejsek malý (PV)

Vrchol Bludný (PP)

(PP)

Přírodní památka Bralová

Jedná se o výslunnou travnatou a křovinatou stráň se zbytky starého třešňového sadu a menším pískovcovým lomem asi 1,8 km jihozápadně od obce Střílky. Předmětem ochrany jsou teplomilná travinná společenstva s výskytem hadího moru nachového. Její rozloha je 0,85 ha a nachází se v katastrálním území Střílky, v nadmořské výšce 380–395 m, na svahu s převládající jižní až jihovýchodní expozicí. Byla vyhlášena 7. 5. 1953.

Travinobylinnou vegetaci tvoří xerothermní trávník, v němž převládá válečka prapořitá a sveřep vzpřímený. Floristicky zajímavý je především výskyt hadího moru nachového, který zde roste na severní hranici svého rozšíření na Moravě, a zvláště chráněného lnu žlutého. Populace hadího mordu nachového je na území stabilní, není však příliš početná, čítá několik málo desítek rostlin. Z dalších vzácnějších druhů, které spadají do červeného seznamu cévnatých rostlin, se zde vyskytuje bílojetel bylinný, mateřídouška olýsalá, modřenec chocholatý, pipla osmahlá, vítod větší, voskovka menší, záraza vyšší, zvonek moravský a strdivka sedmihradská. Na území byl entomologickým průzkumem prokázán výskyt několika vzácných druhů brouků, vázaných na xerothermní travinobylinná společenstva.

Po entomologické stránce se jedná o velmi dobrou stepní lokalitu jak v kvalitě, tak i kvantitě zjištěného hmyzu. Asi 30 % všech druhů brouků tvoří čeleď střevlíkovitých. Kolem 60 % brouků tvoří drabčící, 5 % nosatci. Byl zde nalezen také vzácný skrytě žijící brouk z čeledi lanýžovníkovitých. Z motýlů byl pozorován mimo jiné otakárek ovocný a běžnější druhy jako přástevník kostivalový a běloskrvnáč pampeliškový. Z významnějších motýlů byl v přírodní památce zaznamenán výskyt otakárka ovocného, otakárka fenyklového, soumráčka černohnědého a dřevokazce ptačincového. Z ptáků byl zaznamenán kromě běžných druhů také tuhýk obecný.

Hadí mord nachový (PP)

Lišaj pryšcový (PP)

(PP)

Přírodní rezervace Čerňava

Přírodní rezervace Čerňava je situována na severovýchodním svahu se sklonem až 45° (levý údolní svah Rosošného potoka) pod vrcholem Čerňava (843,8 m n. m.) v Hostýnských vrších. Nachází se v nadmořské výšce 545–727 m, asi 4 km jihozápadně od obce Rajnochovice a 1,5 km severozápadně od rekreačního střediska na Tesáku. Území vyhlášeno v roce 1975 a přehlášeno v roce 2015. Celková výměra: 23,16 ha; katastrální území Rajnochovice.

Předmětem ochrany jsou květnaté bučiny, acidofilní bučiny, z druhů čolek karpatský, střevlík hrboLATý, strakapoud bělohřbetý a lejska malý, včetně jejich biotopu. Jedná se o původní autochtonní karpatský les pralesovitého charakteru starý asi 280 let s četnými vyvrácenými a trouchnivějícími kmeny. Vegetace je převážně tvořena květnatou jedlobučinou a suťovým lesem. Ve stromovém patře dominuje buk lesní a javor klen, pomístně javor mléč, jasan ztepilý a jedle bělokorá. V bylinném patře dominují kapradiny, kyčelnice devítilístá a bažanka vytrvalá. Rezervace je lokalitou vzácných dřevokazných hub, např. hlívy dřevní, korálovce jedlového a bukového aj. Při spodním okraji rezervace se nachází památný strom „Jedle pod Čerňavou“, nejmohutnější svého druhu v Hostýnských vrších. Území bylo již dříve známo pod názvem „Podpěrova rezervace“. Vyhvěřá zde také poměrně vydatný pramen (Fons Theodori), upravený v roce 1900 a pojmenovaný dle olomouckého arcibiskupa Theodora Kohna.

Z obojživelníků se zde nacházejí čolek karpatský a horský, skokan hnědý a mlok skvrnitý. Území je významným hnízdištěm ptáků, např. čápa černého, strakapouda bělohřbetého a velkého, lejska malého, kosa horského, žluvy hajní, lindušky lesní aj. Z motýlů se vyskytuje martináček bukový. Z brouků je pozoruhodný výskyt střevlíkovitých, a také vzácných druhů brouků vázaných na odumírající kmeny stromů, např. dřevomila lesního.

Přírodní památka Čerňava je součástí Evropsky významné lokality Hostýnské vrchy a Ptačí oblasti Hostýnské vrchy.

Hýl obecný (PK)

Sýc rousný (MH)

(PP)

Přírodní památka Drážov

Přírodní památka Drážov představuje ostrůvek teplomilné vegetace na výslunné travnaté a křovinaté stráni s jihozápadní expozicí. Nachází se na pravém údolním svahu bezejmenného přítoku Divockého potoka v nadmořské výšce 280–290 m, v Litenčické pahorkatině, přibližně 1 km jižně od obce Zdounky. Lokalita byla vyhlášena přírodní památkou 30. 9. 1953.

Předmětem ochrany jsou rostlinná teplomilná společenstva na křovinaté výslunné stráni. Hlavním typem vegetace je teplomilný travnatý porost s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin, jako jsou vstavač vojenský, hvězdnice chlumní, hořec křížatý a vemeník dvoulistý. Na lokalitě je zastoupena řada druhů uvedených v červeném seznamu cévnatých rostlin, mezi které patří černohlávek velkokvětý, čilimník nízký, oman mečolistý, ostřice Micheliova, prvosenka jarní, rozrazil ožankový, zvonek klubkatý pomoučený, zvonek moravský, jestřábník hustokvětý, rozrazil klasnatý a divizna jižní rakouská. Bohatě vyvinuté keřové patro tvoří trnka obecná, ptačí zob obecný, svida krvavá, hloh jednosemenný, brslen evropský a růže šípková.

Vzhledem k poměrně malé rozloze území zde žije jen malý počet druhů živočichů, převažuje především hmyz. Vyskytují se tu běžnější druhy motýlů, např. bělásek řeřichový a hrachorový, žlutásek řešetlákový, perleťovec nejmenší, ostruháček ostružinový, modrásek jehlicový, bělokřídlec luční a zelenáček šťovíkový. Ze vzácnějších motýlů byl zaznamenán výskyt nesytky jehlicové a modráska tolicového. Z blanokřídlého hmyzu jsou zastoupeny chráněné druhy mravenců, čmeláků a pačmelák, z brouků byly zaznamenány chráněné druhy střívků Schleidlerův, střívků Ullrichův a svižník polní. Na lokalitě se vyskytuje i kudlanka nábožná a vzácné druhy pavouků, jako je běžník plochý a běžník prostý. Z plazů byla na lokalitě pozorována ještěrka obecná a z ptáků tuňák obecný.

Drozd zpěvný (MB)

Hořec křížatý (MG)

(TS)

Přírodní památka Dubina

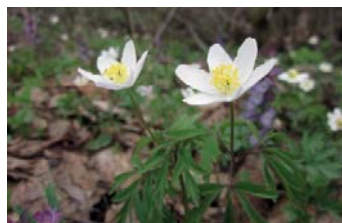
Přírodní památka Dubina představuje zbytek původní karpatské dubohabřiny s charakteristickým bylinným podrostem. Leží na pravém údolním svahu potoka Kozrálka mezi poli při silnici z Hlinska pod Hostýnem do Prusinovic. Nachází se v nadmořské výšce 263–281 m, v katastrálním území Prusinovice. Její rozloha je malá, pouze 0,75 ha. Lokalita byla vyhlášena 26. 3. 1952.

Jedním z hlavních důvodů ochrany byl výskyt třešně křovité, která z lokality dnes již pravděpodobně vymizela. Chráněné území je však nadále zachováno pro své mimořádně bohaté bylinné patro, které je v jarním aspektu bohaté. Objevuje se zde dymnivka polní, sasanka hajní, sasanka pryskyřníková, konvalinka vonná, kokořík mnohokvětý, plicník lékařský, violka lesní, kopytník evropský a jiné. V létě zde převládá kokořík mnohokvětý, konvalinka vonná a áron karpatský. Ojediněle se na lokalitě vyskytuje lilie zlatohlavá a byl zde nalezen také krušík modrofialový. Pozoruhodný je výskyt kriticky ohroženého snědku pyrenejského kulatoplodého, a to v prosvětleném okraji lesa.

Přírodní památka představuje zbytek původní karpatské dubohabřiny, kde ve stromovém patře převažuje habr obecný, dub letní, lípa malolistá, vtroušený je javor klen, javor babyka, bříza bělokorá, třešeň ptačí a jiné. Keřové patro je poměrně málo husté, převládá v něm ptačí zob obecný, dále líska obecná, hloh jednosemenný, bez černý, svída krvavá, růže šípková a trnka planá. V minulosti byl lesní porost veden ve tvaru lesa středního, tedy pařezina s výstavky. Důsledkem hospodaření je v současnosti porost dvouetážový. Pařezina díky svému starému kořenovému systému vytváří příznivé podmínky pro organismy vázané na odumírající a rozpadající se dřevo. Přírodní památka je hnízdištěm řady druhů ptáků, např. pěnice černohlavé, pěnice pokřovní, strnada lučního, kosa černého, lindušky lesní a strakapouda velkého. Z dravců se zde zdržuje káň lesní.

Lilie zlatohlavá (MG)

Sasanka hajní (JL)

(ZP)

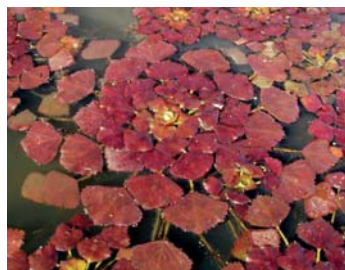
Národní přírodní rezervace Chropynský rybník

Národní přírodní památku tvoří Zámecký rybník s ostrůvkem uprostřed a pobřežními porosty. Nachází se v inundační lužní oblasti nivy řeky Moravy na jihovýchodním okraji města Chropyně, v nadmořské výšce 191 m. Katastrální území Chropyně. Celková výměra: 24,0905 ha. Rezervace byla zřízena výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 4. 5. 1954, č. 35431/54, je tedy nejstarší rezervací na Kroměřížsku.

Rybník s výskytem silně ohrožené kotvice plovoucí, ornitologická lokalita s ochranou hnízdní kolonie racka chechtavého.

V břehových porostech převládá především orobinec úzkolistý, na některých místech jsou ostrůvky orobince široolistého. Kolem ostrova a v části břehu a rybníka blíže k městu dominuje rákos obecný. Místně jsou porosty vysokých ostřic s ostřicí štíhlou, ostřicí ostrou a ostřicí pobřežní, spolu s nimi se vyskytuje např. zblochan vodní, puškvorec obecný, kosatec žlutý, zerav vzpřímený, kyprej obecný a šťovík koňský. Z vodní flóry se vyskytuje kotvice plovoucí, růžkatec ostnitý, rdest maličký, okřehek menší a závítka mnohokohenná. V roce 1999 zde byla objevena i vzácná drobníčka bezkohenná.

Z obojživelníků se zde vyskytuje skokan zelený. Nepravidelně zde hnízdí potápka černokrká a některé další druhy vodních a mokřadních ptáků, např. labuť velká, rákosník velký, rákosník proužkovaný, čírka modrá, lyska černá, slípka zelenonohá, potápka roháč, potápka černokrká, potápka malá, bukáček malý, strnad rákosní a písík obecný. Rybník navštěvuje také orlovec říční, moták pochop, volavka popelavá, čejka chocholatá a ledňáček říční. Občas se sem zatoulají i exotické druhy vodních ptáků, nejspíše z volného chovu v kroměřížské Podzámecké zahradě, jako např. labuť černá. Z blízkého neregulovaného mlýnského ramene Malé Bečvy navštěvovala v dřívějších letech rybník často vydra říční. Ze savců je zde běžná ondatra pižmová a hryzec vodní.

Kotvice plovoucí (ZP)

Labuť zpěvná (ZN)

(ZP)

Přírodní památka Chvalčov

Přírodní památka Chvalčov představuje mokřad s tůňkami na světlině na okraji lesního porostu. Nachází se v Hostýnských vrších (okresek Rusavská hornatina) v nadmořské výšce 392–406 m na terase na pravém údolním svahu říčky Bystřičky (severní úpatí Hostýna), na okraji obce Chvalčov v lokalitě Na pasekách, asi 200 m jižně od obecního úřadu. Katastrální území Chvalčova Lhota. Vyhlášeno nařízením Krajského úřadu Zlínského kraje č. 4/2013 ze dne 2. 12. 2013. Již v roce 1993 byla lokalita vyhlášena jako VKP Mokřad nad OÚ Chvalčov. Celková výměra: 1,1935 ha, výměra vyhlášeného ochranného pásma: 1,6653 ha.

Vodní a mokřadní společenstva jsou zastoupena běžnými druhy. V tůňce a na jejích okrajích roste rákos obecný a přeslička bahenní, na podmáčených místech a prameništích rozrazil potoční, pomněnka bahenní, vrbina hajní a ostřice řídkoklasá. Zajímavý je výskyt rozrazilu šitkovitého, zařazeného v červeném seznamu České republiky mezi méně ohrožené druhy. Na mokřadní loučce se nachází malá populace ohroženého prstnatce májového, z orchidejí byl zaznamenán také vemeník dvoulistý. Z vodní flóry se vyskytují např. okřehky, hvězdoš a rdest vzplývavý.

Mokřad s tůňkami plní funkci biotopu pro významná společenstva obojživelníků a bezobratlých živočichů. Vyznačuje se bohatou druhovou rozmanitostí a výskytem více zvláště chráněných druhů. V tůňkách a jejich okolí se vyskytují různé druhy hmyzu, nápadné jsou především vážky. Z obojživelníků je významný především výskyt čolka velkého, který je zde zároveň hlavním předmětem ochrany. Z dalších druhů obojživelníků byli zaznamenáni čolek horský, skokan štíhlý, skokan zelený, skokan hnědý a rosnička zelená.

Přírodní památka je součástí Evropsky významné lokality Hostýnské vrchy a Ptačí oblasti Hostýnské vrchy.

Čolek velký (TS)

Kalous ušatý (MB)

(PP)

Přírodní památka Kamenec

Přírodní památku Kamenec tvoří výslunná travnatá stráž na místě bývalého pískovcového lomu, ve spodní části přechází ve vlhkou olšinu na písčité půdě. Nachází se v Halenkovické vrchovině na okraji Chřibů v nadmořské výšce 330–360 m, asi 2,2 km jižně od kostela v obci Zdounky, neda-leko silnice Zdounky–Světlá. Vyhlášena byla v roce 1954 a její výměra je 3 ha.

Území je tvořeno odolnými paleogenními horninami – vápnitými jílovcí a pískovci. Na okraji území je opuštěný pískovcový lom, který sloužil k těžbě kamene. Lze v něm najít zkamenělé ostny ježovek, úlomky mechovek, zbytky dírkovců a přisedlých červů. Dřeviny jsou zastoupeny hlavně třešněmi a slivoněmi bývalého sadu a také borovicí lesní. V keřovém patru je významný výskyt jalovce obecného, dále zde roste hloh jednosemenný, ptačí zob obecný, růže šípková, trnka obecná a ostružiník ježíník. V bylinném patře se vyskytují teplomilné druhy, celá stráž je porostlá jednotvárným, ale botanicky zajímavým porostem sveřepu vzpřímeného a bílojetele bylinného. Z chráněných a významných druhů rostlin zde můžeme najít kozinec dánský, hvězdici chlumní, vousatku prstnatou, zvonek moravský, hvozdík kartousek, vstavač vojenský, prvosenku jarní, jetel alpský, diviznu jižní rakouskou a jiné.

V přírodní památce a jejím okolí žije řada teplomilných druhů hmyzu, nejzajímavější je výskyt chráněné kudlanky nábožné. Z motýlů se vyskytuje např. otakárek fenyklový, bělásek řeřichový a bělásek hrachorový, okáč voňavkový, žluťásek řešetlákový, perleťovec nejmenší, modrásek jehlicový aj. Z brouků je zajímavý nález stepního tesaříka kozlíčka písečného.

Babočka bodláková (PP)

Kozinec dánský (ID)

(MG)

Přírodní památka Kazatelna

Účelem vyhlášení přírodní památky Kazatelna je ochrana ojedinělého geomorfologicky zajímavého skalního výchozu tvořeného pískovci magurských vrstev. Nachází se pod hlavním hřebenem Chřibů na severovýchodním svahu, asi 1 km jihovýchodně od zříceniny hradu Cimburk. Je to na hojně využívané turistické trase, která prochází atraktivními hřebenovými partiemi s dalekými výhledy, v nadmořské výšce 510–540 m. Vyhlášena byla v roce 1967.

Kazatelna představuje jeden z největších skalních útvarů v Chřibech, který zřejmě vznikl kryogenními pochody během posledního würmského glaciálu. Tvoří ji osamocené skalisko z pískovcových hornin o půdorysném rozměru $9 \times 3,5$ m a výšce 6 m, které severním směrem poměrně prudce stoupá do údolí Stupavy. Pískovce lukovských vrstev soluňského souvrství račanské jednotky magurského flyšového pásma jsou středně až hrubě zrnité, světle hnědé barvy. Základními složkami jsou křemen, ortoklas, muskovit a biotit. Na povrchu skály jsou patrné charakteristické znaky zvětrávání a odnosu horniny, jako jsou voštiny, skalní výklenky a škrapy.

Horní část skalního výchozu byla ve středověku silně pozměněna člověkem. Byly na ní vytesány schůdky pro snadný výstup na vrchol, kde byla upravená plocha připomínající kazatelnu. Traduje se, že již v 9. století z ní kázal moravský arcibiskup Metoděj. Později kazatelnu využívali augustiáni z nedalekého kláštera u kostela Svatého Klimenta a po zániku kláštera snad i některá z pronásledovaných středověkých sekt. V roce 1972 byl na vrcholu Kazatelny osazen železný dvouramenný kříž. Lesní porosty v okolí Kazatelny jsou především bukové, jižně jsou také smrky a modřiny. Pro malou rozlohu není lokalita zoologicky příliš významná. V okolních bukových porostech hnízdí mimo běžných druhů ptactva také holub doupňák.

(MG)

Přírodní rezervace Kelčský Javorník

Přírodní rezervace Kelčský Javorník představuje lesní porosty pralesovitěho charakteru na příkrém severním úbočí nejvyššího vrcholu Hostýnských vrchů, Kelčském Javorníku (864,7 m n. m.). Strmý a místy suťový svah je rozčleněn několika hluboce zaříznutými koryty potoků, které odvádějí vodu po dešťových přívalech a jarním tání sněhu. V nejvíce exponovaných místech dosahuje sklonu až 55°. Nachází se v nadmořské výšce 522–864 m, asi 3,5 km západně od obce Rajnochovice. Byla vyhlášena v roce 2002 o výměře 122,35 ha.

Předmětem ochrany přírodní rezervace je geomorfologicky členité území s výskytem přirozených a přírodě blízkých lesních ekosystémů 5. lesního vegetačního stupně, typických pro oblast Hostýnských vrchů. Zejména jde o společenstva horských jedlobučin a javočin na suťovém svahu s karpatskou květenou a faunou, typickou pro oblast Hostýnských vrchů. Většina území má charakter přirozeného lesa, stáří porostu je asi 140–170 let. Lesní společenstva náleží k lesním typům klenová bučina kapradinová na svazích a hřebenech a svahová jedlová bučina kapradinová. Dřevinná složka je tvořena převážně bukem, silně je zastoupen javor klen a jasan ztepilý, vtroušeně se vyskytuje jedle, jilm drsný, stanovištně nepůvodní smrk ztepilý, lípa velkolistá aj. Dřeviny jsou časově i prostorově diferencovány, jsou zde zastoupeny všechny vývojové fáze, včetně fáze zmlazovací.

Bylinný podrost je nejzřetelnější výspou karpatské květeny s výrazným jarním aspektem, ve kterém dominuje sněženka podsněžník a později měsíčnice vytrvalá. Z ptáků zde hnízdí strakapoud bělohřbetý, lejsek malý, holub douphák, holub hřivnák, linduška lesní, pěvuška modrá, strážník obecný, červenka obecná, pěnice černohlavá, pěnice hnědokřídla, budníček lesní, budníček menší, budníček větší, brhlík lesní, káně lesní aj. V širším okolí nepravidelně hnízdí krkavec velký.

Modranka karpatská (TS)

Strakapoud bělohřbetý (JK)

(MG)

Přírodní památka Komínky

Přírodní památka Komínky se nachází přibližně 1 km východně od rekreačního střediska Bunč. Představují ji vrcholové skalnaté partie na úzkém zalesněném hřebtu Chřibů, táhnoucí se od Kudlovické doliny směrem k Bunči. Nachází se na svazích v nadmořské výšce 480–520 m. Byla vyhlášena v roce 1967.

Předmětem ochrany je geomorfologicky zajímavé uskupení pískovcových skalních útvarů magurského flyše ve Středomoravských Karpatech. Ve vrcholové části hřebtu vystupuje cca 40 m dlouhý pás izolovaných skal a mrazových srubů. Skály jsou budovány ze slepencových a pískovcových hornin. Zdejší pískovce jsou středně až hrubě zrnité, místy silně zvětralé, skládají se z křemene, ortoklasu, biotitu, muskovitu, jílovitých minerálů, živců a fylitů. Nejvýraznější dominantou přírodní památky je izolovaná skála tvořící vlastní vrchol, která je asi 13 m dlouhá, 4 m široká a dosahuje výšky 5 m. Je šikmo uloženou vrstvou pískovců a slepenců vypreparovanou z méně odolných hornin mechanickým a chemickým zvětráváním podél ploch vrstevnatosti a puklin. Zajímavý geomorfologický útvar představuje také mrazový srub, což je skalní stupeň vzniklý mrazovým zvětráváním pískovců a následným odnosem, který se nachází na severním svahu několik metrů pod vrcholem.

Vrchol Komínkových skal byl v minulosti považován za střed Moravy. Údajně byl také tzv. ohňovou horou, na které byly zapalovány varovné signální ohně označující nebezpečí pro obyvatele okolních obcí při vpádech cizích vojsk. Komínky se staly oblíbeným výletním a vyhlídkovým místem. Jedním z návštěvníků byl i rakouský následník trůnu František Ferdinand d'Este. Právě při jedné z jeho návštěv v roce 1903 nechala správa panství vytesat schůdky do nejvyšší ze skal a vytvořila na ní vyhlídkovou plošinu. Kolem skalního útvaru rostou převážně bučiny, přimíšen je dub zimní a habr obecný. Na suti pod skalami se vyvinula vegetace květnatých bučin, v jejímž podrostu najdeme četné druhy kapradin, kyčelnici devítilistou, vemeník dvoulistý, kruštík modrofialový a jiné.

(MG)

Přírodní památka Kozel

Přírodní památka Kozel je věžovitá izolovaná skála v sedle hlavního hřbetu Chřibů, asi 800 m jihovýchodně od zříceniny hradu Cimburk, nedaleko červeně značené turistické trasy vedoucí na Buchlov. Nachází se v katastrálním území Koryčany, v nadmořské výšce 455– 518 m a byla vyhlášena v roce 1967.

Tento osamocený skalnatý blok je složen z typického soluňského pískovce magurské vrstvy, který je nejodolnější horninou flyšových Karpat. Je hrubozrnný, žlutošedý a skládá se převážně z křemene. Dále obsahuje ortoklas, světlou slídu, červený a zelený fylit. Tato věžovitá skála má zhruba tvar kvádrů o výšce 22 m a půdorysné základně cca 18 × 6 m. Skála je protažená ve směru severovýchod – jihozápad a korozně rozšířená svislá trhlina, která vytváří skalní okno, ji dělí na dvě části. Povrch je pokryt římsami, lištami, voštinami, dutinami a prohlubněmi. Skála je značně narušena zvětráváním. Nedaleko Kozla se nachází skupina skalek, tzv. Stádečko kozla a Malý kozel. Skalní útvar je intenzivně využíván k horolezeckým účelům, je zde vytyčeno několik výstupových cest s fixními skobami.

Les v bezprostřední blízkosti skalního útvaru je tvořen bukovým porostem ve věku přibližně 170 let. Hnízdí zde druhy ptáků typické pro staré porosty, například brhlík lesní, rehek zahradní a holub douprák.

(MG)

Národní přírodní památka Křebý

Národní přírodní památka Křebý představuje 3 ostrůvky výslunných travnatých strání s převážně jižní expozicí, se skupinkami keřů a stromů v zemědělsky intenzivně využívané krajině. Je situována na pravém údolním svahu potoka, 228–277 m n. m., asi 0,7 km východně od Koválovic u Tištiny a 1,7 km severně od obce Prasklice. Vyhlášeno výnosem Ministerstva školství ČSR ze dne 4. 7. 1956. Katastrální území Prasklice. Celková výměra: 4,73 ha.

Na výslunných stráních převažují teplomilné širokolisté suché trávníky s dominantní válečkou prapořitou a smldníkem jelením. Vyskytuje se zde řada vzácných a chráněných druhů, záhy zjara rozkvétají na strání dřiny a několik trsů koniklece velkokvětého, ojediněle lze spatřit i hlaváček jarní. K dalším významným druhům patří len žlutý, len tenkolistý, hvozdík pyšný, čilimník rakouský, čilimník poléhavý, kavyl Ivanův a kavyl vláskovitý. Rostou zde další teplomilné druhy jako bělozářka větevnatá, bělozářka liliovitá, česnek kulovitý, modřenec hroznatý, modřenec chocholatý, černucha rolní, lněnka Dollinerova, hrachor širolistý, hvězdnice zlatovlásek, sasanka lesní, krvavec menší, mochna písečná, třešeň křovitá, vstavač vojenský, vstavač nachový, zvonek moravský, žlutucha menší, cizopasná záraza bílá a záraza vyšší. Místy je velmi hojný len rakouský, hvězdnice chlumní.

Křebý jsou také významnou lokalitou teplomilných druhů bezobratlých. Z denních motýlů byl pozorován např. otakárek fenyklový a otakárek ovocný, modrásek jetelový, soumráčník čárkovaný, ostruháček trnkový a vzácná můra jasnobarvec hledíkový. Z brouků jsou hojné majky. Z pavouků byl zjištěn např. teplomilný křížák pruhovaný, vyskytuje se také kudlanka nábožná a mravkolev skvrnitý. Z obojživelníků na lokalitě žije ropucha zelená, z plazů ještěrka obecná. V pískových stěnách hnízdíva břehule říční a vzácně i vlha pestrá. Ve skupinách keřů žije celá řada drobných pěvců, hnízdí zde např. tuňák obecný, občas sem zavítá krkavec velký, káně lesní a strakapoud velký.

Vlha pestrá (PK)

Divizna brunátná (PP)

(ZP)

Přírodní památka Kurovický lom

Přírodní památku Kurovický lom tvoří opuštěný vápencový lom s jezírkem naplněným průsakovou a srážkovou vodou, z jedné části lemovaný lesem. Nachází se 300 m severozápadně od kóty Křemenná (315 m n. m.), asi 1,5 km jižně od obce Kurovice, v nadmořské výšce 235-300 m. Území vyhlášeno v roce 1999 a přehlášeno v roce 2013. Celková výměra: 15,39 ha; katastrální území Kurovice.

Předmětem ochrany je geologická a paleontologická lokalita mezinárodního významu a z druhů čolek velký – evropsky významný druh a jeho biotop. Stěnový lom byl založen k těžbě jílovitého vápence už před rokem 1840. Těžba byla několikrát pozastavena a znovu obnovována, dnes je již ukončena. Z vápence se vyráběl cement ve vápence v nedalekém Tlumačově, známý pod názvem kurovina. Lokalita je využívána k výzkumu Českým geologickým ústavem, pro výuku posluchačů geologie našich univerzit a je i lokalitou prezentovanou při mezinárodních geologických konferencích. Významnou částí jsou plochy charakteru lesostepi s výskytem teplomilných druhů rostlin a silně ohrožených druhů plazů. Z ohrožených druhů rostlin se zde hojně vyskytuje hořec křížatý. Na skalách roste např. sleziník červený. Na části území se nachází smíšený les, v bylinném patře roste sasanka hajní, kokořík mnohokvětý, konvalinka vonná a plicník lékařský.

Lokalita je významná pro řadu druhů bezobratlých, ptáků a savců. Z ptáků zde žije ohrožený tuňák obecný, v minulosti zde hnízdil i výr velký. V jezírku se vyskytuje řada chráněných druhů obojživelníků, např. čolek obecný, velký a horský, kuřka žlutobřichá, rosnička zelená, skokan ostronosý, ropucha obecná a zelená a užovka obojková. Významnou část lokality představují plochy charakteru lesostepi s výskytem silně ohrožených plazů ještěrky obecné a slepýše křehkého. Dále byl zjištěn výskyt např. ohroženého svižníka polního, střívlíka Scheidlerova a čmeláka zemního.

Přírodní památka Kurovický lom je součástí Evropsky významné lokality Kurovice – lom.

Konvalinka vonná (MG)

Kuřka žlutobřichá (PT)

(PP)

Přírodní památka Loučka pod Bukovinou

Přírodní památku Loučka pod Bukovinou tvoří kosená lesní loučka s prameništi v centrální části Hostýnských vrchů (okresek Rusavská hornatina), v sedle mezi vrchy Bukovina (657,9 m n. m.) a Skalný (708,8 m n. m.). Je situována na mírném severně orientovaném svahu v nadmořské výšce 612-630 m, asi 350 m severozápadně od vrcholu Skalný a 1,4 km severo-severovýchodně od obce Rusava, části Hořansko (kostel). Území vyhlášeno v roce 2015. Celková výměra: 0,41 ha; katastrální území Rusava.

Předmětem ochrany je čolek karpatský a jeho biotop. Ve výše položené sušší části území je vegetace tvořena mezofilními ovsíkovými loukami, ale kvůli vlhkostnímu gradientu se zde nacházejí suchomilnější i vlhkomilnější druhy. Hojně se vyskytují kostřava červená, psineček obecný, místy i válečka aj. V níže položené vlhčí části území s prameništi se nachází vlhká pcháčová louka s výskytem skřípiny lesní, pcháče potočního a pomístně porostu nízkých ostřic. Ze vstavačovitých je významný výskyt prstnatce plamatého sedmihradského, dále zde roste prstnatec májový a Fuchsův pravý a bradáček vejčitý. Na obou částech území roste mečík střečovitý aj. Asi 300 m západně se nachází významný krajinný prvek Louka Za vrchy, která představuje nejbohatší lokalitu mečíku střečovitého v Hostýnských vrších.

Z obojživelníků zde byli pozorováni mlok skvrnitý, skokan hnědý a ropucha obecná. Je zde možný výskyt čolka karpatského během jeho suchozemské fáze života, po zbudování drobných tůňek i v době rozmnožování. Z plazů se vyskytuje ještěrka obecná, z ptáků byl pozorován včelojed lesní. V důsledku vysokých stavů zvěře v honitbě dochází k silnému okusu chráněných druhů rostlin daňkem evropským a k poškozování území prasetem divokým, proto jsou zde instalovány individuální pachové odpuzovače zvěře. Přírodní památka Loučka pod Bukovinou je součástí Ptačí oblasti Hostýnské vrchy a zasahuje taktéž do Evropsky významné lokality Hostýnské vrchy.

Tesařík skvrnitý (TS)

Prstnatec plamatý sedmihradský (TS)

(ZP)

Přírodní památka Mokřad Pumpák

Přírodní památka Mokřad Pumpák představuje mokřadní společenstva v uměle vytvořeném biotopu v nivě řeky Rusavy. Nachází se v Hornomoravském úvalu na pravém břehu Rusavy, v mělké depresi mezi železničními tratěmi Přerov–Břeclav a Hulín–Kroměříž na severovýchodním okraji obce Hulín v nadmořské výšce 200–201 m. V severní části se nachází tůň s rákosinou odvodňovaná strouhou, zbytek tvoří podmáčená louka, dnes již převážně zarostlá vrbami. Napříč územím prochází místní komunikace Hulín–Pravčice. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 1,32 ha; katastrální území Hulín.

Předmětem ochrany je čolek velký a jeho biotop. V minulosti byla v severozápadní části postavena čerpací stanice s obsluhou, která ze studny čerpala (pumpovala) a ohřívala vodu do parních lokomotiv, odtud vznikl místní název „Pumpák“. Lokalita není po botanické stránce příliš významná, roste zde několik jedinců silně ohroženého starčku poříčního. Na podmáčených a vlhkých místech roste např. přeslička bahenní a říční, čistec bahenní aj. Trávy a ostřice zde zastupují sítna sívá, ostřice srstnatá aj. Větší část tůně zarůstá rákosinou s rákosem obecným, na vodní hladině se nachází okřehek menší. Ve střední části lokality se rozšířil zavlečený druh křídlatka japonská. Ze stromů a keřů se vyskytují olše, vrby, topoly, bez černý aj.

V přírodní památce bylo zjištěno více než 180 druhů motýlů – otakárek fenyklový, ohniváček černočárný, stužkonoska vrbová aj. a více než 100 druhů brouků – zlatohlávek tmavý, tesařík pižmový, roháček bukový aj. Vážky jsou zastoupeny minimálně 10 druhy. Nejvýznamnějším druhem na této lokalitě je kriticky ohrožený čolek velký, jehož populace mírně klesá, neboť dochází k zarůstání a zaze- měnění vodní plochy. Z dalších obojživelníků se zde nachází čolek obecný, kuňka obecná, skokan ostronosý aj. Z ptáků se zde vysky- tují moták pochop, moudivláček lužní aj.

Přírodní památka Mokřad Pumpák je součástí Evropsky významné lokality Mokřad Pumpák.

Blatouch bahenní (PP)

Slavík modráček (MB)

(MG)

Přírodní památka Na Jančích

Jedná se o přirozenou podhorskou louku s prameništi a karpatskou květenou, která se nachází uprostřed lesního komplexu na západním svahu vrcholu Goralica (716 m n. m.). Částí území prochází lesní cesta s vyznačenou turistickou trasou. Na severní straně na ni přímo navazuje větší louka, která je evidována jako VKP Horní Janče. Lokalita se nachází cca 2 km jihovýchodně od obce Chvalčov, v nadmořské výšce 522–573 m n. m. Přírodní památkou byla vyhlášena v roce 1956 a její výměra je 2,5 ha.

Přírodní památka Na Jančích je jednosečnou karpatskou louku obklopenou lesy, v okolí pramenných vývěřů částečně zamokřenou. Níže položenou vlhkou část tvoří vlhké pcháčkové louky a střídavě vlhké bezkolencové louky. Ve východní sušší části je biotop podhorských a horských smilkových trávníků a nad lesní cestou se nachází ovčíkové louky přechodového charakteru. Předmětem ochrany je kriticky ohrožený snědek pyrejský kulatoplodý, který se vyskytuje velmi vzácně pouze na východní Moravě v Hostýnských vrších a ve střední části Bílých Karpat. Snědek pyrejský kulatoplodý společně s mečíkem střechovitým představuje na této lokalitě početné populace zahrnující stovky jedinců. Středně silné populace zastupuje prstnatec májový pravý a vstavač mužský znamenáný. Dále se zde z chráněných druhů rostlin vyskytuje okrotice dlouholistá, prstnatec bezový, pětiprstka žežulník pravá, vstavač kukačka, vstavač osmahlý a vemeník dvoulistý.

Z motýlů tu byl zaznamenán výskyt perletovce dvanáctitečného, jedná se o dříve hojnější druh květnatých mezofilních biotopů, v současnosti však vzácnější. Také zde byl vymapován ostruháček jilmový, což je nepříliš hojný druh vázaný na porosty jilmů, kterými se živí housenky. Ostruháčci jsou velmi přehlíženou skupinou, protože žijí poměrně skrytým způsobem života. Dopoledne se dají nalézt, jak sají nektar na okoličnatých rostlinách, na ostružinících nebo ptačím zobu. Odpoledne spíše sedí na keřích a stromech.

Vstavač kukačka (MG)

Snědek pyrejský kulatoplodý (TS)

(TS)

Přírodní památka Nádrž Tesák

Přírodní památku Nádrž Tesák představuje betonová nádrž a cca 7 m široký pás převážně náletových dřevin kolem hrany nádrže. Nachází se v centrální části Hostýnských vrchů (okrsek Rusavská hornatina), v rekreačním středisku Na Tesáku, asi 20 m za restaurací „Chata Na Tesáku“, v nadmořské výšce 690 m. Území vyhlášeno v roce 2015. Celková výměra: 0,13 ha; katastrální území Rajnochovice.

Předmětem ochrany je čolek karpatský a jeho biotop. Ve vlastním chráněném území se nenachází žádný vodní tok. Nejbližší je bezejmenný levostranný přítok Juhyně, tekoucí asi 180 m jihovýchodně od hranice území, kterým je také lokalita odvodňována. V současné době jsou jediným zdrojem vody v nádrži pouze atmosférické srážky. Betonová nádrž o rozměrech 17,3 × 32,8 m a maximální hloubce 1,5 m se dělí na mělčí a hlubší část. Nádrž nebývá vodou zcela zaplněna, výška vodní hladiny v hlubší části se pohybuje kolem 90 cm, v mělčí kolem 40 cm. Z obojživelníků je nejhojnější čolek horský a čolek karpatský, jejichž populace dosahují několika desítek až stovek exemplářů. Nejméně početný je zde čolek obecný, u kterého dochází ke křížení s čolkem karpatským. Dále se zde vyskytuje ropucha obecná a skokan hnědý, z plazů se v okolí nádrže zdržuje ještěrka obecná. Z ptáků byl pozorován např. kos horský, ze savců netopýr večerní a netopýr ušatý.

Přírodní památka Nádrž Tesák je součástí Ptačí oblasti Hostýnské vrchy a taktéž zasahuje do Evropsky významné lokality Hostýnské vrchy.

Čolek karpatský (TS)

Netopýr ušatý (TS)

(MG)

Přírodní památka Obora

Přírodní památka Obora se nachází asi 3 km jižně od Kroměříže na mírném zalesněném svahu stejnojmenného kopce Obora, na jeho severní straně. Přístupná je po polních cestách z Kotojed a z Těšovic. Přírodní památkou byla vyhlášena v roce 1956, její rozloha je 14,44 ha.

Obora byla původně křovinatá stráž s pískovcovými lomy, po dlouhou dobu je již zalesněna smíšeným lesem, ve kterém převládají listnaté dřeviny. Stromové patro tvoří převážně dub zimní, habr obecný, lípa malolistá, jasan ztepilý, místy je přimíšen javor babyka, javor ztepilý, bříza bělokorá a jilm drsný. V keřovém patru se prosazuje lípa malolistá a líska obecná, roztroušeně brslen evropský, svída krvavá, kalina obecná a hloh obecný. V bylinném podrostu se vyskytuje řada chráněných a ohrožených druhů rostlin, např. lilie zlatohlávek, medovník velkokvětý a ladoňka vídeňská – především na jihozápadním okraji lesního komplexu Obora, mimo chráněné území. Ze vstavačovitých byly zaznamenány bradáček vejčitý, krušík širolistý, vemeník dvoulistý, vemeník zelenavý a okrotice bílá. Vzácný sklenobýl bezlistý zde byl naposledy nalezen v roce 1977. Dále zde roste např. konvalinka vonná, kokořík mnohokvětý, pstroček dvoulistý, barvínek menší, plicník tmavý, sasanka hajní, violka lesní, violka Rivinova, hrachor jarní a ostrice chlupatá.

Z hmyzu se zde vyskytuje např. tesařík rudonohý a kozlíček mramorový. Na staré třešně je vázán dnes již mizející krasec třešňový. Plazi jsou zastoupeni slepýšem křehkým. V přírodní památce Obora se vyskytují běžné druhy lesních ptáků jako rehek zahradní, pěnice černohlavá, sýkora koňadra, brhlík lesní, budníček menší, kukačka obecná a strakapoud velký.

Včelojed lesní (MB)

Ladoňka vídeňská (MŠ)

(MG)

Přírodní rezervace Obřany

Přírodní rezervace Obřany představuje zachovaný zbytek přirozeného suťového lesa v Hostýnských vrších. Zaujímá vrcholové partie izolovaného vrcholu Obřany (704 m n. m) a jeho přilehlé svahy. Vlastní vrchol Obřan je tvořen skalnatým hřebenem východozápadní orientace, který ze severu a severozápadu spadá v příkré suťové svahy se sklonem až 60° v horních partiích a kolem 30° ve spodní části území. Pouze na jihu přechází úzkým sedlem v hřebenovou část Skalný-Klapinov. Nachází se v nadmořské výšce 510–704 m, asi 3,5 km jihovýchodně od obce Chvalčov. Byla vyhlášena v roce 2001 a její rozloha je 24 ha.

Předmětem ochrany je přirozený ekosystém věkově i prostorově diferencovaného přirozeného suťového lesa s neporušenými autoregulačními schopnostmi, skalnaté svahy se suťovým porostem, ochrana geologických útvarů (paleogenní flyšové pískovce soláňských vrstev) a ochrana jednoho z nejlépe zachovaných porostů uvedeného typu v Hostýnských vrších. Při utváření reliéfu vlivem mrazového zvětrávání a klimatických výkyvů docházelo v horních částech svahu ke vzniku plošin. Z nich vyčnívají na povrch velké balvany a jednotlivé vypreparované slepencové a pískovcové lavice různé mocnosti a různého stupně eroze. Na čelech vrstev jsou vyvinuty mrazové sruby, které dosahují výšky 6 až 10 m.

Na skalnatém hřebenu se udržuje vitální populace krtičníku jarního, který patří mezi kriticky ohrožené druhy květeny České republiky. Lesní společenstva mají, především na prudších svazích, charakter přirozeného lesa. Na vrcholu Obřan se nachází zřícenina jednoho z nejvýše položených moravských hradů, který postavili v polovině 14. století páni z Kunštátu. Do dnešního dne se zachovala část hradební zdi se zbytky věže, hradní val a příkop.

Lejsek malý (TS)

Obřany (MG)

(PP)

Přírodní rezervace Ocásek

Přírodní rezervace Ocásek představuje staré bukové porosty na jihovýchodním hřebetu Chříbů ve vrcholových partiích a na svazích kóty Ocásek (553,4 m n. m.). Nachází se v nadmořské výšce 500–553 m, asi 2,5 km jihozápadně od obce Stupava. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 9,7509 ha; katastrální území Koryčany.

Předmětem ochrany jsou květnaté bučiny. Jedná se o typická lesní společenstva květnatých bučin v Chříbech se zástupci dřevin původních karpatských lesů. Ve skalním výchozu těsně pod vrcholem Ocásku je drobná puklinová jeskyně. V lesních porostech převažuje buk lesní, přimíšeny jsou lípa srdčitá, jilm horský, modřín opadavý, ojediněle smrk ztepilý. Porosty mají převážně charakter stejnověkých kultur, které potřebují vytvořit podmínky pro úspěšnou přirozenou obnovu. Na části území přirozeně zmlazuje především buk. Území je vedeno v kategorii lesů zvláštního určení s nadřazeným významem ekologickým nad zájmem produkčním. V bylinném patře dominuje strdivka jednokvětá a ostřice chlupatá, dále zde roste např. kyčelnice devítilistá a cibulkonosná, kokořík mnohokvětý, bažanka vytrvalá, česnáček lékařský, hrachor jarní, krtičník hlíznatý, jestřábník zední, štavel kyselý, kaprad' samec, papratka samičí, pryšec mandloňovitý, lipnice hajní, bika hajní a další.

Druhově bohatou skupinu tvoří především bezobratlí, zvláště hmyz zastoupený např. střívkovitými brouky a tesaříky. Z motýlů se v jarním aspektu vyskytuje martináček bukový a bělásek řeřichový. Z obojživelníků zde žije mlok skvrnitý. Staré bukové porosty vyhledává ke hnízdění celá řada ptáků, z chráněných druhů např. strakapoud bělohřbetý, holub doupeňák, datel černý a krkavec velký, v blízkém okolí byl zaznamenán i čap černý.

Přírodní rezervace Ocásek je součástí Evropsky významné lokality Chříby.

Tesařík alpský (ZP)

Bučina na podzim (ZP)

(TS)

Přírodní památka Orlí hnízdo

Přírodní památka Orlí hnízdo představuje fragmenty starých bučin na skalních výchozech v centrální části Hostýnských vrchů (okresek Rusavská hornatina). Je situována na strmém východním svahu Čerňavy (843,6 m n. m.), asi 460 m jihovýchodovýchodně od jejího vrcholu a 900 m severně od rekreačního střediska Na Tesáku. Území vyhlášeno v roce 2015. Celková výměra: 3,01 ha; katastrální území Rajnochovice.

Předmětem ochrany jsou květnaté bučiny, acidofilní bučiny a jeskyně nepřístupné veřejnosti. Lesní porosty ve výše položené části přírodní památky jsou tvořeny společenstvy květnatých bučin a v níže položené části území se nacházejí acidofilní bučiny. Tyto lesní porosty jsou v mozaice se skalními výchozy, balvany a místy i sutí se štěrbínovou vegetací silikátových skal a drolin. V těchto exponovaných polohách dochází k okyselení substrátu, které se projevuje ochuzením druhového složení bylinného patra. Ve stromovém patře převládá buk lesní, vtroušeně smrk ztepilý a místy javor klen. Lesní porosty byly vzhledem ke stanovišti zařazeny do kategorie lesů ochranných. Na území nedochází ani nedocházelo (nejméně 20 let) k úmyslným těžbám a plošnému zalesnění nepůvodními druhy dřevin, díky čemuž si uchovalo charakter lesa s přirozenou druhovou skladbou. V daném území je pouze jediná krátká jeskyně (výška 1 m, šířka 0,6 m, hloubka 1,2 m), která je podobná skalnímu převisu. V území i jeho bezprostředním okolí jsou dodnes patrné stopy po těžbě kvalitního stavebního kamene, která skončila na počátku 20. století.

Chráněné území je významným biotopem ohrožených druhů živočichů. Ze vzácnějších druhů ptáků byl pozorován lejsek malý, lejsek bělokrký a žluna šedá, v těsné blízkosti lokality datel černý a strakapoud bělohřbetý. Z obojživelníků byl na lokalitě zaznamenán mlok skvrnitý, z bezobratlých byl blízko přírodní památky nalezen střevlík hrboletý.

Přírodní památka Orlí hnízdo je součástí Ptačí oblasti Hostýnské vrchy a Evropsky významné lokality Hostýnské vrchy.

Lejsek malý (PV)

Čáp černý (MB)

(TS)

Přírodní památka Pavlínka

Přírodní památka Pavlínka představuje zachovalé lesní porosty, karpatské květnaté bučiny a suťové lesy na severním okraji Hostýnských vrchů. Nachází se v masivu Kelčského Javorníku, asi 350 m severně od kóty Javorník (803 m n. m.) a 1,1 km západně od vrcholu Kelčský Javorník (864,7 m n. m.), v nadmořské výšce 595–725 m. Zaujímá prudké až strmé severozápadní svahy po obou stranách horního toku Libosvárky, místy s vyvinutou sutí. Území vyhlášeno v roce 2015. Celková výměra: 15,89 ha; katastrální území Loukov u Bystřice pod Hostýnem.

Předmětem ochrany jsou suťové lesy, květnaté bučiny, acidofilní bučiny a z druhů střívlík hrboletý a jeho biotop. Vegetace suťových lesů je vyvinuta v nižších partiích příkrých svahů zařízlého údolí potoka Libosvárky. Ve stromovém patře dominuje jasan ztepilý, přimíšeny jsou javor klen, jilm drsný a buk lesní. V bylinném patře jsou hojně zastoupeny kapradiny, kyčelnice devítilístá, místy měsícnice vytrvalá, pryšec mandloňovitý aj., v keřovém patře lýkovec jedovatý. Květnaté bučiny se nacházejí především v horních částech svahů. Ve stromovém patře dominuje buk lesní, ojediněle jedle bělokorá. Vysoké stavy zvěře a zástin stromového patra mají vliv na ochuzené bylinné patro. Ve střední části lokality se nachází lesní prameniště bez tvorby pěnovec s rozrázilem horským. Pouze maloplošně jsou zastoupeny lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami.

Vodní tok Libosvárka představuje typický biotop střívlíka hrboletého. Dále je nápadný karpatský endemit modranka karpatská, druh plže indikující zachovalé horské lesy. Z obojživelníků byli pozorováni skokan hnědý a ropucha obecná. Pravidelně se zde vyskytují strakapoud bělohřbetý, lejsek bělokrký, holub doupňák, datel černý a žluna šedá. V důsledku vysokých stavů zvěře – muflona a daňka evropského – není možná přirozená obnova lesa.

Přírodní památka Pavlínka je součástí Evropsky významné lokality Hostýnské vrchy a Ptačí oblasti Hostýnské vrchy.

Kyčelnice devítilístá (TS)

Ropucha obecná (TS)

(TS)

Přírodní památka Pod Kozincem

Přírodní památka Pod Kozincem leží v západní části Hostýnských vrchů, na svahu s převládající severní expozicí, pod kótou Kozinec (479 m n. m.), asi 1 km severovýchodně od obce Chvalčov, v nadmořské výšce 370–550 m. Tvoří ji podhorské karpatské louky s roztroušenými prameništi a výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin. Byla vyhlášena v roce 1955 o výměře 20,5 ha.

Přírodní památka Pod Kozincem je typickým ekosystémem karpatských luk. Vyskytuje se zde celá řada zvláště chráněných druhů rostlin čeledi vstavačovitých, hojný je prstnatec Fuchsův pravý s velkou variabilitou barevných odstínů a kresby květů, prstnatec bezový, prstnatec májový, vstavač mužský znamenáný, hlavinka horská, pětiprstka žežulník pravá, bradáček vejčitý, okrotice bílá a okrotice dlouholistá. V pestrém bylinném porostu luk je hojně zastoupen kriticky ohrožený snědek pyrenejský kulatoplodý. Tento mediteránní archeofyt, mající rozšíření původně na stepích, zde roste ve společnosti řady dalších rostlin, jako jsou např. hvozdík kartouzek, zvonek broskvolistý, hvozdík kropenatý, zvonek klubkatý, orlíček obecný, škarda ukousnutá a jestřábník okoličnatý.

Na populace zvláště chráněných druhů rostlin působí velmi negativně vysoké stavy spárkaté zvěře v okolních lesích, dochází k decimaci okusem. Z ptáků se vyskytuje např. chřástal polní a bramborníček hnědý. Z motýlů tu byl zaznamenán výskyt perletovce dvanáctitečného, batolce červeného, ostruháčka jilmového. Z nočních motýlů se zde vyskytuje přástevník kostivalový, stužkosnoska úzkopásá, hřbetozubec Milhauserův a hřbetozubec drnákový.

Chřástal polní (PV)

Mečík střečovitý (MG)

(PP)

Přírodní památka Přehon

Nachází se 0,1 km severovýchodně nad obcí Chvalnov na výslunném, převážně travnatém svahu s jihovýchodní expozicí v nadmořské výšce 340–360 m. Představuje významný ostrůvek teplomilných rostlinných společenstev s řadou vzácných druhů rostlin a živočichů, uprostřed intenzivně obhospodařované krajiny. Přírodní památkou byla vyhlášena v roce 1955, její rozloha je 2,27 ha.

Přírodní památka Přehon je významným ostrůvkem teplomilné travinobylinné vegetace s kostřavou žlábkatou, válečkou prapořitou, sveřepem vzpřímeným, ostřicí prosovou, ostřicí Micheliovou aj. Travní vegetace je na části území nahrazena lesíky s převahou borovice lesní, jasanem ztepilým, olší lepkavou a topolem. Nejvýznamnějším druhem je koniklec velkokvětý, který zde roste v několika stech exemplářích. Floristicky významný je taktéž výskyt zvláště chráněných druhů, jako jsou střevočnická pantoflíček, vstavač vojenský, koniklec luční, hvězdnice chlumní, len tenkolistý a zvonek sibiřský. Zajímavý je také výskyt teplomilné stepní houby palečky zimní.

Ze skupiny bezobratlých byl na lokalitě zjištěn výskyt vzácných motýlů, mezi které patří především otakárek fenyklový, otakárek ovocný a pabourovec pampeliškový. Na lokalitě byl zaznamenán i výskyt několika druhů pavouků, jako jsou slíďák bradavičnatý, běžník Kempelenův, běžník tmavý a západka dvoupruhá. Z obratlovců byly na lokalitě pozorovány chráněné druhy ptáků – tuhýk obecný, krutihlav obecný a bramborníček černohlavý.

Modrásek kozincový (MH)

Koniklec velkokvětý (ID)

(ZP)

Přírodní památka Rusava – Hořansko

Přírodní památka Rusava – Hořansko představuje extenzivní pastvinu postupně zarůstající náletem, kterou obklopují lesní porosty. Lokalita se nachází v Hostýnských vrších (okres Rusavská hornatina), na jižně ukloněném, poměrně příkrém svahu mezi 2 bezejmennými pravostrannými přítoky říčky Rusavy pod vrchem Skalný (709 m n. m.), v nadmořské výšce 490–585 m, asi 500 m severovýchodně od obce Rusava, místní části Hořansko (kostel). Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 5,12 ha; katastrální území Rusava.

Předmětem ochrany jsou podhorské až horské smilkové trávníky bez jalovce, které zaujímají asi 70 % výměry přírodní památky. Přibližně 30–40 % plochy je již zarostlé náletem, který tvoří růže šípková, hlohy, trnka obecná, ale i stromy – jasan ztepilý, dub zimní, javor klen, buk lesní, třešeň ptačí aj. V jihovýchodním cípu území se nachází menší plocha s poháňkovými pastvinami. Na pastvině dominují trávy, jako např. smilka tuhá, kostřava vláskovitá, ostřice kulkonosná a psineček obecný. Dále zde rostou svízel nízký, vítod obecný a chocholatý, prvosěnka jarní, mateřídouška vejčitá, pupava bezlodyžná aj. Ojediněle se vyskytuje prstnatec májový. Na suchých místech roste jestřábník chlupáček, v lesních lemech violka lesní. Do střední části území zasahuje lesní pozemek s dominantním bukem lesním, v příměsi je lípa srdčitá, dub zimní, habr obecný a třešeň ptačí. Při pastvě prochází lesem skot a vyhledává v něm také úkryt, bylinné a keřové patro ani zmlazení stromů proto prakticky neexistuje. Ve spodní části se nachází menší lesní porost na nelesních pozemcích s jasanem ztepilým, javorem klenem aj.

Brzy zjara přeletuje přes pastviny motýl martináč bukový. Z ptáků byli pozorováni např. datel černý a žluva hajní.

Přírodní památka Rusava – Hořansko je součástí Evropsky významné lokality Rusava – Hořansko.

Lejsek šedý (MB)

Smilkové trávníky (PP)

(TS)

Přírodní památka Rusava – Na skále

Přírodní památka Rusava – Na skále představuje luční pěnovcová prameniště obklopená lesními porosty, neudržovanými loukami, starým sadem a pastvinami. Lokalita se nachází v Hostýnských vrších (okresek Rusavská hornatina), na východně ukloněném, poměrně příkrém svahu nad bezjmenným pravostranným přítokem říčky Rusavy, v nadmořské výšce 478–505 m, asi 400 m severozápadně od obce Rusava, místní části Hořansko (kostel). Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 0,44 ha; katastrální území Rusava.

Předmětem ochrany jsou luční pěnovcová prameniště. Přítomnost vápnitých vrstev v podloží zde umožnila vznik 3 svahových pěnovcových prameniště s bohatou tvorbou pěnovců. Na pěnovcových prameništích, tvořících přibližně 15 % plochy chráněného území, se vyvinula mokřadní vegetace s ostřicí chabou, sítinou sivou, bařičkou bahenní, suchopýrem širolistým, podbělem lékařským, orsejem jarním, mátou vodní a prstnatcem májovým. Na prameništích je vyvinuto také mechové patro, v němž dominuje hrubožebrec proměnlivý. Zbývající část území představuje vegetace vlhkých narušovaných půd a vegetace vysokých mezofilních a xerofilních křovin. Časté jsou zde také vzrostlé dřeviny, např. jasan ztepilý, topol osika, olše lepkavá, dub zimní, javor klen, třešeň ptačí aj., na západním okraji území také jírovec maďal. Keřové patro tvoří převážně ostružiníky, hlohy, růže šípová, ptačí zob obecný, bez černý a zmlazení dřevin. V bylinném patře roste např. válečka prapořitá, přeslička lesní, prvosenka jarní, violka psí, ocún jesenní, máta vodní aj.

Na prameništi lze očekávat zajímavou faunu měkkýšů. Z ptáků byla pozorována např. žluva hajní. Prameniště bývá rozrýváno divokými prasaty. Na potůčku nedaleko severovýchodního okraje přírodní památky byla vybudována tůňka na podporu rozmnožování obojživelníků.

Přírodní památka Rusava – Na skále je součástí Evropsky významné lokality Rusava – Hořansko.

Prase divoké (TS)

Prstnatec májový (TS)

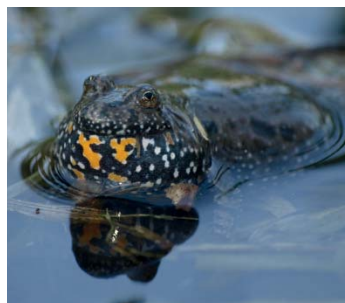

(MG)

Přírodní památka Rameno Moravy

Přírodní památka se nachází v jižní části Hornomoravského úvalu, na levém břehu řeky Moravy, v blízkosti obce Postoupky, cca 3 km severozápadně od Kroměříže, v nadmořské výšce 191 m. Lokalita vznikla odstavením slepého ramene řeky Moravy a v roce 1995 byla vyhlášena přírodní památkou.

Plošně relativně malý zbytek slepého ramene řeky Moravy a lužního lesa má vzhledem k okolní zemědělsky využívané krajině značnou biologickou hodnotu. V tůni se vyskytuje makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, zbytky lužního lesa tvoří vegetace měkkých luhů nížinných řek. Z dřevin převládají olše lepkavá, vrby, dub letní, jasan ztepilý a topol černý, z keřů např. bez černý a střemcha obecná. V jarním aspektu kvetou v podrostu blatouch bahenní, devětsil lékařský, křivatec žlutý, orsej jarní a pižmovka mošusová. Silnou stabilní populaci zahrnující kolem 2 500 kusů vytváří na lokalitě stulík žlutý, který je hlavním předmětem ochrany území. Z vodních a vlhkomilných druhů rostlin se zde vyskytuje např. kosatec žlutý, orobinec širolistý, halucha vodní, na březích rostou kyprej vrbice, vrbina obecná, pryskyřník plazivý, kostival lékařský, šišák vroubkovaný aj. Floristicky zajímavý je výskyt rozrazilu horského, který roste v chladnějších pahorkatinách. Z obojživelníků byl prokázán výskyt komplexu vodních skokanů zelených, skokana štíhlého, rosničky zelené, ropuchy obecné. Vhodné hnízdní možnosti zde nachází drozd kvičala, holub hřivnáč, pěnice černohlavá, pěnkava obecná, straka obecná, strakapoud velký, špaček obecný aj. Na lokalitě pravidelně loví ledňáček říční, volavka popelavá a racek chechtavý, pozorována byla koroptev polní, žluva hajní i vzácný sokol stěhovavý. Ze savců zde žije ondatra pižmová a tchoř tmavý, v posledních letech se zde objevuje i bobr evropský.

Kuňka obecná (PT)

Stulík žlutý (MG)

(ID)

Přírodní památka Skalka-Polomsko

Přírodní památka Skalka-Polomsko je situována na příkré skalnaté stráni, dnes z větší části zarostlé keři a stromy, se sklonem svahu až 45°, s jihozápadní expozicí. Nachází se v nadmořské výšce 470–501 m, 350 m severně od kostela v obci Rajnochovice v Hostýnských vrších. Byla vyhlášena v roce 1952 a její rozloha je 0,87 ha.

Celý svah byl dříve využíván jako extenzivní pastvina. Vyvinul se v charakteristickou druhově pestrou louku s keři, v níž byly zastoupeny četné teplomilné a suchomilné druhy, průvodci karpatských luk i druhy křovinatých strání. Z keřů je v současné době dominantní líska obecná, z dřevin tu dále roste hloh jednosemenný, ptačí zob obecný, trnka obecná a dub letní. Na fragmentech travnatých strání se z teplomilných druhů uchoval kakost krvavý, bojínek tuhý, kostřava ovčí, lipnice smáčkutá, divizna jižní rakouská, huseník lysý, jestřábník Bauhinův, rozchodník šestiřadý, škarda ukousnutá, vítod chocholatý, zvonek klubkatý, šalvěj lepkavá a prvosenska jarní. Roste zde také několik druhů orchidejí jako vstavač mužský znamenáný, vstavač bledý, vstavač kukačka, prstnatec májový, bradáček vejčitý a hlístník hnízdák.

Ze zvláště chráněných druhů živočichů se zde vyskytuje slepýš křehký, krutihlav obecný, tuhýk obecný, žluva hajní a pěníce vlašská.

Bradáček vejčitý (JL)

Vstavač mužský (ID)

(PVP)

Přírodní památka Skalky u Hulína

Přírodní památka Skalky u Hulína představuje mokřadní biotopy v opuštěné pískovně s ukázkovým příkladem sukcese a výskytem chráněných a ohrožených druhů živočichů, především obojživelníků a vážek. Nachází se v Hornomoravském úvalu na samém jihozápadním okraji Holešovské plošiny v nadmořské výšce 192–195 m, mezi Pláňavským rybníkem a státní silnicí spojující obce Hulín a Záhlinice (po pravé straně z Hulína do Záhlinic), asi 700 m severně od Záhlinic (kostel) a 2,5 km jihojihovýchodně od středu obce Hulín. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 0,74 ha; katastrální území Hulín.

Předmětem ochrany je kuňka ohnivá – evropsky významný druh a její biotop. Po ukončení těžebních činností začala na obnažených plochách nastupovat synantropní vegetace. V místech bez rušivých zásahů začala část těchto společenstev přecházet v sukcesně vyšší stadia křovinných a dřevinných formací s vrbou. Analogický proces probíhal i v litorálu vzniklých vodních ploch, kde se vytvořily vhodné podmínky pro nástup submerzní a emerzní vegetace s okřehkem trojbrázdým, rdestem, lakušníkem aj. Později zde začaly vznikat porosty rákosin s rákosem obecným a dalšími vtroušenými druhy: orobincem širokolistým, žabníkem kopinatým aj. Z chráněných druhů zde roste silně ohrožený starček poříční.

Z bezobratlých se vyskytují chrostíci a měkkýši, zastoupení terčovníkem vroubeným, okružákem ploským, plovatkou bahenní a hrachovkami. Na území bylo pozorováno 32 druhů vážek z celkem 71 druhů zaznamenaných v celé České republice! Z pavouků zde žije teplomilný křížák pruhovaný, z obojživelníků kuňka ohnivá, čolek obecný i velký, blatnice skvrnitá, ropucha obecná a zelená aj. Z ryb je nejvýznamnější nález piskoře pruhovaného. Hnízdí zde např. silně ohrožený písík obecný a ledňáček říční. K nejcenějším ptačím zástupcům patří vodouš rudonohý a bukáček malý. Ze savců se na lokalitě již několik let zdržuje také bobr evropský. Přírodní památka Skalky u Hulína je součástí Evropsky významné lokality Skalky.

Vážka jasnoskrvná (ZP)

Bukáček malý (MB)

(MG)

Přírodní rezervace Smrdutá

Nachází se na svahu s jihozápadní orientací a sklonem až 55° v nadmořské výšce 530–750 m, nad silnicí z Chvalčova na Tesák, asi 1,5 km západně od rekreačního střediska Na Tesáku. Přírodní rezervací byla vyhlášena v roce 1975 a její rozloha je 6,5 ha.

Předmětem ochrany je přirozený ekosystém svahového suťového lesa v submontánním stupni, lesní společenstva lipových javořin a bučin na balvanité suti a na skalnatých výchozech s karpatskou květenou v podrostu a geomorfologicky význačné skalní útvary. Na Smrduté se nacházejí typické produkty mrazového zvětrávání – skalní stěny mrazových srubů, větší izolované skalní útvary, bizarní skaliska na vrcholu, suťová pole, povrchové skalní sluje v převisích a pseudokrasové puklinové jeskyně. Nejdelší jeskyně, nazývaná Smrdutá, je průchozí, dlouhá 56 m, výškový rozdíl mezi vchodem a východem je 12 m, v některých místech byla uměle rozšířena. Během jarních a podzimních přeletů bylo na lokalitě zaznamenáno 10 druhů, včetně druhů vzácných a chráněných, k nimž patří např. vrápenec malý, netopýr Brandtův, netopýr ušatý a netopýr vodní. Lesní společenstva na prudších sklonech představují suťové javořiny, jen maloplošně se zde nacházejí druhově chudé kyselé bučiny. Lesní porosty jsou staré asi 150 let, zčásti mají pralesovitý charakter. Na území se vyskytují běžné druhy lesních živočichů charakteristické pro oblast Hostýnských vrchů. Z motýlů se vyskytuje v jarním aspektu martináček bukový, z obojživelníků byl zjištěn mlok skvrnitý a skokan, plazi jsou zastoupeni slepýšem křehkým. Z ptáků byl pozorován jestřáb lesní a lejsk malý.

Netopýr velký (TS)

Smrdutá (MG)

(TS)

Přírodní rezervace Sochová

Přírodní rezervace se nachází na skalnatém temeni kóty Sochová (740,6 m n. m.) na hřebtu Hostýnských vrchů, cca 2 km severovýchodně od rekreační oblasti Tesák. Byla vyhlášena v roce 2001 a její rozloha je 16,45 ha.

Předmětem ochrany je přirozený ekosystém horské květnaté jedlobučiny a svahového suťového lesa v submontánním stupni, druhová skladba a genová rozmanitost přirozeného lesního porostu s jilmem horským, geologické útvary a pseudokrasové jevy (vystupující magurské pískovce a slepence). Jedná se o jeden z nejlépe zachovaných porostů uvedeného typu v Hostýnských vrších. Skály v přírodní rezervaci jsou povrchovým výstupem geologického podloží, kterým jsou magurské pískovce a slepence karpatského flyše. Největší skaliska se nacházejí na vrcholu kopce, další skalní útvary se táhnou po celém hřebeni. Většinu plochy území tvoří lesní porosty typu jedlobučiny, staré asi 150 let. V dřevinném patře dominuje buk lesní, lípa srdčitá, jedle bělokorá, jilm horský, javor mléč a jasan ztepilý. V bylinném patře roste několik druhů kapradorostů jako kapraď samec, kapraď ostékatá, papratka samičí, sleziník červený, plavuň pučivá, dále řada druhů ostřic, měsíčnice vytrvalá, sněženka podsněžník, lýkovec jedovatý, prvosenka jarní, zapallice žluťuchovitá, kyčelnice žláznatá aj. Zajímavý je nález drobného mechu křivoštětu skalního, který je znám jen z několika málo lokalit v České republice.

Z významných druhů fauny tu můžeme najít modranku karpatskou, strakapouda bělohřbetého, lejska bělokrkého, holuba doupňáka, žlunu šedou, datla černého, mloka skvrnitého, řasnatku lesní, vřetenatku ranojevicí a jiné.

Kos horský (TS)

Sochová (TS)

(PP)

Přírodní rezervace Stará hráz

Přírodní rezervaci Stará hráz tvoří lesní společenstva dubohabřin a jasanových olšin na pravém údolním svahu a v nivě meandrující říčky Stupavy. Nachází se ve Stupavské vrchovině na svahu s jihovýchodní až jihozápadní orientací, v nadmořské výšce 320–360 m, asi 1 km západně od obce Stupava. Lokalita byla vyhlášena přírodní rezervací v roce 1994, její rozloha je 8 ha.

Motivem ochrany jsou porosty reprezentující společenstva květnatých bučin a jasanových olšin s výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin. Lesní vegetaci tvoří karpatská dubohabřina, kde převažuje dub letní a habr obecný. Dominantním druhem bylinného patra je ostřice chlupatá, bažantka vytrvalá a strdivka jednokvětá. Vyskytuje se zde několik zvláště chráněných druhů rostlin a řada druhů typických pro vlhké humózní půdy. Můžeme zde najít vstavač bílý, okrotici bílou, okrotici dlouholistou, krušík modrofialový, lilii zlatohlavou, oměj vlčí mor, vemeník dvoulistý, áron východní, bradáček vejčitý a jiné. Z fauny bylo zaznamenáno několik zajímavých a významných druhů karpatských lesů. Z motýlů se zde vyskytuje strakáč březový a přástevník kostivalový. Zajímavostí je náhodný nález vzácného pavouka slídačka skvrnitého, zde vázaného na štěrkové náplavy Stupavy. Z obojživelníků zde žije skokan hnědý, kuňka žlutobíhá, rosníčka zelená a ropucha obecná. Z ptáků byl pozorován leisek malý a dlask tlustozobý.

Dlask tlustozobý (MB)

Krušík modrofialový (JL)

(ZP)

Přírodní památka Stonáč

Přírodní památku Stonáč tvoří mokřadní stanoviště v nivě stejnojmenného potoka, lemovaného hlatavými vrby a s původními hanáckými tůněmi. Leží v Hornomoravském úvalu (Středomoravská niva) na jihozápadním okraji obce Bílany a zasahuje až po železniční trať Kroměříž–Hulín k okraji přírodního parku Záměček. Leží v nadmořské výšce 189–190 m. Území vyhlášeno v roce 1955 a přehlášeno v roce 2013. Celková výměra: 4,61 ha; katastrální území Bílany.

Předmětem ochrany jsou původní zbytky hanáckých tůní s typickými mokřadními společenstvy, z druhů kuňka ohnivá – evropsky významný druh a její biotop. Přírodní památka je zbytkem původních slepých ramen řeky Moravy. Sestává z mělké deprese s pramenisky a tůněmi, do jejíž střední části přitéká potůček Stonáč. Ten se místy ze široka rozlévá, vytváří mokřady a 2 větší tůně (spíše průtokové rybníčky). Z vegetace se na březích tůní a potoka Stonáč nacházejí porosty vrby, topolů, olší, v lesíku u dráhy lip, dubů, javorů a jasanů, z keřů jde o slívy trnky, růže šípové, hloh jednosemenný aj. Vodní a mokřadní společenstva jsou zastoupena okřehkem menším, který zcela pokrývá část vodních ploch, dále rdesnem obojživelným, zblochanem vodním, kosatcem žlutým aj. Na volných březích se vyskytují vlhkomilné druhy jako pryskyřník plazivý, jetel zvrhlý a podběl lékařský. Luční byliny představují řebříček obecný, kopretina bílá, krvavec toten aj. V lesní části území je výrazný zejména jarní aspekt. Z význačné vodní a mokřadní květeny se zde v minulosti vyskytovaly následující druhy: stulík žlutý, žebratka bahenní, voďanka žabí, okřehek hrbatý, okřehek trojbrázdý, rozrazil dlouholistý, šišák hrálovitý, šišák vroubkovaný a puškvorec obecný. Území je výrazně ohroženo nepravidelným vodním režimem a splachy z okolních polí.

Z obojživelníků se zde vyskytuje kuňka ohnivá, z motýlů mj. ohnívaček černočárný, z hmyzu jsou početně zastoupeny vážky. Přírodní památka Stonáč je součástí Evropsky významné lokality Stonáč.

Kuňka ohnivá (ZP)

Chřástal vodní (MB)

(PP)

Národní přírodní rezervace Strabišov – Oulehla

Vznikla sloučením 2 samostatných zvláště chráněných území, lesa Strabišova a výslunné travnaté stráně Oulehla s jihovýchodní expozicí, v nadmořské výšce 278–380 m, při severovýchodním okraji obce Líska. Katastrální území Kunkovice u Litenčic. Vyhlášeno Výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 14. 1. 1956 (SPR Strabišov) a Výnosem Ministerstva školství a osvěty z 8. 5. 1953 (SPR Oulehla), obě části sloučeny Výnosem Ministerstva kultury ČSR z 29. 11. 1988. Celková rozloha: 69,6346 ha.

Strabišov je původně lesostep, nyní zarostlá jehličnatým a smíšeným lesem, kde jsou kulturní listnaté porosty dubu, buku, javoru, habru a jasanu, stejně jako porosty smrku a borovice. V podrostu lze nalézt celou řadu vzácných a chráněných druhů rostlin, ze vstavačovitých střevíčníků pantoflíček, vstavač nachový, vstavač bledý, vstavač vojenský, krušík modrofialový, krušík drobnolistý, krušík růžkatý, krušík širolistý, bradáček vejčitý, pětiprstku žežulník pravou, prstnatec májový, vemeník dvoulistý, vemeník zelenavý, hlístník hnízdák. Dále se zde vyskytují lilie zlatohlavá, sasanka lesní, kozinec cizrnovitý, sesel sivý, pcháček panonský, kopretina chocholičnatá, bělozářka větvitá, čísteček alpský, orlíček obecný, ostřice horská, kostřava různolistá, prýšec hranatý, třeseň křovitá a další. Oulehla má charakter výslunné suché stráně se zachovalou xerothermní vegetací, teplomilné travinobylinné porosty se svehemem vzprímeným, válečkou prapořitou a kostřavou žlábkatou. Vyskytuje se také jalovec obecný. K nejvýznamnějším zástupcům orchidejí patří především vstavač trojzubý, dále vstavač vojenský a jejich kříženci, vstavač bledý, střevíčník pantoflíček, okrotice bílá, pětiprstka žežulník pravá, vemeník dvoulistý, vemeník zelenavý, krušík růžkatý, krušík širolistý a bradáček vejčitý.

Druhově bohatě je zastoupen hmyz, z motýlů byli zjištěni např. otakárek fenyklový a okáč ovsový. Z plazů zde žije ještěrka obecná a slepýš křehký, z obojživelníků ropucha obecná. Z ptáků se vyskytují běžné druhy pěvců, kteří zde nacházejí vhodné podmínky pro hnízdění.

Střevíčník pantoflíček (PP)

Vstavač trojzubý (PP)

(TS)

Přírodní památka Stráž

Přírodní památka Stráž se nachází na západním svahu Hostýna (734,6 m n. m.), přibližně 1 km východně od obce Slavkov pod Hostýnem, v nadmořské výšce 430–650 m. Tvoří ji travnatá stráž se soliterními lípami a skupinami borovic, která se významně podílí na vytváření krajinářsko-estetického rázu severozápadního úbočí Hostýnských vrchů. Byla vyhlášena v roce 1992 a její rozloha je 8,6 ha.

Nalesní vegetace přírodní památky byla v minulosti do značné míry ovlivněna pastvou a sečí. Luční travinobylinná společenstva jsou tvořena mezofilními ovsíkovými loukami a vegetací přepásaných luk. Vynikají zde mnohé chráněné a ohrožené druhy rostlin, hlavně vstavačovité, např. vstavač bledý, vstavač mužský znamenáný, vstavač kukačka, prstnatec bezový, prstnatec májový, pětiprstka žežulník pravá, krušík růžkatý, krušík širolistý, vemeník dvoulistý, okrotice bílá a okrotice dlouholistá. Vyskytuje se zde také kriticky ohrožený snědek pyrenejský kulatoplodý. Dále zde roste dnes již mizející hořeček nahořklý, hořec brvitý, hořec křížatý, lilie zlatohlávek, orlíček obecný, lýkovec jedovatý, jalovec obecný, prvosenka jarní, hvozdík kartouzek, jetel horský, kručinka barvířská, zvonek klubkatý aj.

Byla zde potvrzena bohatá entomofauna, z denních motýlů se vyskytují např. zelenáček šťovíkový, vřetenuška komonicová, vřetenuška obecná a vřetenuška pětitečná, otakárek fenyklový, bělásek Realův, perleťovec prostřední, dále několik druhů okáčů, modrásků a ohniváček, např. ohniváček černočerný.

Hořeček brvitý (MG)

Vstavač bledý (MG)

(TS)

Přírodní rezervace Tesák

Lokalita leží v hřebenové části Hostýnských vrchů mezi vrcholem Černava a Ožiňák. Přírodní rezervace Tesák se rozkládá na mírném jihovýchodním svahu s četnými prameništi a několika hlubokými stržemi, asi 1 kilometr severovýchodně od chaty Na Tesáku. Byla vyhlášena v roce 2001 a její rozloha je 9,2 ha.

Přírodní rezervace Tesák patří k územím s dosud nejvíce zastoupenou jedlí bělokorou v dřevinném patru a k nejzachovalejším územím s biotopem horských květnatých jedlobučin v Hostýnských vrších. Území je součástí Ptáčí oblasti Hostýnské vrchy a Evropsky významné lokality Hostýnské vrchy. Téměř 90 % výměry přírodní rezervace zaujímá přírodní biotop květnaté bučiny s nejvyšším stupněm zachovalosti. V nejrepresentativnější a nejzachovalejší podobě se květnaté bučiny nacházejí ve střední a jižní části lokality, kde má porost pralesovitou strukturu. Díky bezzásahovému režimu se vytvořila diferencovaná struktura lesa, čemuž odpovídá i množství ponechaného mrtvého dřeva. Stromové patro je většinou tříetážové, keřové patro je méně zřetelně vyvinuto. Pro podporu odrůstání semenáčků jedlí jsou zde vybudované 3 oplocenky.

Na živých i odumřelých stromech roste celá řada dřevokazných hub, na tlejícím smrkovém dřevě byl nalezen vzácný epixylický mech šikoušek zelený, který patří mezi evropsky sledované druhy. Významný je výskyt datlovitých, vázaných na zbytky původních bukových a jedlobukových porostů pralesovitého charakteru, především vzácného strakapouda bělohřbetého a datlíka tříprstého. Při průzkumu entomofauny byl zjištěn střevlík hrboletý a vzácná nesytka jedlová.

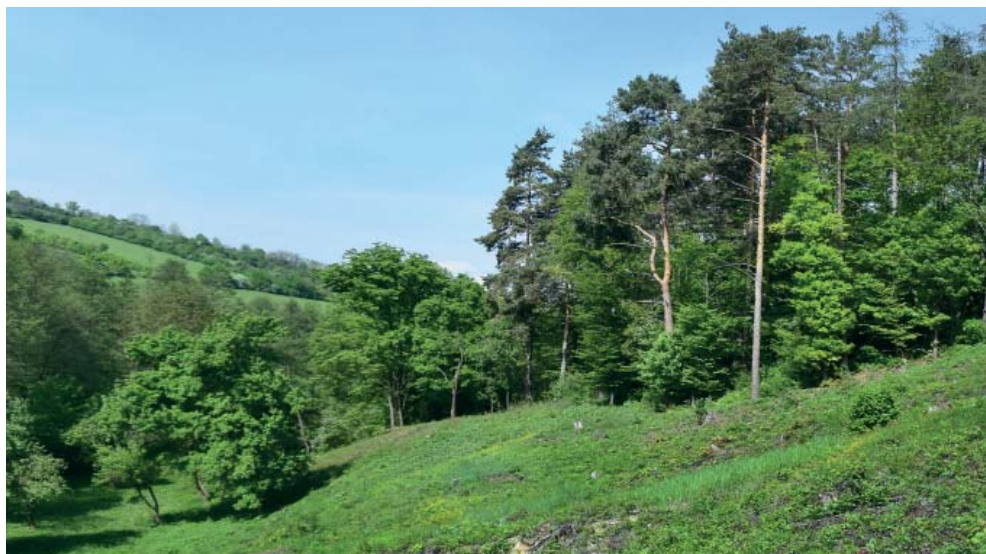

Larva mloka (TS)

Tesák (TS)

(ID)

Přírodní památka Včelín

Přírodní památka se nachází na výslunné stráni s převládající jihozápadní expozicí spadající k Cvrčovickému potoku, asi 0,5 km východně od obce Cvrčovice, v nadmořské výšce 290–325 m. Byla vyhlášena v roce 1953 o výměře 2,72 ha.

Chráněné území zahrnovalo 2 rozdílné biotopy, jednak travnatou stráň částečně porostlou keři, jednotlivými ovocnými stromy a dalšími dřevinami, lemovanou ze všech stran vzrostlou zelení (západní část území), a v minulosti také sekundární smíšený les částečně náletového původu (východní část), který zaujímal přibližně polovinu celkové rozlohy. Tyto lesní porosty byly z větší části vykáceny, dnes se zde nachází rozlehlá mýtina, na níž probíhá sukcese. Brzy zjara rozkvétá na výslunné stráni dřín jarní, z dalších keřů zde rostou svida krvavá, ptačí zob obecný a hlohy, vysázen byl dříšťal obecný, štědřenec odvislý a jihoevropský žanovec měchýřník. Dožívají zde ovocné stromy, převážně třešně. Nelesní vegetaci tvoří teplomilné širokolisté suché trávníky svazu s dominantní válečkou prapořitou a s řadou vzácných, méně běžných a teplomilných druhů. K těm nejvýznamnějším patří vstavač nachový, který se vyskytuje především v bývalé lesní části chráněného území. Ze zvláště chráněných druhů tu můžeme dále najít áron plamatý, hvězdici chlumní, okrotici bílou, vemeník dvoulistý a vemeník zelevavý.

Na lokalitě jsou zastoupeny četné druhy motýlů, např. otakárek fenyklový, ohniváček černočerný, batolec duhový, modrásek obecný, soumrachník čárkovaný, okáč voňavkový, batolec červený a jiné.

Modrásek vikvicový (PP)

Vstavač nachový (MG)

(ID)

Přírodní památka Vřesoviště Bílová

Přírodní památka se nachází 2 km východně od obce Rajnochovice a 1,7 km západně od obce Lázy, mezi vrcholy Klíнец (668 m n. m.) a Kříbec (657 m n. m.). Zaujímá severní okraj větší luční enklávy v souvislém lesním porostu. Byla vyhlášena v roce 1982 a její výměra je 2,9 ha.

Přírodní památka Vřesoviště Bílová je bývalou podhorskou pastvinou s typickým společenstvem se smilkou tuhou a jediným místem se souvislejšími porosty vřesu obecného v Hostýnských vrších. Při mapování soustavy Natura 2000 zde byl vylíšen biotop – sekundární podhorská a horská vřesoviště s výskytem jalovce obecného. Tento biotop se vyskytuje v karpatské části České republiky jen velmi vzácně. Z význačnějších druhů je zde poměrně hojný jalovec obecný a plavuň vidlačka, dále zde roste např. kociánek dvoudomý, mateřídouška vejčitá, brusnice borůvka, mochna nátržník, pupava bezlodyžná, ptačinec trávovitý, violka lesní, hluchavka skvrnitá, pomněnka lesní, lnice květel a pryšec chvojka. Ze zvláště chráněných a významných druhů živočichů se zde vyskytuje tuhýk obecný, krutihlav obecný, lejsek bělokrký, krkavec velký, čáp černý, linduška lesní, slepýš křehký, ještěrka živorodá a jiné.

Vřes obecný (ID)

Plavuň vidlačka (ID)

(ZP)

Přírodní památka Záříčské louky

Přírodní památka Záříčské louky představuje část rozlehlého lučního komplexu v nivě řeky Moravy při severním okraji města Chropyně v lokalitě zvané Hejtman. Mezofilní až vlhké louky, místy s terénními sníženinami, jsou protkané sítí kanálů lemovaných břehovými porosty a rákosinami. Lokalita se nachází v Hornomoravském úvalu (okres Středomoravská niva), v nadmořské výšce 192–194 m, mezi městem Chropyně a obcí Záříčí (po hranice katastrů), v prostoru mezi Malou Bečvou a potokem Svodnice (východní hranice přírodní památky). Území je rozděleno železniční tratí Přerov–Brno na menší jižní část a rozlehlejší severní část s vyhlášeným ochranným pásmem. Území vyhlášeno v roce 2016. Celková výměra: 68,99 ha, katastrální území Chropyně.

Předmětem ochrany je modrásek bahenní a ohniváček černočárný a jejich biotop. Mezofilní až vlhké louky zpřístupněné polními cestami jsou protkané sítí zazemněných kanálů. Převážnou část území zaujímají aluviální psárkové louky s psárkou luční, metlicí trsnatou aj., místy je dominantní krvavec toten. Psárkové louky tvoří mozaiku s vegetací vlhkých pcháčkových luk. Významný je výskyt česneku hranatého, který představuje největší populaci tohoto druhu na střední Moravě. V jihozápadní části území rostou 2 vzácné druhy violek – violka slatinná a violka nízká. Zajímavostí je lokálně hojný výskyt jednoleté trávy tužanky tvrdé.

Z motýlů je významný výskyt modráška bahenního a ohniváčka černočárného. Z vážek se vyskytuje šídlatka hnědá, šídélko malé aj. Byla zde pozorována také jehlanka válcovitá, vzácný druh vodní plošnice, který je zároveň největší plošticí žijící v České republice. Zajímavý je také výskyt pavouka vodoucha stříbřitého, který tráví většinu svého života ve vodním prostředí. V periodických tůních byl nalezen kriticky ohrožený druh korýše listonoh jarní. Z obojživelníků byli pozorováni čolek obecný, kuňka obecná, skokan štíhlý aj. Přírodní památka Záříčské louky je součástí Evropsky významné lokality Morava – Chropýňský luh.

Modrásek bahenní (ZP)

Vodouš bahenní (PT)

(MG)

Přírodní rezervace Záskalí

Přírodní rezervace Záskalí představuje zalesněné hřebenové partie Chřibů s vrcholem Kameňák (451 m n. m.) a také jeho severní a jižní svahy s četnými skalními útvary. Nachází se v nadmořské výšce 320–451 m ve Stupavské vrchovině, mezi Kudlovickou dolinou a rekreačním střediskem na Bunči, asi 250 m západně od Rozsypalovy lesní osady v závěru Kudlovické doliny. Byla vyhlášena v roce 1995 a její rozloha je 32 ha.

Předmětem ochrany jsou pískovcové skalní útvary a přilehlé lesní porosty reprezentující společenstva původních dubových bučin s výskytem kruštíku modrofialového. Izolované skály a trosky mrazových srubů ve vrcholové části hřbetu jsou budovány ze slepencovito-pískovcových hornin, které jsou středně až hrubě zrnité a silně zvětřalé. Lesní porosty představují společenstva květnatých bučin. Ve stromovém patře je dominantní buk lesní, přimíšen je dub zimní a habr obecný. Ve vrcholových partiích přistupují lípa srdčitá, lípa velkolistá a javor klen. Keřové patro je poměrně chudé. V bylinném podrostu s dominantní ostřicí chlupatou a strdivkou jednokvětou se vyskytují chráněné druhy vstavačovitých, jako je krušík modrofialový, okrotice bílá, okrotice dlouholistá a vemeník dvoulistý. Bohatě jsou zastoupeny kapradiny, zejména kaprad' samec a papratka samičí. Ze vzácných dřevokazných hub zde byl nalezen korálovec bukový.

Žijí zde typické druhy lesní fauny, z motýlů je v jarním aspektu nápadný martináček bukový, z brouků zde žije např. roháček bukový a několik druhů střevlíků, z plazů slepýš křehký, z ptáků lejsek malý, žluva hajní, datel černý a z dravců káně lesní.

Výr velký (MB)

Záskalí (MG)

Chráněná území Uherskohradištska

PP Babí hora	PP Nádavky
PP Barborka	PP Nazaret
PP Břestecská skála	PP Okluky
PP Čerták	PP Olšava
PR Holý kopec	PP Ovčírka
PP Hrádek	PP Pod Husí horou
PP Hřištěk	PP Remízy u Bánova
PP Huštěnovická ramena	PP Rochus
PP Ježovský lom	PR Rovná hora
PR Kanada	PP Salašské pěnovce
PR Kobylí hlava	PP Skalky
PR Kolébky	PR Smutný žleb
PP Koukolky	PP Stráně u Popovic
PR Kovářův žleb	PP Terasy
PP Lázeňský mokřad	PR Trnovec
PP Máchova dolina	PP Tůň u Kostelan
PP Makovica	PP Údolí Bánovského potoka
PP Maršava	PP Údolí Okluky
PP Medlovický lom	PP Újezdecký les
PP Mokřad u Slováckých strojírén	PR Vlčnovský háj
PP Myšince	PR Vrchové

(PS)

Přírodní památka Babí hora

Stepní louky a pastviny 0,12 km jihozápadně od kóty Babí hora v nadmořské výšce 330 – 350 m n. m. v Boršické pahorkatině; katastrální území Hluk. Vyhlášeno v roce 1998. Výměra 1,70 ha. Motivem ochrany je zachování zbytku jedinečných stepních společenstev pannonského termofytika s výskytem chráněných a ohrožených rostlinných i živočišných druhů. Přírodní památka Babí hora se nachází na území Evropsky významné lokality Babí hora (CZ0720013), představující přírodní komplex tvořený širokolistými suchými trávníky, mezofilními loukami, teplomilnými doubravami a lužním lesem v kolinním stupni panonského termofytika na svazích a na dně údolí Boršického potoka o celkové rozloze 49,2911 ha.

Lokalita patří geologicky k hluckému vývoji bělokarpatské jednotky magurského flyše s převahou vápnitých jílovců. Půdním typem jsou převážně kambizemě, půdy jsou suché, kamenité, v dolní části s poměrně vysoko položenou hladinou spodní vody.

Vegetační kryt tvoří teplomilný trávník svazu *Bromion erecti*, ve kterém dominuje pýr prostřední, válečka prapořitá a ostřice chabá. Z významných druhů se zde vyskytuje vstavač osmahlý, hrachor chlumní, kosatec různobarvý, oman mečolistý, kozinec dánský, kamejka modronachová, ledenec přímořský, běložárka větevnatá, snědek Kochův. Při okrajích území se nacházejí porosty podražce křovištního a dnes již vzácný plevel hlaváček letní.

Lokalita je bohatá na teplomilný hmyz, žijí zde např. motýli pestrokřídlec podražcový, otakárek fenyklový, modrásek vikvicový, perleťovec kopřivový, soumráčník černohnědý, stepní tesařík kozlíček hnědý, kozlíček *Phytoecia virgula*, majka obecná a lokální vzácná kobyłka hnědá. Velmi vzácným druhem této lokality, žijícím převážně na písčítých nánosech, je slídač písečný. Z význačnějších druhů ptactva zde byl zaznamenán bramborníček černohlavý, pěnice černohlavá, pěnice pokřovní, tuhýk šedý, tuhýk obecný aj.

Kozlíček hnědý (PS)

Hrachor chlumní (PS)

(PS)

Přírodní památka Barborka

Stará dubová bučina na jižním svahu kopce Modla (Barborka), nachází se v nadmořské výšce 410–510 m, asi 0,5 km severovýchodně od hradu Buchlova v centrální části Chřibů; katastrální území Buchlovice. Zřízeno vyhláškou dne 10. 6. 1994. Celková výměra je 7,96 ha. Motivem ochrany je starý, samovolně zmlazující porost dubové bučiny na extrémním svahu s vysokým podílem vypreparovaných pískovcových skalisek, na kterých se vyskytuje reliktní borovice lesní.

Geologickým podkladem je račanská jednotka magurského flyše tvořená soláňskými vrstvami paleocénního stáří. Je zde obnažena řada skalisek soláňských pískovců a slepenců s charakteristickými erozními skulpturami abiotického původu, tzv. Skály pod Barborkou. Půdní pokryv tvoří typické kambizemě.

Vegetační kryt tvoří ochuzené květnaté bučiny a dubohabřiny, s dominantními dřevinami bukem lesním, dubem zimním, dubem letním, habrem obecným, méně lípou srdčitou a javorem babykou. V podrostu se objevují strdivka jednokvětá, třtina rákosovitá, bika bělavá, lipnice hajní, svízele vonný aj. Na skalkách a na rozvolněných místech se objevují acidofilní doubravy, v nichž rostou méně náročné teplomilné druhy, např. tolita lékařská, kokořík vonný a řehůňka písečná.

Území je významné výskytem ohrožených druhů brouků jako zlatohlávek skvostný, roháč obecný, zobenec, krajník hnědý, zlatohlávek skvostný, tesařík *Gramoptera abdominalis*, tesařík *Corymbia erythroptera*, chroust *Melolontha pectoralis*, tesařík *piluna*, krasec *Dicerca berolinensis*. Z motýlů se zde vyskytují typické druhy bučin jako např. martináček bukový a okáč pýrový. Ze zvláště chráněných druhů ptáků byli pozorováni např. žluva hajní, včelojed lesní, holub douprhák, křepelka polní, datel černý, lejsek malý, lejsek šedý, krkavec velký.

Na vrcholu kopce Modla se nacházejí pozůstatky vrcholového hradiska z konce doby bronzové a starší doby železné z 8. století př. n. l. Opevnění nevelkého sídliště kultury slezsko-plátenické bylo tvořeno 3 liniemi sypaných valů s vnitřním příkopem, zbytky čtvrtého valu jsou patrné na úbočí. Ve 2. století př. n. l. se zde usadili Keltové. Dnes tvoří dominantu vrcholu kaple svaté Barbory, která stojí na místě raně gotického kostelíka zmiňovaného již v roce 1412. Raně barokní stavba byla vystavěna v letech 1672–1673.

Zlatohlávek skvostný (PS)

Melolontha pectoralis (PS)

(PS)

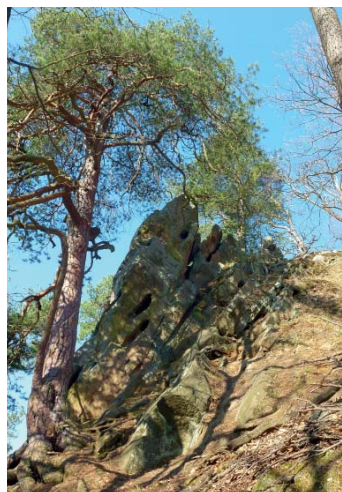
Přírodní památka Břestecská skála

Členité pískovcové skály v lesním porostu na jižním úbočí vrchu Komínek (455,8 m n. m.). Nachází se v nadmořské výšce 280–400 m n. m., asi 1,5 km severozápadně od obce Břestek v centrální části Chřibů; katastrální území Břestek. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra 4,1 ha. Motivem ochrany je významný geomorfologický útvar s reliktním výskytem borovice lesní a původní karpatské ostřicové dubohabřiny.

Břestecská skála leží v horní části strukturního hřbetu tvořeného lukovskými vrstvami paleocenního stáří (svrchní část soláňského souvrství račanské jednotky magurského flyše). Hřbet, protažený zhruba ve směru jihozápad–severovýchod, přechází v horní části v pískovcový hřeben s mrazovým srubem a strukturním svahem, kde se nacházejí i nejzajímavější skalní útvary, které se člení na 3 části nazývané Hlavní kámen, Plotna a Východní věžka. Při horním okraji rezervace se nachází drobná puklinová jeskyně. Stromové patro tvoří dub zimní, habr obecný, buk lesní, bříza bělokorá. V horní části území se dokonce ojediněle nacházejí i reliktní dřívky. Botanicky zajímavější je vrcholová skalnatá část Břestecské skály, kde se vyskytují reliktní bory s dominantní borovicí lesní s příměsí břízy bělokoré a dubu zimního. Na výchozech skal roste např. česnek šerý horský, řeřišničník písečný, hvozdík kartouzek, jestřábník chlupáček, rozchodník velký, janovec metlatý, sílenka nící, smolníčka obecná, šťovík menší, osladič obecný, ojediněle křivatec žlutý aj.

Území je významné pro vzácné druhy brouků jako zlatohlávek skvostný, roháč obecný, zdobenec zelený, tesařík piluna, tesařík *Callimus angulatus*, tesařík, tesařík *Leptura aurulenta*, chroust *Melolontha pectoralis*. Ze zvláště chráněných druhů ptáků byl pozorován např. lejsek šedý a žluva hajní.

Skály jsou využívány horolezci (popsáno celkem 20 tras). Naproti skále v údolí Salašky se nalézá „vyhlášená“ hospoda „Pod Skalou“.

Reliktní borovice na vrcholu (PS)

Roháč obecný (PS)

(ZP)

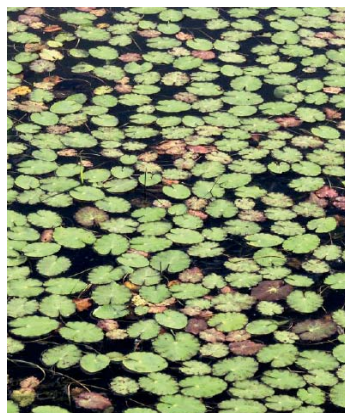
Přírodní památka Čerták

Přírodní památka Čerták představuje odstavené rameno řeky Moravy rozdělené železniční tratí na východní část Čerták I. a západní část Čerták II., jihovýchodní část ramene Čerták I. se stáčí až k řece Moravě. Do chráněného území zasahuje i část zavezeného ramene Zasypané. Nachází se v Dolnomoravském úvalu (tzv. Hradištský příkop), v nadmořské výšce 190 m. Je situována podél pravého břehu řeky Moravy při jihozápadním okraji Starého Města u Uherského Hradiště. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra 8,4299 ha; katastrální území Staré Město u Uherského Hradiště.

Předmětem ochrany je populace hořavky duhové, včetně jejího biotopu. V přírodní památce Čerták převažují vodní plochy, na kterých jsou vysazeny zahradní kultivary leknínů. Na mělčině v západní části ramene Čerták I. se nachází významnější populace voďanky žabí. Obě části ramene jsou obklopeny břehovými porosty, které jsou často nepůvodní – ovlivněné blízkostí zahrádek a průmyslové zóny. Z nepůvodních druhů zde roste trnovník akát a javor jasanolistý, z bylin topinambur hlíznatý. Původní druhy jsou zastoupeny jasanem ztepilým, vrbami, z bylin kosatcem žlutým. Jižní břehové porosty jsou řídké, s převahou vrb a jasanu ztepilého. Severní břeh ramene Čerták II. zarůstá javorem jasanolistým a křovínami. Jižní břeh je strmý, dominuje zde javor babyka. V západním okraji se nacházejí sukcesní stádia porostů lužního lesa. Faunu tvoří především populace hořavky duhové západní, jež je svým způsobem života vázána na přítomnost velkých vodních mlžů, zejména velevrubů a škeblí, dále společenstvo ryb, např. kapr obecný, sumec velký, štika obecná aj. Z vážek zde byla nalezena vzácná lesklíce velká, v České republice považovaná za druh ohrožený vyhynutím. Z běžných druhů se vyskytuje šídlo pestré, vážka bělořitná, černořitná a rudá. Z obojživelníků skokan zelený, štíhlý a skřehotavý, rosnička zelená, ropucha obecná a zelená. Přírodní památka Čerták je součástí Evropsky významné lokality Čerták.

Vážka ploská (VT)

Voďanka žabí (ZP)

(PS)

Přírodní rezervace Holý kopec

Pralesní dubové bučiny a bučiny s příměsí dubu a lípy srdčité. Území leží na hřebtu a svazích Holého kopce (548 m n. m.), v nadmořské výšce 360 až 548 m, v centrální části Chřibů, asi 3 km severozápadně od obce Buchlovice; katastrální území Buchlovice. Vyhlášeno v roce 1999. Výměra 92,09 ha.

Motivem ochrany je zachování lesního komplexu přirozených bukových doubrav a bučin s bohatou škálou lesních typů a vzácnými druhy flóry a fauny. V současné době jde o jediné lesní území v Chřibech s perspektivou vývoje v lesní společenstvo s autoregulačními procesy pralesního ekosystému. Tomuto vývoji je podřízen ochranný režim území. V době halštatské zde bylo vybudováno opevnění, před založením hradu Buchlova v 11. a 12. století obnovené.

Geologickým podkladem jsou paleogenní usazeniny račanské jednotky magurského flyše. Jde o nevápnité pískovce, jílovce a slepence. Místy se vyskytují sprašové hlíny.

Bylinné patro představuje širokou škálu typů dubových bučin a bučin s výskytem i druhů zvláště chráněných jako např. sněženka podsněžník, áron východní, okrotice bílá, kruštík modrofialový. Území je bohaté na celou řadu druhů ohrožené fauny. Typický je jarní aspekt s masovým výskytem martináčka bukového. Ze vzácnějších druhů motýlů se zde vyskytuje batolec červený, ostruháček březový, přástevník kostivalový. V roce 1995 byl nedaleko rezervace nalezen exemplář tesaříka alpského. Z obojživelníků je zde běžný mlok skvrnitý a vyskytuje se zde ještěrka živorodá. Staré lesní porosty jsou zde útočištěm typických pralesních živočichů, jako je strakapoud bělohřbetý, lejsek malý, holub doupňák, roháček jedlový, tesařík *Necydalis ulmi*, tesařík *Corymbia erythroptera*, kovařík *Ischnodes sanguinicollis* a další.

Bezzásahový režim na lokalitě Holý Kopec prosazoval již v poválečných letech významný geobiocenolog prof. Alois Zlatník. Území je ponecháno bez zásahů až od roku 1998 a v současné době zde úspěšně probíhají autoregulační procesy typické pro přirozené pralesy.

Corymbia erythroptera (LK)

Holub doupňák (MB)

(PS)

Přírodní památka Hrádek

Opuštěný andezitový lom v obci Bánov. Nachází se v nadmořské výšce 280 m; katastrální území Bánov. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 0,9597 ha. Motivem ochrany je největší charakteristická památka projevu třetihorní vulkanické činnosti v oblasti.

Území je budováno bělokarpatskou jednotkou magurského flyše. Opuštěný lom, v současné době převážně zavezený odpadky, je zahluoben do mírného návrší, které vystupuje asi 80 m nad okolní terén. Na zbytcích lomové stěny lze pozorovat balvanitou vulkanickou brekci, která původně pravděpodobně vyplňovala sopouch. Převážně je tvořena 30 až 40 cm velkými ostrohrannými úlomky nazelenale šedého amfibolického bazaltického andezitu. Přítomny jsou i úlomky porcelanitů a tmavě šedých jílovců. Lokalita je zajímavá i mineralogicky.

Na některých místech zarůstá lom náletovými dřevinami a popínavými rostlinami, roste zde např. růže šípková, hloh, jasan ztepilý, trnovník akát, trnka obecná, kustovnice cizí, borovice lesní a borovice černá. Z bylin se vyskytuje např. divizna rakouská jižní, mateřídouška vejčitá, rožec rolní, rozchodník ostrý. Z ohrožených druhů hmyzu se zde hojně vyskytuje otakárek fenyklový a otakárek ovocný.

Andezitový lom byl otevřen v roce 1932 a značná část návrší byla bohužel odtěžena, po zrušení těžby sloužil jako obecní skládka odpadu. Zřejmě už v pozdní době kamenné, ale určitě v době bronzové, byl vrch opevněn, nevelké zbytky valů jsou zachovány na východní straně kopce. Ve středověku zde stával strážní hrad, který byl později pobořen. Proto je návrší v odborné literatuře nazýváno Hrad, mezi obyvateli se však vžil název Skala. V minulosti se ale návrší říkalo Kalvárie, ještě počátkem 2. světové války zde totiž stávaly 3 kříže, které měly připomínat biblickou tragédii a utrpení zdejšího lidu v dobách uherských nájezdů. Koncem roku 2004 byla „Kalvárie“ s kříži na návrší obnovena.

Otakárek fenyklový (PS)

Otakárek ovocný (PS)

(ZP)

Přírodní památka Hříštěk

Přírodní památku Hříštěk představuje luční pěnovcové prameniště s podmáčenou pcháčovou loukou v komplexu extenzivně obhospodařovaných mezofilních luk. Území je téměř ze všech stran obklopeno listnatými lesy. Nachází se na severovýchodním okraji Stříbrnických pasek, asi 1 km jihozápadně od lázní Leopoldov na Smraďavce a 1,7 km severně od středu obce Stříbrnice (jedná se o jihozápadní okraj Chříbů) v nadmořské výšce 308–364 m. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 1,9159 ha; katastrální území Stříbrnice u Uherského Hradiště.

Předmětem ochrany jsou luční pěnovcové prameniště, vlhká pcháčová louka, mezofilní ovsíková louka, západokarpatské dubohabřiny a z druhů vrkoč útlý, ohniváček černočárný a modrásek bahenní, včetně jejich biotopů. Pramen vyvěrající v lučním pěnovcovém prameništi je po celý rok vydatně zásoben vodou s vysokým obsahem vápenatých, hydrogenuhličitanových, síranových a hořečnatých iontů. Z vegetace se v lučním pěnovcovém prameništi vyskytuje suchopýr úzkolistý, pcháč potoční, prstnatec májový aj. Ve vegetaci pcháčové louky dominují ostřice štíhlá, přeslička bahenní, prstnatec májový, ostřice rusá aj. Převažující vegetací jsou mezofilní ovsíkové louky, kde dominuje ovsík vyvýšený, kostřava červená, medyněk vlnatý, ze vstavačovitých bradáček vejčitý aj. V území se hojně vyskytují hlohy, javor babyka, olše lepkavá a růže. Na jihozápadním okraji ochranného pásma se ve svahu nachází soliterní exemplář jeřábu oskeruše, který by mohl být vyhlášen jako památný strom.

Na luční pěnovcové prameniště je vázaný evropsky významný druh měkkýše vrkoč útlý. Z motýlů se zde vyskytuje ohniváček černočárný, modrásek bahenní a otakárek fenyklový. Z plazů ještěrka obecná a slepýš křehký, z obojživelníků skokan štíhlý a hnědý, ropucha obecná. Na sušších místech byla pozorována kudlanka nábožná. Pěnovcové prameniště a podmáčené louky bývají rozrývány prasetem divokým.

Přírodní památka Hříštěk je součástí Evropsky významné lokality Chříby.

Modrásek bahenní (MH)

Prstnatec májový (PP)

(ZP)

Přírodní památka Huštěnovická ramena

Přírodní památka Huštěnovická ramena představuje 4 odstavená ramena řeky Moravy (Blata, Výrovka, Koňov a Mlač) na pravém břehu řeky Moravy, obklopená intenzivně obdělávanými zemědělskými pozemky mezi Huštěnovicemi a Jarošovem. Nachází se v Dolnomoravském úvalu, v tzv. Hradištském příkopu, v nadmořské výšce 180–182 m. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 23,67 ha; katastrální území Staré Město u Uherského Hradiště a Huštěnovice.

Předmětem ochrany je měkký luh nížinných řek a populace hořavky duhové včetně jejího biotopu. Území se nachází v nivě řeky Moravy. Z vegetace ve stromovém patře převládá topol bílý s příměsí vrby bílé a olše lepkavé, keřové patro je tvořeno zmlazením dřevin stromového patra. Odstavená ramena vznikla umělým zásahem při regulaci řeky Moravy mezi léty 1936 až 1947. Morava zde původně přirozeně meandrovala a pravidelně se rozlévala v široké říční nivě. Cílem regulace byla ochrana majetku před povodněmi.

Z fauny je významný především výskyt jednoho z předmětů ochrany, drobné kaprovité ryby hořavky duhové západní, jejíž populace je svým způsobem života vázána na přítomnost velkých vodních mlžů, zejména velevrubů a škeblí. Z obojživelníků se ve vodních příkopech a tůňkách vyskytují zejména skokan zelený a rosníčka zelená.

Přírodní památka Huštěnovická ramena je součástí Evropsky významné lokality Kněžpolský les.

Skokan štíhlý (ZP)

Pryšec bahenní (ZP)

(PS)

Přírodní památka Ježovský lom

Opuštěný pískovcový stěnový lom asi 1 km severovýchodně od obce Ježov. Nachází se v nadmořské výšce 240–255 m, v blízkosti silnice z Ježova do Osvětiman; katastrální území Osvětimany. Vyhlášeno v roce 1998. Výměra: 0,9693 ha.

Z hlediska geologického představuje lomová stěna velmi dobře odkrytý příklad proximální flyšové sedimentace luhačovického souvrství, s dobře patrnými sedimentologickými znaky – erozní podmořská koryta aj. Pískovcová poloha otevřená lomem patří k luhačovickým vrstvám zlínského souvrství. Z tektonického hlediska patří k račanské jednotce magurské skupiny příkrovů vnějšího flyšového pásma Karpat. Stářím bývají luhačovické vrstvy zařazovány zpravidla do středního eocénu. V sedimentární sekvenci odkryté lomovou stěnou převažují hnědavě šedé hrubozrnné křemenné pískovce, místy s psefritickou příměsí až konglomeráty s převažující písčitou základní hmotou. Pískovce mají vápnitý tmel. Jeho vyšší koncentrace místy zpevňuje horninu, jinde jsou pískovce drolivé a kulovitě až bochníkovitě odvětrávají.

V bylinném porostu se vyskytují některé teplomilné a suchomilné druhy včetně psamofilní vegetace např. mochna stříbrná, pelyněk ladní, tařice kališní, smil písečný, hvězdnice zlatovlásek, čekanice porýnská, mateřídouška panonská, chrpa latnatá, zvonek okrouhlo-listý, radyk prutnatý, jetel rolní.

Území je ze zoologického hlediska významné výskytem vzácné teplomilné fauny, jako je např. modrásek vikvicový, saranče modro-křídla, majka obecná, kudlanka nábožná. Některé teplomilné druhy blanokřídlých této lokality se vyskytují na jihu Moravy ostrůvkovitě jen na teplých, většinou písčitých, nebo stepních lokalitách. Jedná se především o *Tachysphex grandii* a *Ammophila heydeni*. Pozoruhodný je výskyt chroustka *Omaloplia spiraeae*, který je znám pouze z několika zachovalejších lokalit v nejteplejších částech jižní Moravy. Z obratlovců se zde vyskytuje např. rejsek malý, rejsek obecný, hraboš polní, ještěrka obecná. Ve skalních štěrbinách je stálá kolonie vrabce polního. Občas zde zahníždí vlha pestrá a výr velký.

Majka obecná (PS)

Hvězdnice zlatovlásek (PS)

(PS)

Přírodní rezervace Kanada

Odstavené rameno řeky Moravy, asi 1,3 km západně od obce Kněžpole. Nachází se v nadmořské výšce 180 m v Dolnomoravském úvalu, v tzv. Hradištském příkopu; katastrální území Kněžpole. Vyhlášeno v roce 1998. Výměra: 18,7303 ha.

Motivem ochrany je bohatý výskyt ohrožené vodní a mokřadní flóry i fauny typické pro tento druh biotopu. Rameno vzniklo umělým zásahem při regulaci řeky Moravy ve třicátých letech 20. století. Postupem času se zde vytvořila pozoruhodná společenstva rostlin a živočichů a již od 50. let 20. století je uváděno jako významná botanická a zoologická lokalita s návrhem na ochranu.

Rezervace leží v nivě řeky Moravy. Podloží je tvořeno usazeninami Vídeňské pánve, na kterých se nacházejí kvartérní sedimenty, v jejich spodních vrstvách leží fluvialní štěrkopísky a na nich písčité povodňové hlíny. Pod břehovými porosty jsou půdy typu fluvizemí. V tůňi se vyskytuje vzácná kotvice plovoucí, leknín bílý, stulík žlutý. Na březích, mělčinách a obnažených dnech rostou kosatec žlutý, žabník jitrocelový, šmel okoličnatý, orobinec úzkolistý, šáchor hnědý, zevar vzpřímený, šípka střelolistá aj.

Z hlediska zoologického jde o významnou lokalitu hmyzu, obojživelníků, plazů, ryb a ptáků. Vyskytuje se zde rosnička zelená, skokan zelený a skokan ostronosý, ropucha obecná, užovka obojková a podplamatá. Společenstvo ryb se skládá minimálně z 10 druhů. Významný je především výskyt hořavky duhové. Bohatá je také zdejší ornitofauna, ze zajímavých druhů ptáků byl pozorován lejsek šedý, lejsek bělokrký, mlynařík dlouhoocasý, žluva hajní, lelek lesní, strakapoud prostřední, holub douprhák, ledňáček říční, krahujec obecný, moták lužní, moták pochop, luňák hnědý a včelojed lesní. Ze zajímavých druhů motýlů byly pozorovány charakteristické druhy lužních lesů, např. vzácná stužkonoska vrbová, stužkonoska olšová, stužkonoska modrá, černoproužka topolová a vzácná můra *Apamea unanimitis*. Ze vzácných druhů brouků vázaných binomicky na staré trouchnivějící stromy se zde vyskytuje páchník hnědý, kovařík rezavý, zlatohlávek skvostný a roháč obecný. V posledních letech se zde trvale usídlil také bobr evropský.

Stužkonoska vrbová (PS)

Skokan hnědý (PS)

(PS)

Přírodní rezervace Kobylí hlava

Přírodní rezervace Kobylí hlava představuje ojedinělý zbytek původních kavylových luk a teplomilné doubravy. Nachází se v Hlucké pahorkatině asi 300 m jihovýchodně od kóty Kobylí hlava (358 m n. m.) v nadmořské výšce 295–335 m. Katastrální území Hluk. Původně vyhlášeno Nařízením Okresního úřadu v Uherském Hradišti č. 3/1998 ze dne 22. 4. 1998 jako přírodní památka Kobylí hlava, nově přehlášeno Nařízením Zlínského kraje č. 19/2013 ze dne 16. 12. 2013 na výměře 3,3858 ha.

Území se nachází na paleogenních horninách hluckého vývoje dílčí bělokarpatské jednotky magurského flyše. Jde o svrchnokřídové antoníněcké souvrství se střídáním vápenců, slínovců a vápnitých jílovců a o nivnické souvrství s převahou vápnitých jílovců. Tyto horniny jsou místy překryty návějemi spraší, popř. sprašových hlín. Půdy tvoří černozemě černicové a rendziny.

Přes malou velikost se zde zachovalo bohaté společenstvo původních kavylových stepí s řadou chráněných a ohrožených druhů, např. kavyl pýřitý, koniklec velkokvětý, hlaváček jarní, hadinec nachový, vstavač nachový, oman mečolistý, běložářka větevnatá, hvězdnice chlumní, hvězdnice zlatovlásek, len žlutý, kozinec dánský, ostřice nízká, ostřice horská, ostřice Micheliho, kostřava žlábkatá, škarda ukousnutá, vousatka prstnatá aj. V lesním porostu je rozšířena okrotice bílá, kosatec dvoubarevný, krušík růžkatý a velmi vzácně krušík tmavočervený.

Ze zajímavé fauny zde byl zaznamenán výskyt např. cikády chlumní, křižáka pruhovaného, z motýlů vřetenušky čičorkové, vřetenušky třeslicové a ostruháčka jilmového.

Vznik bělokarpatských stepí sahá do období boreálu asi před 10 000 lety. Již od neolitu byly tyto stepi udržovány pastvou a posléze kosením na celé ploše masívu Kobylí hlavy a Jasenové. Tyto byly postupně rozorávány nebo zalesňovány. Vlastní území bylo v 70. letech minulého století zalesněno dubem a borovicí. Porost borovice byl naštěstí aktivními ochránci přírody postupně odstraněn, porost dubu se stabilizoval do podoby teplomilné doubravy.

Hlaváček jarní (PS)

Hadinec nachový (PS)

(PS)

Přírodní rezervace Kolébky

Lužní les s přechodovými společenstvy mezi měkkým a tvrdým luhem a soustavou slepých ramen a tůní. Rozkládá se asi 1 km jižně od obce Nedakonice, v nadmořské výšce 173–174 m n. m. Katastrální území Nedakonice, Polešovice a Uherský Ostroh. Vyhlášeno v roce 1998. Celková výměra: 95,86 ha.

Motivem ochrany je zachování lesního typu jilmového luhu s typickou flórou a faunou lužních lesů s trvalými vodními plochami i periodickými tůněmi.

V podloží leží terciérní usazeniny Vídeňské pánve. Na nich se usazovaly kvartérní sedimenty – fluviální štěrkopisky, výše holocénní písčité povodňové hlíny. Půdy tvoří fluvizemně glejové.

Stromové patro tvoří přechodová společenstva mezi měkkým a tvrdým luhem s převahou jasanu úzkolistého, olše lepkavé, topolu černého a topolu bílého, přimísen je dub letní, javor babyka, lípa srdčitá. Bylinné patro je charakterizováno typickými druhy lužního lesa. Brzy zjara zde rozkvétají dymnivka plná, křivatec žlutý, orsej jarní, plicník lékařský, sasanka hajní, později česnáček lékařský, česnek medvědí, zběhovce plazivý aj. V létě dominují porosty kopřivy dvoudomé a netýkavky nedůtklivé. V tůních se můžeme setkat s pobřežní a vodní květenou, např. rukví obojživelnou a žebrotkou bahenní.

Z bezobratlých byli v periodických tůních zjištěni korýši žábronožka sněžná a listonoh jarní. Ze vzácných druhů brouků je zde bohatá populace kozlíčka jilmového a roháče obecného. Kromě běžnějších druhů vážek zde byla v roce 2003 zjištěna i vzácná vážka plavá. Početně jsou zastoupeni obojživelníci, především skokan štíhlý, skokan hnědý, skokan ostronosý, ropucha obecná a čolek obecný. Z ptáků zde byli pozorováni např. silně ohrožené druhy včelojed lesní a holub doupeňák, dále datel černý, žluna šedá, volavka popelavá a káně lesní. Ze vzácnějších savců žije v rezervaci trvale bobr evropský.

V roce 2003 byla na území přírodní rezervace Kolébky ležícím v katastru obce Nedakonice realizována rozsáhlá revitalizace slepých ramen a tůní. Celá soustava je napájena vodou z Dlouhé řeky a umožňuje tak řízené povodňování části lužního lesa.

Listonoh letní (PS)

Kozlíček jilmový (LK)

(PS)

Přírodní památka Koukolky

Louky a pastviny s teplomilnou flórou a faunou. Nachází se v nadmořské výšce 260–290 m, asi 0,5 km severozápadně od obce Tučapy; katastrální území Tučapy. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 1,3615 ha.

Motivem ochrany je ojedinělá lokalita xerothermní vegetace se vzácnými a chráněnými druhy rostlin, z nichž některé se zde vyskytují již na jediné lokalitě v rámci východní části Chřibů.

Geologickým podkladem území je zlínské souvrství račanské jednotky magurského flyše, tj. flyšové střídání pískovců (z části vápnitých) a pískovců převážně glaukonitických. Jedná se o sesuvný svah pod vysokými zemědělskými terasami.

Z botanického hlediska jde o významné území tvořené širokolistými suchými trávničky převážně xerothermního charakteru, fyto-cenologicky náležící do svazu *Bromion erecti*. V porostu se jako dominanta uplatňuje válečka prapořitá. Ze vzácných druhů květeny je zde velmi hojná hvězdnice chlumní, dále pak hvězdnice zlatovlásek, vstavač vojenský, hořec křížatý, kozinec vičencovitý.

Z ohrožených, chráněných a vzácnějších druhů motýlů se zde vyskytuje např. otakárek fenyklový, otakárek ovocný a soumráčník černohnědý, bourovec hlohový, píďalka kropenatec topolový, mūra dřevobarvec ptačincový a vzácná mūra světlopáska červcová.

Okáč voňavkový (PS)

Astra chlumní (PS)

(PS)

Přírodní rezervace Kovářův žleb

Přírodní rezervaci Kovářův žleb tvoří travnaté a křovinaté stráně v členitém terénu s hluboce zařezaným žlebem. Nachází se na svazích kóty Myšince (353 m n. m.) v nadmořské výšce 240–300 m, na severním okraji obce Vlčnov v Hlucké pahorkatině; katastrální území Vlčnov. Vyhlášeno v roce 1997. Celková výměra: 14,6 ha.

Motivem ochrany jsou květnaté subxerofilní louky a extenzivní ovocné sady lesostepního charakteru na středně svažitých pozemcích v kolinním stupni panonského termofytika. Jde o výjimečnou lokalitu teplomilné flóry a fauny, kdysi typické pro stepní zónu jihovýchodní Moravy a ukázkou historické kulturní krajiny moravského Slovácka vytvořené citlivým hospodařením člověka.

Geologický podklad tvoří paleogenní sedimenty bělokarpatské a račanské jednotky magurského flyše. Jde o střídání jílovců (z části vápnitých) a pískovců, převážně glaukonitických. Tyto horniny jsou zčásti překryty návějemí spraší, popř. sprašových hlín. Půdními typy jsou hnědozemě a kambizemě.

Na extenzivně obhospodařovaných loukách a v sadech převažují polopřirozená společenstva širokolistých suchých trávníků. Území je významné především výskytem silně a kriticky ohrožených druhů rostlin, jako je len chlupatý na poslední lokalitě na jihovýchodní Moravě, hvězdnice chlumní, hvězdnice zlatovlásek, hořec hořepník, hořec křížatý, prvosenka jarní, kozinec dánský, mateřídouška panonská, medovník velkokvětý, oman mečolistý, plamének přírný, prýslec mnohobarevný, zářaza vyšší aj. Z orchidejí se vyskytuje vstavač vojenský, krušník široolistý, vemeník dvoulistý. V roce 2002 byla objevena v ochranném pásmu také populace tořiče včelonosného. Ze vzácných druhů dřevin se zde vyskytují dřín jarní, jeřáb břek, jeřáb oskeruše, jilm habrolistý a třešeň křovitá. Lokalita je bohatá na teplomilné druhy hmyzu, z motýlů se vyskytují otakárek fenyklový a otakárek ovocný, ohniváček černočárný, bělopásek topolový, teplomilné druhy čeledi modráskovitých, např. modrásek hnědoskvrnný a modrásek jetelový. Ve starých stromech je velmi bohatá populace roháče obecného. Hojná je také kudlanka nábožná. Z ornitofauny byl zaznamenán výskyt lejska černohlavého, strakapouda malého, pěnice černohlavé, pěnice hnědokřídle, pěvušky modré, krutihlava obecného.

Len chlupatý (PS)

Strakapoud jižní (MB)

(PS)

Přírodní památka Lázeňský mokřad

Vlhké slatinné louky v nivě řeky Moravy v bezprostřední blízkosti Sírnatých lázní, asi 1 km severně od obce Ostrožská Nová Ves, nadmořská výška 175 m n. m.; katastrální území Ostrožská Nová Ves. Vyhlášeno v roce 2001. Výměra: 9,1756 ha.

Motivem ochrany je zachování posledního zbytku původních slatinných luk a porostů vrbin jako biotopu vzácných druhů bezobratlých.

Podloží je tvořeno kvarterními sedimenty řeky Moravy, především štěrkopíský s překryvem fluvialních naplavenin hlín.

Na lokalitě bylo zjištěno téměř 100 druhů vyšších rostlin. Z botanického hlediska jde o jedno z posledních zachovalých území v nivě Moravy na území okresu Uherské Hradiště. Z významných rostlinných druhů zde byl zjištěn skřípínek jezerní, kamyšík přímořský, sítina sivá, ostřice srstnatá, kosatec žlutý, šmel okoličnatý, žlutucha lesklá, ožanka čpavá, kosatec sibiřský a česnek hranatý.

Zoologickým průzkumem byly zjištěny vzácné druhy brouků vázané na porosty vrb, např. tesaříci *Xylotrechus pantherinus*, *Ropalopus macropus*, tesařík pižmový a velmi vzácní krasci *Scintrelantrix dives*, *Agrillus guerni*, *Agrillus pseudocyanes delphinensis*. V polních kulturách v bezprostředním okolí luk byl zjištěn zvláště chráněný silně ohrožený krajník *Calosoma auropunctatum*, mizející druh, který se ojediněle objevuje v teplejších oblastech na polích a stepích. Na území přírodní památky byly zjištěny také velmi lokální a vzácné píďalka žlutuchová a mūra rákosnice lesklicová. Z obojživelníků se ve vodních příkopech a tůňkách vyskytují zejména zelení skokani *Rana* sp. a rosnička zelená. Během arachnologických průzkumů zde bylo zaznamenáno 41 druhů pavouků, z nejvýznamnějších např. skákavka žlutonohá, mikarie travní, slíďák levhartí, skálovka domácí, skálovka černá a křížák trpasličí. Z vážek bylo v mokřadu zjištěno 11 druhů, nejzajímavější je nález vzácné vážky jarní a šídélka malého, déle se zde vyskytuje např. šídlatka velká, šídlo pestré, šídlo modré a vážka rudá.

Česnek hranatý (PS)

Kozlíček vrbový (LK)

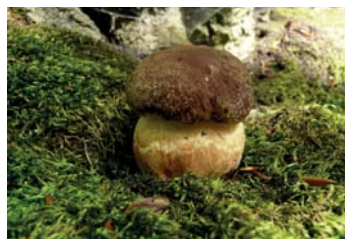
(PS)

Přírodní památka Máchova dolina

Ojedinelý typ kyselých bučin v oblasti Středomoravských Karpat. Lokalita leží v nadmořské výšce 430 m, v centrální části Chřibů, asi 3 km severoseverozápadně od obce Salaš. Vyhlášeno v roce 2000. Výměra: 2,51 ha. V areálu Chřibů jde o ojedinelý typ zakrslé kyselé bučiny na pískovcovém skalním podloží.

Geologickým podkladem jsou paleogenní usazeniny račanské jednotky magurského flyše. Jde o nevápnité pískovce, jílovce a slepence. Půdním typem na kyselých pískovcích je kambizem modální, varieta mesobazická, půdy jsou hlinito-písčité, chudé na živiny, lehce vysýchavé.

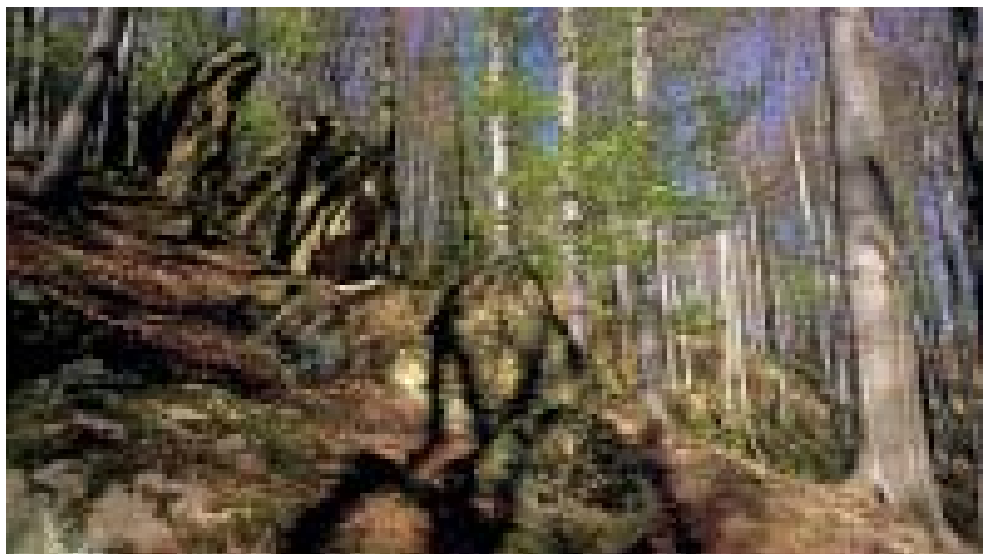
Stromové patro je tvořeno kyselou až zakrslou bučinou asociace Luzulo-Fagetum, dominantní dřevinou je buk lesní, jen vtroušeny jsou dub zimní a bříza bradavičnatá. Bylinné patro je druhově velmi chudé, místy úplně chybí, roste zde např. vřes obecný, borůvka černá, ostřice chlupatá, několik druhů mechorostů. Území je významné pro výskyt velmi vzácných druhů brouků vázaných na odumírající staré buky. Byl zde zjištěn roháč obecný, zdobenec Trichius fasciatus, tesařík Corymbia erythroptera, tesařík Leptura aurulenta, krasec Dicerca berolinensis. V okolí byl pozorován tesařík alpský. Tento kriticky ohrožený druh je bionomicky vázán právě na odumírající staré buky, v jejichž dřevě se vyvíjejí jeho larvy. Z ptáků se vyskytuje např. strakapoud velký, krkavec velký, krahujec obecný, lejsek malý, holub douphňák.

Hřib bronzový (PS)

Dátek černý (MB)

(PS)

Přírodní památka Makovica

Zbytek přestárých bukových porostů na skalních výchozech. Lokalita leží v nadmořské výšce 340–437 m, v centrální části Chřibů, asi 2 km jihozápadně od kóty Holý kopec. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 5,2 ha.

Geologickým podkladem jsou paleogenní sedimenty soláňského a belovežského souvrství račanské jednotky magurského flyše. Jedná se o nevápnité pískovce, jílovce a slepence. Odolnější pískovce a slepence místy vystupují na povrch.

V celém porostu lze popsat několik lesních společenstev. Východní část je tvořena tzv. nahou bučinou, fytocenologicky náleží asociaci *Luzulo-Fagetum* – druhově chudé acidofilní bučiny bez vytvořeného bylinného patra. Roztroušeně se vyskytuje diagnostický druh bika bělavá a druhy rodu *Hieracium*. Směrem k západu se mění druhové zastoupení bylinného patra. Dominuje zde ostřice chlupatá a strdivka jednokvětá, objevují se diagnostické druhy kyčelnice cibulkonosná, bažanka vytrvalá, kokořík mnohokvětý, svízel vonný. Toto společenstvo náleží syntaxonomicky k asociaci květnatých bučin *Carici pilosae-Fagetum*.

Z obojživelníků je zde mlok skvrnitý a skokan štíhlý. Z plazů zde byly nalezeny silně ohrožené druhy, a to slepýš křehký a ještěrka živorodá.

Ještěrka živorodá (PS)

Žluna šedá (MB)

(PS)

Přírodní památka Maršava

Tvoří ji 4 prostorově oddělené zbytky starých bučin na skalních výchozech v Chříbech. Nachází se v nadmořské výšce 310–455 m, asi 1,5 km západně od kóty Holý kopec. Vyhlášena v roce 2002. Výměra: 2,4 ha.

Motivem ochrany jsou jedny z posledních zbytků starých porostů na přirozených výchozech sedimentů račanské jednotky.

Geologický podklad přírodní rezervace tvoří sedimenty soláňského a belovežského souvrství račanské jednotky. Jedná se o nevápnité pískovce, jílovce a slepence. Odolnější pískovce a slepence místy vystupují na povrch, zejména v části zvané „Převrat“ jako impozantní skalní hřeben prudce spadající do kaňonu Boršického potoka.

V bylinném patře se objevuje roztroušeně bika hajní, ostřice chlu-patá, strdivka jednokvětá, lipnice hajní, osladič obecný, šťovíček menší, rozchodníkovec žlutokvětý, místy zachovalé mechové patro s hojně se vyskytujícím bělomechem sivým. Botanicky nejzajímavější jsou vrcholové skalky jednotlivých porostů, zvláště pak skalnatá část nejnižšího porostu, kde se vyskytuje bělozářka větvitá, česnek chlumní horský a řeřišničník písečný.

Ze vzácnějších ptáků se zde vyskytuje lejsek bělokrký, holub doupňák, strakapoud bělohřbetý. V Boršickém potoce, který protéká územím, byly zjištěny významné druhy bezobratlých, a to vážky klínatka obecná a páskovec dvojzubý i populace raka říčního.

Páskovec dvojzubý (PS)

Tesařík bukový (PS)

(PS)

Přírodní památka Medlovický lom

Opuštěný lom po těžbě porcelanitu. Nachází se asi 0,3 km západně od obce Medlovice, v nadmořské výšce 320 m; katastrální území Medlovice. Vyhlášeno v roce 1997. Výměra: 1,16 ha.

Motivem ochrany je unikátní ukázka jaspisových porcelanitů v úplném profilu. Jde o jediný výskyt na Moravě a jednu ze 3 lokalit v Evropě.

Území se nachází na okraji Středomoravských Karpat na úpatí Chřibů, které jsou tvořeny magurským příkrovem vnějšího flyšového pásma a jeho dílčí tektonickou jednotkou račanskou. V mělkých okrajových depresích se zde během pannonu usadily jíly se slojemi lignitu. Medlovické porcelanity vznikly následným vypálením původních jíků při vyhoření lignitové sloje a mají výraznou cihlově červenou barvu. Nejcennější část lokality tvoří lomová stěna 50 m dlouhá a cca 5 m vysoká, která reprezentuje průřez zbytkem jedinečného výskytu porcelanitů v úplném profilu, včetně zón kontaktu s nadložím i podložím.

Ze vzácnějších druhů rostlin se zde vyskytuje např. konopice úzkolistá, černýš rolní, zvonek moravský, hořeček brvitý, hvězdnice chlumní, prvosienka jarní, sesel sivý, divizna rakouská a rozrazil vídeňský.

Z denních motýlů byl zjištěn mj. modrásek vičencový, modrásek černolemý, ohniváček černočerný. Na výslunných místech je v porcelanitové sutí hojný cvrček polní, z brouků se vyskytuje např. střevlík Ullrichův, střevlík Scheidlerův, svižník polní, chrobák ozbrojený, zlatohlávek tmavý, zlatohlávek huňatý, zdobenec skvrnitý, majka obecná a majka Meloe decorus. Z ohrožených druhů obratlovců zde nachází útočiště skokan štihlý, ještěrka obecná a rejsek černý.

Ještěrka obecná (PS)

Modrásek jetelový (MH)

(PP)

Přírodní památka Mokřad u Slováckých strojíren

Přírodní památka Mokřad u Slováckých strojíren představuje několik uměle vytvořených mělkých tůní s drobnými depresiemi v rovinatém terénu. Území se nachází v Hlucké pahorkatině (okres Uherskobrodská kotlina), v nadmořské výšce 225–227 m, asi 2,5 km jižně od Uherského Brodu, v prostoru mezi jihozápadním okrajem průmyslového areálu Slováckých strojíren a Mlýnským potokem, po levé straně u silnice č. 490 a cyklostezky směr Nivnice. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 7,38 ha; katastrální území Nivnice.

Předmětem ochrany je kuňka žlutobřichá – evropsky významný druh a její biotop. Mokřad je bez trvalého přítoku vody a vykazuje během roku velké kolísání vodní hladiny, část lokality má charakter slaniska. Ze západní až jižní strany obklopuje území vzrostlý větrolam s topoly. Ve východní části je obdělávaný zemědělský pozemek. Na podstatné části území se vyskytuje vegetace stojatých vod s dominancí orobince šírolistého, menší část tvoří porosty vysokých ostřic. Na lokalitě se ze silně ohrožených druhů rostlin vyskytují zeměžluč spanilá a kyprej yzopolistý, z ohrožených druhů kamyšík přímořský a drchnička modrá. Ze vstavačovitých se ojediněle vyskytuje kriticky ohrožený krušík Tallósův. V roce 2011 byla provedena obnova stávajícího Mlýnského náhonu, byla vytvořena hráz proti zaplavení objektů Slováckých strojíren, vyhloubeny průlehy a tůňky a část pole zatrávněna.

Mokřad plní funkci biotopu pro významná společenstva bezobratlých a obojživelníků, a také hnízdiště a tahové zastávky nejen mokřadních druhů ptáků. Z brouků se vyskytují střevlíkovití. V tůňkách nacházejí vhodné podmínky pro rozmnožování čolek obecný, kuňka žlutobřichá, ropucha obecná, rosnička zelená, skokan štíhlý aj. Z ptáků se zde trvaleji zdržují nebo i hnízdí tuhýk obecný, bramborníček černohlavý, slavík obecný, moudivláček lužní, strakapoud velký aj.

Přírodní památka Mokřad u Slováckých strojíren je součástí Evropsky významné lokality Mokřad u Slováckých strojíren.

Ropucha zelená (VT)

Žebrotka bahenní (PP)

(JŠ)

Přírodní památka Myšince

Přírodní památka Myšince představuje menší část rozsáhlého lesního komplexu Obora s poměrně zachovalými lesními společenstvy, na který navazují louky a extenzivní sady se společenstvy širokolistých suchých trávníků v kolinním stupni panonského termofytika. Nachází se v Hlucké pahorkatině na jihozápadních svazích kóty Myšince (353 m n. m.) v nadmořské výšce 245–340 m, asi 1,3 km severně od středu obce Vlčnov. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 11,6046 ha; katastrální území Vlčnov a Veletiny.

Předmětem ochrany jsou středoevropské bazifilní teplomilné doubravy a širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného. V jihozápadní části území se nacházejí extenzivně obhospodařované louky a sady s polopřirozenými společenstvy širokolistých suchých trávníků, které místy přecházejí až k mezofilním ovčíkovým loukám. V sadu převažují mezi ovocnými stromy slivoně, nachází se zde i vzrostlý exemplář jeřábu oskeruše. V roce 2002 zde byla nalezena malá populace tořiče včelonosného. Větší část území zaujímá lesní vegetace, a to bazifilní teplomilné doubravy na přechodu k panonsko-karpatským dubohabřinám a panonským dubohabřinám. Porosty jsou velmi dobře zachovalé, s bohatým keřovým patrem. Ve stromovém patře dominuje dub letní, v keřovém patře nalezneme i kalinu tušalaj. Z bylin zde roste svízel vonný, kamejka modronachová, mochna bílá aj. Uvnitř porostu se nalézá i menší plocha s výrazným podílem borovice lesní. Na jižním okraji území navazuje přírodní rezervace Kovářův žleb.

Území je bohaté na teplomilné druhy hmyzu, z motýlů se vyskytují otakárek fenyklový a ovocný, bělopásek topolový, modrásek hnědoskvrnný aj., hojná je také kudlanka nábožná. Z ptáků byl zaznamenán výskyt lejska černohlavého, strakapouda malého a velkého, pěnice černohlavé a hnědokřídle, pěvušky modré a krutihlava obecného.

Přírodní památka Myšince je součástí Evropsky významné lokality Kovářův žleb – Obora.

Martináč hrušňový (PT)

Sýček obecný (EM)

(PS)

Přírodní památka Nádavky

Louky a bývalé pastviny s teplomilnou flórou a faunou asi 1 km severně od obce Boršice u Blatnice. Nachází se na jižním úbočí kóty Nádavky (364 m n. m.) v nadmořské výšce 290 m, v Hlucké pahorkatině; katastrální území Boršice u Blatnice. Vyhlášeno v roce 2002. Celková výměra: 0,3190 ha.

Motivem ochrany je bohatý výskyt vzácných teplomilných druhů rostlin v kolinním stupni panonského termofytika, nejbohatší výskyt lnu žlutého v okrese Uherské Hradiště.

Geologický podklad území tvoří zlínské souvrství račanské jednotky magurského flyše s převahou vápnatých jílovců. Půdním typem jsou kambizemě, půda je místy obnažená na skelet, pravděpodobně v důsledku eroze.

Ze vzácných teplomilných druhů květeny je zde zastoupen len žlutý, kozinec dánský, kozinec cizrnovitý, koniklec velkokvětý, hadí mord nachový, hadí mord španělský, kosatec trávolistý, kosatec různobarvý, bělozářka větevnatá, růže galská, hrachor panonský chlumní, náholník plamatý, ledenec přímořský.

Ze vzácnějších druhů hmyzu je zde např. majka obecná, kozlíček Phytoecia virgula, kozlíček Dorcadion fulvum, kobylka hnědá a soumračník hnědý.

Kobylka hnědá (PS)

Len žlutý (MŠ)

(PS)

Přírodní památka Nazaret

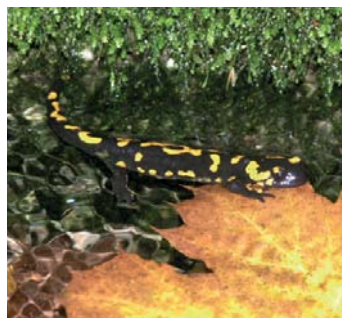
Starý lesní porost tvořený zástupci dřevin typickými pro původní karpatské lesy, s ojedinělou kombinací prameniště a rozsáhlejšího pískovcového suťoviště pokrytého několika druhy mechorostů. Lokalita leží v nadmořské výšce 440–500 m, v centrální části Chřibů, asi 0,7 km jihovýchodně od kóty Brdo (586,7 m); katastrální území Salaš. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 2,8 ha. Oblíbené návštěvní místo působilo na naše předky zřejmě mysticky, což pravděpodobně zavdalo příčinu ke vzniku biblického názvu lokality.

Geologickým podkladem jsou paleogenní usazeniny račanské jednotky magurského flyše. Jde o nevápnité pískovce, jílovce a slepence. Půdy jsou hlinitopísčité, chudé na živiny.

Lesní porosty představují květnatou bučinu asociace *Carici pilosae-Fagetum*. Ve stromovém patře převažuje buk lesní. Bylinné patro tvoří strdivka jednokvětá, ostřice chlupatá, svízel vonný, pryšec mandloňovitý, violka lesní, okrotice dlouholistá. V okolí prameniště se můžeme setkat s četrnými mechy a játrovkami, bylo zde zaznamenáno 16 druhů mechorostů. Trvale vlhké pískovcové kameny v prameništi jsou zcela porostlé játrovkou mřížkovcem kuželovitým. Na prameniště je vázána početná kolonie mloka skvrnitého, v pramenech se vyskytuje také drobný vodní korýš blešivec studniční. Z ptáků zde žijí jak běžné lesní druhy, např. strakapoud velký a šoupálek dlouhoprstý, tak druhy velmi vzácné, jako je lejsek malý.

Budníček lesní (MB)

Mlok skvrnitý (PS)

(PS)

Přírodní památka Okluky

Přírozený výchoz druhohorních vrstev v levém nárazovém břehu potoka Okluky, cca 15 m dlouhý a až 8 m vysoký. Nachází se asi 1,5 km od středu obce Hluk v nadmořské výšce 210 m, v Hlucké pahorkatině; katastrální území Hluk. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 0,52 ha. Motivem ochrany je jediný povrchový výchoz púchovských slínů v rámci magurského flyše v České republice.

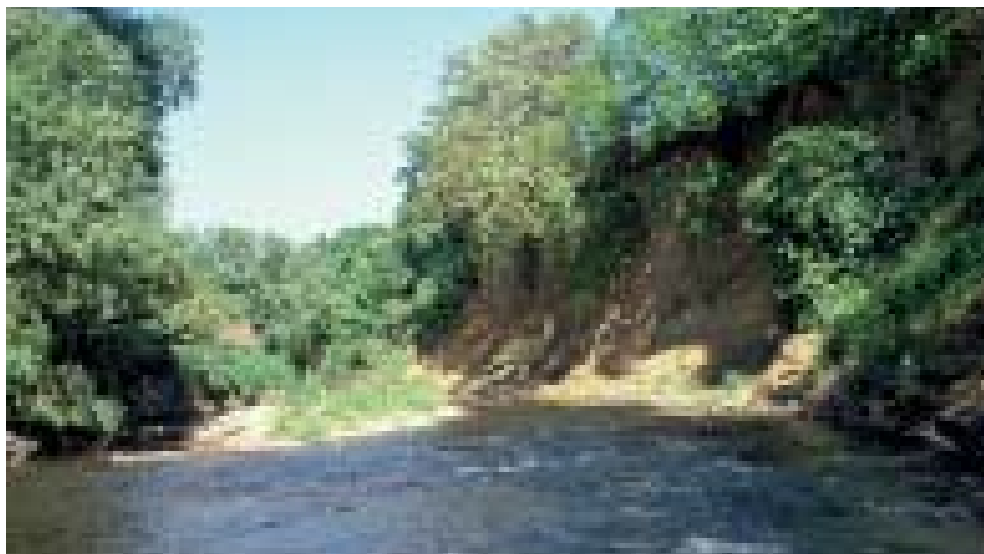
Území je budováno bělokarpatskou jednotkou magurského flyše. V břehu potoka jsou odkryty světle cihlově červené slíny až slínovce náležející púchovským slínům hluckého vývoje bělokarpatské jednotky, které jsou zde cca 3 m mocné, zbývajících 5 m tvoří zvětraliny. Stáří výchozu odpovídá svrchní křídě – kampán – maastricht.

Babočka admirál (PS)

Mlynařík dlouhoocasý (MB)

(PS)

Přírodní památka Olšava

Poslední zbytek přirozeného neregulovaného koryta řeky Olšavy, který se nachází mezi obcemi Podolí a Míkovice v nadmořské výšce 190 m; katastrální území Podolí, Popovice, Míkovice. Vyhlášeno v roce 1999. Celková výměra: 3,4361 ha.

Údolní niva řeky Olšavy spočívá na paleogenních sedimentech račanské jednotky magurského flyše, reprezentovaných vsetínskými vrstvami zlínského souvrství. Na sedimentech paleogénu spočívá ve strmé, místy až 12 m vysoké stěně levého okraje údolní nivy návěj spraší a sprašových hlín s fosilními půdami a půdními sedimenty. Původně byla Olšava divočíci řekou na fluvialních písčitých štěrčích poslední doby ledové (Würm). Dnešní reliéf řeky se utvářel v naplaveninách hlín v souvislosti s erozí člověkem postupně obdělávaných ploch během posledních cca 6 000 let. Shodou okolností nebyla Olšava v tomto úseku nikdy regulována a dnes je kromě ukázky původních řek naší krajiny též ukázkou geologického a geomorfologického vývoje čtvrtohorní krajiny.

Břehové porosty jsou tvořeny vrbou bílou, kultivary topolu černého, trnovníkem akátem, bezem černým a popínavou dřevitou liánou plaménkem plotným. V bylinném patře vzhledem k přirozené vysoké nitrifikaci dominuje kopřiva dvoudomá.

Ze zoologického hlediska jde o významnou lokalitu. Z ohrožených druhů ptáků zde nachází podmínky ke hnízdění např. ledňáček říční, strakapoud malý, slavík obecný, moudivláček lužní, rákosník zpěvný, rákosník proužkovaný, rehek zahradní, žluna zelená, žluva hajní, cvrčilka zelená. Ze vzácných druhů pavouků zde byl potvrzen výskyt slíďáka skvrnitého a slíďáka rolního, kteří se vyskytují na štěrkových lavicích neregulovaných řek.

Ledňáček říční (MB)

Stěna sprašové návětiny (PS)

(ZP)

Přírodní památka Ovčírka

Přírodní památka Ovčírka představuje mokřadní biotop v údolí potoka Ovčírka se 2 propojenými tůňemi s bohatou litorální vegetací a malou odkalovací nádrží s břehovými porosty, také s litorální vegetací. Součástí území jsou i lesní porosty a křoviny v nivě potoka Ovčírka a na přilehlých východních svazích. Nachází se v podhůří Bílých Karpat, v Hlucké pahorkatině (okres Prácheň), v nadmořské výšce 236–248 m, asi 1,5 km od obce Šumice (kostel). Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 1,44 ha; katastrální území Šumice u Uherského Brodu.

Předmětem ochrany je kuňka ohnivá – evropsky významný druh a její biotop. Územím protéká potok Ovčírka a náhon. Dvě na sebe navazující záchytné tůně byly vybudovány v letech 2002 až 2003. Vegetace údolní nivy je tvořena zejména potočními a degradovanými jasanovo-olšovými luhy. V břehových porostech potoka i tůňi převládají vrby, jasan ztepilý a olše lepkavá. V severním výběžku lokality se nacházejí lesní porosty a křoviny, ve stromovém patru dominuje olše lepkavá a javor babyka, v keřovém patru zejména bez černý. V severní a východní části se poměrně hojně vyskytuje dřín obecný. V obou tůňích i v malé odkalovací nádrži se vyvinula litorální vegetace. Horní tůň je poměrně silně zarostlá a zastíněná stromy, především vrbou křehkou.

Mokřad a jeho okolí plní funkci biotopu pro významná společenstva bezobratlých a obojživelníků. V tůňkách nachází vhodné podmínky pro rozmnožování především kuňka ohnivá. Z dalších druhů obojživelníků se na lokalitě vyskytuje ropucha obecná, rosnička zelená, mlok skvrnitý a skokan štíhlý a zelený. Z plazů byla pozorována užovka obojková. V mokřadu byly taktéž pozorovány želvy nádherné, které sem zřejmě vypustili nezodpovědní chovatelé. Želvy likvidují všechna vývojová stádia obojživelníků včetně dospělců (jedná se o invazní druh).

Přírodní památka Ovčírka je součástí Evropsky významné lokality Ovčírka.

Křížák pruhovalý (PP)

Skokan zelený (VT)

(PS)

Přírodní památka Pod Husí horou

Umělý zářez silnice s geologickým odkryvem, asi 30 m dlouhý a 3 m vysoký. Nachází se na východním okraji vinice Husí hora (283 m n. m.) v nadmořské výšce 220 m, na jihozápadním okraji obce Hluk; katastrální území Hluk. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 0,0315 ha.

Motivem ochrany je jediný povrchový výchoz hluckých vrstev – nejstarších sedimentů bělokarpatské jednotky.

Území je budováno bělokarpatskou jednotkou magurského flyše. Odkryty jsou světle šedé, jemně zrnité, deskovité vápence, béžové a okrové slíny a šedé vápnité střípkovité jílovce hluckých vrstev hluckého vývoje bělokarpatské jednotky. Stáří sedimentů odpovídá spodní křídě – barrem-apt, kdy se v těchto místech rozlévalo druhohorní moře.

Husí hora v trati svatého Antonína Paduánského je nejstarší vinicí v Hluku.

Výchoz křídových hornin (PS)

Kudlanka nábožná (PS)

(PP)

Přírodní památka Remízy u Bánova

Přírodní památka Remízy u Bánova představuje komplex remízků a křovin na jihovýchodně až jihozápadně orientovaných svazích nad vodní nádrží Ordějov. Nachází se v Hlucké pahorkatině (okres Ordějovská kotlina) v nadmořské výšce 324–351 m, asi 1,2 km jižně od kóty Skalky (387 m n. m.) mezi obcemi Bánov, Bystřice pod Lopeníkem a Suchá Loz, přímo na hranici s CHKO Bílé Karpaty. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 15,82 ha; katastrální území Bánov, Bystřice pod Lopeníkem.

Předmětem ochrany je bourovec trnkový – evropsky významný druh a jeho biotop. Území přírodní památky je geomorfologicky poměrně členité, nachází se zde několik menších opuštěných a částečně i zatopených lomů. Potencionální přirozenou vegetací je karpatská ostřicová dubohabřina. V keřových porostech dominuje hloh a trnka obecná. Roztroušeně se vyskytují vzrostlé dřeviny: dub zimní, třešeň ptačí a hrušeň, místy smrk ztepilý. V blízkosti vodní nádrže a lomových jezírek rostou vrby a bříza bělokorá, ve východní části lokality u vodního toku Nivničky se nachází lužní lesík s olší lepkavou. Na skalkách a odvalech bývalých andezitových lomů roste hvozdík kartouzek, jestřábník chlupáček, snědek Kochův, rozchodník šestiřadý aj.

Z motýlů je významný výskyt bourovce trnkového. Jeho optimálním biotopem je řídká mozaika shluků keřů, především hlohů a trnek, a travnatých ploch. Z vážek byly nalezeny běžné druhy: vážka černořitná, vážka ploská aj. Z obojživelníků byl v lomových jezírcích nalezen čolek obecný a vzácně i čolek velký, dále se zde vyskytují ropucha obecná, skokan hnědý, štíhlý a zelený. Do ochranného pásma zasahuje vodní nádrž Ordějov, v níž je pozoruhodný nález všech 3 druhů velevrubů na jedné lokalitě – velevrub malířský, tupý i nadmutý. Ve vodní nádrži byl nalezen také rak bahenní. V hnízdním období byli pozorováni bramborníček hnědý, mlynařík dlouhoocasý, konipas bílý aj.

Přírodní památka Remízy u Bánova je součástí Evropsky významné lokality Remízy u Bánova.

Hvozdík pyšný (PP)

Ťuhýk obecný (MB)

(MŠ)

Přírodní památka Rochus

Přírodní památka Rochus představuje xerothermní stráně s loukami a roztroušenými křovinami, křovinatými mezemi a remízky v místě bývalého vojenského cvičiště. Nachází se na západním okraji Pracké pahorkatiny (okres Hlúcké pahorkatiny) v kontaktu s Dolnomoravským úvalem (řeka Morava je vzdálena pouhých 600 m), asi 2 km severovýchodně od Uherského Hradiště, na východním a severním okraji místních částí Jarošov a Mařatice a 1,7 km západně od kóty Rovina (340 m n. m.). Je situována na mírných až prudkých, poměrně členitých svazích severní, severozápadní až západní orientace (v malé míře i jihozápadní) v okolí kóty Černá hora (295 m n. m.) v nadmořské výšce 243–301 m. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 20,37 ha; katastrální území Jarošov u Uherského Hradiště, Mařatice.

Předmětem ochrany je bourovec trnkový – evropsky významný druh a jeho biotop. Na xerothermních stráních se vyvinula pestrá mozaika vysokých mezofilních a xerofilních křovin, pionýrských dřevin a ruderalní travino-bylinné vegetace, fragmentů společenstev lesních lemů. V keřových porostech dominuje hloh a trnka obecná, místy se vyskytují vzrostlé dřeviny. Téměř všechny typy vegetace jsou výrazně ovlivněny lidskou činností. Zajímavostí je nález tořiče včelonosného při severním okraji území. Lokalita je udržována pastvou ovcí a prořezávkou keřových porostů. Územím prochází stezka Naučný okruh Parkem Rochus. Asi 60 m od jihovýchodní hranice území se nachází barokní kaple sv. Rocha.

Z motýlů je významný výskyt bourovce trnkového, dále byl pozorován otakárek ovocný a fenyklový, ohniváček černočárný a batolec červený. Z brouků se na lokalitě vyskytuje střevlík Scheidlerův, střevlík Ullrichův aj., z obojživelníků ropucha obecná a zelená, rosnička zelená a skokan hnědý. Pestrá mozaika biotopů s křovinami nabízí vhodné hnízdní a potravní příležitosti pro řadu druhů ptáků, jako je např. pěnice vlašská, žluva hajní, lejsek šedý aj.

Přírodní památka Rochus je součástí Evropsky významné lokality Rochus.

Tořič včelonosný (PP)

Pěnice vlašská (MB)

(PS)

Přírodní rezervace Rovná hora

Louky a pastviny na silně svažitých pozemcích, asi 1,3 km severně od obce Lhotka, jižně od kóty Rovná hora (351 m). Lokalita se nachází v nadmořské výšce 250–340 m v Prakšické vrchovině; katastrální území Hradčovice. Vyhlášeno v roce 1998. Výměra: 12,2667 ha.

Motivem ochrany je bohatý výskyt ohrožených druhů hmyzu, zejména motýlů. Území je hodnotné i z krajinářského hlediska. Geologický podklad tvoří paleogenní sedimenty račanské jednotky magurského flyše. Jde o střídání jílovců, z části vápnitých, a pískovců, převážně glaukonitických. Tyto horniny jsou zčásti překryty návějeji spraší, popř. sprašových hlín. Půdy jsou kamenité, jílovitohlinité, místy je obnažen skelet.

Ze vzácnějších teplomilných druhů rostlin zde nachází podmínky např. sveřep vzpřímený, ožanka kalamandra, bílojetel německý, oman vrboolistý, divizna rakouská, hlaváč žlutavý, chrpa luční, hořeček brvitý, hořec křížatý, len žlutý, hvězdnice chlumní, koniklec velkokvětý, pětiprstka žežulník, starček přímětník, růže galská.

Lokalita je významná především výskytem ohrožených druhů hmyzu. Vyskytuje se zde např. modrásek hnědoskvrnný, modrásek podobný, modrásek jetelový, modrásek bělopásný, modrásek vikvicový, ohniváček černočárný, otakárek fenyklový a ovocný, soumračník černohnědý, hnědásek černýšový, okáč voňavkový, můry osenice znamenáná a osenice borůvková, píďalka nadmuticová. Z dalších vzácných druhů hmyzu se zde vyskytuje kudlanka nábožná, slídač *Alopecosa solitari* a sklípkánek černý. Ze vzácných druhů brouků se zde nachází roháč obecný, majka obecná, chrobák vrubounovitý, kozlíček *Phytoecia virgula* a kozlíček *Apanthia pannonica*.

Sklípkánek černý (PS)

Koniklec velkokvětý (PS)

(PP)

Přírodní památka Salašské pěnovce

Přírodní památka Salašské pěnovce představuje lesní porosty s pěnovcovými prameništi uprostřed Stupavské vrchoviny v Chříbech. Nachází se na silně ukloněném, jižně orientovaném svahu hřebetu Pěkné hory (560 m n. m.) ve Studeném žlebu, v místě zvaném Močáry, nad pravostranným přítokem Salašky, v nadmořské výšce 315–375 m, asi 1,2 km severozápadně od obce Salaš (kostel). Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 5,8548 ha; katastrální území Salaš u Velehradu.

Předmětem ochrany jsou lesní pěnovcová prameniště. Přítomnost vápnitých vrstev v podloží umožnila vznik 2 menších lesních pěnovcových prameništ, která se nacházejí v horní části svahu. Ve spodní části území jsou prameniště bez tvorby pěnovců. V celém území jsou patrné nedávné četné menší sesuvy s terénními depresemi, kde často stojí voda. Nachází se zde také množství hákovitých, tzv. opílych stromů a vývrátů. Potenciální přirozenou vegetací je ostřicová bučina. V současnosti je vegetace tvořena hospodářským lesním porostem, v němž dominuje místně nepůvodní smrk ztepilý. Vyskytuje se taktéž modřín opadavý, buk lesní a bříza bělokorá, v příměsí javor babyka a klen, kolem prameništ roste olše lepkavá. Keřové patro je většinou chudé, tvořené zmlazujícím bukem, místy roste ostružiník a hloh. Bylinné patro je velmi chudé, místy zcela chybí. Na vlhkých nebo světlejších místech roste lýkovec jedovatý, bažanka vytrvalá, pryšec mandloňovitý, karbinec evropský aj. V budoucnu je třeba převést lesní porost na les s přirozenou dřevinnou skladbou a hospodařit jemnějšími hospodářskými postupy s ohledem na zachování prameništ.

Z ptáků byl v hnízdním období zjištěn lejsek bělokrký, datel černý, strakapoud velký, žluna zelená, králíček obecný, pěnkava obecná, zvonek zelený aj. Prameniště jsou soustavně ohrožována také přemnoženým prasetem divokým, které zde rozrýváním ničí většinu vlhkých míst včetně pěnovcových prameništ.

Přírodní památka Salašské pěnovce je součástí Evropsky významné lokality Chříby.

Sýkora uhelníček (PK)

Muchomůrka červená (ZP)

(PS)

Přírodní památka Skalky

Bývalý andezitový lom asi 0,5 km východně od kóty Skalky u obce Bánov. Nachází se v nadmořské výšce 370 m; katastrální území Bánov. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 0,8704 ha.

Motivem ochrany je jedinečná ukázka mladého vulkanismu v oblasti flyšových Karpat na území jihovýchodní Moravy.

Geologický podklad území je tvořen výchozy nivnického souvrství hluckého vývoje bělokarpatské jednotky magurského flyše. Sedimenty jsou proniknuty ložními žilami trachyandezitů. Jedná se o starý opuštěný lom o délce cca 40 m, šířce 30 m a výšce do 15 m v denudačním reliktu sedimentů zpevněných žilami vulkanických hornin miocenního stáří. Dále jsou přítomny profily s kontaktně metamorfovanými porcelanity, které vznikly metamorfózou v blízkosti průniků vulkanických hornin. Trachyandezit je nahnědlý, se sloupcovitými vyrostlicemi černé barvy. Velmi časté jsou dutinky po plynech, místy vyplněné kalcitem. Lom je již značně zarostlý a stěny jsou sesuté. Nejzajímavější profil se nachází v horní části čelní stěny, kde je možné pozorovat kontakt tělesa trachyandezitu s flyšovými sedimenty.

Součástí chráněného území je lesní porost typu karpatské dubohabřiny, ve stromovém patře je zastoupen dub letní, dub zimní, habr obecný, lípa srdčitá, třešeň ptačí, z keřů bez černý, líska obecná, brslen evropský, dřín obecný, kalina tušalaj a zimolez obecný. Bylinný podrost je tvořen např. kopytníkem evropským, konvalinkou vonnou, kokoříkem mnohokvětým, svízelem vonným, plícníkem lékařským, jahodníkem obecným, violkou lesní, prvosenkou vyšší. Z chráněných druhů motýlů se zde vyskytují typičtí zástupci fauny světlých listnatých lesů, a to batolec červený a duhový a bělopásek topolový.

Batolec červený (MH)

Lilie zlatohlavá (PS)

(PS)

Přírodní rezervace Smutný žleb

Ojedinelý typ kyselých bučin v oblasti Středomoravských Karpat. Lokalita leží v nadmořské výšce 380–480 m, v centrální části Chřibů, asi 3 km severozápadně od obce Salaš. Vyhlášeno v roce 2000. Výměra: 8,5 ha.

Geologickým podkladem jsou paleogenní usazeniny račanské jednotky magurského flyše. Jde o nevápnité pískovce, jílovce a slepence. Půdním typem na kyselých pískovcích je kambizem modální, varieta mesobazická, půdy jsou hlinito-písčité, chudé na živiny, lehce vysychavé. V horních partiích jsou výchozy pískovcových lavic.

Jde o ekotyp kyselých bučin s vřesem obecným a borůvkou černou. Ve střední části jsou v důsledku extrémně chudého podloží zakrslé bučiny. Stromové patro je tvořeno kyselou až zakrslou bučinou asociace Luzulo-Fagetum, dominantní dřevinou je buk lesní, jen vtroušeny jsou dub zimní a bříza bradavičnatá. Bylinné patro je druhově velmi chudé, místy úplně chybí, roste zde např. vřes obecný, borůvka černá, ostřice chlupatá, několik druhů mecho-rostů.

V území se vyskytují brouci vázaní na staré listnaté porosty. Byl zde zjištěn zdobenec zelený, tesařík *Leptura aurulenta*, krasec *Dicerca berlinensis*, zlatohlávek *Liocola lugubris*. Z ptáků se vyskytuje např. datel černý, krkavec velký, lejsek malý, holub doupňák.

Babočka osiková (PT)

Žluna zelená (MB)

(ZP)

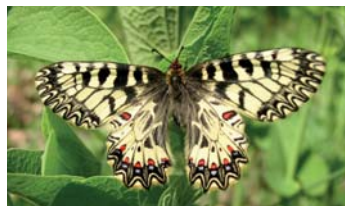
Přírodní památka Stráně u Popovic

Přírodní památka Stráně u Popovic představuje komplex starých ovocných sadů, pastvin, remízků a pásů křovin na poměrně strmých jihozápadně a jižně orientovaných svazích v kulturní zemědělské krajině. Nachází se v Hlucké pahorkatině (okres Olšavská niva a Prakšická pahorkatina) na pravém údolním svahu řeky Olšavy, v nadmořské výšce 190–236 m, asi 1 km jihovýchodně od obce Popovice (kostel) a 400 m severovýchodně od středu obce Podolí, na jihozápadním okraji Přírodního parku Prakšická vrchovina. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 14,06 ha; katastrální území Popovice u Uherského Hradiště.

Předmětem ochrany je bourovec trnkový – evropsky významný druh a jeho biotop. Potencionální přirozenou vegetací je střemchová jasanina. Vegetaci území tvoří mozaika xerothermních společenstev pastvin, lesních lemů, pásů křovin a neudržovaných sadů, především jabloní a švestek. V porostech roztroušených křovin, křovinatých mezí a remízků dominuje trnka obecná s hlohy, ojediněle dřín jarní. Na pastvinách a ve starých sadech roste řepík lékařský, máčka ladní, starček přímětník aj. Ve východní části území na jižně orientovaném svahu nad řekou Olšavou se nachází lesní porost náletového původu tvořený trnovníkem akátem. Spodní částí území protéká řeka Olšava. V břehových porostech roste vrba bílá, olše lepkavá, jasan ztepilý aj.

Z motýlů je významný výskyt bourovce trnkového. Z dalších druhů byl pozorován např. otakárek ovocný a fenyklový, pestrokřídlec podražcový, ohniváček černočárný aj. Na odumírající jilmy ve východní části území je vázaný vzácný tesařík kozlíček jilmový. Z plazů a obojživelníků se vyskytuje užovka obojková, ještěrka obecná, slepýš křehký, ropucha obecná aj. Pestrá mozaika biotopů nabízí vhodné hnízdní a potravní příležitosti pro řadu druhů ptáků: tuhýka šedého, ledňáčka říčního, žluvu hajní aj. U toku řeky Olšavy žije bobr evropský a vydra říční.

Přírodní památka Stráně u Popovic je součástí Evropsky významné lokality Stráně u Popovic.

Pestrokřídlec podražcový (PP)

Dudek chocholatý (PK)

(PS)

Přírodní památka Terasy

Bývalé sady v terasovitém uspořádání s bohatým výskytem teplomilných živočichů a rostlin, asi 0,5 km severovýchodně od obce Drslavice. Lokalita se nachází v nadmořské výšce 210–280 m n. m. v Prakšické vrchovině; katastrální území Drslavice. Vyhlášeno v roce 2001. Výměra: 10,8311 ha.

Motivem ochrany jsou xerothermní bylinná společenstva s hojným výskytem ohrožených a chráněných druhů rostlin a živočichů. Geologickým podkladem jsou paleogenní zlínské vrstvy račanské jednotky magurského flyše. Místy jsou návěje spraší. Půdní pokryv tvoří kambizemě.

Lokalita je bohatá na teplomilnou flóru, např. hořec křížatý, len žlutý, hvězdnice chlumní, rozrazil vstavačový, kozinec cizrnovitý, bílojetel bylinný, černýš rolní, černoohlávek dřípátý. Jde o jednu z nejvýznamnějších lokalit hmyzu na Uherskobrodsku. Žijí zde např. otakárek fenyklový a ovocný, modrásek hořcový, ohniváček černočerný, hnědásek černýšový, okáč voňavkový, můry osenice znameňaná a osenice borůvková, píďalka nadmuticová, pabourovec pampeliškový a pabourovec jestřábníkový, stužkonoska úzkopásná, stužkonoska dubová a stužkonoska modrá, kudlanka nábožná, pakudlanka jižní, střevlík Ulrichův a střevlík kožitý, roháč obecný, majka obecná, chrobák vrubounovitý, kozlíček *Phytoecia virgula* a kozlíček *Aapanthia pannonica*, krasec třešňový i velmi vzácný pavouk skálavka drobná. Z plazů zde žije např. užovka hladká.

Modrásek hořcový (PS)

Pakudlanka jižní (PS)

(PS)

Přírodní rezervace Trnovec

Část komplexu lužního lesa a starý ovocný sad v nivě řeky Moravy, asi 1 km severozápadně od obce Kněžpole. Nachází se v nadmořské výšce 180 m v Dolnomoravském úvalu, v tzv. Hradištském příkopu; katastrální území Kněžpole. Vyhlášeno v roce 2000. Výměra: 45,9342 ha.

Motivem ochrany je zachování lesního typu tvrdého luhu, jeho pestré dřevinné skladby a věkové diferencovanosti tak, aby se udržely a rozvíjely optimální podmínky pro výskyt ohrožených druhů rostlin a živočichů. Druhým motivem ochrany je zachování květnatých luk s druhovou skladbou původních pomoravských nivních luk.

V podloží leží terciární usazeniny Vídeňské pánve. Na nich se usazovaly kvartérní sedimenty – fluvialní štěrkopísky, výše holocénní písčité povodňové hlíny. Půdy tvoří fluvizemě glejové.

Původní porost lužního lesa je tvořen dubem letním, jasanem ztepilým, jasanem úzkolistým, lípou velkolistou, javorem mléčem, javorem babykou, javorem klenem, habrem obecným, břízou bělokorou, topolem bílým, topolem osikou a jejich křížencem topolem šedým, jilmem habrolistým a dalšími dřevinami. Bylinné patro luhu je charakterizováno typickými druhy lužního lesa, např. sněženkou podsněžníkem, česnekem medvědí, hluchavkou skvrnitou, orsejem jarním. Mezofilní ovsíkové louky ve starém sadu jsou květnaté, druhově bohaté, s převahou psárky luční, lipnice luční a ovsíku vyvýšeného. V jarním aspektu je typická na loukách i v lese již zmíněná sněženka podsněžník. Na staré vyhnívající stromy, zejména ovocné stromy a duby, je zde vázána řada vzácných xylofágních druhů brouků, jako např. kovařík rezavý a roháč obecný. Na jilmech se vyskytují vzácní brouci jako krasec *Poecilona mirifica* a tesařík *Exocentrus punctipennis*, na topolech tesaříci *Saperda perforata* a *Leiopus punctulatus*. Na části území je stabilní kolonie volavek popelavých.

Kovařík rezavý (LK)

Páchník hnědý (LK)

(PS)

Přírodní památka Tůň u Kostelan

Odstavené rameno při levém břehu řeky Moravy. Nachází se v nadmořské výšce 175 m, asi 0,2 km jihovýchodně od obce Kostelany; katastrální území Kostelany nad Moravou. Vyhlášeno v roce 1997. Výměra: 1,20 ha.

Motivem ochrany je jedna z posledních lokalit kotvice plovoucí ve Zlínském kraji. Rameno vzniklo při regulaci řeky Moravy ve 20. letech minulého století.

Lokalita leží v nivě řeky Moravy. Rameno podkovovitého tvaru je silně zahloubené s příkrými břehy. Geologické podloží je tvořeno usazeninami Vídeňské pánve, na kterých se nacházejí kvartérní sedimenty. V jejich spodních vrstvách leží fluvialní štěrkopíský a na nich holocénní písčité povodňové hlíny. Pod břehovými porosty jsou fluvizemě glejové.

Vyskytují se zde společenstva vodních a mokřadních druhů rostlin jako např. kotvice plovoucí, vodanka žabí, stulík žlutý, šípatka střelolistá, šáchor hnědý, zevar vzpřímený, orobinec širokolistý, rozrazil potoční, kosatec žlutý a rákos obecný. Velká část břehů ramene je zarostlá dřevinami, převážně vrbami *Salix* sp., jasanem úzkolistým, topolem *Populus* sp. a javorem babykou. V keřovém patře je častý bez černý a brslen evropský.

Tůň je bohatá na různé druhy hmyzu, především vážky, bylo zde nalezeno na 20 druhů, např. šídlo znamenané, šídlo rákosní, šídlo tmavé, vážka červená a vážka jarní, z motýlů můra stužkoska vrbová a ze vzácných brouků kozlíček vrbový. Jedná se také o významnou lokalitu obojživelníků a plazů. Žije zde rosníčka zelená, skokan skřehotavý, skokan štíhlý, skokan hnědý, skokan zelený, ropucha obecná, ropucha zelená, čolek obecný, ještěrka obecná, užovka obojková a užovka podplamatá. Z ptáků hnízdí na lokalitě ledňáček říční, potápka malá, slípka zelenonohá, lyska černá, strakapoud velký, linduška lesní, slavík obecný, pěnice pokřovní.

Rosnička zelená (PS)

Kotvice plovoucí (JL)

(PVP)

Přírodní památka Údolí Bánovského potoka

Přírodní památka Údolí Bánovského potoka představuje pestrou mozaiku biotopů v údolní nivě přirozeně meandrujícího potoka s břehovými porosty, vlhkými loukami a drobnými tůňmi. Součástí chráněného území jsou i suché trávníky a křoviny na přilehlých jižně až západně orientovaných svazích Černé hory (319 m n. m.). Nachází se v Hlucké pahorkatině (okres Nivnická pahorkatina), v údolí Bánovského potoka (v úseku dlouhém 2,3 km mezi Bánovem a Uherským Brodem), v nadmořské výšce 226–292 m, asi 1,5 km severně od obce Bánov (kostel). Území je obklopeno intenzivně využívanými zemědělskými pozemky a částečně i přilehlým lesem. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 21,65 ha; katastrální území Bánov, Šumice u Uherského Brodu, Těšov.

Předmětem ochrany je bourovec trnkový a kuňka žlutobřichá, včetně jejich biotopu. Vegetace údolní nivy je tvořena potočními a degradovanými jasanovo-olšovými luhy. Ve střední části území bylo vyhloubeno několik drobných tůňek a kanál. Nejhodnotnější část území se nachází na jihozápadně orientovaném svahu u lesa Hradčovce. Xerothermní louka se solitérními exempláři hrušně polničky a ostrůvkem křovin s trnkou obecnou je zbytkem stepních pastvin. Vyskytuje se zde kriticky ohrožený snědek pyrenejský kulatoplodý a jehlancovitý, hadí mord nachový, vstavač mužský znamenavý aj. Na jižně orientovaném svahu ve východní části území převládají polopřirozené suché trávníky na vápnitých podložích v kombinaci s extenzivně sečenými loukami nížin až podhůří. Stepní květena je tvořena snědkem jehlancovitým, vstavačem vojenským, omanem mečolistým aj. Malou část území tvoří lesní porosty (cca 0,7 ha).

Z motýlů je významný především výskyt bourovce trnkového. Hostitelskými rostlinami časných instarů jsou především hlohy a trnky. Z obojživelníků kuňka žlutobřichá, která většinu roku tráví ve vodě, zimuje v puklinách skal, pod návějemí listů aj. Přírodní památka Údolí Bánovského potoka je součástí Evropsky významné lokality Údolí Bánovského potoka.

Bourovec trnkový (FK)

Křepelka polní (MB)

(ZP)

Přírodní památka Údolí Okluky

Přírodní památku Údolí Okluky tvoří křovinatá terasovitá stráž jihovýchodní orientace na pravém údolním svahu potoka Okluky. Nachází se v Hlucké pahorkatině (okrsek Hlucká kotlina) v nadmořské výšce 194–224 m, asi 250 m jihovýchodně od kóty 240 m, při západním okraji obce Ostrožská Lhota a 3,2 km jihovýchodně od Uherského Ostrohu. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 4,60 ha; katastrální území Kvačice.

Předmětem ochrany je bourovec trnkový – evropsky významný druh a jeho biotop. Potencionální přirozenou vegetací je panonská prvoslenková dubohabřina. V opuštěných sadech a vinicích se vytvořila mozaika křovin se starými ovocnými stromy, fragmenty poměrně degradovaných širokolistých teplomilných trávníků a ruderalní bylinnou vegetací. V zapojených keřových porostech dominuje především hloh a trnka obecná, z dalších keřů se vyskytuje svida krvavá, bez černý, růže šípková, ptačí zob obecný a další. Ojediněle se vyskytují vzrostlé solitérní dřeviny, zejména dub, topol, vrby, jasan, ořešák královský, javor mléč a javor babyka. Dožívající ovocné stromy jsou ve většině případů neudržované, často suché a rozlámané. Východní část lokality je silně postižena invazí javoru jasanolistého, hojný je rovněž trnovník akát. Křovinami často kobercově prorůstá chmel otáčivý, zplanělá réva vinná, plamének plotní a loubinec popínavý. V trávnících se ojediněle vyskytuje snědek Kochův.

Z motýlů je významný především výskyt bourovce trnkového. Hostitelskými rostlinami časných instarů jsou především hlohy a trnky. Housenky posledního instaru nejsou potravně specializovány a živí se listy řady druhů listnáčů. Druh má jedinou generaci v roce. Křovinaté strážně taktéž představují vhodné hnízdní a potravní příležitosti pro řadu druhů ptáků.

Přírodní památka Údolí Okluky je součástí Evropsky významné lokality Údolí Okluky.

Skřivan lesní (MB)

Užovka hladká (VT)

(JŠ)

Přírodní památka Újezdecký les

Přírodní památka Újezdecký les představuje komplex pastvin, starých zarůstajících sadů a přírodě blízkého listnatého lesa v Hlucké pahorkatině (okresek Praktická pahorkatina). Je situována na mírných, západně a východně orientovaných svazích údolí potoka Hořenůšek a na vrcholové plošině kóty Zmoly (347 m n. m.) v nadmořské výšce 240–347 m. Nachází se asi 500 m severně od města Uherský Brod, místní části Újezdec u Luhačovic. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 77,87 ha; katastrální území Újezdec u Luhačovic.

Předmětem ochrany je bourovec trnkový a jeho biotop; biotop středoevropské bazifilní teplomilné doubravy a biotop západo-karpatské dubohabřiny. Území lze rozdělit do 3 celků: starých sadů a luk, pastvin a lesa. Na levém údolním svahu potoka Hořenůšek v trati Vinohrady se nachází ovocné sady a louky. Na větší části probíhá spontánní sukcese s výskytem náletových dřevin: hlohu, svídy krvavé a růží. Z vegetace převažují mezofilní ovsíkové louky s výskytem bílojetele bylinného, modřence chocholatého, prvosienky jarní aj. Pastviny na pravém údolním svahu potoka Hořenůšek v trati Končiny představují mozaiku travinobylinných společenstev a křovin. Některé druhy tvoří ostrůvky monodominantních porostů: třezalka tečkovaná a kopretina bílá. Téměř polovinu výměry území zaujímají lesní pozemky. Ve východní části je plocha dubohabřiny a jinak převažují bazifilní teplomilné doubravy. V bylinném patru se vyskytuje vemeník dvoulistý, okrotice bílá, krušík aj.

Z motýlů je významný výskyt bourovce trnkového. V roce 2010 byl na lokalitě nalezen i vzácný perleťovec dvouřadý. Z brouků je významný výskyt páchníka hnědého, žije zde i kudlanka nábožná. Z obojživelníků byla pozorována ropucha obecná, rosnička zelená a skokan štíhlý. Území představuje vhodné hnízdní a potravní příležitosti pro řadu druhů ptáků: tuňáka obecného a šedého, krutihlava obecného, strakapouda velkého aj.

Přírodní památka Újezdecký les je součástí Evropsky významné lokality Újezdecký les.

Kamejka modronachová (PP)

Orel královský (MB)

(PS)

Přírodní rezervace Vlčnovský háj

Dubohabřina s bohatým bylinným patrem s výskytem chráněných druhů živočichů a rostlin, 1 km jihovýchodně od obce Vlčnov; katastrální území Vlčnov, nadmořská výška 280–350 m. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 31,9719 ha.

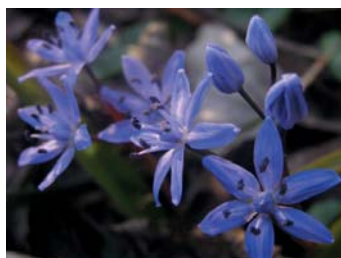
Hlavním motivem ochrany je bohatá lokalita ladoňky dvoulisté chlumní. Geologickým podkladem jsou paleogenní zlínské i belo-vežské vrstvy račanské jednotky magurského flyše. Zlínské vrstvy tvoří střídání z části vápnitých jílovců a převážně glaukonitických pískovců, zatímco belovežské vrstvy budují jílovce, z části pestré, a převážně glaukonitické pískovce. Pomístně se vyskytují spraše, popř. sprašové hlíny. Půdy jsou černozemně černicové až černice pelické.

Vegetaci tvoří karpatské dubohabřiny. Bylinné patro je zastoupeno prvosenkou vyšší, hvězdnatcem čemeřicovým, dymnivkou dutou, plícníkem lékařským, sasankou hajní, ladoňkou, vstavačem bledým, kruštíkem modrořialovým, lilíí zlatohlávkem, medovníkem meduňkolistým, zapalicí žlutuchovitou a dalšími.

Vzhledem k poloze rezervace uprostřed polních kultur je zastoupena běžná fauna dubohabřin jako např. strakapoud velký, sýkora koňadra, žluva hajní, holub hřivnáč, budníček lesní, žluna zelená, puščík obecný a datel černý. Z významnějších druhů hmyzu je zde roháč obecný, otakárek ovocný a batolec červený.

Dřín obecný (PS)

Ladoňka dvoulístá (TP)

(PS)

Přírodní rezervace Vrchové

Komplex původních květnatých luk, pastvin, sadů a teplomilných doubrav s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů, 1,75 km severovýchodně od obce Drslavice v Prakšické vrchovině, v nadmořské výšce 200–330 m, katastrální území Drslavice. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 21,0074 ha.

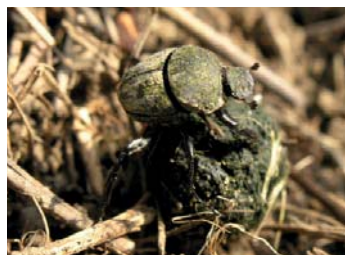
Podkladem území je zlínské souvrství račanské jednotky magurského flyše (flyšové vrstvy s převahou vápnitých jílovců). Půdy jsou jílovitohlinité, náchylné k sesuvům.

Podle geobotanické rekonstrukční mapy náleží lokalita do zóny středoevropské subacidofilní teplomilné mochnové doubravy. Na bezlesých místech se vyskytují zbytky teplomilných luk s porosty sveřepu vzprímeného a válečky prapořité. Ze vzácných druhů rostlin zde roste např. hořec křížatý, len tenkolistý, len žlutý, astra chlumní, rozrazil vstavačovitý, ožanka kalamandra, rozrazil ožankovitý, mochna bílá, divizna rakouská. Lokalita je významná i výskytem vzácných druhů hmyzu, především motýlů, zjištěn byl např. ohniváček černočárný, otakárek fenyklový a otakárek ovocný, modrásek hořcový, okáč voňavkový, můry osenice znamenáná a osenice borůvková. Ze vzácných brouků zde žije např. roháč obecný, tesařík piluna, chrobák ozbrojený, chrobák vrubounovitý, krasec třešňový, majka obecná, stepní kozlíčci *Dorcadion fulvum*, *Phytoecia virgula* a *Aapanthia pannonica*. Významným prvkem arachnofauny je velmi vzácný sklípkánek černý, dokladující dlouhodobou existenci bezlesí v těchto místech.

O dlouhodobém působení člověka na tuto oblast a jeho vlivu na šíření stepních prvků flóry a fauny vypovídá nález kamenného sekeromlatu u Prakšic z neolitu před cca 6 000 lety.

Len tenkolistý (PS)

Chrobák vrubounovitý (PS)

Chráněná území Vsetínska

PP Bečevná

PP Čertovy skály

PR Dubcová

PR Halvovský potok

PP Hrádek

PP Choryňská stáž

PR Choryňský mokřad

PP Jarcovská kula

PP Jasenice

PP Ježůvka

PR Klenov

PP Kopce

PP Kotrlé

PP Křížový

PP Lačnov

PP Louka pod Rančem

PP Louky pod Štípou

PP Lúčky – Roveňky

PP Mokřady Vesník

PP Nad Jasenkou

PP Pivovařiska

PP Prlov

PP Růžděcký Vesník

PP Rybník Neratov

PP Semetín – lesní prameniště

PP Semetín – luční prameniště

PP Sucháčkovy paseky

PP Svantovítova skála

PP Trubiska

PP U Vaňků

PP Vršky – Díly

PP Zbrankova stráž

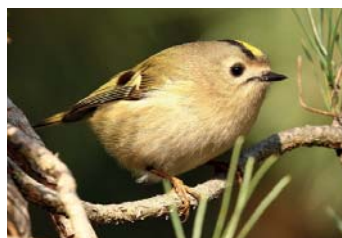
(MŠ)

Přírodní památka Bečevná

Přírodní památka Bečevná, v katastru Rokytnice u Vsetína, byla vyhlášena v roce 1948 a patří tak k nejstarším chráněným územím ve Zlínském kraji. Tento menší listnatý lesní porost na kamenitém svahu má rozlohu 0,27 ha a nadmořskou výšku 390–435 m. Geologickým podkladem jsou flyšové vrstvy zlínského souvrství tvořené glaukonitickými pískovci a vápnitými jílovci. Z historických map je patrné, že lokalita nebyla do 2. světové války zalesněna, později zde sukcese a drobnými zásahy vznikl současný porost převážně habru. Do začátku 70. let minulého století vedlo přes území vedení vysokého napětí, pod kterým byl udržován nízký porost, což prospívalo populaci vstavače bledého. Po jeho přeložení začala plocha zarůstat a populace chráněné orchideje tak následně téměř zanikla.

Území je ukázkou karpatské ostřicové dubohabřiny s dominantním habrem obecným, přimíšena je jedle bělokorá, javor babyka, bříza bělokorá nebo buk lesní. V bylinném patře se vyskytuje vstavač bledý jako hlavní předmět ochrany, dále pak prvosienka vyšší, kyčelnice cibulkonosná, kopytník evropský, devětsil bílý, sasanka hajní, pryšec mandloňovitý, mařinka vonná, vraní oko čtyřlíst, kokořík mnohokvětý nebo žindava evropská.

Hnízdí zde běžné druhy lesních ptáků, jako jsou pěnice černohlavá nebo pěnkava obecná, ojediněle také králíček obecný a králíček ohnivý. Ze zástupců savců zde můžeme pozorovat veverku obecnou, myšici lesní nebo lasici kolčavu.

Králíček obecný (MB)

Vstavač bledý (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Čertovy skály

Přírodní památka Čertovy skály byla zřízena v roce 1966 pro ochranu výrazného skalního výchozu na okraji obce Lidečko. Nachází se v nadmořské výšce 440–480 m, nejvyšší skalní stěna je vysoká 25 m a délka celého skalního útvaru je 250 m. Území je pro svou snadnou dostupnost a atraktivní vzhled navštěvováno množstvím turistů i horolezců, váže se k němu rovněž řada lidových pověstí. Jedna z nich vysvětluje vznik skal takto: Čerti si kdysi umínili, že donutí vodu v řece Senici, aby tekla opačným směrem, a to tak, že ji přehradí. Snášeli balvany z okolí, ale když zakokrhla nad ránem kohout, od zamýšlené stavby utekli a dílo zůstalo nedokončeno.

Po stránce geologické je tato svisle ukončená pískovcová lavice budována spodními luhačovickými vrstvami račanské jednotky magurského flyše, skalní hradba odolných třetihorních pískovců byla vypreparována z okolního podloží během čtvrtohor. Skála je rozpučena množstvím příčných puklin a je členěná i podél subhorizontálních vrstevních ploch do mnoha stupňovitě uspořádaných kvádrů. Povrch je pokryt množstvím drobných tvarů zvětrávání, jako jsou voštiny, žlábkové škrapy, dutinky typu tafoni a skalní výklenky. Tvarovou rozmanitost doplňují drobné rozsedlinové jeskyně, které vznikly odsedáním podél puklin, a také pískovcová věž ve tvaru palice. Hřeben Čertových skal je zvláště výrazněn několika vrcholky pojmenovanými Kolébka, Plochá, Čertova stěna a Hladká. Skalní blok je téměř bez vegetace, na skalních římsách a ve štěrbinách ojediněle roste z dřevin borovice lesní, bříza bělokorá nebo jalovec obecný, bylinné patro zastupuje sleziník severní, ještěrba zední, řeřišník písečný, psineček obecný, lipnice roční, tomka vonná nebo zlatobýl obecný. Ze vzácnějších druhů hmyzu zde byla v minulosti pozorována vážka klínatka vidlitá, z plazů užovka obojková a ještěrka živorodá, zástupce ptáků představuje lejsek šedý, pěnice černohlavá, pěnice slavíková, králíček obecný, králíček ohnivý nebo hýl obecný.

Ještěrka živorodá (MŠ)

Řeřišník písečný (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Dubcová

Přírodní rezervace Dubcová, v katastru Kateřinice u Vsetína, byla vyhlášena v roce 1956 za účelem ochrany populace drobné orchideje švihlíku krutiklasu. Ten je na lokalitě dlouhodobě považován za vyhynulý, ovšem cenné mokřadní louky s výskytem mnoha jiných vzácných druhů rostlin jsou důvodem, že ochrana tohoto území je nadále aktuální. Plocha současného chráněného území je 2,2 ha, nachází se v nadmořské výšce 435–520 m a je tvořeno řídkým lesním smíšeným porostem s několika lučními světlinami.

Na kosených lučních enklávách se nachází pestrá mozaika mezo-filní a vlhkomilné vegetace, k nejcennějším druhům patří bohatá populace mečíku střečovitého, roste zde krušík bahenní, tolíje bahenní, prstnatec májový, kozlík celolistý nebo na podzim hojně čertkus luční. Na sušších stanovištích kvete pětiprstka žežulník, vemeník dvoulistý, vřes obecný, hruštička menší a svízel severní. V místech navrhovaného rozšíření chráněného území leží cenná svahová prameniště na zrašeliněném podkladu s bařičkou bahenní, skřípinkou smáčkutou a ostřicí Hartmannovou. Území je rovněž významnou mykologickou lokalitou, mezi vzácnější nálezy patří holubinka Quéletova, lžičkovec šiškový, ryzec borový, ryzec játrový nebo hřib nachovýtrusný.

Na loučkách s roztroušeně kvetoucím krvavcem totemem byl zjištěn modrásek bahenní, pozorován zde byl otakárek fenyklový. Z obojživelníků na této lokalitě žije ropucha obecná, skokan hnědý a mlok skvrnitý, plazy zastupují ještěrka obecná a ještěrka živorodá. V křovinatých lemech luk můžeme pozorovat tuhyka obecného, pěvušku modrou, budníčka většího a budníčka menšího, na přeletu zde byl v minulosti zastížen i lelek lesní. Na okolních rozlehlých loukách se nepravidelně vyskytuje chřástal polní.

Modrásek bahenní (MŠ)

Mečík střečovitý (MŠ)

(MŠ)

Přírodní rezervace Halvovský potok

Přírodní rezervace Halvovský potok chrání 19,1 ha horského jedlobukového lesa s přirozenou skladbou dřevin včetně význačných skalních výchozů byla vyhlášena v roce 1999 v katastrálním území Vsetín. Lokalita je významnou součástí regionálního biocentra Vsacký Cáb v rámci územního systému ekologické stability a zároveň leží na území Ptačí oblasti Horní Vsacko.

Hlavní část rezervace je tvořena 2 přestárlými porosty, z nichž první náleží typově ke klenové bučině kapradinové a druhý, s balvanitou sutí, ke klenové bučině bažankové. Balvanitá suť představuje výchozy vsetínských vrstev magurského flyše. Stromové patro je tvořeno bukem lesním a jedlí bělokorou, v mladších porostech i smrkem ztepilým. Na tlející dřevo jehličnatých dřevin je vázán výskyt drobného mechorostu šikouška zeleného, což je druh vyžadující specifické stanovištní podmínky a jeho přítomnost ukazuje na vysoký stupeň zachovalosti a přirozenosti lesních porostů. Mezi početné zastoupené kapradiny patří žebrovnice různolistá, kaprad' podobná, kaprad' rezavá, kapradina laločnatá a kaprad' osténkatá. Dále zde byly nalezeny i vzácnější druhy ostřic, jako jsou ostřice rusá, ostřice Chabertova a ostřice převislá. Zajímavé jsou porosty chráněné měsíčnice vytrvalé, roste zde kyčelnice devítilistá i kyčelnice žláznatá, pryšec mandloňovitý nebo rozrazil horský.

Z početné ptačí fauny patří mezi nejvýznamnější výskyt strakapouda bělohřbetého, čápa černého a sluky lesní i potvrzené hnízdění lejska bělokrkého, lejska malého, lejska šedého a holuba doupňáka. Pravidelně zde byla zaznamenána přítomnost rysa ostrovida, také se zde vyskytuje jezevec lesní a plch velký. Ze zástupců hmyzu zde byl pozorován velmi vzácný druh denního motýla okáč kluběnkový, dále píďalka jedlová, střevlík *Carabus obsoletus* a střevlík Scheidlerův či střevlíček *Pterostichus pilosus* a *Pterostichus foveolatus*.

Lejska malý (MB)

Měsíčníce vytrvalá (MŠ)

(JL)

Přírodní památka Hrádek

Přírodní památka Hrádek, v katastru obce Študlov, byla vyhlášena v roce 1999 na ploše 3,2 ha za účelem ochrany květnaté louky s porosty jalovce a výskytem zvláště chráněných druhů rostlin.

Při botanickém průzkumu zde byl zjištěn z našich druhů orchidejí prstnatec bezový, prstnatec májový pravý, pětiprstka žežulník, vstavač mužský znamenáný, vstavač vojenský, vemeník dvoulistý, hlavinka horská a okrotice bílá. Dále pak ze vzácnějších druhů roste na lokalitě kociánek dvoudomý, řepíček řepíkovitý, pcháč panonský, zeměžluč okolíkatá, hořec brvitý, vítod ostrokřídlý, prvosenka jarní, růže oválnolistá nebo ožanka kalamandra. Bohatá je populace ostřic, bylo jich zde nalezeno 12 druhů, z nichž můžeme jmenovat ostřici jarní, ostřici horskou, ostřici plstnatou, ostřici bledavou a ostřici skloněnou.

V území se vyskytují vzácné druhy motýlů, jmenovitě ohniváček černočárný, otakárek fenyklový, otakárek ovocný, batolec červený, batolec duhový a hnědásek kostkovaný, dále pak ostruháček březový, ostruháček ostružinový, modrásek krušinový, modrásek tmavohnědý, babočka jilmová nebo okáč strdivkový. Mezi další zdejší zajímavé zástupce bezobratlých patří saranče vrzavá, kobylka dvoubarvá, kobylka bělopásá, kněžíce jalovcová a ploštička luční. Hnízdí zde pěvuška modrá, červenka obecná, pěnice hnědokřídla, strnad obecný, budníček větší, budníček menší a pěnice černo-hlavá.

Saranče vrzavá (LS)

Vstavač vojenský (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Choryňská stráž

Přírodní památka Choryňská stráž, vyhlášená v roce 1999 v katastrálním území Choryně na ploše 8,35 ha, má za cíl ochranu lučních porostů a starého třešňového sadu s teplomilnými prvky fauny i flóry a také ochranu ukázky přirozené sukcese dubového lesa s jeho typickou flórou a faunou. Tato lokalita byla svou polohou již od počátku středověkého osidlování vyhledávána jako strážní místo a jako taková patří k nejdéle odlesněným plochám v regionu. Byla rovněž využívána jako vinohrad, později ovocný sad, který se částečně dochoval do současnosti. Také zde probíhala pastva.

Při posledním botanickém inventarizačním průzkumu bylo nalezeno celkem 285 druhů cévnatých rostlin. Chráněné druhy byly nalezeny 3, a to vstavač vojenský, vstavač mužský znamenáný a okrotice dlouholistá. Mezi další zdejší vzácné druhy patří zářaza vyšší, áron východní, orlíček obecný, ostřice nízká, chrpa luční ostroperá, zeměžluč okolíkatá, hvozdík svazčitý, chrastavec Kitaibelův, bradáček vejčitý, modřenek chocholatý, smldník jelení a rozrazil ožankový.

Staré třešně a duby využívají pro svůj vývoj mnohé druhy brouků, v tomto území se vyskytuje například krasec lesklý, kozlíček *Mesosa nebulosa*, červenáček pilorohý, kovařík protáhlý a kovařík narudlý, tesařík červenoštitý a bezhrotník žlutočelý. Zajímavým zvláště chráněným druhem, kterého zde můžeme spatřit na jaře, je majka obecná. Ze zástupců motýlů můžeme pozorovat otakárka fenyklového, batolce červeného, ostruháčka dubového, ostruháčka jilmového, ohniváčka celíkového nebo žluťáka či čičorečkového. Vhodné podmínky k rozmnožování zde nachází řada vzácných druhů ptáků, v křovinách a lesním porostu pravidelně hnízdí krutihlav obecný, tuňák obecný a žluva hajní, z běžnějších druhů zastihneme budníčka menšího, červenku obecnou, mlynářika dlouhoocasého, pěnici hnědokřídrou a několik druhů sýkor – koňadru, modřinku a babku.

Majka obecná (MŠ)

Vstavač mužský (MŠ)

(MŠ)

Přírodní rezervace Choryňský mokřad

Na samé hranici Zlínského kraje leží přírodní rezervace Choryňský mokřad, vyhlášená v roce 1999 na ploše 21 ha za účelem ochrany v rámci středního Pobečví výjimečného mokřadního ekosystému, později bylo toto území zařazeno i do soustavy Natura 2000. Lokalita se nachází v nadmořské výšce 275 m v těsné blízkosti Velkého Choryňského rybníku, s jehož výstavbou v letech 1953–1955 souvisí i její vznik. Po vybudování soustavy rybníků došlo k prosakování vody a podmáčení pozemků v jejich sousedství, čímž bylo upuštěno od jejich obhospodařování a tyto postupně zarůstaly náletem dřevin. Zároveň se ale staly útočištěm řady druhů rostlin i živočichů vázaných na mokřadní biotopy, které v okolní zemědělské krajině téměř vymizely.

V tůních a vodních kanálech patří k těm nejvzácnějším druhům žebatka bahenní a leknín bílý, společenstvo je zde dále tvořeno žabníkem jitrocelovým, lakušníkem štítnatým, hvězdošem mnohotvarým, bahničkou jehlovitou a bahničkou mokřadní, vrbovkou bahenní, přesličkou poříční, zblochanem vzplývavým, stolítkem klasnatým nebo třemi druhy okřehků. Na pravidelně sečených loukách vykvétá silně ohrožený kosatec sibiřský, zvonek hadincovitý a prstnatec májový pravý. Doplnuje je celkem 17 druhů ostřic, z nichž mezi vzácnější patří ostřice Otrubova a ostřice pobřežní. Zajímavostí je i výskyt kapradiníku bažinného, vrbovky tmavé nebo žlutuchy lesklé.

Ze zástupců fauny je zde početná skupina vážek, kterých bylo zjištěno přes 30 druhů. Z nich jsou nejzajímavější vážka jasnokvrnná a šídlo luční, hojně je šídélko páskované a vážka čtyřskvrnná. Vzácné motýly reprezentují modrásek bahenní, ohniváček černočerný, batolec červený nebo velmi neobvyklý druh motýla – nesytka sršňová – napodobující svým vzhledem blanokřídlý hmyz. Úspěšně se zde rozmnožuje rosníčka zelená, kuňka žlutobřichá, čolek velký a čolek obecný. Hnízdí zde chřástal kropenatý, chřástal vodní, moták pochop, moudivláček lužní, strnad rákosní, rákosník proužkovaný nebo bramborníček hnědý.

Chřástal kropenatý (MB)

Kosatec sibiřský (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Jarcovská kula

Jeden z chráněných skalních útvarů vzniklých zvětráváním v období čtvrtohor, nazvaný přírodní památka Jarcovská kula, nalezneme u obce Jarcová nedaleko Valašského Meziříčí. Na ploše 0,1 ha je od roku 1999 zajištěna ochrana nejen skalní věže o výšce 8 m, ale i dalších drobných skalních výchozů v jejím okolí. K tomuto místu, tak jak je tomu i u jiných zajímavých skal, se váže řada pověstí o jeho vzniku. Místní jej nazývají Jarčovská gula a například se traduje, že je to jeden z balvanů, který upustili čerti, když stavěli hráz přes říčku Senici u Lidečka a vyrušilo je zakokrhání kohouta. Skála, dnes částečně schovaná v lesním porostu, byla kdysi tak výraznou zvláštností, že byla vyobrazena i na obecním pečetidle.

Tento skalní pískovcový útvar v hostýnských vrstvách soláňského souvrství je tvořen několika vrstvami pískovců a slepenců, které mají i mírně odlišnou barvu, což dodává skále na zajímavosti. Díky střídání různých hornin dochází k výrazné modelaci zvětráváním podél vrstev a pseudovrstev. Drobné tvary selektivního zvětrávání, jako jsou voštiny či skalní výklenky, jsou nejlépe patrné ve vrstvách hrubozrnného pískovce.

V okolních lesích převažuje smrk ztepilý s vtroušenou borovicí lesní, modřínem opadavým, břízou bělokorou nebo dubem letním. Keřové patro je tvořeno lískou a bezem černým, v bylinném patře nalezneme běžné druhy, jako je jestřábník zední, starček Fuchsův, kakost smrdutý a pšeničko rozkladité. Ze zástupců ptačí fauny můžeme pozorovat druhy vázané na lesní prostředí, mezi které patří sojka obecná nebo krkavec velký.

Sýkora modřinka (PK)

Ještěrka obecná (MD)

(PS)

Přírodní památka Jasenice

Přírodní památka Jasenice vznikla v roce 1991 na území bývalého zatopeného lomu v obci Jasenice u Valašského Meziříčí. Jedná se o zajímavou geologickou lokalitu s ukázkou odkryvu spodnokřídového blokového slepence těšínskohradištského souvrství bašského vývoje slezské jednotky. V blocích štramberského vápence se nachází zkameněliny fosilní fauny bezobratlých (korálů, mlžů, plžů a hydrozoii). Těžba vápence zde probíhala v letech 1941–1979, při jednom z odstřelů byl uvolněn hlubinný vodní zdroj a došlo k částečnému zatopení lomu. Lomové stěny vystupují nad hladinu zatopené lomové jámy po celém jejím obvodu, na jižní straně jsou vysoké 1–2 m, na severním okraji až 20 m, hloubka vody dosahuje až 17 m.

Zdejší voda je hodnocena jako oligotrofní, velmi čistá, proto není divu, že se zde vyskytuje kriticky ohrožený druh živočicha vázaný na takto čisté životní prostředí – rak říční – a vyskytuje se zde téměř 40 druhů vodních mikroorganismů. K těm nejvzácnějším patří druh perloočky srpovec *Pleuroxus striatoides*, Jasenice je jediná známá lokalita jeho výskytu na Moravě. Vzácná je i perloočka *Rhynchotalona rostrata*. Zajímavý je výskyt buchanky zimní, perloočky lukovky jezerní, žije zde několik druhů nezmarů, například nezmar hvězdnatý. Z měkkýšů zde nachází příhodné podmínky škeble rybníční nebo drobná člunice jezerní.

Květena je zde poměrně chudá, vodní plocha je téměř bez vegetace a není zde vyvinuto žádné z vodních rostlinných společenstev. V rámci chráněného území se nachází rovněž plochy porostlé stromy, křovinami a luční porosty. Na prameništi nad lomovou stěnou nalezneme drobnou populaci kruštiku bahenního, jinak zde převažují suchomilné druhy a druhy pastevní, kterým vyhovují mělké vysychavé půdy. Ze vzácnějších druhů se můžeme setkat ještě s bradáčkem vejčitým, jinak se jedná o běžné druhy, jako je například barborka obecná, černohlávek obecný, hadinec obecný, chrastavec rolní, krvavec menší, oman vrboлистý, jehlice trnitá a šalvěj přeslenitá.

Rak říční (PT)

Kozí brada východní (MŠ)

(JP)

Přírodní památka Ježůvka

Přírodní památka Ježůvka byla vyhlášena již v roce 1956 na ploše 4,99 ha a nachází se na rozhraní katastrálních území Vsetín a Jasenka. Chráněna jsou zde luční společenstva s výskytem mnoha vzácných druhů rostlin, část území tvoří lesní porosty bučin. Historie využití zdejší lokality zejména k pastvě dobytka spadá až do 16. století, kdy bylo toto členité území odlesněno a ucelený komplex lesa se zachoval až v závěru údolí Jasenického potoka. K opětovnému zalesnění došlo až v druhé polovině 20. století po nuceném útlumu hospodaření drobných zemědělců.

K nejvýznamnějším zástupcům naší flóry zde patří vstavač osmahlý, vstavač vojenský, hlavinka horská, prstnatec bezový, kruštík bahenní a mečík střechovitý. Roste zde také prstnatec májový pravý, prstnatec Fuchsův pravý, kruštík modrofialový, pětiprstka žežulník pravá, vstavač mužský znamenaný, vemeník dvoulistý nebo hadí jazyk obecný. Floristicky zajímavý je výskyt omanu mečolistého, který je teplomilným stepním druhem a zdejší lokalita je na severní hranici jeho rozšíření. Na loukách se také nachází rozptýlené skupinky keřů s jalovcem obecným. Území je zajímavé i po stránce mykologické, byl zde nalezen ucháč obecný, kyjovečka svazčitá, chřapáč jamkatý, sítkovec načervenalý či štavnatka luční.

Bohatá je populace denních motýlů, kterých zde bylo zjištěno téměř 50 druhů. Mezi nejzajímavější patří výskyt perletovce prostředního, modráska bělopásného, modráska černolemého, ohniváčka modrolesklého, perletovce fialkového a otakárka fenyklového či batolce duhového. Poměrně teplý charakter lokality dokládá výskyt mravkolva obecného, cikády chlumní, křížáka pruhovaného a užovky hladké. Pozorován zde byl mlok skvrnitý a skokan hnědý. Ze zástupců ptáků zde hnízdí pěvuška modrá, lejsek šedý, dlask tlustozobý, hýl obecný a 7 druhů našich sýkor. Za potravou zde zaletuje tuhák obecný a ořešník kropenatý.

Cikáda chlumní (MŠ)

Vstavač osmahlý (MŠ)

(MŠ)

Přírodní rezervace Klenov

Přírodní rezervace Klenov, v katastrálním území Bystřička I, byla vyhlášena na celkové ploše 15,35 ha v roce 1999 a jejím posláním je ochrana přírodních hodnot hřebenové partie kopce Klenov se skalními výchozy a se zachovalými lesními porosty starých bučin s výskytem vzácné fauny. Na vrcholu Zámčisko ve výšce 667 m n.m. stával ve středověku skalní hrad a k těmto místům se váže řada pověstí o ukrytých pokladech a zbojnicích. Skalní útvary jsou tvořeny rusavskými vrstvami zlínského souvrství, na čelech výchozů je vyvinut svahový mrazový srub. Svislé skalní stěny mají měkkou modelaci s množstvím kulovitých dutin, skalních říms a výklenků, vyskytují se zde i zárodečné skalní mísy a malé pseudokrasové jeskyně. K vzácným útvarům patří skalní okno a tzv. skalní hodiny (dvojitě skalní okno).

Lesní vegetace je tvořena karpatskou bučinou s vtroušenou jedlí bělokorou, javorem klenem a smrkem. Cenné jsou zakrslé bučiny na skalnatém podloží v okolí vrcholu Zámčisko a klenové bučiny na balvanité sutě, kde v bylinném patře dominují pitulník horský a různé druhy kapradin, jako jsou kapraď rozložená, bukovník kapradovitý, osladič obecný, kapradina laločnatá nebo sleziník červený. Dále se zde vyskytuje kyčelnice devítilistá, čarovník pařížský, kopytník evropský nebo věsenka nachová. Mezi zajímavé zástupce mechorostů patří dvouhrotec hnědožlutý nebo vápnomilka přerušovaná.

Ve starých stromech nachází vhodné hnízdní možnosti strakapoud bělohřbetý, holub doupňák, lejsek malý, lejsek bělokrký a datel černý. Ze zoologického hlediska jsou zajímavé nálezy některých druhů pavouků, jako jsou velmi vzácná šestiočka karpatská, známá jen z několika lokalit na Moravě, reliktní plachetnatka *Lepthyphantes arciger* či skákavka hajní. Z větších zástupců fauny zde byl zjištěn pohyb rysa ostrovida a nedá se vyloučit ani náhodný výskyt medvěda hnědého či vlka.

Strakapoud bělohřbetý (MH)

Kyčelnice devítilistá (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Kopce

V roce 1999 byla vyhlášena v katastrálním území Lidečko přírodní památka Kopce na svahu stejnojmenného vrcholu za účelem ochrany rozsedlinových jeskyní s výskytem několika druhů netopýrů. Jeskyně vznikly v antiklinálně deformovaných polohách hrubozrnných pískovců luhačovických vrstev račanské jednotky magurského flyše, po stránce geologické jsou tedy shodné s nedalekými Čertovými skalami. Vznik jeskyní byl umožněn pohybem centrální kerné části svahové deformace, která otevřela volný prostor v její týlní části. Bylo zde doposud popsáno 13 jeskyní, z nichž nejdelším jeskynním systémem je jeskyně Naděje o délce 120 m. Vrchol Kopce, lidově zvaný též Zámčisko, byl osídlen již ve starší době železné, kdy zde stávalo pravěké hradisko. K místu se váže řada pověstí o schovaných zbojnických pokladech, podle jiných zase ze dna některých jeskyní vedou vchody přímo do pekla.

Jeskyně jsou významným zimovištěm netopýrů, především kriticky ohroženého vrápence malého. Rovněž zde byl zjištěn netopýr Brandtův, netopýr brvitý, netopýr ušatý, netopýr velký, netopýr vodní a netopýr vousatý. Protože zejména vrápenec je velmi citlivý na vyrušování během hibernace, kdy hrozí následkem nedobrovolného probuzení i jeho úhyn, jsou vstupy do podzemí zajištěny proti vniknutí nepovolaných osob mířemi a jeskyně tudíž nejsou přístupné veřejnosti, a to i z důvodu bezpečnostních.

Celé území je zalesněno, nachází se zde 2 lesní typy, a to kamenitá kyselá jedlová bučina a skeletová jedlová bučina. Ze vzácnějších druhů rostlin se zde vyskytuje kapradina Braunova doprovázená osladičem obecným, kapradinou laločnatou nebo bukovníkem kapradovitým. Hnízdí zde běžnější druhy ptáků, jako je brhlík lesní, pěvuška modrá, červenka obecná nebo naši nejmenší pěvci králíček ohnivý a střízlík obecný. Škvíry mezi balvany a drobné jeskyně využívá ke svému pobytu jezevec lesní a liška obecná, byla zde pozorována i kuna skalní.

Mlok skvrnitý (PT)

Vrápenec malý (JW)

(MŠ)

Přírodní památka Kotrlé

V rámci zajišťování ochrany evropsky významných lokalit byla v roce 2014 vyhlášena přírodní památka Kotrlé, v katastrálním území Jasenka. Na ploše 0,34 ha je chráněno luční pěnovecové prameniště s výskytem drobného měkkýše vrkoče útlého a vlhká pcháčová louka. V minulosti byla louka pravidelně sečena a přepásána, ke konci 20. století bylo upuštěno od pravidelného hospodaření a louka začala zarůstat. Od roku 2000 se začalo s údržbou v zájmu ochrany přírody.

Prameniště je po celý rok zásobeno vodou se zvýšenou mineralizací a vysokým zastoupením zejména vápenatých a hydrogenuhličitanových iontů. Vysrážený pěnovec vytváří sytké inkrustace zejména na rostlinném materiálu. Takovýto bazický podklad je příhodné místo pro růst zejména kruštíku bahenního a prstnatce májového. Na prameništní biotop plynule navazuje druhově bohatá vlhká louka s výskytem vstavače mužského a pětiprstky žežulníku, na suchších místech pak roste jalovec obecný a hořeček brvitý.

Malakofaunu zde spolu s vrkočem útlým zastupuje například oblovka lesklá, údolníček drobný, blyštivka rýhovaná, ostnatka trnitá nebo sklovatka rudá. Ze zástupců motýlů je zde zajímavým nálezem výskyt přástevníka kostivalového, dále zde žijí ropucha obecná, ještěrka obecná i ještěrka živorodá a slepýš křehký.

Přástevník kostivalový (MŠ)

Pětiprstka žežulník (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Křížový

Přírodní památka Křížový byla vyhlášena v roce 1999 v katastru obce Ratiboř u Vsetína na ploše 1,3 ha za účelem ochrany skalních výchozů a zbytku přirozeného bukového lesa s výskytem vzácné fauny. Lokalita je budována arkózovými pískovci lukovských vrstev račanské jednotky magurského flyše z období paleocénu. Ve čtvrtohorách zde vznikl mrazový srub o délce zhruba 200 m a výšce skalních stěn až 7 m, na který navazuje kryoplaneční terasa s pseudokrasovým závrtem překrytá z části balvanovým proudem. Na jihozápadním okraji se nachází rozsedlinová Zbojnická jeskyně o délce 17 m, o které koluje mezi místními několik pověstí o pokladech, strašidlech a také o tom, že podzemní chodba vede pod řeku Bečvu a dál až na vsetínský zámek.

Starší lesní porost představuje zachovalou klenovou bučinu, přimísen je smrk ztepilý a jedle bělokorá. Bylinné patro je druhově chudé a je v něm zastoupena typická karpatská květena, kterou reprezentuje např. kopytník evropský, kyčelnice cibulkonosná, kyčelnice devítilistá, mařinka vonná, pitulník horský, bažanka vytrvalá nebo starček Fuchsův. V suťovité části roste kapradina laločnatá, kapraď rezavá, kapraď rozložená, osladič obecný nebo papratka samičí. Ze vzácnějších druhů rostlin zde můžeme ještě najít lýkovec jedovatý a nezelený hnílák smrkový žijící v symbióze s půdními houbami.

Zbojnická jeskyně je zimovištěm kriticky ohrožených druhů netopýrů – vrápence malého, netopýra velkého a netopýra brvitého. Z tohoto důvodu a rovněž z důvodu bezpečnosti není tato jeskyně přístupná veřejnosti. Ve starých stromech hnízdí minimálně 2 páry holuba doupeňáka a pár datla černého a lejska šedého. Byli zde pozorováni i čáp černý a žluna šedá. Lokalita je vhodným biotopem také pro mloka skvrnitého.

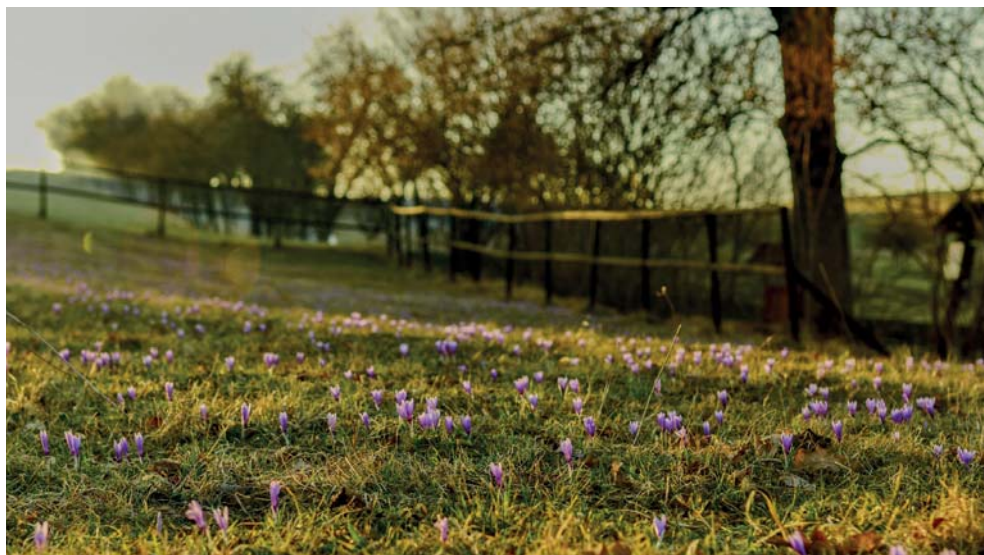

Kyčelnice cibulkonosná (MŠ)

Netopýr velký (JW)

(ŠM)

Přírodní památka Lačnov

Počátky ochrany přírody na této lokalitě spadají již do roku 1948, kdy byla výnosem Ministerstva školství a osvěty vyhlášena přírodní rezervace Lačnov o rozloze 0,2 ha v katastrálním území Lačnov za účelem ochrany populace šafránu bělokvětého. Dnes je toto území vedeno v kategorii přírodní památka a tak jako v minulosti se zde nacházejí desítky tisíc jedinců tohoto silně ohroženého druhu rostliny. Šafrán bělokvětý je rozšířen zejména v Alpách a jejich předhůří, proto doposud nevyřešenou otázkou zůstává původ jeho výskytu zde na východní Moravě. Podle pověsti se sem dostal v době napoleonských válek, kdy si vojáci s sebou přivezli mimo jiné i seno jako krmivo pro koně a v něm byla semínka šafránů. O výskytu šafránů u Lačnova byla jedna z prvních zmínek publikovaná ve Vlastivědě moravské v roce 1905 učitelem Františkem Baierem z Křekova.

Lokalita se nachází nedaleko školy a místního hřiště a navazuje na starou zástavbu, kterou představuje památkově chráněná dřevěnice č. 13. Díky dlouholeté ochraně unikla tato kulturní louka různým zásahům směřujícím k intenzifikaci rostlinné produkce, jako bylo rozorání následované osetím směsí hybridních travin či hnojení minerálními hnojivy. Nachází se zde proto poměrně pestré společenstvo mnoha druhů trav a bylin, z nichž mezi ty nejzajímavější kromě předmětu ochrany patří kokrhel luštinec, bradáček vejčitý, zvonek klubkatý, vrbovka malokvětá, devaterník velkokvětý tmavý, prvosěnka vyšší a kozí brada východní.

Vzhledem k tomu, že se přírodní památka nachází v těsné blízkosti zastavěného území, je zdejší fauna o něco chudší, než by tomu bylo v případě větší odlehlosti. Zahlédnout zde můžeme například bramborníčka černohlavého, který hnízdí v ochranném pásmu, nebo strnada lučního. V době tahu zde byl pozorován dudek chocholatý. Také se zde vyskytuje ještěrka obecná a běžnější druhy motýlů, jako jsou babočka paví oko, babočka kopřivová nebo okáč bojínkový.

Babočka paví oko (MŠ)

Zvonek klubkatý (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Louka pod Rančem

Přírodní památka Louka pod Rančem, rozkládající se na ploše 0,7 ha v katastrálním území Vsetín, byla vyhlášena v roce 1999 za účelem ochrany květnaté louky s výskytem teplomilné květeny. V minulosti zde byly rozsáhlejší louky a pastviny, které po upuštění od tradičního hospodaření ve druhé polovině 20. století začaly zvolna zarůstat přirozenou sukcesí nebo byly i úmyslně zalesňovány. Přírodní památka je tak v současné době obklopena lesními hospodářskými porosty.

Při botanickém průzkumu zde byla nalezena řada ohrožených druhů rostlin, mezi které patří vstavač kukačka, prstnatec bezový, pětiprstka žežulník, vstavač mužský pravý a okrotice dlouholistá. Další významné druhy jsou zastoupeny škardou ukousnutou, pcháčem panonským, prasetníkem plamatým, kakostem krvavým, bikou žlutavou a prvosenkou jarní. Bohatá je populace orlíčku obecného, kterého se zde vyskytují stovky jedinců. Z běžnějších druhů zde dále roste chrpa luční pravá i chrpa luční ostroperá, kozinec sladkolistý, zvonek klubkatý, hvozdík kropenatý, oman vrboolistý, kručinka německá nebo černýš hajní.

Mezi denní motýly vyskytující se v tomto území patří perleťovec prostřední, perleťovec fialkový, modrásek štírovníkový, modrásek modrolevý a modrásek lesní. Žije zde také 6 druhů chráněných mravenců rodu *Formica*, například mravenec černohnědý, mravenec loupeživý nebo mravenec luční. Ze zástupců plazů zde můžeme pozorovat ještěrku živorodou, ještěrku obecnou a slepýše křehkého. Vhodné podmínky ke hnízdění zde má budníček menší, linduška lesní a tuňák obecný.

Budníček menší (MB)

Vstavač kukačka (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Louky pod Štípou

Historie ochrany zdejší lokality začíná v roce 1949, kdy bylo území nacházející se v katastrálním území Růžďka vyhlášeno za chráněné pod názvem Louky za Klenovem. Vyhlášení v podstatě znamenalo konec pravidelného zemědělského hospodaření, od kterého bylo zcela upuštěno v 70. letech a lokalita začala postupně zarůstat náletem břízy a smrku. Teprve v roce 1997 bylo započato s pravidelnou údržbou v zájmu ochrany přírody. V roce 1999 došlo k přehlášení území s novým vymezením na stávající ploše 4,4 ha a se změnou názvu na Louky pod Štípou. Posláním přírodní památky je zejména ochrana zbytků květnatých luk s orchidejemi a dalšími vzácnými druhy rostlin.

Původně přepásané karpatské louky s přechodem k mezofilním loukám jsou domovem několika druhů z čeledi vstavačovitě, jako je hlavinka horská, prstnatec bezový, prstnatec májový, prstnatec Fuchsův, vstavač mužský znamenáný a vemeník dvoulistý, roste zde i mečík střečovitý, hruštička menší, hadí mord nízký nebo kociánek dvoudomý. Z běžnějších druhů zde roste orlíček obecný, devaterník velkokvětý tmavý, kručinka barvířská, prvosenka vyšší, čertkus luční, ostřice rusá, ostřice kulonosná nebo blatouch bahenní.

Mezi zdejší bezobratlé patří otakárek fenyklový, okáč prosíček, okáč luční nebo okáč bojínkový. V příkopu u studánky byla v minulosti spatřena vzácná vážka páskovec dvojbubý. Ze zástupců obratlovců můžeme na této lokalitě pozorovat ropuchu obecnou, ještěrku obecnou, ještěrku živorodou a slepýše křehkého. Za potravou zde zaletují nebo i hnízdí v křovinách tuhyk obecný, hýl obecný, linduška lesní, drozd brávník, pěvuška modrá, budníček menší a sýkora parukářka.

Hlavinka horská (MŠ)

Pěvuška modrá (MB)

(MŠ)

Přírodní památka Lúčky – Roveňky

Přírodní památka Lúčky – Roveňky byla vyhlášena v roce 1999 na ploše 1,51 ha v katastru obce Růžďka. Cílem ochrany je zachování mokřadních luk a svahových prameništ s výskytem vzácných orchidejí a dalších mokřadních druhů rostlin. Jedná se o izolovanou luční enklávu uprostřed smrkových monokultur, kterou protéká drobný přirozeně meandrující a rozlévající se potůček. Částí území se táhne bývalá kamenice (nizký val z kamenů sesbíraných v minulosti z okolních luk a polí) s porostem různých dřevin, dokládající dřívější odlesnění krajiny a její zemědělské využívání.

Luční porosty tvoří hlavně vegetace vlhkých pcháčových luk. Podél stružek a tůň se nachází ostřicomechová společenstva, široký lem podél potoka vytváří v jižní části vegetaci rákosin stojatých vod a na sušších částech nalezneme společenstvo ovsíkových luk. Na takto malém území se tedy jedná o poměrně variabilní stanovištní podmínky. Početnou populaci zde má krušík bahenní, který patří do skupiny druhů, u nichž byl v poslední době zaznamenán velký úbytek lokalit. Dále zde rostou prstnatec májový pravý a prstnatec Fuchsův pravý, kteří společně vytvářejí křížence zvaného prstnatec Braunův pravý, rovněž kvetoucího na této lokalitě. Můžeme zde také spatřit vstavač mužský znamenáný, pětiprstku hustokvětou, kozlík celolistý, kozlík dvoudomý, jalovec obecný, bradáček vejčitý nebo prvosenku vyšší.

Při průzkumu zaměřeném na vážky byl zjištěn vzácný páskovec dvojzubý a dále pak šídlo modré, šídlo ruměnné a vážka rudá. K drobným obratlovcům zde žijícím patří skokan hnědý, ropucha obecná, kuňka žlutobřichá, mlok skvrnitý, ještěrka živorodá, ještěrka obecná a slepýš křehký. V území se vyskytují běžnější druhy ptáků vyhledávajících lesní prostředí, jako jsou sýkora uhelníček, sýkora lužní, sýkora parukářka, králíček ohnivý a červenka obecná. Byl zde několikrát pozorován i krkavec velký.

Ropucha obecná (MŠ)

Krušík bahenní (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Mokřady Vesník

Přírodní památka Mokřady Vesník, vyhlášená v roce 1999, se skládá ze 2 částí od sebe poměrně vzdálených. První část zvaná „Vesník u točny“ leží v katastrálním území Vsetín a jedná se o prameniště v údolní nivě, částečně obklopené v současné době zástavbou. Část „Vesník – Břehy“ v katastrálním území Jasénka představuje svahové prameniště s výskytem typických mokřadních společenstev a nalezneme jej v odlehlejších místech nedaleko samoty U Pavelů.

Po stránce botanické je, co se týče vzácných druhů, zajímavější lokalita Břehy, kde roste například prstnatec májový, prstnatec Fuchsův, krušík bahenní, suchopýr široolistý nebo baňička bahenní. Společenstvo doplňují sítiny – sítina článkovaná, rozkladitá a sivá, řada druhů ostřic – například ostřice chabá, žlutá, bledavá nebo plstnatá, bezkolenec rákosovitý, pcháč bahenní nebo štírovník bažinný. Na sušších místech prosperuje jalovec obecný, orlíček obecný nebo zeměžluč okolíkatá. Na lokalitě U točny kromě prstnatce májového nalezneme pomněnku bahenní, kozlík celolistý, prvosenu vyšší, svízel bahenní, škardu bahenní, tužebník jilmový nebo ostřici prosovou.

Ze vzácnějších druhů motýlů zde byl zaznamenán ohniváček modrolesklý, ohniváček černočárný nebo modrásek lesní. Z obojživelníků byl pozorován mlok skvrnitý a kuňka žltobřichá, z plazů ještěrka obecná a ještěrka skvorodá. V pěnovcovém prameništi Břehy žijí drobní měkkýši vrkoč útlý, vrkoč malinký, vrkoč rýhovaný, kuželík drobný nebo ostrnanka trnitá. Ptáci jsou zde zastoupeni budníčkem menším, strnadem obecným, červenkou obecnou, mlynaříkem dlouhoocasým a pěnicí černohlavou.

Pěnice černohlavá (MB)

Prstnatec Fuchsův (MŠ)

(ZP)

Přírodní památka Nad Jasenkou

Přírodní památka Nad Jasenkou představuje lesní pěnovcové prameniště. Nachází se ve Vsetínských vrších (okres Valašskobystrická vrchovina) v místní části Jasenky zvané Na Břehách, asi 250 m jihozápadně od přírodní památky Mokřady Vesník (část Břehy s lučním pěnovcovým prameništěm) a 2 km severně od města Vsetín. Je situována v lesním porostu na mírně ukloněném západně orientovaném svahu v nadmořské výšce 408–420 m. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 0,1249 ha; katastrální území Jasenka.

Předmětem ochrany je lesní pěnovcové prameniště, které se nachází v severozápadní části chráněného území. Je zde dobře patrná tvorba pěnovců. Vlastní prameniště je obklopeno lesními porosty a zčásti náletovými dřevinami se silně zarostlým neudržovaným trvalým travním porostem. Z hlediska lesnické typologie se jedná o lesní typ bohatá bučina mařinková a javorová jasanina bršlicová. Jedná se o přirozená stanoviště bez nutného managementu. Potencionální přirozenou vegetací je květnatá ostřicová bučina. Současná vegetace přírodní památky je tvořena hospodářským lesním porostem, ve stromovém patře dominuje jasan ztepilý, javor klen, lípa srdčitá, habr obecný, smrk ztepilý, buk lesní, bříza bělokorá a olše šedá. Keřové patro je poměrně bohatě vyvinuto, stejně jako bylinné. Vyskytují se zde běžné druhy odpovídající stanovišti, např. ostružiník, svída krvavá, válečka lesní, ostřice chlupatá, bršlice kozí noha, papratka samičí a další.

Přírodní památka Nad Jasenkou je součástí Evropsky významné lokality Nad Jasenkou.

EVL Nad Jasenkou (JP)

Travertin (ZP)

(MŠ)

Přírodní památka Pivovařiska

Přírodní památka Pivovařiska se nachází na rozhraní katastrálních území Liptál a Hošťálková, v údolní nivě potoka Štěpková, malá část se nachází na svazích tohoto údolíčka. V území o rozloze 2,66 ha je zajištěna ochrana květnatých luk na sušších i mokřadních stanovištích s výskytem zvláště chráněných a vzácných druhů květeny.

Na silně podmáčených místech v nivě potoka se nachází bohatá populace prstnatce májového a další vlhkomilné druhy, jako je např. mečík střechovitý, ostřice Hartmanova, kozlík celolistý a vrbovka bahenní. Na štěrkové náplavě vzniklé po povodních v roce 1997 roste v porostu devětsilu lékařského na něm parazitující záraza devětsilová. Na pěnovcovém svahovém prameništi nalezneme suchopýr širolistý. Sušší části jsou domovem vstavače mužského, prstnatce Fuchsova, řepíčku řepíkovitého, pětiprstky žežulníku, kociánku dvoudomého nebo orlíčku obecného. Z běžnějších druhů zde nalezneme pupavu bezlodyžnou, devaterník velkokvětý tmavý, čertkus luční, zvonek klubkatý nebo řeřišnici luční či řeřišnici hořkou, v lesních lemech pak pryšec mandloňovitý, lýkovec jedovatý a áron východní.

V pěnovcovém prameništi byl nalezen drobný měkkýš vrkoč rýhovaný, ze vzácnějších zástupců motýlů zde byl spatřen otakárek fenýklový. Vhodné podmínky pro rozmnožování zde má ropucha obecná, skokan hnědý, kuňka žlutobřichá a mlok skvrnitý. Hnízdí zde běžnější druhy obývající obdobné biotopy, jako jsou mlynařík dlouhoocasý, konipas horský, pěnice černohlavá, sýkora lužní, střízlík obecný či budníček menší, pozorován zde byl lejsek bělokrký a skorec vodní.

Pupava bezlodyžná (MŠ)

Sýkora lužní (PK)

(JT)

Přírodní památka Prlov

V roce 1999 byla v katastrálním území obce Prlov vyhlášena přírodní památka shodného názvu, která se trochu netypicky skládá ze 3 samostatných částí o celkové výměře 3,48 ha. Cílem ochrany přírody je zachování květnatých luk s výskytem vzácných druhů rostlin, na jedné z částí pak i ochrana listnatého lesíku s původní skladbou dřevin i bylin.

Vzhledem k rozmanitosti typů stanovišť byla při posledním botanickém průzkumu nalezena řada vzácných druhů rostlin s rozdílnými nároky na biotop, jedná se o druhy vázané na suchá místa, druhy mokřadní, luční světlomilné i stínomilné a také druhy lesní. Z těch nejvzácnějších zde roste vemeníček zelený, který je na Vsetínsku znám jen ze 4 lokalit. Dále zde byl potvrzen výskyt prstnatce bezového, vstavače bledého a okrotice dlouholisté, bohatou populaci tvoří prstnatec Fuchsův, o něco méně početné jsou stavy prstnatce májového, vstavače mužského a vemeníku dvoulistého. Mezi zajímavé druhy patří i řepíček řepíkovitý, zeměžluč okolíkatá, pcháč bělohlavý, modřenec chocholatý, vítod ostrokřídlý, růže keltská a jetel bleďožlutý.

Mezi vzácné motýly, které zde můžeme pozorovat, patří otakárek ovocný, otakárek fenyklový, batolec duhový a batolec červený. Z ohrožených drobných druhů obratlovců zde můžeme narazit na ropuchu obecnou, skokana hnědého, ještěrku obecnou, ještěrku živorodou a slepýše křehkého. Kromě běžnějších druhů ptáků zde byli spatřeni rehek zahradní, lejsek bělokrký, krutihlav obecný, strakapoud malý a tuhák obecný. Zahlédnout zde můžeme tchoře tmavého, lasici kolčavu, kunu skalní nebo jezevce lesního.

Rehek zahradní (MD)

Vemeníček zelený (ZP)

(MŠ)

Přírodní památka Růžděcký Vesník

Přírodní památka Růžděcký Vesník byla vyhlášena v roce 1999 v katastrálním území Růždka za účelem ochrany květnaté louky s bohatým výskytem zvláště chráněných druhů rostlin. V minulosti odlesněné území bylo využíváno jako louka a pastvina, od klasického zemědělského obhospodařování bylo pomalu upuštěno na konci 70. let minulého století, kdy nastoupila samovolná sukcese – zarůstání nevhodnými dřevinami a bylinami. Péčí v zájmu ochrany přírody se podařilo část cenných zbytků jalovcové pastviny s prameništi a květnatými loukami na suchých stanovištích zachovat.

Při posledním inventarizačním botanickém průzkumu byl na lokalitě potvrzen výskyt vstavače kukačky, který již z mnoha dalších lokalit na Vsetínsku vymizel. V prameništi roste krušík bahenní, dále zde kvetou desítky jedinců prstnatce májového, na sušších místech pětiprstka žežulník pravá, vstavač mužský znamenáný a vemeník dvoulistý. Mezi vzácnější druhy pak patří suchopýr širolistý, zeměžluč okolíkatá, skřípinka smáčkutá, chrpa luční ostroperá, ostřice převislá a ostřice rusá, jetel bleďožlutý nebo vítod ostrokřídý. V minulosti zde byla vysazena bledule jarní, která vytvořila prosperující populaci.

Ze zajímavých druhů denních motýlů zde žije hnědásek kostkovaný, modrásek lesní, soumráček čárkovaný, ohniváček černočárný a otakárek fenyklový. Setkat se zde můžeme s užovkou obojkovou, slepýšem křehkým, ještěrkou obecnou, skokanem hnědým a v kalužích polní cesty byla pozorována kuňka žlutobřichá. Hnízdí zde lejsek bělokrký, lejsek šedý, strakapoud malý, tuhýk obecný, sýkora babka a další.

Hnědásek kostkovaný (PS)

Zeměžluč okolíkatá (MŠ)

(MŠ)

Přírodní památka Rybník Neratov

Přírodní památka Rybník Neratov v katastrálním území Prlov byla vyhlášena v roce 1999 za účelem ochrany zachovalého mokřadního ekosystému s výskytem cenného společenstva vodních bezobratlých i obratlovců, zejména obojživelníků. Rybník zde vznikl pravděpodobně na začátku minulého století, první věrohodná zmínka pochází z roku 1907. Nádrž má 2 přítoky, které odebírají povrchovou vodu, jedním je náhon z potoka Trubiska a druhým drobná bezejmenná vodoteč.

V rybníku se nachází vzácnější makrofytní vegetace tvořená lakušníkem vodním a bohatou populací stolistku klasnatého, který často uniká pozornosti. Roste totiž zcela ponořen pod hladinou a má nenápadné hnědavé zbarvení. Dále vegetaci litorálu tvoří orobinec širolistý, rdesno obojživelné, rdest hřebenitý, rdest kadeřavý, lakušník štítnatý a rdest maličký. Na březích kvete bradáček vejčitý, blatouch bahenní, kuklík potoční nebo prvosenka jarní, na jižním okraji nalezneme prstnatec Fuchsův.

Lokalita slouží jako místo rozmnožování mnoha druhů obojživelníků, zastížení zde byli čolek velký, čolek obecný i čolek horský, ropucha obecná, skokan hnědý, rosnička zelená a kuňka ohnivá. Místo je vhodným biotopem i pro užovku obojkovou. Speciální průzkum zaměřený na vážky jich zde odhalil na 15 druhů, vyskytuje se zde např. šídlatka páskovaná, šídélko kroužkované a šídélko páskované. Mezi zajímavé bezobratlé vyskytující se v tomto území patří ještě střevlík hrbolatý. Na rybníku a v jeho okolí se zdržuje čírka obecná, polák chocholačka, potápka malá a konipas horský, lovištěm je toto území pro čápa černého, ledňáčka říčního a volavku popelavou. Ze vzácnějších druhů savců zde lze spatřit plšika lískového, veverku obecnou a výjimečně i vydru říční.

Skokan hnědý (PS)

Kuklík potoční (MŠ)

(JP)

Přírodní památka Semetín – lesní prameniště

Přírodní památku Semetín – lesní prameniště tvoří 2 pěnovcová prameniště (spodní a horní) vzdálená od sebe cca 150 m. Nachází se v jihovýchodní části Hostýnských vrchů (okresek Liptálské hřbety), v závěru údolí Semetínského potoka, na poměrně silně ukloněných jižně a severně orientovaných svazích u jednoho z drobných přítoků Semetínského potoka (pramenná oblast) v nadmořské výšce 475–500 m, asi 1 km severovýchodně od kóty Chlévíska (641 m n. m.) a 1,2 km jihozápadně od okraje Semetína. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 0,1743 ha; katastrální území Liptál.

Předmětem ochrany jsou lesní pěnovcová prameniště. Potencionální přirozenou vegetací jsou květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou. V současnosti se na území přírodní památky nachází pouze lesní vegetace, která je tvořena hospodářskými lesními prostory. Z hlediska lesnické typologie se jedná o soubory lesních typů javorová jasanina, bohatá bučina a svahová bučina. Jedná se o přirozená stanoviště bez nutného managementu. Ve stromovém patře dominuje buk lesní, přítomen je i stanovištně nepůvodní smrk ztepilý, v příměsi se vyskytuje jedle bělokora a javor klen, ve spodní části svahu severněji situovaného prameniště roste olše lepkavá. Keřové patro je chudé, tvořené zmlazujícím bukem, místy náletem jedle. Bylinné patro je na většině území velmi chudé nebo zcela chybí. Na vlhkých nebo světlejších místech kolem pramenišť se vyskytuje devětsíl bílý, válečka lesní, kakost smrdutý, svízel vonný, prýsec sladký, vraní oko čtyřlíst, kapraď samec a další běžné lesní druhy. V prameništích vyhledává potravu prase divoké, které tak způsobuje jejich degradaci rozrýváním.

Přírodní památka Semetín – lesní prameniště je součástí Evropsky významné lokality Semetín.

Semetín – lesní prameniště (ZP)

Travertin (ZP)

(MŠ)

Přírodní památka Semetín – luční prameniště

V roce 2014 byla v rámci zajišťování ochrany evropsky významných lokalit vyhlášena drobná slatinná louka s pěnovcovým prameništěm o rozloze 0,11 ha v katastrálním území Semetín pod názvem Semetín – luční prameniště. Území se nachází v údolí Semetínského potoka kousek od autobusové zastávky Na Maříčce, v blízkosti rekreačních objektů.

Rostlinné společenstvo zahrnuje druhy vzácné, mezi které patří prstnatec májový, suchopýr široolistý a tolije bahenní, tak druhy běžnější, jako jsou čertkus luční, máta dlouholistá, ostřice obecná, pomněnka bahenní, tužebník jilmový, kyprej vrbice, pcháč potoční, orobinec široolistý, přeslička lesní nebo pryskyřník prudký. Mechové patro zastupují rovněž druhy vzácnější, například zelenka hvězdovitá, vlasolistec vlhkomilný a štírovec prostřední, které doplňují károvka hrotitá či měřík vyvýšený.

V prameništi se vyskytuje evropsky významný druh měkkýše vrkoč útlý, spolu s ním zde žijí další drobní zástupci malakofauny, jako je vrkoč mnohozubý, vrkoč malinký, vrkoč rýhovaný, praménka rakouská, srstnatka karpatská nebo dvojjzubka lužní. Ze zástupců obojživelníků zde lze pozorovat mloka skvrnitého. Vzhledem k malé velikosti a charakteru území zde nebylo prokázáno hnízdění žádného druhu ptáků, za potravou zde zaletují sýkora koňadra a modřinka nebo stehlík obecný.

Čertkus luční (MŠ)

Stehlík obecný (EM)

(MŠ)

Přírodní památka Sucháčkovy paseky

Přírodní památka Sucháčkovy paseky je jednou z několika lokalit ve Zlínském kraji vyhlášených speciálně za účelem ochrany populace šafránu bělokvětého. Byla zřízena v roce 1999 na ploše o rozloze 0,7 ha v katastrálním území Lačnov. V současné době zde na jaře rozkvétá odhadem 30 000 kusů šafránu a spolu s ním se zde vyskytují i další zajímavé druhy rostlin a živočichů.

V mokřadu ve středové části rozkvétá prstnatec májový pravý, vrbovka malokvětá, kozlík dvoudomý, suchopýr úzkolistý, pomněnka bahenní volnokvětá, tužebník jilmový, blatouch bahenní nebo pcháč potoční. Roste zde několik druhů ostřic, například vzácnější ostřice žlutá nebo ostřice zaječí, ostřice bledavá, ostřice ježatá či ostřice prosová. Na sušších částech kromě šafránů nalezneme kokrhel luštinec, pryskyřník plamének, krvavec toten, kozí bradu východní a zvonek klubkatý.

Při provedeném inventarizačním průzkumu zaměřeném na motýly zde byl z těch vzácnějších druhů zjištěn ohniváček černočárný, ohniváček modrolevý, ohniváček černoskvrný, otakárek ovocný a otakárek fenyklový. Dále zde žije populace modráška bahenního, jehož housenky jsou vázány na krvavec toten, jakožto jedinou živnou rostlinu. Překvapivý byl nález jasnobarvce běložárkového, housenky tohoto motýla pro změnu žijí na modřenci chocholatém a na Moravě je znám jen z několika mála lokalit. Ptačí fauna je zastoupena bramborníčkem černohlavým, tuhýkem obecným, byla zde pozorována křepelka polní a koroptev polní.

Ohniváček černočárný (MŠ)

Šafrán bělokvětý (ŠM)

(DL)

Přírodní památka Svantovítova skála

V katastrálním území Malá Bystrice, kousek od modré turistické značky vedoucí z Dušné k přehradě Bystrčicka, se nachází přírodní památka Svantovítova skála. Byla vyhlášena v roce 1999 na území o rozloze 0,16 ha a jejím posláním je ochrana esteticky působivého skalního výchozu s výškou až 12 m a délkou 60 m, který byl odedávna vyhledávaným cílem turistů i horolezců. Také tyto skály jsou opředeny pověstmi o ukrytých pokladech, zakletých bytostech a černokněžnicích.

Skalní zeď výrazně protažená ve směru východ – západ je tvořena drobnozrnnými až hrubozrnnými pískovci rusavských vrstev zlínského souvrství račanské jednotky z období eocénu. Na stěnách se vyskytují jen drobné tvary zvětrávání (skalní dutiny). Příčnými puklinami je rozdělena na 3 části, z nichž nejvyšší se pro svůj charakteristický vzhled nazývá Ploutev, střední část nese název Svatka a třetí, nejnižší část, se jmenuje Svatoušek. Celý skalní útvar dostal jméno po staroslovanském bohu hojnosti a války, kterého uctívali západní Slované. Na severní straně prostřední skály je vytesán nápis „863 Svantovít 1924“.

Skalní útvary jsou téměř bez vegetace, porostlé jen několika druhy lišejníků a mechů, jako jsou klaminka dlouholistá, dvouhrotec hnědožlutý, krondlovka drobná, děrkavka chluponosná a plazivec útlý. Ve štěrbinách roste osladič obecný, na plošinách jestřábník zední, kakost smrdutý, pryšec chvojka a vrbka úzkolistá.

Červenka obecná (PPod)

Slepýš křehký (PT)

(MŠ)

Přírodní památka Trubiska

Přírodní památka Trubiska v katastrálním území Pozděchov byla vyhlášena v roce 2013 na ploše 0,83 ha v rámci zajištění územní ochrany evropsky významné lokality Pozděchov vymezené za účelem ochrany měkkýše vrkoče útlého. Jednou ročně sečená vlhká louka s prameništěm se nachází u místní komunikace vedoucí údolím potůčku Trubiska od rybníka Neratov směrem k bývalému loveckému zámečku.

Lokalita je biotopem řady vlhkomilných druhů rostlin, z nichž vyniká bohatá populace prstnatce májového čítající stovky kusů kvetoucích jedinců. Dále zde můžeme najít vstavač mužský, starček potoční, blatouch bahenní, kuklík potoční, kozlík dvoudomý, škardu bahenní nebo suchopýr široolistý. Vlhká pcháčková louka přechází na jižním okraji do mezofilní louky s dominantním bedrníkem velkým, hojný je zde i tužebník obecný.

Faunistické průzkumy byly v minulosti zaměřeny vzhledem k předmětu ochrany evropsky významné lokality na skupinu měkkýšů. Společně s vrkočem útlým se zde vyskytuje vrkoč mnohohzubý, vrkoč rýhovaný, vrkoč malinký, skelnička průhledná, síměnka nejmenší, ostroústka bezzubá nebo hrachovka malinká, což jsou miniaturní měkkýši vyskytující se často na lučních prameništích. Denní motýli jsou zde zastoupeni modráskem očkovaným a modráskem bahenním, druhy vázanými svým způsobem rozmnožování nejen na jedinou živnou rostlinu – krvavec toten – ale i na přítomnost některých druhů lučních mravenců, v jejichž mraveništích pak housenky dokončují svůj vývoj. Také zde byli pozorováni batolec červený, batolec duhový nebo bělopásek topolový. Ze zástupců obojživelníků zde žije ropucha obecná a skokan hnědý, z ptáků můžeme na lokalitě zastihnout cvrčilkou říční, strnada obecného nebo lejska šedého.

Cvrtilka říční (MB)

Prstnatec májový (MŠ)

(JP)

Přírodní památka U Vaňků

V roce 1999 byla v katastru obce Bystřička vyhlášena na ploše 1,38 ha přírodní památka U Vaňků s posláním ochrany listnatého lesa s přirozenou skladbou dřevin a přilehlé louky s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin. Zachovalá lesní část byla původně izolovaným remízem na strmém kamenitém svahu, kde nebyly podmínky pro hospodářské využití tak, jako na okolních rovinatějších pozemcích. I na nich se částečně už upustilo od zemědělského využívání, část proto již zarostla sukcesí dřevin.

Nejvýznamnějším druhem nacházejícím se na území přírodní památky je ladoňka karpatská, rozkvétající zde na jaře v počtu řádově stovek jedinců. Spolu s ní tvoří jarní aspekt kopytník evropský, prvosenka vyšší, sasanka hajní, křivatec žlutý, pstroček dvoulistý, kokořík mnohokvětý, česnáček lékařský, plicník tmavý a plicník lékařský nebo violka lesní. O něco později rozkvétá v lese udatna lesní, kyčelnice cibulkonosná a pryšec mandloňovitý, na loukách pak kopretina irkutská, hrachor luční nebo rozrazil lékařský.

Vzhledem k charakteru lokality a jejímu umístění v blízkosti zástavby a rušné dopravní tepny – silnice a železnice mezi Vsetínem a Valašským Meziříčím – se zde vyskytují vcelku běžnější druhy fauny. Z motýlů můžeme spatřit babočku paví oko, babočku osikovou, babočku kopřivovou a žlutásku řešetlákového. Hnízdí zde červenka obecná, pěvuška modrá, pěnkava obecná, pěnice černohlavá a pěnice hnědokřídlá, sýkora modřinka nebo sýkora koňadra. Pozorována byla i cvrčilka říční, ťuhýk obecný, šoupálek dlouhoprstý a linduška lesní. Ze zástupců plazů můžeme zahlédnout ještěrku obecnou.

Žlutásek řešetlákový (MŠ)

Ladoňka karpatská (MŠ)

(DL)

Přírodní památka Vršky – Díly

V těsném sousedství města Vsetína se rozkládá na ploše 19,4 ha přírodní památka Vršky – Díly vyhlášená v roce 1999 za účelem ochrany unikátního terasovitě členěného svahu s porosty dřevin, květnatých luk a křovin a rovněž s výskytem vzácných druhů flóry a fauny. V minulosti prováděné zemědělské hospodaření bylo realizováno extenzivním způsobem a tak si toto území podrželo charakter mozaiky luk, pastvin a drobných políček doplněných o výsadby ovocných stromů. Součástí chráněného území je i lesní porost, v minulosti obhospodařovaný výmladkovým způsobem.

Mezi chráněné druhy rostlin nacházející se v této lokalitě patří prstnatec bezový, vstavač kukačka, prstnatec májový pravý, krušík široolistý pravý, pětiprstka žežulník pravá, vstavač mužský znamenáný, hlavinka horská a vemeník dvoulistý. K dalším významným druhům patří prasetník plamatý, hrachor široolistý, kakost krvavý, lilie zlatohlavá, růže keltská, hruštička menší, ostružiník šedavý nebo jetel bleďožlutý. Společenstva pak dotváří orlíček obecný, česnek ořešec, kozinec sladkolistý, bukvice lékařská, zvonek klubkatý, světlík lékařský nebo oman vrbolistý.

V červenci můžeme na loučkách spatřit vzácné modrásky – očkovaného a bahenního, mezi další zástupce zdejších motýlů patří otakárek fenyklový, otakárek ovocný, ostruháček trnkový, ohniváček černočárný, žlutásek čičorečkový, ostruháček dubový, modrásek černolemý, batolec červený a batolec duhový. Mezi blanokřídly hmyz, který zde nachází vhodné podmínky, patří teplomilná vosička kutilka jižní, jež se jinak běžně vyskytuje ve středomořské oblasti. Z drobných obratlovců můžeme pozorovat slepýše křehkého, ještěrku obecnou, užovku hladkou a ropuchu obecnou. Na území přírodní památky hnízdí přibližně 12 párů tuhýka obecného, 5 párů pěnice vlašské a minimálně 1 pár krutihlava obecného. Žije zde rovněž rehek zahradní, pěnice pokřovní, sedmihlásek hajní nebo dlask tlustozobý.

Tuhýk obecný (PPod)

Pěnice vlašská (MB)

(MŠ)

Přírodní památka Zbrankova stráň

Přírodní památka Zbrankova stráň v obci Ratiboř u Vsetína byla vyhlášena v roce 1999 na ploše 2,46 ha s posláním ochrany květnatých luk na sušších i mokřadních stanovištích. Nachází se na levém údolním svahu potoka Ratibořka, blízko jeho soutoku s Kateřinkou v nadmořské výšce 347–388 m. V minulosti byla lokalita přepásána, později začala zarůstat a část byla využívána dokonce jako motocyklová dráha, kde se ještě v 70. letech jezdily oblíbené závody do vrchu.

V přírodní památce nalezneme 2 odlišná stanoviště – suchou výslunnou stráň a vlhkou sníženinu s prameništěm. V suché části rostou teplomilná společenstva s druhy, které jsou na Vsetínsku velmi vzácné. Je to zejména kopretina chocholičnatá (řimbaba), smldník jelení, jetel červenavý, jetel alpský, mochna přímá nebo chrpa ostroperá. Ze zajímavějších druhů zde najdeme ještě rozrazil ožankový, zvonek klubkatý, hvozdík svazčitý, růži keltskou, růži Jundzilovu a jetel bleďožlutý. Na vlhkém prameništi roste pcháč zelinný, pcháč potoční a jejich kříženec, ostřice obecná, ostřice řídkoklasá, přeslička rolní nebo máta dlouholistá.

V křovinách pravidelně hnízdí tuhyk obecný, lejsek šedý, pěnice hnědokřídlá, stehlík obecný a budníček menší, spatřen zde byl rehek zahradní a poštolka obecná. Ze zástupců plazů můžeme na této lokalitě pozorovat ještěrku obecnou a užovku hladkou.

Užovka hladká (PS)

Růže keltská (MŠ)

Chráněná území Zlínska

PP Bezedník

PP Budačina

PR Bukové hory

PP Bzová

PP Čertův kámen

PP Holíkova rezervace

PP Chladná dolina

PP Jalovcová louka

PP Králky

PP Na Letišti

PP Nad Kašavou

PP Na Želechovických pasekách

PP Ondřejovsko

PP Pernikářská

PP Pod Drdolem

PP Pod Lázněmi

PP Pod Obecním kopcem

PP Podskaličí

PP Polichno – Pod duby

PP Průkopa

PP Sirnaté lázně

PP Skály

PP Slanice pramen

PP Slanice studna

PP Smolinka

PP Solisko

PP Tlumačovská tůňka

PP Uhliska

PP U Rybníka

PP Vela

PP Zelené údolí

PP Želechovické paseky

(JL)

Přírodní památka Bezedník

Přírodní památku tvoří rybník stejnojmenného názvu a jeho bezprostřední okolí. Součástí památky je i krátký úsek Bělovodského potoka nad i pod rybníkem, včetně smíšeného lesního porostu v nivě potoka. Malou část území zaujímá smíšený les. Nachází se v nadmořské výšce 323 m, na jižním úpatí Hostýnských vrchů, asi 1 km severozápadně od obce Lukov. Území vyhlášeno roku 1991 o celkové výměře 1,518 ha v katastrálním území Lukov u Zlína.

Předmětem ochrany je početná populace řady druhů obojživelníků, kteří zde nacházejí příznivé podmínky pro rozmnožování. Území je cenné i z hlediska krajinářského. Rybník Bezedník a jeho okolí tvoří významný biotop pro obojživelníky a běžné zástupce pobřežních rostlin. Rostou zde převážně vlhkomilné trávy a ostřice. Na hladině rybníka roste vysázený leknín bílý. Z obojživelníků se zde vyskytuje mlok skvrnitý, čolek obecný, čolek velký, čolek horský, kuňka žluto-bíhá, ropucha obecná, ropucha zelená, rosnička zelená, skokan hnědý, skokan ostronosý a skokan štíhlý. Pozoruhodný je výskyt 3 druhů čolků a všech 3 našich druhů „hnědých“ skokanů na jedné lokalitě. Z plazů je poměrně hojná užovka obojková. V potoce pod rybníkem žije vitální populace raka říčního. Při entomologickém průzkumu zaměřeném především na vodní brouky byla na lokalitě zjištěna vzácnější jehlanka válcovitá.

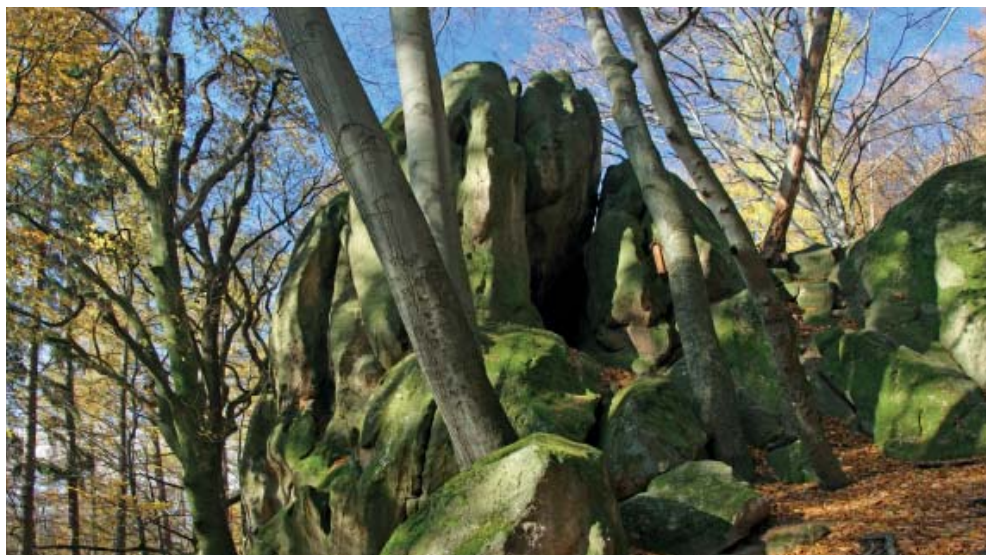
V lesních porostech je vhodné hospodářit ve prospěch stanoviště původních dřevin. Na severovýchodním okraji chráněného území se nachází památný strom „Borovice u Bezedníku“. Jedná se o borovici lesní starou přibližně 100–150 let, převyšující svou výškou 35 m okolní porost. Na území Zlínska se jedná o největší známou borovici lesní. Přírodní památka Bezedník je jednou ze zastávek naučné stezky, která vychází z Lukova. Zajímavostí je, že v meziválečném období byl rybník využíván jako lesní koupaliště se šatnami a bufetem s výčepem. Půjčovaly se zde také malé lodičky i větší veslice.

Ropucha obecná (MŠ)

Zavar vzpřímený (JL)

(MG)

Přírodní památka Budačina

Přírodní památku představují pískovcové skalní útvary a opuštěný lom na levém údolním svahu Kudlovického potoka. Nachází se v nadmořské výšce 315–375 m, asi 8 km severozápadně od obce Kudlovice. Území vyhlášeno v roce 1966 o celkové výměře 8,0559 ha v katastrálním území Halenkovice.

Předmětem ochrany je skupina skalních útvarů z méně odolných pískovců s malou puklinovou jeskyní, vzniklých v období pleistocénu. Chráněnou geologickou lokalitu tvoří skupina 4 větších skalních útvarů. Na jihozápadním okraji této skalní skupiny se nachází největší pískovcový útvar, pojmenovaný Velká skála, dosahující maximální výšky asi 12 m, jeho dolní okraj má délku asi 15 m. Přirozeným zvětřováním se v této skále vyvinula malá puklinová jeskyňka, která má vstupní šířku asi 1 m a výšku něco přes 2 m. Směrem dovnitř tohoto skalního útvaru jeskyňka postupně vyklíňuje, její délka je asi 5 m. Podle tradovaných pověstí sloužila jeskyňka v minulosti jako skrýš pro loupežníky Ondráše a Juráše, kteří přepadávali kupce projíždějící po nedaleké kupecké stezce. Nasvědčují tomu i vytesaná lehátka uvnitř jeskyně. V soutěsce na Velké skále je umístěna pamětní bronzová deska k uctění památky Antonína Rozsypala, který byl umučen v roce 1942 v Mauthausenu.

Na severní stěně největší ze skal jsou vyvinuté skalní voštiny – jedná se o nepravidelné prohlubně a jamky (připomínající buňky ve včelích plástech) na povrchu skal, typické zejména pro pískovce. Ve spodní části památky byl vybudován přístřešek s ohništěm. Lesní porosty se vyznačují přírodě blízkou dřevinnou skladbou s dominantním bukem. Vegetaci přírodní památky tvoří porosty blízké karpatským dubohabřinám. Ze zajímavějších druhů zde roste např. ostřice Chabertova, ostřice převislá, přeslička největší (největší přeslička rostoucí v mírném pásmu dorůstající až 2 m), hvězdnatec zubatý a lesní nezelená orchidej hnízdák.

Lejsěk bělokrký (PK)

Voštiny (MG)

(MG)

Přírodní rezervace Bukové hory

Přírodní rezervaci tvoří lesní porosty v podhřebenové části na svahu se severní až severovýchodní expozicí v závěru údolí potoka Vidovka. Nachází se v nadmořské výšce 425–460 m, asi 250 m severozápadně od chatové osady Zelené údolí ve Vizovické vrchovině. Území vyhlášeno roku 2001 o celkové výměře 2,028 ha v katastrálním území Želechovice nad Dřevnicí.

Přírodní rezervace byla vyhlášena za účelem ochrany dochovaného území se soustředěnými přírodními hodnotami se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast. Posláním přírodní rezervace je zachování fragmentu původních lesních porostů karpatské bučiny ve Vizovické vrchovině s doprovodnou flórou a faunou. Jedná se o zachovalý bukový porost s příměsí dalších dřevin ve věku cca 130–140 let. Převládající dřevinou je buk lesní, v menší míře je zastoupen dub zimní, především na horním okraji území sousedícím s pastvinami. Ojediněle se vyskytuje habr obecný, javor klen, smrk ztepilý, modřín opadavý, vzácně i jedle bělokorá. Porost je součástí lesního komplexu, na jehož jižní hranici se rozprostírají pastviny a louky. Lesní porost je výsledkem cíleného lesnického hospodaření, kde byl preferován původní buk oproti v okolí se vyskytujícímu smrku. Jižně a západně od přírodní rezervace došlo k těžbě, která se projevila na území rezervace silným zmlazením buku v okrajových částech chráněného území.

V poměrně chudém bylinném patře jsou zastoupeny charakteristické druhy květnatých bučin, např. violka lesní, kokořík mnohokvětý, árón východní, hvězdátek zubatý, devětsil bílý, ostřice chlupatá, vzácně i měsíčnice vytrvalá. Na lokalitě roste orchidej hlístník hnězdák a dále bílé kvetoucí orchideje okrotice dlouholistá a pryšec mandloňový. Na území žijí běžné druhy lesních živočichů. Z ptáků byli pozorováni např. kos černý, žluva hajní a holub doupěák.

Árón východní (PS)

Šoupálek drobnoprstý (MB)

(MG)

Přírodní památka Bzová

Přírodní památka představuje zachovalý lesní porost v exponovaných vrcholových partiích jihozápadní části Hostýnských vrchů. Nachází se v nadmořské výšce 595–622 m, asi 2,5 km severozápadně od obce Vlčková. Území vyhlášeno roku 1987 o celkové výměře 2,6439 ha v katastrálním území Vlčková.

Předmětem ochrany je původní druhová skladba dřevin a podrostu v lesním typu lipové javořiny a jedlové bučiny pralesovitého charakteru. Přibližně středem území se táhne balvanitý vrcholový hřeben. Lesní vegetaci přírodní památky tvoří společenstva květnatých bučin. Les je tvořen převážně silnou bukovou kmenovinou o stáří 160 let s příměsí javoru klenu. V území byla dříve hojnější jedle, která zde v důsledku exhalací v ovzduší již téměř vymizela. Lokalita je otevřena do volné krajiny a lesní porosty jsou tak vystaveny extrémním účinkům povětrnostních vlivů. Po celé ploše jsou roztroušeni četní netvární jedinci, pahýly po ulomených kmenech a vývraty, které dodávají území charakter pralesa. Na několika místech bukový porost přirozeně zmlazuje, nejvíce pak v západní části. Keřové patro je vyvinuto slabě, roztroušeně se v něm vyskytuje v časném jaře kvetoucí lýkovec jedovatý. V bylinném patře rostou hojně běžné druhy karpatské květeny, např. kyčelnice cibulkonosná, svízel vonný, česnáček lékařský, vrbina hajní aj. Z druhů uvedených v červeném seznamu na lokalitě roste árón východní a zapallice orlíkolistá. Především na kořenových náběžích a kmenech buků je vyvinuto mechové patro.

Na porosty pralesovitého charakteru se soušemi, padlými a trouchnivějícími kmeny jsou vázány četné druhy bezobratlých. Vhodné podmínky zde nachází také řada druhů ptáků, např. holub doupňák, holub hřivnáč, strakapoud prostřední, strakapoud velký, datel černý, jestřáb lesní a krahujec obecný. Přírodní památka Bzová je jednou ze zastávek naučné stezky Lukov.

Korálovec (JL)

Lýkovec jedovatý (JL)

(MG)

Přírodní památka Čertův kámen

Přírodní památku tvoří výrazný pískovcový skalní útvar v lesním porostu na severovýchodním úbočí kopce Rýsova. Nachází se v nadmořské výšce 445–495 m, asi 800 m jižně od Provodova (obecní úřad). Území vyhlášeno roku 1991 o celkové výměře 1,8572 ha v katastrálním území Provodov a Ludkovice.

Předmětem ochrany je izolovaný výchoz silně ukloněných lavic pískovců a slepenců magurského flyše. Čertův kámen má podobu protáhlého skalního útvaru o délce 16 m, šířka je mezi 9,5–13 m a na severozápadní stěně dosahuje největší výšky 10,5 m. Do současné podoby byl tento skalní útvar vytvářen hlavně mrazovým zvětráváním. Predispozice puklin umožnila procesům chemického a mechanického zvětrávání detailní modelování této skály. Takto se následně vytvořily skalní dutiny typu tafoni, které dosahují výšky až 1,3 m. Poměrně výrazné červenohnědé zabarvení na některých místech skalního útvaru je způsobeno vyšším obsahem druhotných oxidů železa. Přírodní památka se nachází v lesním porostu karpatské dubohabřiny. Na skalách rostou ojediněle osladič obecný a lišejníky. Na severovýchodním okraji ochranného pásma chráněného území se vyskytuje mohutný, vysoký a starý strom – hrušeň polnička. Roste zde velká populace na jaře kvetoucích dymnivek dutých, dále jednotlivé keřky brusnice borůvky, kyčelnice cibulkonosná, áron východní a karpatský druh pryšec mandloňovitý.

Čertův kámen byl začleněn do systému středověkého skalního hradu Rýsova, který zde vznikl ve 13. století za vlády Přemysla Otakara II. a zanikl někdy ve 14. století, v písemné zmnince z roku 1517 je již uváděn jako pustý. Z této doby se na východní stěně Čertova kamene zachovaly vysekané otvory čtvercového průřezu, tj. kapsy pro usazení konců trámů. Podobně jsou také na horní plošině záseky pro spodní věnec sрубové stavby. Na vrcholu skalního útvaru stávala dřevěná věž a k východní straně se napojovala dřevěná hradba – palisáda.

Střízlík obecný (MB)

Dymnivka dutá (MG)

(MG)

Přírodní památka Holíkova rezervace

Přírodní památku představuje zbytek původního karpatského lesa v jihozápadní části Hostýnských vrchů. Nachází se v nadmořské výšce 500–560 m, asi 1 km severně od obce Držková a 0,5 km severně od chráněného území PP Skály. Území vyhlášeno v roce 1987 o celkové výměře 6,2223 ha v katastrálním území Držková.

Předmětem ochrany je původní skladba dřevin a podrostu květnatých bučin, místy acidofilních bučin rostoucích na magurském flyši Hostýnských vrchů. Lesní vegetaci přírodní památky tvoří společenstva ochuzených květnatých bučin, pouze na menších plochách roztroušených po území (skalní výchozy a jejich okolí) se vyvinuly acidofilní bučiny. Ve stromovém patře převládá buk lesní, pouze přimísena je jedle bělokorá, zastoupen je také javor klen a jasan ztepilý, v části porostu se nachází značné procento smrku ztepilého. V severozápadní části rezervace vystupují na povrch pískovcové skalní výchozy, další zajímavé skalní útvary, tzv. Zadní skály, jsou situovány v jihozápadní části lokality „U Zabitého“. Z bezobratlých živočichů patří k nejvzácnějším nalezeným druhům endemická vřetenatka Ranojevičova moravská – plž s levotočivou ulitou délky do 16 mm, který vyžaduje pralesní mikroklima a dostatek mrtvého dřeva. Území a jeho širší okolí je významným hnízdištěm a útočištěm řady druhů ptactva a ostatních živočichů, kteří vyhledávají smíšené lesy se skalnatým prostředím. Z ohrožených druhů zde hnízdí např. jestřáb lesní, dále holub hřivnáč, strakapoud velký a další.

Přírodní památka Holíkova rezervace byla pojmenována na památku revírníka lukovského panství. V květnu roku 1907 zde došlo ke střetu tehdejšího majitele lukovského panství hraběte Seilerna, hajného Řezníčka a revírníka Holíka s pytlákem Josefem Šarmanem. Při následné přestřelce zahynul revírník Holík i pytlák Šarman. Místo tragické události (na severozápadním okraji území) se dodnes jmenuje „U Zabitého“ a je vyznačeno dřevěným křížem s informační tabulkou.

Brhlík lesní (MB)

Vřetenatka Ranojevičova moravská (TS)

(ZP)

Přírodní památka Chladná dolina

Přírodní památka Chladná dolina představuje lesní porosty s pěnovcovými prameništi v závěru stejnojmenné doliny. Nachází se v jihozápadní části Hostýnských vrchů (celek Hostýnsko-vsetínská hornatina, okrsek Lukovská hornatina), na silně ukloněném, jihozápadně až západně orientovaném svahu nad levostranným přítokem Bělovodského potoka, v nadmořské výšce 420–485 m, asi 550 m jihojihovýchodně od PP Ondřejovsko, 600 m severně od PP Vela a 2,1 km severo-severozápadně od obce Lukov. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 3,0018 ha; katastrální území Lukov u Zlína.

Předmětem ochrany jsou lesní pěnovcová prameniště a květnaté bučiny. Převážnou část lesní vegetace tvoří společenstva květnatých bučin. Z hlediska lesnické typologie jde o lesní typ bohatá bučina a okrajově vlhká bučina a obohacená bučina. Ve stromovém patře dominuje buk lesní a smrk ztepilý, přimíšen je dub zimní, dub letní, javor klen, javor mléč, jasan ztepilý a třešeň ptačí. V jižní části území se místy nacházejí smrkové porosty. Keřové patro včetně bylinného zde prakticky chybí. V prosvětleném lesním porostu na prameništích dominuje ve stromovém patře olše lepkavá, v bylinném podrostu devětsil bílý, pryšec mandloňovitý, řeřišnice hořká, sítina rozkladitá, čarovník pařížský, kakost smrdutý, válečka lesní a ostřice řídkoklasá. V okolí pramenišť se objevuje také kyčelnice cibulkonosná a devětiletá, áron východní, pstroček dvoulistý, vraní oko čtyřlísté, violka lesní, šalvěj lepkavá a ostřice chlupatá.

Dle pobytových znaků je patrná přítomnost prasete divokého, které rozrýváním území způsobuje jeho degradaci. V širším okolí (EVL Velká Vela) se vyskytují vzácné druhy ptáků, jako jestřáb lesní, krkavec velký, datel černý, lejsek malý, holub doupňák a jeřábek lesní, a proto lze předpokládat výskyt těchto druhů i v přírodní památce Chladná dolina.

Přírodní památka Chladná dolina je součástí Evropsky významné lokality Velká Vela.

Pěnovcové (ZP)

Pryšec mandloňovitý (ZP)

(MŠ)

Přírodní památka Jalovcová louka

Přírodní památku představují bohaté porosty jalovce obecného v jihovýchodní části Hostýnských vrchů. Nachází se v nadmořské výšce 420–450 m, asi 0,5 km západně od základní školy v obci Trnava. Území vyhlášeno roku 1987 o celkové výměře 2,8348 ha v katastrálním území Trnava u Zlína.

Předmět ochrany tvoří teplomilné společenstvo původní pastvinné vegetace na svažitém území. Lokalita je cenná jako zbytek původní pastvinné vegetace s bohatým výskytem jalovce obecného v místech někdejší extenzivní pastvy. Jalovec zde roste jednotlivě nebo ve skupinkách. Přírodní památka Jalovcová louka je tak jedním z posledních zbytků jeho bohatších nalezišť v okolí Zlína. S ukončením pastvy se začal trávobylinný porost měnit na krátkostébelnou louku, místy je zachován druhově bohatý nízkostébelný luční porost. V minulosti byla převážná část území využívána jako pastvina. I dnes zřetelná cesta vedoucí skrz lokalitu byla využívána k přehánění dobytka na vzdálenější pastviny. Lokalita je každoročně kosena. Žádoucí by byla obnova extenzivní pastvy ovcí, popř. koz. Floristická skladba odpovídá typu vegetace přepásaných karpatských luk a suchých pastvin. Vyskytují se zde četné teplomilnější druhy. Ze vzácnějších druhů se na lokalitě vyskytuje černýš hřebeňitý, řepíček řepíkovitý, jetel bleďožlutý, černohlávek dřípený, jeřáb břek, hvozdík svazčitý a ze starých ovocných stromů např. hrušeň polníčka.

Typickým ptákem hnízdícím na jalovcích je konopka obecná. Významně je reprezentována entomofauna, především druhy motýlů vázaných na jalovce a křoviny, jedná se např. o nehojný druh zejkovce šeríkového, také se zde vyskytují vřetenušky a zelenáči. Z motýlů byl zaznamenán perleťovec ostružinový, jehož housenky požírají listy ostružin, a dále vzácný druh soumráčníka čárkovaného. Z brouků se na lokalitě vyskytuje střevlík Scheidlerův a střevlík kožitý, největší zástupce čeledi střevlíkovitých v České republice.

Jalovec obecný (TS)

Perleťovec ostružinový (PS)

(JL)

Přírodní památka Králky

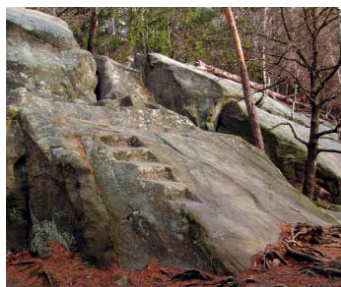
Přírodní památka je tvořena pískovcovými a slepencovými skalními útvary ve smíšeném lesním porostu na jižním úbočí Hostýnských vrchů. Je situována na vrcholu hřbetu nedaleko zříceniny hradu Lukov. Nachází se v nadmořské výšce 400–478 m, asi 1 km severovýchodně od obce Lukov. Území vyhlášeno roku 1987 o celkové výměře 2,5329 ha v katastrálním území Lukov u Zlína.

Předmětem ochrany je skalní útvar tvořený pískovcovými a slepencovými paleogenními lavicemi lukovských vrstev. Skalní útvary zde byly budovány mocnými hrubozrnnými pískovcovými a slepencovými lavicemi lukovských vrstev. Úklon pískovcovo-slepencových lavic (dosahující okolo 30°) je přibližně shodný se sklonem postupně klesajícího svahu tohoto hřbetu. V hlavním skalním útvaru přechází hrubozrnný pískovec postupně do drobnozrnného slepence a jejich lavice dosahují tloušťky mezi 4 až 5 m. Největší ze všech skalních útvarů Králek má při dolním okraji délku okolo 38 m a maximální výška činí 10 m. V horní partii slepencových skal se nachází také drobná rozsedinová jeskyně. Skalní útvary se nacházejí ve smíšeném lesním porostu, který tvoří smrk ztepilý, borovice lesní, modřín opadavý a buk lesní. Skály jsou téměř bez vegetace, přesto se na nich uchytilo kromě mechů a lišejníků několik borovic lesních, na stinných místech rostou kapradorosty, např. osladič obecný a sleziník červený. Ze zajímavějších druhů byl nalezen v okolí skal árón východní, jeřáb břek a poloparazitické jmelí bílé jedlové, rostoucí na téměř všech jedlích v chráněném území.

Na horní plošině největší skály je několik vedle sebe vytesaných sedaček, na kterých podle lidové pověsti zasedalo tzv. valašské lovčí právo. Během 19. století bylo toto místo také využíváno jako známé výletní místo šlechtického rodu Seilernů ze zámku Lešná. Nedaleko se nachází zřícenina rozsáhlého hradu Lukova. Ke chráněnému území vede naučná stezka Lukov. K příchodu ke skalám využívají turisté odvozní cestu vedoucí přes lokalitu.

Kuna skalní (PK)

PP Králky (MG)

(MG)

Přírodní památka Na Letišti

Přírodní památku tvoří odstavené rameno řeky Moravy lemované stromovou a křovinnou vegetací na levém břehu řeky Moravy a na okraji otrokovického letiště. Nachází se v nadmořské výšce 184 m, asi 1,5 km jihozápadně od železniční stanice v Otrokovcích. Území vyhlášeno v roce 1997 o celkové výměře 3,3259 ha v katastrálním území Otrokovice.

Předmětem ochrany je uchování jednoho z posledních zbytků mrtvých ramen, které kdysi provázely řeku po celém jejím středním toku s charakteristickými vodními a pobřežními druhy rostlin i živočichů. Kotvice plovoucí, která ještě v 60. letech rostla v hojném počtu, byla na lokalitě po mnoha letech nalezena v roce 2015 v počtu 2 jedinců. Rameno je pozůstatkem původního říčního meandru, který byl oddělen při regulaci řeky Moravy. Na dně ramene je mocná vrstva bahna a detritu, čistota vody je na horší úrovni. Nasvědčuje tomu hojný výskyt živočišných bioindikátorů, jako je pijavice hltanovka bahenní a koryš beruška vodní. Hladina vody je pokryta 4 druhy okřešků, místy závitkou mnohokořennou, lakušníkem vodním a rdesnem obojživelným. K dokreslení charakteru území patří stromová a křovinná vegetace, která je dobře vyvinutá a lemuje celou plochu. Dominují zde mohutné vrby.

Ve společenstvech pobřežních vod a mělčin převládá rákos obecný, místy se vyskytují šmel okoličnatý, porosty kosatce žlutého, žabník jitrocelový, šťovík koňský, šípatka vodní, chrastice rákosovitá a zevar vzpřímený. V současné době je lokalita významná jako útočiště obojživelníků. Zjištěny zde byly druhy jako čolek obecný, kuňka obecná, ropucha obecná, ropucha zelená a skokan zelený. Zalétávají sem volavky popelavé a také ledňáčky říční. Slepé rameno je situováno v intenzivně zemědělsky i průmyslově využívané krajině, což umocňuje hodnotu tohoto chráněného území.

Konipas luční (MB)

Kotvice plovoucí (JL)

(PP)

Přírodní památka Nad Kašavou

Přírodní památka Nad Kašavou představuje ovsíkové louky a širokolisté suché trávníky v mozaice s křovinatými mezemi a ovocnými stromy. Nachází se ve Vizovické vrchovině (okrsek Všeminská vrchovina) na pomezí s Hostýnskými vrchy. Je situována v poměrně členitém terénu na mírném, severozápadně orientovaném svahu údolí Černého potoka v nadmořské výšce 365–420 m, asi 500 m východně od středu obce Kašava a 800 m severně od vrcholu Sobolice (449,8 m n. m.). Území vyhlášeno v roce 2015. Celková výměra: 4,61 ha; katastrální území Kašava.

Předmětem ochrany jsou mezofilní ovsíkové louky. Vegetací, která zaujímá více než polovinu území, jsou tedy mezofilní ovsíkové louky, kde dominuje kostřava červená. Tu doprovází ovsík vyvýšený a trojštět žlutavý. Na části ploch, hlavně v místě bývalé sjezdovky, byla v minulosti doseta psárka luční, kostřava rákosovitá aj. V tomto biotopu byl nalezen vemeník dvoulistý, jen ojediněle prstnatec Fuchsův pravý a bradáček vejčitý. V nejsušších částech území se nachází vegetace širokolístých suchých trávníků bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného. Jsou zde patrné přechody k mezofilním ovsíkovým loukám. Ve vegetaci s dominancí válečky prapořité, místy i sveřepu vzpřímeného, se vyskytují druhy suchých trávníků, jako např. jetel alpský, vítod chocholatý, pupava bezlodyžná aj. Významný je výskyt pětiprstky žežulník, vzácněji hlavinky horské. Jalovec obecný se vyskytuje pouze ve 2 exemplářích. V nesečených plochách na mezích a teráskách je místy vtroušena růže galská.

Uprostřed lokality se nachází mírně ruderalizované luční prameniště. Podél jižní a částečně i západní hranice přírodní památky prochází naučná stezka Kašava. Z denních motýlů se vyskytují např. hnědásci, z plazů zde žije ještěrka obecná, z ptáků byli pozorováni tuhýk obecný a žluva hajní.

Přírodní památka Nad Kašavou je součástí Evropsky významné lokality Nad Kašavou.

Hnědásek jitrocelový (TS)

Vemeník dvoulistý (JŠ)

(MG)

Přírodní památka Na Želechovických pasekách

Přírodní památka představuje kamenité zalesněné stráně na pravém údolním svahu potoka Obůrek. Nachází se v nadmořské výšce 280–340 m, asi 100 m jihovýchodně od místní části Obůrky, v blízkosti silnice z Želechovic do Provodova. Území vyhlášeno roku 1949 o celkové výměře 0,3390 ha v katastrálním území Želechovice nad Dřevnicí.

Předmětem ochrany je ojedinělá lokalita jaterníku podléšky v moravské části Západních Karpat. Tento druh není zařazen jako zvláště chráněný, neboť v západní části České republiky je poměrně hojný. V karpatské oblasti je však vzácný a v okrese Zlín se vyskytuje pouze na této lokalitě. Populace jaterníku na území památky čítá více než 2 000 kvetoucích rostlin. Lokalita byla v minulosti odlesněna a využívána jako sečená louka nebo pastvina pro dobytek. Ve druhé polovině 20. století přestaly být louky zemědělsky využívány a postupně zarostly dřevinami. Vyvinulo se zde hodnotné lesní společenstvo dubohabřin s typickým jarním aspektem. Stromové a keřové patro tvoří zejména habr obecný, lípa srdčitá a javor babyka, dále se na skladbě podílí hloh obecný, líska obecná a další. Poměrně hojná je dřevnatá, vždyzelená liána břečtan popínavý, ojediněle se vyskytuje i lýkovec jedovatý, orchidej bradáček vejčitý, lilie zlatohlavá a popenec chlupatý. Bylinný podrost je charakteristický výskytem sasanky hajní, zvonku broskvolistého, dymnivky plné a konvalinky vonné. Vzácněji jsou zastoupeny druhy karpatských dubohabřin, jako jsou ostřice chlupatá a hvězdátec zubatý. Území je ovlivněno blízkostí pasekářských usedlostí a přítomností cesty vedoucí skrz území. Na hranici chráněného území byli v roce 2015 nalezeni jedinci vstavače bledého, našší časně zjara kvetoucí orchideje, dále modřence chocholatého, orlíčku obecného a prvosenky jarní.

Zapalice žlutuchovitá (JL)

Jaterník podléška (JL)

(MG)

Přírodní památka Ondřejovsko

Přírodní památka představuje zachovalé přírodě blízké lesní porosty ve vrcholových partiích zalesněného skalnatého hřebtu kóty Ondřejovsko a svahů exponovaných převážně na jih a sever. Nachází se v nadmořské výšce 580–634 m, nedaleko chráněného území PP Bzová, asi 3 km severo-západně od obce Vlčková. Území vyhlášeno v roce 1987 o celkové výměře 4,2808 ha v katastrálním území Vlčková.

Předmětem ochrany je zachování původní druhové skladby v lesních typech lipové javořiny a klenové bučiny s jedlí v Hostýnských vrších. Ve vrcholových partiích se nachází skalnatý hřbet s mrazovým srubem. Půdní povrch je kamenitý až balvanitý, místy se sutěmi. Poblíž skalního útvaru bylo v minulosti vytesáno korýtko „Janoškův veks!“. Vegetaci přírodní památky tvoří společenstva květnatých bučin, na sutích se jedná o společenstva suťových lesů. Převládající dřevinou stromového patra je buk lesní o stáří i 160 let, hojně je zastoupen javor klen, nalezneme zde jilm drsný, dub zimní a habr obecný. Na hřebeni převládá smrk ztepilý. Porost má výrazný pralesovitý charakter. Můžeme zde najít tlející padlé kmeny, doupné stromy a torza dřevin. Jedle bělokorá, která se na území vyskytovala dříve hojně, je na ústupu a většina jedinců již uschla. Přirozené zmlazení jedle je omezovalo okusem vysoké zvěře.

Díky značnému prosvětlení hřebenových částí je vyvinuto bohaté bylinné patro, jehož druhové složení je charakteristické pro květnaté bučiny, roste zde např. kyčelnice cibulkonosná, kyčelnice devítilistá a křivatec žlutý. Z chráněných druhů rostlin zde můžeme najít lilii zlatohlavou a ojediněle i sněženku podsnežník. Hřeben Ondřejovska a jeho širší okolí je významným hnízdištěm a útočištěm řady druhů ptactva, vyskytuje se zde např. ořešník kropenatý, datel černý a včelojed lesní. V posledních letech zde pravidelně hnízdí krkavec velký. Bohatá je také entomofauna, vyskytuje se zde např. několik druhů střevlíků. K přírodní památce vede naučná stezka Lukov.

Puštitk obecný (PK)

Sněženka podsnežník (JL)

(PP)

Přírodní památka Pernikářská

Přírodní památka Pernikářská představuje lesní porosty s pěnovcovým prameništěm na jižně orientovaných svazích pod Obecním kopcem (západní část hřbetu Ondřejovsko) v pramenné oblasti pravostranného přítoku Fryštáckého potoka. Nachází se v jihozápadní části Hostýnských vrchů (celek Hostýnsko-vsetínská hornatina, okrsek Lukovská hornatina), v nadmořské výšce 390–480 m, asi 2 km severovýchodně od obce Lukoveček. Území vyhlášeno v roce 2014. Celková výměra: 5,3762 ha; katastrální území Lukoveček.

Předmětem ochrany jsou lesní pěnovcová prameniště a květnaté bučiny. V přírodní památce Pernikářská převažuje lesní vegetace, kterou tvoří druhově chudá acidofilní bučina. Ve stromovém patře převažuje buk lesní, dále je zastoupen dub zimní, habr obecný a bříza bělokorá. Vtroušenými dřevinami jsou javor klen a ojediněle borovice lesní, na prameništích olše lepkavá. Keřové patro je slabě vyvinuto a tvoří jej lýkovec jedovatý a přirozené zmlazení dřevin. Bučina je téměř bez bylinného patra, pouze místy v okolí pramenišť se vyskytuje bika bělavá, sasanka hajní, rozrazil horský, violka lesní, pryšec mandloňovitý, orsej jarní a podbílek šupinatý.

Z motýlů se v jarním aspektu vyskytuje charakteristický druh bukových lesů martináček bukový. Území přírodní památky a širší okolí je významným útočištěm a hnízdištěm řady druhů ptactva. Z ohrožených druhů se zde vyskytuje např. krkavec velký, datel černý a strakapoud velký.

Přírodní památka Pernikářská se z větší části (4,6593 ha) překrývá s Evropsky významnou lokalitou Velká Vela.

PP Pernikářská (ZP)

Lýkovec jedovatý (ZP)

(MG)

Přírodní památka Pod Drdolem

Přírodní památka je tvořena úzkým pásem louky a lesa v délce asi 125 m, orientovaným ve směru východ – západ. Nachází se v nadmořské výšce 435–440 m, asi 4 km jihovýchodně od středu obce Želechovice nad Dřevnicí. Území vyhlášeno v roce 1972 o celkové výměře 0,24 ha v katastrálním území Želechovice nad Dřevnicí.

Předmětem ochrany je bohatá populace silně ohroženého vstavače bledého, který se v okolí Zlína vyskytuje jen na několika lokalitách a výskyt dalších zvláště chráněných druhů rostlin. Lesní vegetaci přírodní památky tvoří porosty blízké karpatským dubohabřinám. Ve stromovém patře jsou dominantními dřevinami zejména habr obecný, buk lesní, dub zimní a lípa srdčitá, dále je přimísen javor babyka, javor klen a třešeň ptačí, v keřovém patře se vyskytuje chráněný druh lýkovec jedovatý. Dominantu chráněného území tvoří hrušeň polnička. Kromě vstavače bledého zde rostou i další zástupci orchidejí – hlístník hnězdák a bradáček vejčitý. Významný je jarní aspekt s kvetoucími sasankami hajními, kyčelnicí cibulkonosnou, hrachorem jarním a orsejem jarním. Na okraji lesního porostu se vyskytuje poměrně hojně lilie zlatohlavá spolu s jedinici vstavače bledého. Tento druh silně ohroženého vstavače u nás jako jediný kvete žlutě. Rozkvétá už koncem dubna. Rozšířil se především do nezastíněné luční části území, kde vytváří poměrně bohatou populaci čítající i stovku kvetoucích jedinců. Přírodní památka Pod Drdolem je nejbohatším nalezištěm vstavače bledého na Zlínsku.

Před vyhlášením chráněného území sloužila louka k občasnému sečení travní hmoty jako krmivo pro dobytek nebo pastvě. Hranice chráněného území je na louce vyznačena tyčovým značením, aby nedocházelo k poškozování lokality při kosení sousední, intenzivně obhospodařované části louky. Péče o chráněné území spočívá především v pravidelném kosení lučních porostů po odkvětu a vysemenění vstavače bledého. Louka je pravidelným ochrannářským hospodařením udržována již od roku 1972.

Sasanka hajní (JL)

Vstavač bledý (JL)

(MG)

Přírodní památka Pod Lázněmi

Přírodní památka představuje zdroj silné mineralizované vody. Tato kopaná studna, hluboká cca 4 m, leží 200 m od minerálního pramene „Sirnaté lázně“, asi 30 m jižně od mostku přes potok Baláš. Podél břehu potoka byla vybudována opěrná zeď. Nachází se na jeho pravém břehu ve vzdálenosti asi 5 m od toku, přímo pod Malenovickým hradem, v nadmořské výšce 208 m. Území vyhlášeno roku 2001 o celkové výměře 0,0002 ha v katastrálním území Malenovice u Zlína.

Předmětem ochrany je pramen minerální vody (geologický fenomén na území Zlínska). Celé území Zlínska lze charakterizovat jako velmi chudé na podzemní vodu, což je znakem celých vnějších Karpat. Všeobecný nedostatek je dán 2 hlavními důvody: jednak mnohonásobným střídáním flyšových pískovců a nepropustných jílovitých břidlic, což má za následek celkovou nízkou vodní jímavost, jednak intenzivním zvrásněním celého souvrství, což znemožňuje hromadění většího množství podzemních vod. Z uvedených důvodů lze tuto oblast charakterizovat jako území s množstvím drobných pramenných zdrojů. Jejich vydatnost je většinou nepatrná. Roku 1997 byla studna v chráněném území vyčerpána, vyčištěna a následně bylo na ni umístěno ruční stojanové čerpadlo.

Analýza minerální vody z tohoto pramene ukázala, že voda ze studny je slabě mineralizovaná, hydrogenuhličitano-chlorido sodná, se zvýšeným obsahem lithia i aniontů fluoridů a jodidů, hypotonická. Pramen lze zařadit mezi vody minerální zejména pro zvýšenou celkovou mineralizaci. Jeho charakter je obdobný jako u Přírodní památky Sirnaté lázně s výjimkou nízkého obsahu sirovodíku. Studna pod bývalými sirnatými lázněmi je situována v blízkosti areálu zemědělského družstva a na něj navazujícího komplexu průmyslových budov. Se studnou bezprostředně sousedí pozemek, který byl v minulosti mimo jiné využíván jako pastvina pro ovce.

PP Pod Lázněmi (MG)

(PP)

Přírodní památka Pod Obecním kopcem

Přírodní památka Pod Obecním kopcem představuje lesní porosty s pěnovcovými prameništi na severozápadním svahu hřbetu Ondřejovsko (západní vrchol, 632 m n. m.). Nachází se v jihozápadní části Hostýnských vrchů (celek Hostýnsko-vsetínská hornatina, okrsek Lukovská hornatina), v nadmořské výšce 480–565 m, asi 3 km severovýchodně od obce Lukoveček a 2 km západně od PP Ondřejovsko. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 5,1997 ha; katastrální území Lukoveček.

Předmětem ochrany jsou lesní pěnovcová prameniště a květnaté bučiny. V lesní vegetaci přírodní památky Pod Obecním kopcem zcela převažují společenstva květnatých bučin různé věkové, druhové i prostorové struktury. Z hlediska lesnické typologie jde o lesní typ bohatá bučina s ostřicí chlupatou a obohacená bučina. Ve stromovém patře dominuje buk lesní, v příměsí je zastoupena celá řada dřevin, např. jedle bělokorá, lípa srdčitá, dub zimní, habr obecný, javor klen, bříza bělokorá, jasan ztepilý, ale i smrk ztepilý a modřín opadavý. Pouze na malé části území se nachází několik menších či větších lesních pěnovcových prameništ s velmi nízkou tvorbou pěnovců. Jedná se spíše o přechod k biotopu lesní prameniště bez tvorby pěnovců. Vegetace v okolí prameništ je druhově poměrně chudá, dominuje v ní sítina rozkladitá a devětsil bílý. Přírodní památka Pod Obecním kopcem je součástí Evropsky významné lokality Ondřejovsko.

Pod Obecním kopcem (ZP)

Bučina s prameništi (ZP)

(JL)

Přírodní památka Podskalič

Přírodní památka je tvořena údolní, do značné míry kulturní loukou s výskytem chráněného šafránu bělokvětého. Je situována na pravém břehu přirozeného toku potoka Smolinky s břehovým porostem dřevin. Nachází se v nadmořské výšce 365–370 m, asi 1,5 km severně od obce Křekov. Území vyhlášeno v roce 1982 o celkové výměře 1,9558 ha v katastrálním území Křekov.

Předmětem ochrany je populace šafránu bělokvětého na jedné ze 2 lokalit zřízených k ochraně tohoto druhu na Valašskokloboucku (druhou lokalitou je Přírodní památka Smolinka). Většina dřívějších nalezišť šafránu bělokvětého zanikla rozoráním luk nebo byla poničena intenzivní pastvou. Podskalič je významné nejen z hlediska botanického. Přirozený, místy meandrující tok s pobřežní vegetací, okolní zalesněné svahy a údolní louky vytvářejí komplex s vysokou krajinářskou hodnotou. Luční vegetaci přírodní památky představují mezofilní ovsíkové louky s dominantním ovsíkem vyvýšeným. Na skladbě lučního společenstva se ve značné míře podílejí další druhy kulturních luk s velkým zastoupením různých druhů trav. Šafrán bělokvětý je na lokalitě nejhojnější v blízkosti potoka, v místech, která jsou obtížněji přístupná pro pasoucí se dobytek. Šafrán zde roste spolu s prvosenkou vyšší, sasankou hajní a orsejem jarním.

Břehy potoka Smolinka jsou lemovány stromy a keři, především olší lepkavou a javorem babykou, zastoupena je i svida krvavá a střemcha obecná. Ze vzácnějších druhů naší květeny zde můžeme najít orchidej okrotici bílou, árón východní, hvozdík svazčitý, plicník měkký a růži galskou. V posledních letech je však území využíváno jako pastvina pro skot se všemi negativními dopady na vegetaci, jako je nadměrné narušování drnové vrstvy, poškozování podzemních hlízek šafránu bělokvětého důsledkem sešlapu a celková degradace lokality. Vitalita populace šafránu je tady velmi slabá a čítá pouze desítky kvetoucích jedinců.

Šafrán bělokvětý (JL)

Okrotice bílá (JŠ)

(ZP)

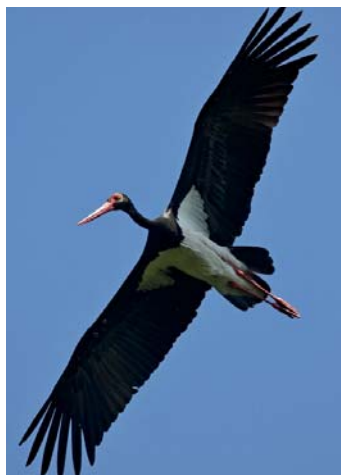
Přírodní památka Polichno – Pod duby

Přírodní památka Polichno – Pod duby představuje pestrou mozaiku lesíků a křovin obklopenou pastvinami. Nachází se na východním úbočí kóty Barák (383 m n. m.) ve Vizovické vrchovině (podcelek Hlucká pahorkatina, okrsek Prakšická pahorkatina) v nadmořské výšce 240–320 m, při severozápadním okraji obce Polichno. Území vyhlášeno v roce 2013. Celková výměra: 13,77 ha; katastrální území Polichno.

Předmětem ochrany je bourovec trnkový – evropsky významný druh a jeho biotop. Pestrá mozaika vegetace zahrnuje karpatské dubohabřiny, mezofilní křoviny, degradované lesní lemy a okrajově i travinobylinná společenstva. V současné době je lokalita asi z poloviny využívána jako pastvina skotu a druhá polovina je tvořena zapojenými křovinatými porosty zejména hlohu, které jsou biotopem bourovce trnkového. V západní části lokality se nachází několik žlebů a reliéf je zde členitější. V okolí přirozeně meandrujícího potoka, protékajícího celou plochou, je přírodě blízká olšina. V lokalitě se ojediněle vyskytují staré ovocné stromy a zbytky starých sadů. Část porostlá křovinami je v současnosti prosvětlována v pasech, čímž se otvírá prostor pro vývoj bourovce trnkového. Z motýlů je významný především výskyt bourovce trnkového. Hostitelskými rostlinami časných instarů jsou především hlohy a trnky. Housenky posledního instaru nejsou potravně specializovány a živí se listy řady druhů listnáčů. Druh má jedinou generaci v roce. Dospělci se vyskytují na podzim od konce září do poloviny října. Samičky kladou vajíčka ve spirálovitých shlucích na silnější větvičky živých rostlin. Vajíčka přezimují, housenky se líhnou na konci dubna či počátkem května příštího roku a spřádají si pavučinová hnízda. V počátečních instarech housenky žijí pospolitě, v pozdějších jednotlivě. Kuklí se na konci července v pevných zámotcích ve vegetaci na povrchu půdy. Létá až v září a v říjnu. Přírodní památka Polichno – Pod duby je součástí Evropsky významné lokality Polichno – Pod duby.

Modrásek bělopásný (PP)

Čáp černý (MB)

(JL)

Přírodní památka Průkopa

Přírodní památka představuje umělý terénní zářez nedokončené železniční tratě ve východním svahu kóty Na Háji. Součástí území je i fragment louky a lesa nad západním svahem. Nachází se v nadmořské výšce 400–420 m, asi 900 m jihovýchodně od Jasenné (evangelický kostel). Území vyhlášeno v roce 1984 o celkové výměře 2,5670 ha v katastrálním území Lutonina.

Předmětem ochrany je výskyt ohrožených druhů rostlin na druhotně vzniklém stanovišti. Jedná se o geologicky zajímavou lokalitu s pěknou ukázkou turbiditních rytů ve flyšových sedimentech. Jde o sekundárně vzniklé území, které bylo vytvořeno ve svahu terénní průkopy při stavbě železničního náspu (nedostavěná železnice z první republiky, která měla spojit Zlín se Vsetínem). Po opuštění stavby železniční tratě bylo těleso využíváno jako polní cesta vedoucí středem chráněného území. V Průkopě je možné sledovat střídání poloh jílovců s pískovcovými lavicemi (tzv. turbiditní rytmy). V podložních úsecích silných lavic se nachází hrubozrnný drobový pískovec, který je směrem k nadloží střídán drobovým glaukonitickým pískovcem střední až jemné zrnitosti.

Díky drobným svahovým pramenům se na několika místech vytváří svahová prameniště a drobné mokřiny, na nichž roste vzácný druh orchideje krušík bahenní. V nejlepší sezóně bylo napočítáno kolem 1 700 jedinců. Doprovodnými druhy pramenišť jsou např. suchopýr úzkolistý, suchopýr široolistý, různé druhy ostřic a sítin. Ze vstavačovitých můžeme dále v bylinném podrostu lesa najít silně ohrožený krušík růžkatý, krušík široolistý a vemeník dvoulistý. Na suchých a výslunných svazích se vyskytuje řada teplomilných a suchomilných rostlin, jako je šalvěj přeslenitá, pupava bezlodyžná, jetel bleďozlutý a mnoho dalších. Ve spodní rovinaté části se v příkopu u silnice díky hrázím celoročně udržuje voda. Vyskytují se tady jedinci čolka horského, obecného i velkého a další druhy obojživelníků.

Čolek horský (PT)

Krušík bahenní (JL)

(MG)

Přírodní památka Sirnaté lázně

Přírodní památka chrání zdroj minerální vody. Tato kopaná studna je situovaná v areálu bývalých sirnatých lázní pod Malenovickým hradem. Nachází se v mírném svahu na levém břehu potoka Baláš, ve vzdálenosti 8 m od potoka. Nachází se v nadmořské výšce 209 m. Území vyhlášeno roku 2001 o celkové výměře 0,0002 ha v katastrálním území Malenovice u Zlína.

Předmětem ochrany je pramen minerální vody, geologický fenomén na území Zlínska. Celé území Zlínska lze charakterizovat jako velmi chudé na podzemní vodu, což je znakem celých vnějších Karpat. Všeobecný nedostatek je dán dvěma hlavními důvody: jednak mnohonásobným střídáním flyšových pískovců a nepropustných jílovitých břidlic, což má za následek celkovou nízkou vodní jímavost, jednak intenzivním zvrásněním celého souvrství, což znemožňuje hromadění většího množství podzemních vod. Z uvedených důvodů lze oblast charakterizovat jako území s množstvím drobných pramenných zdrojů. Jejich vydatnost je většinou nepatrná. Studna tvořená betonovými skružemi opatřenými krycí deskou, je hluboká 4,5 m. Studna byla v roce 1997 vyčerpána, vyčištěna a bylo na ni umístěno ruční stojanové čerpadlo s odkapávací mísou.

Voda z tohoto pramene se v minulosti používala pro potřeby sirných lázní. Analýza vody z tohoto pramene ukázala, že voda je sirná, slabě mineralizovaná, hydrogenuhličitano-chlorido sodná, se zvýšeným obsahem lithia a aniontů fluoridů a jodidů, hypotonická. Pramen lze zařadit mezi vody minerální pro vysokou celkovou mineralizaci, obsah rozpuštěného sirovodíku a zvýšené obsahy iontů lithia, fluoridů a jodidů. Studna pod bývalými sirnatými lázněmi je situována v blízkosti areálu zemědělského družstva a na něj navazujícího komplexu průmyslových budov. Je zde velké riziko znečištění vody, ve vzdálenosti asi 20 m se nachází hospodářská budova (bývalý kravín).

Sirnaté lázně (MG)

(MG)

Přírodní památka Skály

Přírodní památka představuje pískovcové skalní útvary ve smíšeném lesním porostu v jihovýchodní části Hostýnských vrchů. Skály jsou situovány na hřebtu a jižním svahu kóty Skály. Nachází se v nadmořské výšce 435–536 m, asi 0,5 km severně od obce Držková. Území vyhlášeno roku 1987 o celkové výměře 6,9851 ha v katastrálním území Držková.

Předmětem ochrany jsou skalní útvary tvořené pískovci a slepenci, typická ukázka soláňského souvrství magurského flyše. Jednotlivé skalní útvary tvoří strmé ukloněné lavice pískovců až drobnozrnných polymiktních slepenců. V chráněném území se nalézají 4 větší skalní útvary a řada menších, jsou také známy jako Přední skály. Jsou součástí jediného souvislého hřebtu táhnoucího se jihozápadním až severovýchodním směrem kolem vrstevnice 500 m, a to souběžně s vlastním vrcholovým hřbetem kóty Skály. Dosahují celkové délky asi 300 metrů. V některých místech potom tyto lavice tvoří i dosti strmé skalní stěny, ale jejich výška je pouze několik metrů. Nejvyšší útvary jsou vysoké kolem 15 m. Na pukliny je vázána řada skalních výklenků, zárodečných voštin, odtokových škrapů. K nejzajímavějším útvarům patří skalní výklenek, vzniklý zvětráváním podél vrstevní plochy ve východní části skalní stěny. Vegetace přírodní památky je tvořena mozaikou lesních porostů. Významný je výskyt 4 dospělých jedlí bělokorych a dalších asi 60 mladších jedinců. Na nejextrémnějších místech skal dochází k samovolnému zarůstání zejména pionýrskými druhy dřevin, a to břízami a borovicemi. V přístupnějších místech lze pozorovat patrné stopy lidské činnosti projevující se zejména vyšším, místy až dominantním zastoupením smrku ztepilého. Koncem 90. let 20. století začala lokalita silně zarůstat náletovými dřevinami, především břízou. Tyto dřeviny byly ze skal a jejich bezprostředního okolí citlivě odstraněny. Ojedinelý výskyt na lokalitě má i jalovec obecný.

Červenka obecná (MB)

Pohled na skály zdola (MG)

(MG)

Přírodní památka Slanice pramen

Přírodní památku tvoří minerální pramen v údolí Slanického potoka. Nachází se ve Zlínské vrchovině asi 1,0 km západně od kóty Tlustá hora nad sídlištěm Podhoří ve Zlíně-Loukách. Pramenní jámka je situována na pravém břehu potoka. Nachází se v nadmořské výšce 260 m. Území vyhlášeno roku 2001 o celkové výměře 0,0002 ha v katastrálním území Zlín.

Předmětem ochrany je pramen minerální vody (geologický fenomén na území Zlínska). Jámka je zakryta betonovými bloky s přelivovou trubicou s odtokem do potoka. Vývěr minerální vody byl znám již v roce 1944, kdy společnost Baťa uvažovala o zřízení malých lázní. Roku 1952 byla vybudována pramenná jámka. Další úpravy pramene a jeho okolí byly provedeny roku 1972. Poslední oprava s osazením nové skruže s kovovým poklopem byla realizována v září roku 2008. Jedná se o povodí Slanického potoka, který je levostranným přítokem řeky Dřevnice spadající do povodí řeky Moravy. Celé území Zlínska je velmi chudé na podzemní vodu. Oblast lze charakterizovat jako území s množstvím drobných pramenných zdrojů. Jejich vydatnost je většinou nepatrná. Pramen se nachází přímo na okraji listnatého lesa s převahou buku lesního. Analýzou tohoto pramene bylo zjištěno, že voda je silně mineralizovaná, hydrogenuhličitano-chloridosodná, se zvýšeným obsahem fluoridů a jodidů, hypotonická. Z hlediska jejího zařazení mezi minerální vody je určující její vysoká celková mineralizace a zvýšený obsah fluoridů a jodidů. Obsah sirovodíku je zde nižší než 1 mg.l^{-1} a nedosahuje tak limitní hodnoty pro minerální vody (sirné). Pramen se nachází v zalesněném údolí Slanického potoka, v území rekreačního charakteru, kde končí rozptýlená obytná zástavba. Návštěvníky je příležitostně využíván k odběru minerální vody. V současné době se zde nepředpokládá možnost negativního ovlivnění kvality podzemní vody.

Detail (MG)

(MG)

Přírodní památka Slanice studna

Přírodní památku představuje zdroj minerální vody v údolí Slanického potoka. Nachází se ve Zlínské vrchovině asi 1,0 km západně od kóty Tlustá hora nad sídlištěm Podhoří ve Zlíně-Loukách. Studna je situována na levém břehu potoka. Nachází se v nadmořské výšce 260 m. Území vyhlášeno roku 2001 o celkové výměře 0,0002 ha v katastrálním území Zlín.

Předmětem ochrany je pramen minerální vody (geologický fenomén na území Zlínska). Jedná se o mělkou kopanou studnu tvořenou betonovými skružemi a krycí deskou s ručním stojanovým čerpadlem. Hloubka je 1,5 m. Zmínka o tomto pramenu je uvedena v archivní dokumentaci společnosti Baťa z roku 1944. Studna byla založena roku 1952. Jedná se o povodí Slanického potoka, který je levostranným přítokem řeky Dřevnice spadající do povodí řeky Moravy. Celé území Zlínska je velmi chudé na podzemní vodu. Z uvedených důvodů lze oblast charakterizovat jako území s množstvím drobných pramenných zdrojů. Jejich vydatnost je většinou nepatrná. Podzemní voda z této studny je silně mineralizovaná, hydrogenuhličitano-chloridosodná, se zvýšeným obsahem lithia i aniontů fluoridů a jodidů, hypotonická.

Na rozdíl od ostatních chráněných minerálních pramenů na Zlínsku, např. nedaleké Přírodní památky Slanice pramen, neobsahuje rozpuštěný sirovodík. Studna se nachází přímo na okraji listnatého lesa s převahou buku lesního. Jedná se o lokalitu v zalesněném údolí Slanického potoka, v území rekreačního charakteru, kde končí rozptýlená obytná zástavba. Návštěvníky je příležitostně využívána k odběru minerální vody. V současné době se zde nepředpokládá možnost negativního ovlivnění kvality podzemní vody.

Studna (MG)

(MG)

Přírodní památka Smolinka

Přírodní památku tvoří vlhká nivní louka podél pravého břehu potoka Smolinky v délce asi 1 km, která je na jedné straně ohraničena potokem, na druhé straně sousedí se suššími pastvinami. Nachází se v nadmořské výšce 420–440 m, asi 2 km severovýchodně od obce Smolína. Území bylo vyhlášeno roku 1982 o celkové výměře 5,4121 ha v katastrálním území Smolína.

Předmětem ochrany jsou vlhké údolní louky s výskytem silně ohroženého druhu šafránu bělokvětého. Území je významné i z krajinářského hlediska, neboť přirozený tok potoka s četnými meandry, břehovými porosty a přilehlými loukami tvoří významný prvek v okolní krajině. Luční společenstva s hojným výskytem šafránu bělokvětého se do dnešní doby dochovala díky tomu, že území nebylo v minulosti intenzivně zemědělsky obhospodařováno. Sloužilo především jako dvousečné louky, posečená hmota byla využívána jako krmivo pro dobytek. Po vyhlášení území v roce 1982 bylo na lokalitě zabráněno intenzivní pastvě skotu a území bylo od pastevního areálu odděleno oplocením. Louky jsou udržovány pravidelným strojovým sečením. Převládajícím druhem luční vegetace jsou vlhké pcháčkové louky porůstající vlhčí částí luk a mezofilní ovsíkové louky na sušších místech.

Břehy meandrujícího toku Smolinka lemují údolní jasanovo-olšové luhy s druhy jako árón východní, dymnivka plná, prýsec mandloňovitý, prvosenka jarní a hvězdáček zubatý. Na nejvlhčích místech se vyskytují mokřadní společenstva s několika druhy ostřic a pcháčů. Najdeme tady i přesličku obrovskou. Silně ohrožený šafrán bělokvětý se na lokalitě vyskytuje ve velmi početné populaci zahrnující desetitisíce brzy z jara vykvétajících jedinců. V roce 2015 kvetlo na území přírodní památky téměř 52 000 šafránů bělokvětých. Přírodní památka Smolinka je jednou z nejbohatších lokalit chráněného druhu šafránu bělokvětého na Valašskokloboucku (v okrese Zlín).

Konipas bílý (MB)

Meandrující potok Smolinka (MG)

(MG)

Přírodní památka Solisko

Přírodní památku tvoří bukový lesní porost v centrální části Hostýnských vrchů. Nachází se v nadmořské výšce 580–720 m, asi 1 km severozápadně od vrcholu Solisko a 3 km od Tesáku. Území vyhlášeno roku 1997 o celkové výměře 9,9275 ha v katastrálním území Držková.

Předmětem ochrany je původní karpatská jedlobučina, která představuje zachovalý zbytek dříve rozsáhlých jedlobukových porostů v Hostýnských vrších. Lesní vegetaci představuje společenstvo květnatých bučin. Ve stromovém patře dominuje buk lesní, blíže ke hřebeni se zvyšuje zastoupení javoru klenu, pouze jednotlivě je přimísen smrk ztepilý, jedle bělokorá je dnes na ústupu. Bylinný podrost je na celém území velmi chudý, bez výraznější dominanty. Území je také lokalitou četných druhů dřevokazných hub, jejichž plodnice vyrůstají z padlých a trouchnivějících popř. i z živých kmenů. Jedná se například o hlívy plicní, vzácného korálovce jedlového, korálovce bukového a dalších.

Na rozpadávající se kmeny je vázána bohatá fauna bezobratlých, především hmyzu. Bylo zde zjištěno více druhů střevlíků a střevlíčků. Z motýlů je v jarním aspektu nápadný charakteristický druh bučin martináč bukový. Staré bukové porosty a jejich širší okolí jsou významným hnízdištěm a útočištěm řady druhů ptactva, vyskytuje se zde např. strakapoud bělohřbetý, datel černý, ořešník kropenatý a holub hřivnáč. Stáří zdejšího porostu se pohybuje kolem 50 až 160 let. Bukový porost vznikl přirozenou obnovou a je převážně ponechán samovolnému vývoji bez odstraňování padlých kmenů a vývrátů. Dříve hojná jedle bělokorá začala v polovině 20. století ustupovat, přesto je zde ještě možno nalézt několik zdravých jedinců. Jeden z nich dosahuje věku asi 180 let. Naprostá většina jedlí jsou však stojící anebo již spadlé souše a jen místy vyrůstají nové stromky z přirozeného zmlazení. Potravu si zde často hledají prasata divoká, která způsobují škody na podrostu.

Datel černý (EM)

Martináč bukový (TS)

(MG)

Přírodní památka Tumačovská tůňka

Přírodní památka představuje umělou vodní nádrž na západním okraji Tumačova u říčky Mojeny, po pravé straně silnice vedoucí do Kvasic. Nachází se v nadmořské výšce 185 m. Území vyhlášeno roku 1997 o celkové výměře 0,2008 ha v katastrálním území Tumačov na Moravě.

Předmětem ochrany je umělá vodní nádrž sloužící k rozmnožování a vývoji obojživelníků v hospodářsky intenzivně využívané krajině a zároveň ojedinělé refugium vzácných druhů mikroflóry vod v poríčních nivách. Nádrž byla vyhloubena poblíž pravého břehu říčky Mojeny. V poměrně bohatém fytoplanktonu převažují běžní zástupci tůň a rybníčků. V odebraných vzorcích byly nejčastější nálezy zjištěny ze skupiny sinic. Kromě častých druhů čistých zarostlých vod zde byla nalezena vitální populace sinic rodu *Microchaete*. Po rozsáhlých povodních na Moravě v roce 1997 zde však již tato sinice nebyla znovu nalezena. Vodní hladinu pokrývá souvislý porost okřehku. V pobřežní a vodní vegetaci je nápadný kosatec žlutý, kyprej vrbice a puškvorec obecný, který zde byl zřejmě uměle vysazen, podobně jako bílé kvetoucí lekníny a vachta trojlístá. Rostlina puškvorce je charakteristická svou nápadnou aromatickou vůní a může dorůstat výšky až 1 m. Jedná se o léčivou rostlinu.

Tumačovská tůňka je významným biotopem pro rozmnožování četných druhů obojživelníků. V hojném počtu se zde vyskytuje skokan zelený, zaznamenaný byl i skokan skřehotavý, ropucha obecná, rosnička zelená a kuňka obecná. V prostředí tůňky nachází vhodné životní podmínky i užovka obojková. Lokalita je potenciálně ohrožena blízkostí zástavby, agrochemickým obhospodařováním přilehlých pozemků, znečištěním z nedaleké komunikace a případným vysazením nevhodné rybní osádky. V roce 2011 byl břeh tůňky na severovýchodní straně (okraj místní komunikace) zpevněn trapézovými plechy, čímž byl narušen celkový vzhled lokality.

Kosatec žlutý (MG)

Rosnička zelená (VT)

(MG)

Přírodní památka U Rybníka

Přírodní památku představuje minerální pramen v údolí potoka Baláš, který protéká Malenovicemi. Pramen vyvěrá přímo pod náspelem komunikace z Malenovic do Bohuslavic, pod zahrádkářskou osadou. Nachází se na levém břehu potoka, asi 200 m jižně od Malenovického rybníka, v nadmořské výšce 228 m. Území vyhlášeno roku 2001 o celkové výměře 0,0002 ha v katastrálním území Malenovice u Zlína.

Předmětem ochrany je pramen minerální vody (geologický fenomén na území Zlínska). Pramen se nachází v blízkosti listnatých lesů s převahou buku. Celé území Zlínska je velmi chudé na podzemní vodu, což je však znakem celých vnějších Karpat. Tuto oblast lze charakterizovat jako území s množstvím drobných pramenných zdrojů. Jejich vydatnost je většinou nepatrná. U minerálního pramene se nacházela skružová jímka, která byla při červencových záplavách v roce 1997 zanesena do hloubky 30 cm pod terén bahnem a naplaveným materiálem. Byla vyčerpána a vyčištěna. V roce 1999 byla nadzemní část jímky zvýšena osazením betonové skruže s poklopem. V současné době je skruž částečně zavalována naplavenou hlinou. Analýza vody z tohoto pramene ukázala, že lze pramen zařadit mezi vody minerální, a to pro zvýšený obsah sirovodíku rozpuštěného ve vodě. Voda z pramene je sírná, prostá, hydrogenuhličitánovápenatá, hypotonická. U této vody se rovněž projevuje celková mineralizace.

Pramen vyvěrá přímo pod náspelem komunikace Malenovice–Bohuslavice. Jímka byla proto zajištěna proti možnosti vniknutí srážkových vod z této komunikace. Východní část údolí tvoří zahrádky a orná půda. Jejich agrochemické obhospodařování může mít negativní vliv na podzemní vodu (dusíkaté látky, pesticidy).

Přilehlý potok Baláš (MG)

(PS)

Přírodní památka Uhliska

Mokřadní louky s tůněmi v nivě Černého potoka. Nachází se v nadmořské výšce 320 až 360 m, asi 1 km severovýchodně od obce Doubravy ve Vizovické vrchovině; katastrální území Doubravy. Vyhlášeno 1. 10. 1991. Celková výměra: 13,6583 ha.

Geologický podklad území je tvořen paleogenními horninami vsetínských vrstev (eocén) zlínského souvrství račanské jednotky magurského flyše. Půdním typem v nivě Černého potoka je fluvizem glejová, na svazích pak pseudoglej typický.

V území bylo zjištěno 240 druhů vyšších rostlin. Přirozenou osou celého území je meandrující potok, ke kterému z obou stran přiléhají mokřady a podmáčené louky, zčásti je niva zarostlá olší lepkavou. Vegetaci v nivě potoka tvoří mokřadní pcháčové louky svazu *Calthion*, ze vstavačovitých se zde vyskytují prstnatec májový a prstnatec pletový, z dalších druhů např. pcháč potoční, suchopýr širolistý, kohoutek luční, mokřadní druhy ostríc a sítin. Na vzdálenějších místech od potoka přecházejí mokré louky pozvolna ve středně vlhké a v nejvýše položených partiích na mírných svazích se nacházejí suchá stanoviště při lesních okrajích. Floristická skladba odpovídá vegetaci přepásaných karpatských luk a suchých pastvin, zastoupeny jsou zde např. jetel horský, dobromysl obecná, modřeneček chocholatý, prasetník kořenatý a jestřábník chlupáček.

Z motýlů se zde vyskytují dnes již vzácné a mizející druhy mokřadů, modrásek bahenní, modrásek očkovaný, ohniváček černočárný. Významným prvkem arachnofauny je křížák pruhovaný a zejména velmi vzácný sklípáček černý, dokladující dlouhodobou existenci bezlesí v těchto místech. Na okolních sušších loukách se v posledních letech šíří kudlanka nábožná. Čistá voda v potoce, systém přehrazených příkopů a vybudované tůně umožňují výskyt ohrožených druhů obojživelníků. Vyskytuje se zde čolek obecný, čolek horský, skokan hnědý, skokan štíhlý, rosnička zelená, ropucha obecná, kuňka žlutobřichá a z vodních brouků vzácný drobný potápník *Hydroporus ferrugineus*. V potoce se vyskytuje populace raka říčního. Z plazů byla zjištěna ještěrka obecná, užovka obojková a užovka hladká, z ptáků je pozoruhodný výskyt krutihlava obecného a tuňhák šedý.

Modrásek očkovaný (PS)

Prstnatec pletový (PS)

(MG)

Přírodní památka Vela

Přírodní památka představuje bukový lesní porost v jižní části Hostýnských vrchů. Rozkládá se na vrcholu a jižním svahu kóty Vela asi 2 km severozápadně od Lukova. Nachází se v nadmořské výšce 450–526 m. Území vyhlášeno roku 1997 o celkové výměře 8,2877 ha v katastrálním území Lukov u Zlína.

Předmětem ochrany je jeden z posledních zbytků původních lesních porostů typu přirozených bučin v Hostýnských vrších. Ve vrcholové části vystupují na povrch skalní výchozy, které jsou součástí jednoho kratšího a jednoho delšího souvislého skalního hřbetu. Kratší dosahuje délky 17 m a jeho maximální výška je 3,3 m. Na začátku hřbetu je vyvinut soliterní skalní útvar, jehož výška dosahuje 6 m. Tato zajímavě modelovaná skála vznikala během procesů mechanického a mrazového zvětrávání. Jejich působením se na povrchu skály vytvořily různé velké polokulovité a oválné otevřené dutiny. Na západní straně jsou vyvinuty náznaky skalních voštin. Od této samostatné skály je klesající hlavní hřeben rozčleněn do 7 skalních útvarů, které jsou od sebe odděleny rozsáhlými. Při zvětrávání se místy na povrchu skal nahromadilo větší množství rozptýleného hydroxidu železa a to způsobuje jejich červenohnědé nebo rezavé zabarvení.

Z botanického hlediska se jedná o lokalitu velmi chudou. Lesní porosty tvoří téměř čistá bučina, která je z 94 % tvořena bukem lesním a jen 5% zastoupení má dub zimní. Zbývající procento tvoří smrk ztepilý. Stáří stromů se pohybuje v rozmezí od 130 do 200 let. Acidofilní bučina je téměř bez bylinného patra, pouze místy se vyskytuje bika bělavá, lipnice hajní, kyčelnice devítilístá a bukovník kapradovitý. Na skalách roste osladič obecný spolu s mechy a lišejníky. Území a jeho širší okolí je významným hnízdištěm a útočištěm řady druhů ptactva. Z ohrožených druhů se zde vyskytuje jestřáb lesní, krkavec velký, dále datel černý, strakapoud velký a holub doupňák.

Bukový porost (MG)

Strakapoud velký (PK)

(MG)

Přírodní památka Zelené údolí

Přírodní památku tvoří minerální pramen, který se nachází mezi Želechovicemi a Provodovem. Konkrétně v údolí potoka Vidovka v lokalitě nazývané „Zelené údolí“, ve spodní části areálu blízko rekreačních chat. Vyvěřající voda zde v minulosti vytvořila krátkou erozní rýhu v levobřežním svahu asi 30 m od potoka. Území se nachází v nadmořské výšce 368 m. Přírodní památka vyhlášena roku 2001 o celkové výměře 0,0002 ha v katastrálním území Želechovice nad Dřevnicí.

Předmětem ochrany je pramen minerální vody (geologický fenomén na území Zlínska). Pramenná jámka minerálního pramene je tvořena betonovou skruží s poklopem a umístěna v rozbahněném prameništi. Před 40 lety byl pramen umístěn ve zděném bazénu, ze kterého jsou v současné době patrné pouze zbytky cihlových obvodových zdí. V minulosti byl využíván ke koupelím. Lokalita je bezlesí, v okolí se nacházejí listnaté lesy s převládajícím bukem lesním. Jedna z těchto bučin je chráněna v blízké přírodní rezervaci Bukové hory. Vegetace v okolí pramene je tvořena karpatskou ostřicovou dubohabřinou. Prameniště a jeho okolí zarůstá dřevinami, převážně náletového původu, jako jsou jasan ztepilý, habr obecný, javor klen, u potoka roste olše lepkavá.

V ochranném pásmu na podmáčené loučce pod studnou se vyskytují vlhkomilné druhy jako např. blatouch bahenní, orsej jarní, sítiny a ostřice. Z okolí sem pronikají i typické lesní druhy, např. sasanka hajní, pryšec mandloňovitý, plicník tmavý, šťavel kyselý a kaprad samec. Analýza vody z tohoto pramene ukázala, že voda je sírná, hydrogenuhličitanosíranová, vápenato-hořečnatá, hypotonická. Z hlediska zařazení mezi minerální vody je zde určující zvýšený obsah sirovodíku. Pramen v Zeleném údolí je v současné době sveden pod úroveň terénu trubkou do jámky z betonových skruží. Lokalita se nachází v zalesněném území, ve spodní části areálu rekreačních chat. Je zde možné omezené ohrožení splaškovými vodami, hlavně v době rekreační sezóny.

Studna (MG)

(MG)

Přírodní památka Želechovické paseky

Přírodní památka chrání minerální pramen se sírnou vodou. Pramen Sirkovica je situován v údolí bezejmenného pravostranného přítoku potoka Obůrek, jihovýchodně od obce Želechovice nad Dřevnicí. Vyvěrá pod svahem asi 5 m od potůčku mezi pískovcovými kameny, které zde vytvářejí 0,25 až 0,35 m hlubokou „studánku“ chráněnou dřevěným přístřeškem. Pramen se nachází v nadmořské výšce 277 m. Území vyhlášeno roku 2001 o celkové výměře 0,0002 ha v katastrálním území Želechovice nad Dřevnicí.

Předmětem ochrany je pramen minerální vody (geologický fenomén na území Zlínska). Jedná se o povodí potoka Obůrek, který je levostranným přítokem řeky Dřevnice spadající do povodí řeky Moravy. Celé území Zlínska lze charakterizovat jako velmi chudé na podzemní vodu. Všeobecný nedostatek je dán jednak mnohonásobným střídáním flyšových pískovců a nepropustných jílovitých břidlic, což má za následek celkovou nízkou vodní jímavost, jednak intenzivním zvrásněním celého souvrství, což znemožňuje hromadění většího množství podzemních vod. Z uvedených důvodů lze tuto oblast charakterizovat jako území s množstvím drobných pramenných zdrojů. Pramen minerální vody zvané Sirkovica byl objeven v roce 1915.

Analýza ukázala, že voda z tohoto pramene je sírná, slabě mineralizovaná, hydrogenuhličitano-vápenato-sodná, hypotonická. Pramen lze zařadit mezi minerální vody, a to pro zvýšený obsah rozpuštěného sirovodíku a celkovou mineralizaci, která je však proti prostým podzemním vodám zájmového území pouze mírně zvýšená. V území není soustředěné osídlení, východní část je zalesněna a západní část tvoří orná půda. Je zde možný negativní vliv z přilehlého pozemku za tokem, který slouží jako manipulační plocha k hale. V roce 2007 byl pramen vyčištěn a osazen novým přístřeškem, byl také zlepšen přístup k prameni. Na přelomu let 2010–2011 byly v okolí pramene odstraněny náletové dřeviny. Od té doby lokalita kolem pramene opět zarostla nálety.

Dřevěný přístřešek (MG)

Studna se sírnou vodou (MG)

Chráněná krajinná oblast Beskydy

PP Brodská

PR Galovské lúky

PP Kladnatá – Grapy

NPR Kněhyně – Čertův mlýn

PP Kudlačena

PR Kutaný

PR Losový

PR Makyta

PR Malý Javorník

PP Pod Juráškou

PP Poskla

NPR Pulčín – Hradisko

PP Rákosina Střítež

NPR Razula

PP Skálí

PP Smradlavá

PP Stříbrník

PP Uherská

PP Vachalka

PP Zubří

(ZP)

Přírodní památka Brodská

Přírodní památku Brodská tvoří přirozený lesní porost na prudkém jižním svahu hlavního hřebetu Vsetínských vrchů, zvlněném pramennými oblastmi drobných vodotečí. Nachází se v závěru údolí Hrubá Brodská, asi 250 m jižně od vrcholu Beskyd (891,7 m n. m.), v nadmořské výšce 720–815 m. Katastrální území Nový Hrozenkov, Halenkov, okres Vsetín. Zřízeno vyhláškou Správy CHKO Beskydy ze dne 16. 12. 1999. Celková výměra: 3,9088 ha.

Jádrové území přírodní památky tvoří přirozený porost, který dosahuje stáří přibližně 170 až 190 let. Horní patro je tvořeno převážně bukem lesním a hojně zastoupenou jedlí bělokorou. Smrk ztepilý je dřevinou vtroušenou, soustředěnou v severní části, javor klen se vyskytuje jednotlivě. Spodní patro je tvořeno převážně přirozeně zmlazujícím bukem. V podrostu se nachází typická karpatská květena jedlobučin s kyčelnicí žláznatou, kyčelnicí cibulkonosnou a kyčelnicí devítilistou. Dále zde roste např. rozrazil horský, pitulník, svízel vonný, starček Fuchsův, pryšec mandloňovitý a ječmenka evropská. Přírodní památka Brodská je také významná mykologická lokalita.

Na rozličná stadia rozpadu jednotlivých kmenů jsou vázány vzácné a ohrožené druhy rostlin a živočichů. Z ptáků zde nacházejí vhodné hnízdní možnosti např. strakapoud bělohřbetý, holub douphák, jeřábek lesní, žluna šedá, lejsek malý, datel černý, datlík tříprstý, čáp černý a krkavec velký. Ze savců se vyskytuje ježek východní, kuna lesní, liška obecná, veverka obecná a srnec obecný. Území je součástí areálu výskytu silně ohroženého rysa ostrovida, občas se sem zatoulá i medvěd hnědý.

Dlask tlustozobý (PT)

Starček Fuchsův (DK)

(MD)

Přírodní rezervace Galovské lúky

Přírodní rezervace Galovské lúky představuje horské květnaté louky na svazích pod hřebenem Hrachovce (777 m n. m.). Nachází se v západní části Javorníků v Ráztocké hornatině (okrsek Karlovická vrchovina) v nadmořské výšce 710–740 m, asi 3,5 km jihovýchodně od obce Huslenky. Katastrální území Huslenky, okres Vsetín, CHKO Beskydy. Vyhlášeno již v roce 1952, přehlášeno v roce 2002. Celková výměra: 21,0094 ha.

Svahové horské louky jsou stanovištěm mnoha zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin, především četných druhů čeledi vstavačovitých. Na Galovských loukách se nachází jedna z největších populací prstnatce bezového na Moravě, v některých letech zde vykvétá více než 6 000 rostlin. Z dalších orchidejí se vyskytují prstnatec májový, prstnatec Fuchsův pravý, vstavač mužský zmananý, vstavač kukačka, pětiprstka žežulník pravá, hlavinka horská, okrotice dlouholistá, kruštík širolistý a bradáček vejčitý. V době květu nelze přehlédnout mečík střechovitý. Naopak pozornosti uniká nenápadná kapradina hadí jazyk obecný. Z dalších pozoruhodných druhů zde roste dnes již vzácný hořeček žlutavý pravý, kociánek, orlíček obecný, prvosenka jarní, prasethník plamatý, jestřábník chlupáček, jetel horský, teplomilný smělek jehlančovitý aj. Při lesních okrajích roste žlutě kvetoucí, jahodě podobný řepíček řepíkovitý, jehož areál je v České republice omezen pouze na karpatská pohoří. Významným druhem pro Beskydy je také škarda ukousnutá. Na loukách se vyskytuje množství různých druhů hmyzu, zejména motýlů, např. ohniváček modrolelý, hnědásek jitrocelový, modrásci, perleťovci a okáči, z brouků např. zlatohlávek tmavý. Vhodné podmínky zde nacházejí také běžné druhy obojživelníků a plazů, především ještěrka živorodá, slepýš křehký a užovka obojková. V keřích hnízdí tuhyk obecný, můžeme se setkat i s jeřábkem lesním.

Bělózárka větévnatá (MH)

Otakárek fenyklový (MD)

(FJ)

Přírodní památka Kladnatá – Grapy

Přírodní památka Kladnatá – Grapy představuje podmáčené smrčiny s pestrá mozaikou různých stanovišť – balvanitými svahy se skalními výchozy, rašeliništi i prameništi. Nachází se v nadmořské výšce 765–910 m na jihozápadně exponovaných svazích pod vrcholy Kladnatá (918,0 m n. m.) a Grapa (892,2 m n. m.) v Radhoštské hornatině v Moravskoslezských Beskydech. Katastrální území Horní Bečva, okres Vsetín. Zřízeno vyhláškou Správy CHKO Beskydy č. 4/99 ze dne 3. 8. 1999. Celková výměra: 62,82 ha.

Pestré přírodní podmínky dané rozmanitostí půdních typů a výskytem geomorfologických útvarů podmiňují existenci mnoha druhů a společenstev. Dřevinná skladba je silně pozměněná ve prospěch smrku. Pouze na balvanitých svazích rostou stanovištně vhodné dřeviny – jeřáb ptačí a bříza bělokorá. Dále se vyskytuje olše lepkavá, jedle bělokorá a ojediněle buk lesní.

Na území přírodní památky bylo dosud zaznamenáno 76 druhů cévnatých rostlin a 60 druhů mechorostů. Na zamokřených místech roste např. ostřice ježatá, prstnatec Fuchsův pravý, sítina cibulkatá, škarda bahenní, violka bahenní, rašeliníky, ze vzácnějších druhů mechorostů játrovky trsenka tmavozelená a stěkovec mnohohlávkový. Typickými lesními druhy v rezervaci jsou kapradorosty, jako např. plavuň pučivá, plavuň vidlačka, vranec jedlový, pernatý horský a žebrovce různolistá. Dále se zde vyskytuje kyčelnice devítilistá, kýchavice bílá Lobelova, pstroček dvoulistý, přeslička lesní, na světlinách ve vyšších polohách také hořec tolitovitý aj.

Z obojživelníků zde nachází vhodné podmínky pro rozmnožování např. ropucha obecná, mlok skvrnitý a čolek horský, z plazů ještěrka živorodá, ještěrka obecná a také zmije obecná. Z ptáků byli na lokalitě pozorováni např. datel černý, kos horský, králíček obecný, krkavec velký, linduška lesní, pěvuška modrá a žluna zelená. Území je areálem výskytu velkých šelem, především rysa ostrovida.

Zmije obecná (PT)

Podmáčené smrčiny (FJ)

(FJ)

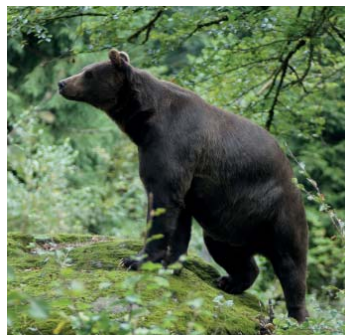
Národní přírodní rezervace Kněhyně – Čertův mlýn

Území národní přírodní rezervace zaujímá vrchol a přilehlé prudké svahy Kněhyně (1 257 m n. m.) a nehlubokým sedlem oddělený masív Čertova mlýna (1 205,8 m n. m., nejvyššího vrcholu Zlínského kraje) s hojným výskytem skalních výchozů a pseudokrasových jevů. Nachází se v nadmořské výšce 965–1 257 m. Katastrální území Čeladná, okres Frýdek-Místek a Prostřední Bečva, okres Vsetín. Zřízeno výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 19. 1. 1989. Celková výměra: 195,02 ha (142,28 ha v okrese Frýdek-Místek a 52,74 ha v okrese Vsetín). NPR Kněhyně – Čertův mlýn je svou rozlohou doposud největší rezervací v CHKO Beskydy.

V lesní vegetaci převažují smrko-jedlové bučiny, na plochých vrcholech Kněhyně a Čertova mlýna se nacházejí zakrslé jeřábové smrčiny. Ze vzácných druhů keřů se v nejvyšších polohách vyskytuje rybíz alpský a rybíz skalní. K významnějším rostlinným druhům patří oměj tuhý moravský, který se v České republice vyskytuje pouze v Moravskoslezských Beskydách, dále oměj pestrý, kamzičník rakouský, mléčivec alpský a zblochan hajní. Z běžnějších druhů zde roste např. kokořík přeslenitý, poměrně hojný je hořec tolitovitý, dále lilie zlatohlavá, krtičník žláznatý a papratka vysokohorská. Na tlejících padlých kmenech, především smrku, byl nalezen vzácný mech šikoušek zelený.

Z rovnokřídlého hmyzu zde byla nalezena kobylika pieninská, horský druh, který byl v České republice poprvé zaznamenán v roce 2004 na několika lokalitách v CHKO Beskydy. Vzácnější druhy ptactva zastupují jeřábek lesní, datlík tříprstý, strakapoud bělohřbetý, holub doupňák, krkavec velký, lejsek malý a včelojed lesní. V hřebenových oblastech bývá pozorován také čáp černý.

Z drobných savců se vyskytuje např. myšivka horská, rejsek horský, rejsek černý, hraboš mokřadní, myšice temnopásá. Jeskyně Čertova díra je významným zimovištěm netopýrů. Vyskytují se zde vrápenec malý, netopýr velký, netopýr vodní a netopýr ušatý.

Medvěd hnědý (MD)

Horský prales (FJ)

(FJ)

Přírodní památka Kudlačena

Přírodní památka Kudlačena představuje podhorské, převážně mokré a rašelinné louky s prameništi a několika uměle vyhloubenými tůňkami. Nachází se nad údolím potoka Dížená na mírně ukloněném, místy silně zamokřeném severním svahu podélného hřebítka Rožnovské brázdy, v nadmořské výšce 645–685 m, asi 2 km jihozápadně od kóty Kladnatá v Radhoštské hornatině. Katastrální území Horní Bečva, okres Vsetín. Zřízeno dne 21. 12. 1988. Celková rozloha: 5,4806 ha.

Na rašelinných loukách jsou vyvinuta ostřicomechová rostlinná společenstva, která postupně ve směru severním přecházejí v suché louky s převládající smilkou tuhou. Charakteristickými rostlinami území jsou např. violka bahenní, blatouch bahenní, pomněnka bahenní, škarda bahenní, všivec lesní, suchopýr široolistý, suchopýr úzkolistý, skřípina lesní, puškvorec obecný, pcháč potoční, přeslička poříční, řeřišnice hořká a vachta trojlistá.

Součástí travinobylinných společenstev jsou rostliny z čeledi vstavačovitých. Vyskytuje se zde krušík bahenní, prstnatec Fuchsův pravý, prstnatec májový a vemeník dvoulistý. Nápadný svým květenstvím je také mečík střechovitý. Na sušších místech roste například rozrazil lékařský, lnice květel, pupava bezlodyžná, brusnice borůvka, vřes obecný aj.

Bylo zde zaznamenáno více než 60 druhů obratlovců, převážně ptáků. Území je životním prostředím několika chráněných druhů obojživelníků, např. kuňky žlutobřiché, ropuchy obecné, skokana hnědého a mloka skvrnitého.

Vachta trojlistá (FJ)

Mečík střechovitý (MD)

Vážka čárkovaná (MD)

(FJ)

Přírodní rezervace Kutaný

Přírodní rezervace Kutaný představuje zachovaný jedlobukový porost v horní pramenné části údolí Dinotice. Nachází se na jihovýchodním svahu centrálního hřebene Vsetínských vrchů v nadmořské výšce 610–770 m, asi 600 m východně od Vsackého Cábů a 200 m jihovýchodně od horské chaty Cáb. Katastrální území Halenkov, okres Vsetín. Zřízeno výnosem Ministerstva kultury ČR ze dne 10. 2. 1969 jako SPR Kutaný. Celková výměra: 14,9300 ha.

Stromové patro tvoří převážně buk lesní, javor klen, méně hojná je jedle bělokorá, smrk ztepilý, vtroušen je jasan ztepilý. Bylinné patro tvoří porosty květnatých bučin. Typickými druhy jsou kyčelnice devítilistá, kyčelnice cibulkonosná a kyčelnice žláznatá, bažanka vytrvalá, plicník tmavý, pryšec mandloňovitý, sasanka hajní, svízel vonný, starček Fuchsův, šalvěj lepkavá, žindava evropská a válečka lesní. Ze vzácnějších druhů se vyskytuje vranec jedlový. Bylo zde zjištěno 191 druhů makroskopických hub. Kromě běžných druhů se zde vyskytuje i množství druhů vzácných, např. korálovec jedlový, korálovec bukový, šindelovník severský a šupinovka kozincová.

Z brouků byli zjištěni zástupci čeledi střevlíkovitých – např. střevlík Linného, střevlík zlatolesklý, střevlík *Carabus obsoletus*, střevlíček kovový. Na ztrouchnivělých kmenech je hojný xylofágní a mykofágní hmyz. Z obojživelníků se vyskytuje mlok skvrnitý. Bylo zde zjištěno na 50 druhů ptáků, z toho 33 hnízdících. Nejhojnějšími druhy jsou pěnkava obecná, červenka obecná, sýkora koňadra, sýkora úhelničková, brhlík lesní, budníček lesní a lejsek malý. Doupné stromy využívá například holub doupňák, puštík obecný, strakapoud bělohřbetý, strakapoud malý, datel černý, lejsek bělokrký, lejsek černohlavý a žluna šedá. Vzácně je možné pozorovat i kulíška nejmenšího. Typickými druhy savců jsou veverka obecná, kuna lesní, liška obecná a srnec obecný.

Veverka obecná (PT)

Strakapoud malý (MB)

(FJ)

Přírodní rezervace Losový

Přírodní rezervace Losový představuje zachovalé podhorské pastviny a květnaté louky na svazích s jižní expozicí. Nachází se ve Vsetínských vrších v horním konci údolí Losový, v pramenné oblasti stejnojmenného potoka, v nadmořské výšce 490–570 m, asi 400 m jižně od kóty 698,8 m n. m. (vysílač U Sivků) a 1,5 km severně od obce Huslenky (kostel). Katastrální území Huslenky, okres Vsetín. Vyhlášeno dne 27. 11. 2013. Celková výměra: 14,4154 ha, výměra ochranného pásma: 6,7253 ha.

Vegetaci tvoří podhorské poháňkové pastviny spolu s teplomilnými širokolistými trávničky a mezofilními ovsíkovými loukami. Louky jsou místy porostlé rozptýlenou zelení i solitérními dřevinami, hlavně lípou srdčitou. Významný je výskyt vstavače osmahlého letního, z dalších orchidejí zde roste např. vstavač vojenský, vstavač mužský znamenáný a vemeník dvoulistý. V roce 2001 byl na lokalitě nalezen rudohlávek jehlancovitý, považovaný na Vsetínsku již za vyhynulý, a nedávno i vstavač trojzubý. Další teplomilné, suchomilné a vzácnější druhy reprezentuje např. pcháč bezlodyžný, černohlávek dřipený, mateřídouška vejčitá, devaterník velkokvětý tmavý, řepíček řepíkovitý, jetel bleďožlutý a jetel prostřední.

Vyskytuje se zde poměrně bohatá entomofauna s četnými druhy motýlů, brouků, rovnokřídlých, blanokřídlých a ploštic, hojně jsou zastoupeni i pavouci. Na lokalitě byl prováděn entomologický průzkum zaměřený na motýly, brouky a ploštice. Z motýlů byl zjištěn kriticky ohrožený modrásek černoskvrný, dále např. modrásek jetelový, ohniváček modrolehý, ohniváček modrolehlý, soumráček skořicový, vřetenuška mateřídoušková, vřetenuška přehlížená, vřetenuška štiřovníková, vřetenuška třeslicová, jedna z našich nejvzácnějších vřetenušek, a také zelenáček velký.

Vhodné hnízdní podmínky zde nacházejí i vzácnější druhy ptactva, např. tuhák obecný, pěnice vlašská, pěnice hnědokřídla, lejsek šedý, krutihlav obecný, strnad luční, strnad obecný, žluna šedá a další.

Rudohlávek jehlancovitý (MG)

Vstavač osmahlý (MG)

(FJ)

Přírodní rezervace Makyta

Přírodní rezervace Makyta představuje zachovalé lesní porosty na severně exponovaných podhřebenových svazích Makyty (923,3 m n. m.) a Valašské Kyčery (863 m n. m.) v jihozápadní části hřebene Javorníků na hranici se Slovenskou republikou. Je situována v geomorfologicky členitém území s četnými prameništi, v rozpětí nadmořských výšek 620–922 m, asi 6 km jihovýchodně od obce Huslenky. Katastrální území Huslenky a Valašská Senice (část ochranného pásma). Vyhlášeno dne 18. 11. 2008 s účinností od 5. 12. 2008. Celková výměra: 186,92 ha.

Lesní vegetaci tvoří společenstva druhově bohatých květnatých bučin, které přecházejí v podhřebenových partiích na prudších svazích do suťových lesů s měsíčníci vytrvalou a představují nejrozsáhlejší komplex zachovalého společenstva suťového lesa v oblasti Javorníků a Vsetínských vrchů. Ve stromovém patře horských bučin je kromě buku lesního hojně zastoupena jedle bělokorá a javor klen, místy i smrk ztepilý, v keřovém patře např. bez červený, srstka angrešt a lýkovec jedovatý.

V bylinném patře se vyskytuje typická květena karpatských bučin s výrazným jarním aspektem, roste zde např. dymnivka dutá, dymnivka plná, kyčelnice žláznatá, sasanka pryskyřníkovitá, zapalice žlutuchovitá, sněženka podsňěžník, lilie zlatohlavá, kokofík přeslenitý, česnek medvědí, krivátec žlutý, prvosenka vyšší, svízel vonný, mléčivec horský, měsíčnice vytrvalá, hlístník hnízdák, pryšec mandloňovitý, bažanka vytrvalá a řada dalších druhů. Z kapradorostů se zde vyskytují např. kapradina Braunova, kapradina laločnatá a kapraď rezavá.

Rozsáhlý lesní komplex odlehlého horského hřbetu Javorníků poskytuje vhodné životní podmínky celé řadě ohrožených a vzácných druhů živočichů. Mezi nejvýznamnější zástupce ptáků zde patří strakapoud bělohřbetý, datlík tříprstý, holub douphák, lejsek malý, lejsek bělokrký, žluna šedá, čáp černý, jeřábek lesní, kos horský, vzácně zde hnízdí i ořešník kropenatý.

Mléčivec alpský (FJ)

Kulíšek nejmenší (EM)

(ZP)

Přírodní rezervace Malý Javorník

Přírodní rezervace Malý Javorník představuje přírodě blízké lesní porosty ve vrcholových partiích Javorníků. Převážně se jedná o smíšené kmenoviny, místy proředěné až silně mezernaté. Nachází se na severním úbočí hřebene Javorníků v nadmořské výšce 855–975 m na hranici se Slovenskem, asi 1 km západně od vrcholu Malého Javorníka (1 021 m n. m.) a 3,2 km od střediska Portáš. Katastrální území Karolinka. Vyhlášeno nařízením Správy Chráněné krajinné oblasti Beskydy č. 1/2013 ze dne 25. 11. 2013. Celková výměra: 27,4418 ha.

Lesní ekosystémy reprezentují na většině plochy staré smíšené porosty s převahou buku lesního, s příměsí smrku ztepilého a vtroušenou jedlí bělokorou. Na hřebeni jsou tato lesní společenstva doplněna o zbytky podhorských až horských smilkových trávníků s jalovcem obecným a zbytky poháňkových pastvin, které jsou však plošně málo významné, vzájemně izolované a postupně zarůstají. Rezervace je také významnou mykologickou lokalitou, bylo zde zaznamenáno celkem 220 taxonů makromycetů, z nichž jsou 3 druhy zařazeny v červeném seznamu do kategorie „téměř ohrožený“ – hlíva hnízdovitá, mísienka oranžová a rosoloklihatka čirá.

Na území byl proveden entomologický průzkum, během kterého byl potvrzen výskyt celkem 144 druhů brouků, z toho bylo zaznamenáno 5 druhů chráněných a 8 druhů zařazených do Červeného seznamu ČR. K nejvzácnějším patří kriticky ohrožený roháček jedlový, indikující zachovalý, přírodě blízký rozvolněný porost. Z motýlů byl potvrzen výskyt chráněného, kriticky ohroženého jasoně dymníkového, který je vázaný na prosvětlené listnaté lesy a široké lesní lemy s bohatým bylinným patrem s přítomností dymnivky a na území pro něj představuje nabídku vhodného biotopu. Mezi nejvýznamnější zástupce ptáků zde patří strakapoud bělohřbetý a puštík bělavý, oba kriticky ohrožené druhy jsou vázány na staré lesní porosty s dostatkem narušeného a odumřelého dřeva.

Ořešník kropenatý (MD)

Dymnívka dutá (MG)

(MD)

Přírodní památka Pod Juráškou

Přírodní památku Pod Juráškou tvoří silně podmáčená rašelinná louka s cennými mokřadními společenstvy. Nachází se pod prudkým zalesněným svahem Jurášky (Kotelnice), v údolí potoka Kněhyně v Radhošské hornatině po pravé straně silnice z Prostřední Bečvy na Pustevny, v nadmořské výšce 510–520 m. Katastrální území Horní Bečva, okres Vsetín. Zřízeno výnosem Ministerstva školství, věd a umění ze dne 21. 1. 1952 jako SPR Pod Juráškou, přehlášeno výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 29. 11. 1988. Celková rozloha: 1,00 ha (zaokrouhleně podle vyhlášovací dokumentace, skutečná rozloha: 0,8405 ha).

Rašelinné louky s mozaikou podmáčených ploch s typickou mokřadní vegetací. Významný je především výskyt prstnatce plamatého sedmihradského. Jedná se o jednu z mála recentních lokalit tohoto taxonu v České republice. Z orchidejí zde dále roste např. prstnatec Fuchsův, hojně prstnatec májový a kruštík bahenní. Typickými druhy jsou blatouch bahenní, přeslička bahenní, mečík střechovitý, štirovník bažinný, vrbina obecná, kohoutek luční, tužebník jilmový, pcháč bahenní, pcháč potoční, pcháč zeliný, řeřišnice hořká, ostřice prosová, ostřice obecná, skřípina lesní, suchopýr úzkolistý aj. V ochranném pásmu přírodní památky Pod Juráškou na okraji smrkového lesa se vyskytuje i nápadná růže převislá.

Z bezobratlých byli soustavněji studováni pouze motýli, kde jsou nejvýznamnějšími nálezy bažinných druhů z čeledi trávníčkovitých, dále pak perleťovce kopřivového, hnědáka rozrazilového a ohniváčka modrolehého. Několika tůňek využívají k rozmnožování obojživelníci jako kuňka žlutobřichá a čolek horský, pouze ojediněle byla pozorována ještěrka živorodá. Z ohrožených druhů ptáků se zde vyskytuje např. chřástal polní.

Kuštík bahenní (FJ)

Prstnatec Fuchsův (FJ)

(FJ)

Přírodní památka Poskla

Přírodní památka Poskla sestává ze 3 samostatných, nepříliš od sebe vzdálených lokalit (Poskla I. až III.). Nachází se ve Vigantické pahorkatině v Rožnovské brázdě v rozpětí nadmořských výšek 495–565 m, přibližně 1 km severně od středu obce Hutisko-Solanec. Katastrální území Hutisko, Solanec pod Soláněm, okres Vsetín. Zřízeno vyhláškou Okresního národního výboru Vsetín ze dne 21. 12. 1988 jako CHPV Poskla. Celková výměra: 2,4509 ha (Poskla I.: 0,5785 ha, Poskla II.: 0,6127 ha, Poskla III.: 1,1597 ha).

Zachování rozličných typů nelesních společenstev vázaných na geomorfologii terénu a vodní režim. Jedná se o 3 samostatné plochy na mírně ukloněném severním svahu vrchu Poskla. První plochu pokrývá druhově bohatá mezofilní (vlhká) louka, druhou pak malé rašeliniště níže přecházející v rašelinnou a smilkovou louku. Třetí plocha na příkřejí ukloněném svahu pod vrcholem Poskla představuje charakteristické náhradní společenstvo na mělkých, živinami chudých kyselých půdách, s výskytem jalovce, vřesu a borůvky.

Mezofilní louka (Poskla I.) rozkvétá počátkem léta několika stovkami rostlin mečíku střečovitého. Hojný je také prstnatec Fuchsův, prstnatec májový, vstavač mužský, znamenáný, hadí mord nízký nebo čertkus luční. Vzácně se zde vyskytuje také prstnatec plamatý sedmihradský. Na rašeliništi přecházejícím v rašelinnou louku (Poskla II.) se vyskytují dále krušík bahenní, ostřice prosová, ostřice obecná, ostřice rusá, ostřice zobánkatá a mečík střečovitý. Živo-
taschopnou populaci vytváří vachta trojlístá, nachází se zde také menší populace dřábíku bahenního. Mechové patro je dobře vyví-
nuto, tvoří jej především rašeliničky a ploníky, které zde vytvářejí charakteristické mechové buly.

Vlhká stanoviště osídluje obojživelníci jako mlok skvrnitý, skokan hnědý a kuňka žlutobřichá. Žijí zde běžné i vzácnější druhy obrat-
lovců, např. ještěrka živorodá, užovka obojková, zmije obecná, poštolka obecná, káně lesní, hrdlička divoká, datel černý a veverka obecná.

Rašeliniště (FJ)

Prstnatec plamatý (PP)

(MG)

Národní přírodní rezervace Pulčín-Hradisko

Území NPR tvoří Pulčínské skály spolu s vrcholem Hradisko (773 m n. m.) včetně jeho prudkých svahů a dalších v lese ukrytých skalních útvarů. Nachází se v nadmořské výšce 510–773 m, asi 0,5 km severně od obce Pulčín. Katastrální území Pulčín (Francova Lhota), okres Vsetín. Vyhlášeno 19. ledna 1989. Celková výměra: 72,73 ha.

Posláním rezervace je ochrana významných skalních útvarů – největšího skalního města v pískovcích moravské části Karpat, které je tvořeno drobnými i rozsáhlými skalními stěnami, bloky, kamenným mořem, sutěmi a dalšími pseudokrasovými jevy.

Lesní vegetaci představují zbytky květnatých bučin. Hlavními dřevinami stromového patra jsou buk lesní a jedle bělokorá, na skalních blocích roste původní borovice lesní s jeřábem ptačím. Na kyselějších stanovištích roste pstroček dvoulistý, šťavel kyselý, borůvka černá, vranec jedlový, plavuň vidlačka a plavuň pučivá. Travino-bylinná společenstva (bývalé pastviny) mají povahu zarůstajících luk s řadou teplomilných druhů rostlin. Rostou tady např. jalovec obecný, smilka tuhá, vstavač mužský zmlenaný, prstnatec bezový. Podél pramenných stružek je vyvinuta vegetace s blatouchem bahenním, skřípinou lesní, prstnatcem májovým, mátou dlouho-listou a pcháčem bahenním.

Z motýlů se zde vyskytuje např. batolec duhový a otakárek fenyklový, z brouků majka obecná, zdobenec skvrnitý aj. Zamokřené plochy obývají mlok skvrnitý, kuňka žlutobřichá a ropucha obecná. Slunné skalní výchozy vyhovují plazům, z nichž zde žije ještěrka obecná, ještěrka živorodá, slepýš křehký a zmije obecná. Poslední zoologické průzkumy prokázaly výskyt 105 druhů obratlovců. Převažují typicky lesní druhy. Jeskyně a skalní štěrby vzácně obývají letouni, např. vrápenec malý, netopýr ušatý, netopýr velký a netopýr brvitý. Území rezervace je součástí areálu ohrožených druhů šelem – rysa ostrovida, medvěda hnědého a vydry říční.

Ledopád (ŠM)

Puštík bělavý (MB)

(MD)

Přírodní památka Rákosina Střítež

Přírodní památku tvoří mokřad s rozsáhlými porosty rákosu přecházejícími do volných vodních ploch. Nachází se v mělké proláklině okraje nivy Rožnovské Bečvy, v nadmořské výšce 339–341 m, při východním okraji obce Střítež nad Bečvou. Katastrální území Střítež nad Bečvou, okres Vsetín. Vyhlášeno 29. 11. 1994. Celková rozloha: 1,7582 ha.

V rámci CHKO Beskydy představuje rákosina vzácný ekosystém mokřadního stanoviště s vodními plochami a charakteristickými druhy ohrožených živočichů, především obojživelníků a ptáků. Převažují společenstva rákosin a vysokých ostřic. Celkový ráz lokality určují rozsáhlé porosty rákosu obecného, průvodními druhy jsou např. orobinec širolistý, karbinec, přeslička poříční, šípatka střelolistá, žabník jitrocelový, blatouch bahenní, řeřišnice hořká a ostřice řízná.

Významný je výskyt především vodních a mokřadních druhů živočichů. Z bezobratlých zde bylo zjištěno na 22 druhů vážek, mezi nimi i vážka jasnoskrvná, šídlatka tmavá, šídlo rákosní – euromediterránní druh se specifickými nároky na prostředí – a šídlo červené. Vhodné podmínky pro rozmnožování využívají z obojživelníků např. rosnička, skokan štíhlý, skokan hnědý, ropucha obecná, kuňka žlutobřichá, nachází se zde bohatá populace čolka velkého, z plazů tady žije užovka obojková. V rákosinách a blízkých křovinách nacházejí vhodné podmínky pro hnízdění moták pochop, strnad rákosní, rákosník obecný, rákosník velký, rákosník zpěvný, bramborníček černohlavý. Na vodní hladině a v rákosových porostech lze pozorovat další druhy jako např. chřástala vodního, chřástala kropenatého, slípku zelenonohou, kachnu divokou, potápku malou, poláka velkého a moudivlážka lužního. Z drobných savců zde žije rejsek malý, rejsek vodní, netopýr rezavý, myška drobná a hrabošík podzemní.

Sýkořice vousatá (MH)

Skokan hnědý (VT)

(FJ)

Národní přírodní rezervace Razula

Horský prales Razula se rozprostírá v závěru údolí Malá Hanzlůvka, na patě severního svahu Lemešné (950 m n. m.). Nachází se v Javorníkách, v nadmořské výšce 660–812 m, asi 2 km jihozápadně od místní části Léskové. Katastrální území Velké Karlovice, okres Vsetín. Vyhlášeno 31. 12. 1933. Celková výměra: 23,52 ha, ochranné pásmo: 24,0 ha.

Jedlobukový porost pralesovitého charakteru s příměsí smrku a javoru klenu, s výskytem vzácných a ohrožených rostlinných a živočišných druhů. Bylinné patro tvoří např. kyčelnice žláznatá, kyčelnice devítilistá, kyčelnice cibulkonosná, bažantka vytrvalá, kokořík přeslenitý, netýkavka nedůtklivá, pitulník horský, plicník tmavý, pstroček dvoulistý, svízel vonný, šalvěj lepkavá, šťavel kyselý, věsenka nachová a violka lesní. Na vlhčích místech v okolí lesních pramenišť rostou řeřišnice hořká, přeslička lesní, mokřýš střídavolistý, devětsil bílý aj. Ze vzácných a ohrožených druhů rostlin byl zaznamenán např. kamzičník rakouský, samorostlík klasnatý, prvosenka vyšší, žluťucha orlíčkolistá a vranec jedlový. Vyskytuje se zde také velmi vzácný epifytický mechorost sourubka zpeřená. Bylo zde zjištěno na 210 druhů makroskopických hub, kromě běžných se vyskytují i druhy ohrožené a velmi vzácné. Nalezeny zde byly také 2 druhy zařazené do Červené knihy SR a ČR – helmovka sazová a ryzec ostrý.

Na ztrouchnivělých kmenech je hojný xylofágní a mykofágní hmyz. Soustavněji byli studováni například střevlíkovití brouci. Mezi běžné lesní druhy patří např. nápadný střevlík zlatitý, střevlíček kovový, úzkoštítník zúžený. Z obojživelníků se zde hojně vyskytuje mlok skvrnitý. V NPR bylo dosud zjištěno více než 70 druhů obratlovců, z toho 53 druhů ptáků. Na přírodě blízké lesní porosty jsou vázány ohrožené druhy ptactva jako strakapoud bělohřbetý, lejsek malý, čáp černý, žluna šedá, datel černý, holub doupňák, sluka lesní a puštík obecný.

Korálovec jedlový (FJ)

Puštík obecný (MB)

(FJ)

Přírodní památka Skálí

Leží v nadmořské výšce 680–825 m, asi 0,5 km jižně od vrcholu Léští (899,6 m n. m.) a 2 km západně od Soláně – Čartáku. Katastrální území Karolinka, okres Vsetín. Vyhlášeno roku 1999. Celková výměra: 19,8720 ha.

Geomorfologické útvary, balvanité rozpady pískovce suťového charakteru s výchozy magurského flyše se smíšeným lesním porostem. Geologický podklad je tvořen flyšovými horninami, většinou pískovci a jílovci, zčásti vápnitými, na hranici zlínských a soláňských vrstev račanské jednotky magurského flyše. V centrální části jsou nápadné bloky rozpadlých pískovců a terénní snížení pseudokrasového charakteru.

V lesních společenstvech převládají porosty květnatých bučin. Hlavními dřevinami jsou buk lesní a v nepůvodních porostech smrk ztepilý, méně hojná je jedle bělokorá. V bylinném patře rostou charakteristické karpatské druhy květnatých bučin, např. kyčelnice devítilistá a kyčelnice cibulkonosná, ječmenka lesní, kokořík přeslenitý, kopytník evropský, ostřice převislá, samorostlík klasnatý, svízel vonný, šalvěj lepkavá, žindava evropská a violka lesní. Místy, hlavně na balvanitých rozpadech pískovce ve střední části území, se nacházejí porosty suťových a roklinových lešů. Ve stromovém patře převládá javor klen, vtroušen je jilm drsný, keřové patro je tvořeno zimolezem černým a růží převislou. Mezi pískovcovými balvany se vytvořilo velké množství mikrostanovišť s bohatými společenstvy mechorostů, z ohrožených druhů byla nalezena baňatka zkrácená. Vhodné podmínky k rozmnožování zde nacházejí obojživelníci jako mlok skvrnitý, skokan hnědý a v okrajových částech území také kuňka žlutobřichá. Z ptáků se vzácně objevují jeřábek lesní, krahujec obecný, pušтік obecný a holub hřivnáč, pozorován byl např. datel černý, žluna šedá a na zachovalé horské bučiny vázaný strakapoud bělohrbetý. Přes území pravidelně přetahuje sluka lesní. V posledních letech jsou pravidelně zaznamenávány pobytové znaky rysa ostrovida.

Čížek lesní (PK)

Violka lesní (DK)

(ZP)

Přírodní památka Smradlavá

Představuje zachovalý zbytek květnaté bučiny typické pro horský stupeň Západních Karpat. Nachází se pod kótou 794 m n. m. na jihovýchodních svazích k jihu směřující rozsochy hlavního hřebene Vsetínských vrchů Ratkov (852,5 m n. m.) – Jaseníková (775,4 m n. m.), prudce se svažující do pramenné oblasti potoka Smrdutá, v nadmořské výšce 610–790 m, asi 250 m jižně od PP Vachalka a 3 km severně od obce Karolinka. Katastrální území Karolinka, okres Vsetín. Zřízeno vyhláškou č. 8/99 Správy CHKO Beskydy ze dne 16. 12. 1999. Celková výměra: 9,2820 ha.

Lesní společenstva v přírodní památce Smradlavá tvoří porosty květnatých bučin. V zastoupení dřevin převládá v nejstarší části buk lesní s přimíšenou jedlí. V bylinném patře rostou typické druhy květnatých bučin, např. kyčelnice cibulkonosná, kyčelnice devítilistá a kyčelnice žláznatá, kokořík přeslenitý, kopytník evropský, lýkovec jedovatý, čarovník prostřední, nezelená orchidej hlístník hnězdák, ostřice prstnatá, ostřice lesní, pitulník horský, rozrazil horský, svízel vonný a židava evropská.

Podél strží horských potoků a na suťovištích jsou méně rozsáhlé porosty suťových a roklinových lešů. Ve stromovém patře převažuje javor klen, hojná je jedle bělokora a buk lesní. Keřové patro je tvořeno srstkou angreštem a bezem červeným. V bylinném podrostu se nachází bažanka vytrvalá, kapradina laločnatá, kopřiva dvoudomá, netýkavka nedůtklivá, ostřice převislá, samorostlík klasnatý a šalvěj lepkavá.

Přírodní památka Smradlavá je významnou mykologickou lokalitou, bylo zde zaznamenáno celkem 93 druhů hub.

Vhodné hnízdní možnosti zde nacházejí např. čáp černý, holub doupeňák, puštlík obecný, lejsek malý, lejsek bělokrký a strakapoud bělohrbetý. Ze savců se vyskytuje ježek východní, kuna lesní, liška obecná, veverka obecná a srnec obecný. Území je součástí areálu rysa ostrovida.

Kyčelnice žláznatá (DK)

Ještěrka živorodá (PT)

(MD)

Přírodní památka Stříbrník

Přírodní památku Stříbrník tvoří louky a pastviny v rozlehlém komplexu se zbytky květnatých bučin, několika remízky a prameništi. Leží v nadmořské výšce 500–581 m nad údolím Veřečného potoka, asi 3 km jižně od středu obce Hovězí v Javorníkách. Katastrální území Hovězí, okres Vsetín. Zřízeno vyhláškou Okresního národního výboru Vsetín ze dne 21. 12. 1988 jako CHPV Stříbrník. Celková výměra: 14,4954 ha.

Z rostlin bylo zjištěno přes 10 druhů orchidejí. Hojný je prstnatec Fuchsův (v některých letech zde kvetou až 4 tisíce rostlin), dále hlavinka horská, pětiprstka žežulník, vemeník dvoulistý, vstavač mužský znamenáný, vstavač osmahlý, bradáček vejčitý i vzácný a nenápadný vemeníček zelený. Jen ojediněle a nepravidelně, pouze v několika exemplářích, se objevuje prstnatec bezový, na mokřadních stanovištích se přidávají prstnatec májový a krušík bahenní. Lesíky a remízky tvoří smíšené porosty buku lesního, smrku ztepilého, borovice lesní, jedle bělokoré, břízy bělokoré, javoru klenu, lípy srdčité, jalovce obecného, hlohů a růží. V bylinném patře rostou další druhy orchidejí jako okrotice bílá, okrotice dlouholistá, hlístník hnízdák, krušík širolistý a krušík modrofialový. Z dalších zajímavých druhů se vyskytují např. hruštička menší, hruštička prostřední, hnílák smrkový, jednokvítkec velekvětý, kyčelnice žláznatá, kyčelnice cibulkonosná, lilie zlatohlavá, plicník tmavý, pryšec mandloňovitý a šalvěj lepkavá.

Území obývá také mnoho menších obratlovců, z obojživelníků např. mlok skvrnitý a kuňka žlutobřichá, z plazů užovka obojková, dále různé druhy drobných zemních savců a zpěvného ptactva. Z ptáků zde byli pozorováni např. čap černý, holub hřivnáč, hrdlička divoká, poštolka obecná, jestřáb lesní, datel černý, krkavec velký, konipas horský, ořešník kropenatý, kos horský, krutihlav obecný, jeřábek lesní, sluka lesní, chřástal polní aj. Ze savců se vyskytují lasice kolčava, kuna lesní, veverka obecná a srnec obecný.

Střevíčník pantoflíček (MG)

Vemeníček zelený (FJ)

(ZP)

Přírodní památka Uherská

Přírodní památka Uherská představuje poměrně zachovalou jalovcovou pastvinu (pasínek) typickou pro Valašsko. Nachází se nad údolím potoka Uherská na východním úbočí kóty Žár (689 m n. m.) na severozápadních svazích Javorníků, v nadmořské výšce 510–610 m, blízko místní části U Hrbáčků. Katastrální území Zděchov, okres Vsetín. Zřízeno vyhláškou č. 2/2003 Správy CHKO Beskydy ze dne 14. 1. 2003. Celková výměra: 3,2627 ha.

Vegetace jalovcové pastviny s významným výskytem jalovce obecného. Vyskytuje se zde několik druhů vstavačovitých, např. vstavač mužský znamenáný, pětiprstka žežulník, prstnatec májový, prstnatec Fuchsův, vemeník dvoulístý a ve velkém množství krušík širohlý. Z dalších významných rostlin je to např. kociánek dvoudomý aj.

Křovinami porostlá pastvina s kamennými snosy a hromadisky je domovem řady živočichů, z nichž nejvýznamnějšími jsou chráněné druhy vázané na tento typ biotopu – ještěrka živorodá, slepýš křehký a z ptáků např. ťuhýk obecný. Z bezobratlých se vyskytuje řada druhů hmyzu, nápadní jsou především motýli, např. otakárek fenyklový, okáči, perleťovci a vřetenušky.

Otakárek fenyklový (PT)

Kociánek dvoudomý (ZP)

(ZP)

Přírodní památka Vachalka

Přírodní památka Vachalka představuje zachovalý zbytek květnaté bučiny pralesovitého charakteru, typické pro horský stupeň Západních Karpat. Nachází se pod kótou Vachalka (846,2 m n. m.) na jižních až jihovýchodních svazích k jihu směřující rozsochy hlavního hřebene Vsetínských vrchů Ratkov (852,5 m n. m.) – Jaseníková (775,4 m n. m.), prudce se svažujících do pramenných oblastí potoků Kobylská a Ratkov. Nachází se v nadmořské výšce 775–846 m, asi 250 m severně od přírodní památky Smradlavá, 600 m jižně pod hlavním hřebenem Vsetínských vrchů a 3 km severně od středu obce Karolinka. Katastrální území Karolinka, okres Vsetín. Zřízeno vyhláškou č. 9/99 Správy CHKO Beskydy ze dne 16. 12. 1999. Celková výměra: 8,2972 ha.

Lesní společenstva v přírodní památce Vachalka tvoří porosty květnatých bučin podsvazu Eu-Fagenion. Ve stromovém patře převládá buk lesní a javor klen, jen místy v horní části je přimíšen vysázený smrk ztepilý, jedle bělokorá a třešeň ptačí. V bylinném patře roste např. kyčelnice cibulkonosná, kyčelnice devítilistá, pitulník horský, pitulník žlutý, svízel vonný a ječmenka lesní. Mezi nápadné a vzácnější druhy rostlin patří ostřice převislá, pcháč bělohlavý, lýkovec jedovatý, lilie zlatohlavá, kokořík přeslenitý, prvosenka vyšší, pryšec mandloňovitý a rozrazil horský. Přírodní památka Vachalka je významnou mykologickou lokalitou, bylo zde zaznamenáno celkem 61 druhů hub a v jejím blízkém okolí asi 20 dalších.

Z ptáků zde nacházejí vhodné hnízdní podmínky např. holub doupňák, strakapoud bělohřbetý, lejsek bělokrký, lejsek malý a lejsek šedý. Pozorování zde byli čáp černý, krkavec velký, sluka lesní aj. Území je součástí areálu rysa ostrovida.

Vlíčí mléko červené (ZP)

Kyčelnice cibulkonosná (ZP)

(ZP)

Přírodní památka Zubří

Přírodní památku tvoří vlhká louka v zahradě u rekreačního domku č. p. 173 na severním okraji obce Zubří v údolí Zuberského (Hodorfského) potoka. Nachází se v Rožnovské brázdě v nadmořské výšce 395 m. Katastrální území Zubří, okres Vsetín. Zřízeno vyhláškou Ministerstva školství a osvěty ze dne 19. 2. 1948 jako přírodní rezervace Zubří, přehlášeno výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 29. 11. 1988 jako SPR Zubří. Celková výměra: 0,14 ha.

Přírodní památka Zubří je významná bohatým výskytem šafránu karpatského, koncem března až začátkem dubna tady vykvétá až několik stovek rostlin. Jedná se o jeden z mála zachovaných zbytků v minulosti velmi rozsáhlé populace nacházející se podél Zuberského potoka, která byla fragmentována na 14 recentních mikrolokalit. Jsou to jedny z mála populací šafránu karpatského v okrese Vsetín i v CHKO Beskydy. Součástí travinobylinného porostu je také sněženka podsněžník, penízek modravý, sasanka hajní, bika ladní, violka srstnatá, prvosenka vyšší a tomka vonná.

Od doby vyhlášení byla louka užívána s určitým omezením. Bylo zachováno kosení a dodržoval se zákaz hnojení, odvodňování, vypásání, trhání a vyrývání rostlin. Po změně majitele v 80. letech 20. století došlo k poškození území skládkováním stavebního materiálu a založením několika ohnišť. Tyto zásahy vedly ke značnému zmenšení početnosti šafránu z původních 2 500 až 5 000 kvetoucích rostlin v 70. letech 20. století na pouhých 200 až 500 rostlin v současnosti. Také zbývající mikrolokality mimo ZCHÚ jsou silně ohroženy antropickým tlakem.

Šafrán karpatský (ZP)

Zvonohlík zahradní (PK)

Chráněná krajinná oblast Bílé Karpaty

PP Bahulské jamy	PP Mechnářky
PR Bílé potoky	PP Mravenčí louka
PP Cestiska	PR Nová hora
PP Dobšena	PP Nové louky
PR Dolnoněmčanské louky	PP Okrouhlá
PR Drahý	PR Ploščiny
PP Dubiny	PP Pod Cigánem
PP Grun	PP Pod Hribovňou
PR Hladké	PP Pod Vrchy
PP Hluboče	PR Pod Žitkovským vrchem
PR Horní louky	NPR Porážky
PP Hrnčárky	PR Sidonie
PR Hutě	PP Sviní hnízdo
PP Chladný vrch	PP Šumlatová
PP Chmelinec	PP U Petrůvky
PR Jalovcová stáň	PP U zvonice
PR Javorůvky	PP Uvezené
NPR Javorina	PP Vápenky
PP Kalábová	PP V Krátkých
PP Kalábová 2	PR Ve Vlčí
PP Kaňoury	PP Za lesem
PR Lazy	PP Záhumenice
PP Lom Rasová	

(LA)

Přírodní rezervace Bahulské jamy

Jedna z posledních ukázek zachovalých květnatých bělokarpatských luk lučního komplexu Lesné. Nachází se asi 4 km jihovýchodně od obce Horní Němčí na severovýchodním úbočí kóty Lesná (696 m n. m.), v nadmořské výšce 625–675 m. Katastrální území Horní Němčí. Zřízeno v roce 1982. Výměra: 14,0908 ha.

Původně druhově bohaté bělokarpatské louky s dominantním sveřepem vzpřímeným a kostřavou žlábkatou byly vlivem necitlivého hospodaření a nadměrného hnojení silně ochuzeny, podobně jako okolní luční porosty rozsáhlého komplexu Lesné. Ze vzácnějších druhů rostlin se vyskytuje pouze několik jedinců vstavačovitých jako prstnatec bezový, pětiprstka žežulník, vstavač mužský znamenáný a hlavinka horská. Dále zde rostou např. lilie zlatohlávek, orlíček obecný a mochna bílá. Druhově bohaté společenstvo epifytických lišejníků rostoucích na soliterních dubech reprezentují vousatec hnědavý, terčovka *Parmelia acetabulum*, rožďovky (*Ramalina* sp. div.), terčovník *Xanthoria polycarpa* a *Calicium salicinum*.

Květnaté louky představují důležité útočiště pro vzácné a ohrožené druhy bezobratlých, především hmyzu. Ze vzácných druhů motýlů zde byl zjištěn např. perleťovec kopřivový, žluťásek barvoměnný, píďalky černokřídlec krablicový a šedokřídlec *Treitschkeův*, píďalka malebná, přástevník angreštový, přástevník ožankový, pabourovec pampeliškový aj. Plazi jsou zastoupeni ještěrkou obecnou. Vhodné hnízdní podmínky zde nachází řada druhů ptáků jako např. chřástal polní, ůhýk šedý, ůhýk obecný, pěnice pokřovní, pěnice černohlavá a pěnice vlašská, budníček menší a budníček větší, bramborník hnědý, skřivan polní, hrdlička divoká, kukačka obecná aj.

Kobylka zavalitá (BJ)

Zvonek broskvolistý (JWJ)

(TS)

Přírodní rezervace Bílé potoky

Přírodní rezervaci Bílé potoky tvoří 2 oddělené luční enklávy, Fuksův láz a Bílé potoky, obklopené lesními porosty. Nacházejí se na levém příkrém údolním svahu v průlomovém údolí Klobouckého potoka, západně od kóty Vrchy (631,7 m n. m.) v nadmořské výšce 380–500 m, asi 3 km jihovýchodně od Valašských Klobouk. Katastrální území Valašské Klobouky. Zřízeno vyhláškou ONV Gottwaldov ze dne 16. 9. 1982 jako CHPV Bílé potoky o výměře 2,3271 ha, naposledy přehlášeno a rozšířeno na současnou výměru vyhláškou Okresního úřadu Zlín ze dne 1. 10. 1991. Celková výměra: 8,78 ha, vyhlášené ochranné pásmo: 6,18 ha.

Horninové podloží představuje zvrásněný flyš, jeho dílčí jednotka bystrická, zlínské souvrství, bystrické vrstvy. Jedná se o flyšové vrstvy s převahou vápnnitých jílovců a slínovců (střední až spodní eocén). Deluviální (svahové) sedimenty jsou kvartérního stáří. Území leží na levém příkrém údolním svahu v průlomovém údolí Klobouckého potoka, západně od kóty Vrchy (631,7 m n. m.). V rozevřeném, k západu exponovaném svahovém úpadu se spádem kolem 15 stupňů, jsou četné pramenné vývěry usazující pěnovec a pseudokrasové jevy.

Plošně je vyvinuta vegetace mezofilních luk, v níž se mozaikovitě objevují svahová prameniště. V mokřadech dominují přeslička největší a devětsil lékařský. Ze zajímavých druhů zde roste hadilka obecná, krušík bahenní, prstnatec májový, prstnatec listenatý Soóův, vstavač obecný, vstavač mužský, hlavinka horská, vemeník dvoulistý, kozlík celolistý, bradáček vejčitý, lilie zlatohlávek, modřeneček chocholatý a medovnik velkokvětý. V roce 1997 zde byla objevena populace tořiče čmelákovitého. V přilehlém lesním porostu se v podrostu nachází kyčelnice cibulkonosná, hvězdáček zubatý, čistic alpínský a šalvěj lepkavá, ze vstavačovitých zde byl zjištěn krušík široolistý a krušík drobnolistý.

Přástevník kostivalový (PT)

Vstavač mužský (BJ)

(BJ)

Přírodní památka Cestiska

Bývalé pastviny při severozápadním okraji obce Březová. Luční společenstva na skeletovitém podkladu s rozptýlenými porosty jalovce obecného a borovice lesní, výskyt ohrožených druhů rostlin a živočichů. Nachází se na svahu s jižní expozicí, v nadmořské výšce 482–515 m, katastrální území Březová, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno dne 9. 1. 1995. Výměra: 2,9832 ha.

Na květnatých loukách s rozptýlenou zelení převažují teplomilné travino-bylinné porosty s dominantním sveřepem vzpřímeným a kostřavou žlábkatou, na slinitých podkladech i s ostřicí chabou, na vlhčích místech s bezkolencem rákosovitým. Z ohrožených a chráněných druhů rostlin se zde vyskytují orchideje jako pětiprstka žežulník, pětiprstka, vstavač kukačka, vstavač vojenský, hlavinka horská, vemeník dvoulistý a vemeník zelenavý. Dále zde rostou např. kozinec dánský, ostřice ptačí nožka, hořec křížatý, pcháč bezlodyžný, bělozářka větevnatá aj.

Lokalita je významným refugiem teplomilného hmyzu. Z motýlů se zde vyskytuje např. otakárek fenyklový a otakárek ovocný. Na porosty hořce křížatého je vázáný kriticky ohrožený modrásek hořcový. Zajímavý je i výskyt píďalky šedokřídlece zimolezového, jehož housenky žijí především na zimolezu a ptačím zobu. Na jalovce je vázána vzácná píďalka severní. Z brouků jsou zastoupeni především střevlíkovití, bylo zde nalezeno 34 druhů, mezi nimi i vzácnější xerothermní střevlíci. Početní jsou také pavouci, při orientačním průzkumu bylo zaznamenáno 43 druhů. Bohaté druhové zastoupení mají blanokřídlí, zvláště mravenci s 20 druhy, kutilky, ostatní vosy a včely. Z plazů zde žije ještěrka obecná a užovka hladká. Z ptáků se vyskytují běžné druhy typické pro tyto biotopy.

Modrásek hořcový (BJ)

Pětiprstka žežulník (KF)

(ZP)

Přírodní památka Dobšena

Extenzivní, silně svažité pastvina obklopená lesem, v severozápadní části s rozsáhlým prameništěm s bohatou populací kruštíku bahenního, na jihozápadním svahu Královce (kóta 655 m n.m.). Nachází se v nadmořské výšce 525–580 m, asi 2 km jihovýchodně od Valašských Klobouk. Katastrální území Valašské Klobouky. Vyhlášeno v roce 1982. Výměra: 1,4861 ha.

Floristická rozmanitost je dána přítomností druhů charakteristických pro sušší louky, pastviny a svahová prameniště Bílých Karpat. V sušších částech se roztroušeně vyskytuje jalovec obecný, dříve hojný průvodce výslunných pastvin této oblasti. Mezi mnoha bylinnými druhy mají četné zastoupení i druhy teplomilné, vzácné a ohrožené, jako např. zvonek klubkatý, podkovka chocholátá, kakost krvavý, lilie zlatohlávek, oman srstnatý, kopretina chocholičnatá, šalvěj přeslenitá, šalvěj luční, černýš hřebenitý, jetel podhorní, jetelovec chlumní, orlíček obecný, prvosenka jarní.

Z orchidejí byla zjištěna pětiprstka žežulník, hlavinka horská, vstavač mužský, vstavač kukačka, prstnatec bezový. Na prameništi převládá rákos obecný, druhové bohaté společenstvo ostřic a sítin. Vitální populaci vytváří kruštík bahenní, roztroušeně se vyskytuje prstnatec májový.

Podrobnější zoologické průzkumy zatím nebyly provedeny. Z motýlů se zde vyskytuje např. otakárek fenyklový a v lesních lemech bělopásek dvouřadý. Z dalších chráněných druhů zde žije např. mravenec lesní.

Bělopásek dvouřadý (PT)

Kruštík bahenní (JWJ)

(LA)

Přírodní rezervace Dolnoněmčanské louky

Bělokarpatské květnaté louky se solitérními stromy na západním svahu kóty Lesná (696 m n. m.). Nachází se 4 km jižně od obce Horní Němčí v nadmořské výšce 510–620 m. Katastrální území Slavkov u Uherského Brodu. Zřízeno vyhláškou ONV v Uherském Hradišti ze dne 22. 7. 1982, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu Uherské Hradiště ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 28,8160 ha.

V teplomilném travním porostu dominuje sveřep vzpřímený, válečka prapořitá a kostřava žlábkatá. Z ohrožených a chráněných druhů se zde vyskytuje např. střevíčník pantoflíček, vstavač mužský, vstavač vojenský, hlavinka horská, prstnatec bezový, prstnatec listenatý, pětiprstka žežulník, vemeník dvoulistý, vemeník zelenavý, okrotice dlouholistá, kosatec trávovitý, mečík střechovitý, kozinec dánský, plamének přímý, hadilka obecná, lilie zlatohlávek, medovník velkokvětý a pryšec kosmatý. Na mokřadu se nachází společenstvo se sítinou sivou. Ačkoli jej postupně zatlačuje rákos obecný, stále v něm ještě přežívá skřípinka smáčknutá, ostřice oddálená, prstnatec pleťový, suchopýr široolistý, kozlík dvoudomý a řasa parožnatka *Chara vulgaris*. Vzhled území dotváří rozptýlená zeleň – především duby a hlohy. Celkem zde bylo zaznamenáno 268 taxonů vyšších rostlin.

Bohatá je zejména fauna bezobratlých. Z motýlů byl potvrzen výskyt přástevníka užankového, přástevníka angreštového, ostruháčka jilmového a kovoleskle plicníkového. Dále zde žije roháč obecný, kudlanka nábožná, drvodělka fialová. Dosavadním průzkumem bylo mimo jiné zjištěno 6 druhů sociálních vos, 24 druhů mravenců a 33 druhů střevlíkovitých brouků.

Přástevník užankový (MH)

Prstnatec Fuchsův Soóův (KF)

(PP)

Přírodní rezervace Drahy

Přírodní rezervace Drahy představuje bělokarpatské květnaté louky a pastviny asi 1 km jiho-východně od obce Horní Němčí, v nadmořské výšce 400–513 m. Katastrální území Horní Němčí. Zřízeno usnesením Okresního národního výboru Uherské Hradiště ze dne 22. 7. 1982, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 15,0797 ha.

Geologický podklad tvoří bělokarpatská jednotka magurského flyše, svodnické souvrství obsahující vápnité jílovce, slínovce a vápnité pískovce (paleocén-maastricht). Na celém území je patrný odnos půdy, který vede ke vzniku erozních rýh, místy se objevují sesuvy.

Většinu území pokrývá nezapojený teplomilný porost s rozptýlenými jalovci a dalšími dřevinami, ve spodní části jsou zbytky starých višňových sadů. Mezi stromy se objevuje vegetace stepních luk, v níž z trav dominuje sverp vzpřímený a válečka prapořitá. Vzácné a ohrožené druhy rostlin zastupuje tořič včelovitý, vstavač nachový, vstavač vojenský, vstavač mužský, vstavač bílý, vstavač osmahlý, starček stinný, vemeník dvoulistý, kozinec dánský a hořec křížatý. Jediné místo výskytu v Bílých Karpatech zde má koulénka prodloužená. Mechové patro tvoří vápnomilné druhy mechů a lišejníků. V mělkých vpadlinách, kde se na jílovitém podloží drží voda, roste vítod nahořklý a drobné druhy z okruhu pampelišky bahenní. V nejvyšší části svahu jsou malá prameniště, která hostí ostřici slatinnou, ostřici pozdní, ostřici oddálenou, ostřici ječmenovitou, skřípinku smáčkutou, kozlík dvoudomý a suchopýr široolistý. Mělké tůňky zazemňují kolonie parožňatek, spolu s nimi byla potvrzena řada druhů rozsivek.

Pro lokalitu jsou charakteristické různé druhy teplomilného hmyzu. Byl zde zjištěn např. krasec uherský, chrobák ozbrojený, kudlanka nábožná. Dosud zde bylo zjištěno 29 druhů mravenců, 62 druhů střevlíkovitých brouků a 44 druhů pavouků. Žije zde také užovka hladká. Z ptáků zde nachází útočiště např. tuhák obecný a pěnice vlašská.

Modrásek hořcový (MH)

Koulénka prodloužená (BJ)

(JWJ)

Přírodní památka Dubiny

Přírodní památka Dubiny představuje bělokarpackou květnatou louku s mokřadem a rozptýlenými porosty dřevin ve Straňanské kotlině při jižním okraji obce Březová. Nachází se pod lesem na východním úbočí kóty Doubrava (550 m n. m.), v nadmořské výšce 410–470 m. Katastrální území Březová u Uherského Brodu. Zřízeno vyhláškou č. 4 Správy CHKO Bílé Karpaty ze dne 9. 1. 1995. Celková výměra: 1,3657 ha.

Významná orchidejová louka s výskytem ohrožených druhů rostlin a živočichů, krajinářsky hodnotné území. Geologický podklad je tvořen zvrásněnými horninami svodnického souvrství (svrchní paleocén až svrchní křída) bělokarpacké jednotky magurského flyše, s převahou vápnatých prachovitých jílovců. Území přírodní památky se nachází ve střední části mírného svahu vnitrokotlinového hřbetu Doubravy, který je rozčleněn mělkými depresiemi.

Teplomilné travino-bylinné porosty svazu *Cirsio-Brachypodium pinnati* s rozptýlenou zelení a lesními lemy hostí celou řadu ohrožených a chráněných druhů rostlin. Z orchidejí se zde vyskytuje hlavinka horská, pětiprstka žežulník, prstnatec bezový, vstavač kukačka, vstavač osmahlý a vemeník dvoulistý. Dále zde rostou např. kozinec dánský, běložárka větevnatá, orlíček obecný, řimbaba chocholíčnatá a plamének přímý.

Přírodní památka Dubiny je významným refugiem bezobratlých, především hmyzu. Z motýlů se zde vyskytuje např. perletovec kopřivový, modrásek očkovaný již z lokality vymizel. Další skupiny hmyzu reprezentují zástupci karpatské fauny, z brouků např. střevlík *Carabus obsoletus* a z dvoukřídých masačka *Pierretia lunigera*. Ptáci jsou zastoupeni běžnými druhy typickými pro tyto biotopy, byli zde pozorováni např. pěnice černohlavá, pěnice pokřovní, pěnice vlašská, tuhýk obecný, linduška lesní a pěvuška modrá.

Kosatec távolistý (JWJ)

Orlíček obecný (KF)

(LA)

Přírodní památka Grun

Přírodní památka Grun chrání mezofilní až mokřadní louky a pastviny se starým ovocným sadem ve střední části Bílých Karpat. Nachází se v Lopenické hornatině v nadmořské výšce 550–600 m, na levém břehu Soliskového potoka, který odvodňuje severní svahy Malého Lopeníka (881 m n. m.) a vlévá se do potoka Hrubár. Katastrální území Lopeník. Zřízeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 3,4562 ha.

Geologický podklad horní části chráněného území je tvořen sedimenty javorinského souvrství bělokarpatské jednotky magurského flyše (spodní paleocén-svrchní křída) s drobně až středně rytmickými vrstvami s převahou pískovců. Ve spodní části se nacházejí sedimenty kauberského souvrství (svrchní křída), v nichž převažují drobně rytmické vrstvy rudohnědých vápnitých i nevápnitých jílovců a také horniny svodnického souvrství bělokarpatské jednotky magurského flyše s převahou vápnitých prachových jílovců (paleocén).

Na sušších místech ve svahu nad Soliskovým potokem převládá vegetace karpatských přepásaných luk, podél potoka se nacházejí rákosiny a zbytky mokřadních luk. Vyskytuje se zde řada chráněných a vzácných druhů rostlin, ze vstavačovitých např. prstnatec májový, prstnatec bezový, vemeník dvoulistý a hlavinka horská, vzácně i pětiprstka žežulník a vstavač kukačka, z dalších ohrožených druhů mečík střechovitý. V minulosti zde rostl i hořeček žlutavý.

Z motýlů byl pozorován otakárek fenyklový i otakárek ovocný, ohniváček modrolehý, ohniváček černočárný a kovošklec plicníkový, z brouků např. chrobák ozbrojený a střevlík Scheidlerův, dále také několik druhů mravenců. Z ornitofauny byl zaznamenán výskyt bramborníčka hnědého, budníčka menšího, budníčka většího a budníčka lesního, lindušky lesní, tuhyka obecného, pěnice černohlavé, pěnice pokřovní, pěnice vlašské a chřástala polního.

Ohniváček modrolehý (MH)

Prstnatec májový (PP)

(BJ)

Přírodní rezervace Hladké

Přírodní rezervace Hladké představuje původní listnaté porosty Bílých Karpat s přestárlou bučinou v masivu Velkého Lopeníka. Nachází se v Lopenické hornatině v nadmořské výšce 490–820 m. Katastrální území Lopeník. Vyhlášeno nařízením Správy CHKO Bílé Karpaty ze dne 19. 12. 2012 s účinností od 3. 1. 2013. Celková výměra: 38,3828 ha.

Původní karpatské listnaté lesy s přestárlými bukovými porosty a pěnovcovými inkrustacemi, společenstva saproxylických druhů bezobratlých, zejména populace kriticky ohroženého tesaříka alpského a hnízdní kolonie silně ohroženého holuba doupháka.

Vegetaci přírodní rezervace Hladké tvoří společenstva karpatských ostřicových bučin a zasahují zde i květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou. Převládající dřevinou stromového patra je buk lesní spolu s javorem klenem, vtroušen je především jasan ztepilý, jilm horský a třešeň ptačí. V bylinném patře jsou zastoupeny charakteristické druhy květnatých bučin jako např. ostřice chlupatá, svízel vonný, kyčelnice cibulkonosná, kyčelnice devítilistá, sasanka hajní, violka lesní, kokořík mnohokvětý, bažanka vytrvalá, pryšec mandloňovitý a kaprad' samec. Pozoruhodný je výskyt popence chlupatého, oblast Lopeníku představuje nejvýše položenou lokalitu druhu v České republice.

Doposud provedené dílčí průzkumy potvrdily výskyt minimálně 20 zvláště chráněných druhů živočichů, kteří jsou existenčně vázáni na jednotlivá vývojová stadia zdejších lesních porostů. Z hmyzu je pozoruhodný výskyt několika druhů brouků, byli zde zaznamenáni např. kriticky ohrožený tesařík alpský, silně ohrožený střevlík hrboletý, lesák rumělkový a zdobenec zelenavý, z motýlů např. přástevník kostivalový. Z obojživelníků se vyskytují silně ohrožený mlok skvrnitý a kuňka žlutobřichá. Staré bukové porosty vyhledává ke hnízdění také celá řada ptáků, jako např. silně ohrožený strakapoud bělohřbetý, lejsek malý a holub douphák.

Sasanka hajní (DK)

Puštík bělavý (MB)

(LA)

Přírodní památka Hluboče

Hluboče tvoří svažitá, mírně zvlněná louka nad levým břehem Hlubočského potoka se severní expozicí. Ze 3 stran je obklopena lesem, z jedné strany hrází se vzrostlou stromovou zelení. Nachází se 2 km vlevo od silnice vedoucí z Brumova-Bylnice směrem na Trenčín v nadmořské výšce 430–490 m. Katastrální území Bylnice, okres Zlín. Vyhlášeno v roce 1988. Výměra: 2,5800 ha.

Cílem ochrany je zachování jednoho ze zbytků jednosečných květnatých bělokarpatských luk s výskytem mnoha vzácných a ohrožených rostlinných druhů. K nejvýznamnějším druhům patří stařinec dlouholistý moravský, který byl popsán v roce 1979 právě ze severovýchodní části Bílých Karpat. V této oblasti roste na několika mikrolokalitách a PP Hluboče je jednou z nich. Jedná se o kriticky ohrožený druh v celé České republice, neboť dosud nebyl zjištěn jinde než v prostoru mezi Valašskými Klobouky, Nedašovou Lhotou, Brumovem-Bylnicí, Sidoní a Štěpánem.

Lišaj vrbový (BJ)

K velmi vzácným a kriticky ohroženým druhům náleží i tořič čmelákovitý Holubyho, který zde byl až do roku 1989 považován za neznámý. Po 30 letech pátrání a hledání byl nalezen právě na této lokalitě, která je dosud jeho jediným známým recentním nalezištěm v severní části Bílých Karpat. Ze vstavačovitých se dále vyskytuje vstavač vojenský, prstnatec bezový, prstnatec Fuchsův Sooův, pětiprstka žežulník, hlavinka horská, vemeník dvoulistý, okrotice bílá, okrotice dlouholistá a bradáček vejčitý. Z dalších významných druhů pak medovník velkokvětý, orlíček obecný a prvosienka vyšší. Doprovodnými jsou druhy charakteristické pro bělokarpatské louky a křovinaté lesní lemy, včetně druhů rozšířených obecně. K hojným na lokalitě patří např. plicník měkký, tužebník obecný, jetelovec chlumní, nápadný je náholník plamatý, chrastavec Kitabelův a mnohé další.

Tořič čmelákovitý (BJ)

(BJ)

Přírodní rezervace Horní louky

Přírodní rezervace Horní louky je situována na severním svahu Studeného vrchu (646,4 m n. m.) v Lopenické hornatině. Nachází se 450 m severovýchodně od vrcholu a přibližně 2,5 km jihovýchodně od obce Suchá Loz v nadmořské výšce 425–505 m. Tvoří ji 6 dílčích ploch navzájem propojených vyhlášeným ochranným pásmem. Katastrální území Suchá Loz, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno usnesením Okresního národního výboru Uherské Hradiště ze dne 22. 7. 1982 jako CHPV Horní louky, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu Uherské Hradiště ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 6,2919 ha, vyhlášené ochranné pásmo: 8,9189 ha.

V území se vyskytují společenstva květnatých stepních luk svazu s ostřicí chlumní a kostřavou žlábkatou a sukcesní stadia dřevin. Bylo zde zjištěno celkem 232 druhů rostlin, k významným patří starček stinný, prstnatec bezový, prstnatec májový, mečík střechovitý, kosatec trávovitý, vstavač mužský, vstavač bledý, vstavač obecný, hlavinka horská, pětiprstka žežulník, vemeník dvoulistý, vemeník zelenavý, plamének přímý, kozinec dánský, lilie zlatohlávek, dřín obecný a medovník velkokvětý. Pozoruhodný je výskyt vrby rozmarýnolisté a hadilky obecné u studánky v horní části území.

Ze vzácných druhů motýlů zde žije např. bělopásek topolový a bělopásek dvouřadý, batolec duhový i batolec červený, ohniváček modrolesklý, perleťovec kopřivový, přástevník angreštový, hřbetozubec dvoubarvý, vřetenuška třeslicová a pabourovec jestřábníkový. Z významnějších druhů ptáků se zde vyskytuje bramborníček hnědý, linduška lesní, holub hřivnáč, holub doupňák, pěnice černo-
hlavá, pěnice pokřovní, pěvuška modrá, datel černý a krutihlav obecný.

Bělopásek topolový (MH)

Starček stinný (JWJ)

(BJ)

Přírodní památka Hrnčárky

Květnatá louka s bohatou rozptýlenou zelení. Teplomilné travnaté porosty a pěnovcové prameniště s výskytem ohrožených druhů rostlin. Nachází se asi 1,5 km západně od obce Strání, na levém údolním svahu potoka Klanečnice, nad vodní nádrží Žabka, v nadmořské výšce 440–490 m. Katastrální území Strání. Vyhlášeno 9. 1. 1995. Výměra: 4,0458 ha.

Rozmanité podmínky na lokalitě naznačují bohatou a druhově pestrou květenu. Převažujícími rostlinnými společenstvy v horní části území jsou teplomilné travnaté porosty s dominantním sveřepem vzpřímeným. Z ohrožených druhů rostlin se zde vyskytují tořič čmelákovitý Holubyho, vstavač kukačka, hrachor panonský, kozinec dánský, plamének přímý, podkovka chocholatá aj.

Ve spodní části chráněného území se nachází mokřad s lučním pěnovcovým prameništěm a ostřicovomechovými společenstvy. Střídají se zde mohutné pěnovcové inkrustace s ččkami slatiny, z ohrožených a charakteristických druhů zde rostou např. krušík bahenní, prstnatec pletový, pětiprstka hustokvětá a také tořič čmelákovitý Holubyho, a to na pro něj dost netypickém biotopu přímo na pěnovcových inkrustacích, společně s přesličkou největší. Dále se vyskytují ohrožené a vzácné druhy, jako jsou ostřice oddálená, skřípinka smáčkutá, suchopýr širolistý, kozlík dvoudomý, vítod nahořklý a druhy z okruhu pampelišky bahenní.

Vhodné životní podmínky zde nacházejí jak druhy vázané na vlhké louky Bílých Karpat, tak i na suché teplomilné trávníky. Z motýlů byl zjištěn např. ohniváček modrolelý, ohniváček černočárný, modrásek očkovaný, pestrobarevec petrklíčový, bourovec hlohový, pabourovec pampeliškový, kovolessklec půvabný aj. Z ornitofauny byl zaznamenán výskyt pěnice vlašské, pěnice černohlavé, pěnice pokřovní, ťuhýka obecného, budníčka menšího, lindušky lesní, strnada obecného a ojediněle i chřástala polního.

Páteříček obecný (OK)

Prstnatec pletový (LA)

(MŠ)

Přírodní rezervace Hutě

Přírodní rezervace Hutě představuje pestrou mozaiku bývalých pastvin a květnatých luk s rozptýlenou zelení, starých ovocných sadů, lesíků a několika pramenišť s mokřady v severovýchodní části katastru obce Žitková v Bílých Karpatech. Nachází se v Lopenické hornatině v nadmořské výšce 450–540 m u hranice se Slovenskem. Katastrální území Žitková. Zřízeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 12,2291 ha.

Převládá zde vegetace karpatských přepásaných luk, ovšem s vysokým podílem teplomilných druhů. Byl zde zjištěn prstnatec bezový, vstavač obecný, vstavač vojenský, krušík růžkatý, hořeček žlutavý, hořec brvitý, hlavinka horská, pětiprstka žežulník a vemeník dvoulistý. Na severně ukloněných svazích se bohatě vyvíjí mechové patro, v těchto podmínkách najdeme hadilku obecnou, vratičku měsíční. Živiny chudší stanoviště pokrývá společenstvo svazu s dominantní smilkou tuhou. Dalším významným typem vegetace jsou mokřadní pcháčové louky, často s dominující ostřicí latnatou, které místy přecházejí do vegetace slatin. Na mokřadech roste skřípinka smáčknutá, ostřice oddálená, prstnatec májový, prstnatec pletový, krušík bahenní, suchopýr širolistý, tolije bahenní, pampe-liška bahenní, kozlík dvoudomý či kozlík celolistý, který zde má nejjižnější lokalitu v moravských Karpatech. V roztroušených bukových lesících byly zaznamenány např. hruštička prostřední, krušík modrofialový, okrotice červená a jednokvítěk velekvětý.

Z entomologického hlediska je lokalita významná díky silné populaci perleťovce dvouřadého, který zde dosahuje severozápadní hranice svého rozšíření. Dosud zde bylo zjištěno 43 druhů pavouků a také vzácný sekáč *Zacheus crista*, pro nějž představuje tato lokalita nejsevernější výskyt v rámci souvislého rozšíření s jádrem v jiho-východní Evropě. Z obratlovců zde byla zjištěna užovka stromová, užovka hladká, ještěrka živorodá a kuřka žlutobřichá.

Užovka stromová (JN)

Hořeček žlutavý (JWJ)

(OK)

Přírodní památka Chladný vrch

Přírodní památku Chladný vrch tvoří 2 staré lesní porosty v severní části Bílých Karpat, které jsou od sebe vzdálené asi 1 km. Nacházejí se v rozpětí nadmořských výšek 493–556 m (část I.) a 585– 660 m (část II.), v členitém a značně svažitém terénu se severní expozicí pod kótami Chladný vrch (742 m n. m.) a Jarův vrch (679 m n. m.), asi 1,6 km jihozápadně od obce Svatý Štěpán. Katastrální území Svatý Štěpán. Vyhlášeno v roce 1991. Celková výměra: 2,5800 ha.

Chráněné území je tvořeno 2 dílčími lesními porosty buku lesního s příměsí javoru kleny. Jsou situovány v lesnatém hřebenu severozápadní části Bílých Karpat, v oblasti, kde byla uplatňována přirozená obnova lesů. V bylinném patře se vyskytují běžné druhy bučin, jako např. ostřice chlupatá, kyčelnice cibulkonosná, svízel vonný, starček Fuchsův. Druhá část chráněného území je od prvního segmentu vzdálená asi 700 m směrem k Jurovu vrchu. Jedná se o zbytek 150-letého bukového lesa. Bylinné patro je zde vyvinuto slabě.

Staré bukové porosty vyhledává ke hnízdění celá řada ptáků, např. holub doupňák, lejsek malý, budníček lesní, strakapoud bělohřbetý a strakapoud velký, pozorován byl také krkavec velký. V této části Bílých Karpat se díky zachovalým starým bučinám a způsobu hospodaření v lesních porostech (ponechávání starých soliterních semenných buků jako zdrojů přirozené obnovy) udržel nádherný brouk tesařík alpský.

Z dalších druhů brouků jsou bohatě zastoupeni střevlíkovití, karpatský poddruh střevlíka zlatolesklého, střevlík vrásčitý, střevlík nepravidelný a v pěnovcových prameništích i střevlík hrbolatý. Vhodné podmínky k rozmnožování zde nachází i vzácný zástupce horských druhů vážek páskovec dvojzubý.

Tesařík alpský (BJ)

Rozrazil horský (KF)

(JWJ)

Přírodní památka Chmelinec

Přírodní památka Chmelinec představuje mokřadní louku v údolnici potoka Drietomice. Nachází se v Lopenické hornatině, na severovýchodním okraji obce Vyškovec v nadmořské výšce 430–450 m. Katastrální území Vyškovec, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno usnesením Okresního národního výboru v Uherském Hradišti ze dne 22. 7. 1982, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 2,7616 ha.

Geologický podklad je tvořen sedimenty kauberského souvrství (svrchní křída), v nichž převažují drobně rytmičné vrstvy rudohnědých jílovců a javorinského souvrství (spodní paleocén – svrchní křída) bělo-karpatské jednotky magurského flyše s drobně až středně rytmičnými vrstvami a převahou pískovců. V dolní části sběrné mísy na soutoku zdrojnic Drietomice se nachází drobný vývěr uhličitě minerální vody.

Na mokřadech a vlhkých loukách se vyvinula vegetace s dominantním pcháčem potočním. Ze vstavačovitých se zde nachází bohatá populace prstnatce májového a kruštíku bahenního, dále mečík střešovité, tolije bahenní, kozlík dvoudomý, bařička bahenní, skřípinka smáčk-nutá, suchopýr široolistý, několik druhů z okruhu pampelišky bahenní, kontryhel lysý a další. Pod lesem u vývěru uhličitě minerální vody je malá čocka slatiny s vegetací pcháčového mokřadu. Ve východní části území se nachází na pěnovcovém mokřadu a vápnitém slatiništi vegetace svazu *Caricion davallianae*. Na sušších místech ve svahu nad potokem převládá vegetace karpatských přepásaných luk. Z význačných druhů zde byly zaznamenány např. prstnatec bezový, hlavinka horská, pětiprstka žežulník.

Na lokalitě byl zaznamenán výskyt několika význačných druhů hmyzu a měkkýšů vázaných na údolní mokřadní louky a pěnovcové prameniště. Z denních druhů motýlů zde žijí např. ohniváček modrolesklý, modrásek bahenní a modrásek očkovaný, z vážek páskovec dvojzubý, vážka žlutavá, vážka tmavá a šídlo pestré. Z měkkýšů je významný především výskyt praménky rakouské a vrkoče útlého.

Pestrokrovecník včelový (OK)

Tolie bahenní (BJ)

(MG)

Přírodní rezervace Jalovcová stráň

Přírodní rezervace Jalovcová stráň chrání výslunnou jalovcovou pastvinu s několika pěnovcovými prameništi v severovýchodní části Bílých Karpat. Je situována v Chmelovské hornatině v nadmořské výšce 500–660 m, asi 1,5 km východně od obce Nedašov na Valašskokloboucku. Katastrální území Nedašov. Území bylo vyhlášeno již v roce 1982 jako CHPV Jalovcová stráň o výměře 8,6354 ha, v roce 1992 bylo přehlášeno do kategorie přírodní rezervace. K podstatnému rozšíření došlo nařízením Správy CHKO Bílé Karpaty č. 1/2013 ze dne 1. 7. 2013. Celková výměra: 30,5362 ha, vyhlášené ochranné pásmo: 4,1203 ha.

Území je značně členité. Na suchých stanovištích roste po celé ploše hojně jalovec obecný. V travnatém porostu roste např. kostřava žlábkatá, tomka vonná a spolu s nimi řada druhů významných pro severovýchodní část CHKO Bílé Karpaty, např. podkovka chocholatá, pcháč bezlodyžný, hořec brvitý, orlíček obecný, vstavač mužský, vstavač obecný, prstnatec bezový, pětiprstka žežulník, hlavinka horská a vemeník dvoulistý. Na několika místech vystupují odvápněné pískovce, které provází vegetace krátkostébelných porostů s vřesem obecným a smilkou tuhou. Na bazických prameništích je typický suchopýr širolistý, prstnatec májový, krušík bahenní a pampeliška bahenní, dále čertkus luční, skřípinka smáčkutá, ostřice slatinná.

Podrobný zoologický průzkum zde nebyl dosud proveden. V rámci projektu „Pastva jako prostředek údržby trvalých travních porostů v CHKO“ byl na lokalitě sledován polokřídlý hmyz. Na jediném místě v Bílých Karpatech se zde vyskytuje ploštice kněžice jalovcová, vzácný a lokální druh vázaný na jalovce. Z rovnokřídlého hmyzu zde žije např. Saranče modrokřídlá, z motýlů několik druhů modrásků.

Kněžice jalovcová (OK)

Vstavač mužský (MG)

(OK)

Přírodní rezervace Javorůvky

Přírodní rezervaci Javorůvky tvoří svažitá louka z větší části obklopená lesními porosty, s bohatou rozptýlenou zelení. Nachází se v Chmelovské hornatině na severním úbočí vrcholu Královec (655 m n. m.) v nadmořské výšce 510–575 m, asi 2,5 km jihovýchodně od Valašských Klobouk. Katastrální území Valašské Klobouky. Vyhlášeno 16. 9. 1982. Celková výměra: 5,4673 ha.

Podloží je tvořeno dílčí jednotkou bystrickou magurského flyše. Bystrické vrstvy zlínského souvrství mají převahu vápnitých jílovců a slínovců (střední až spodní eocén), naproti tomu sedimenty belo-vežského souvrství obsahují rudohnědé nevápnité jílovce (spodní eocén až svrchní paleocén). Deluviální (svahové) sedimenty vytvořily podmínky ke vzniku půdního typu kambizem pseudoglejová, na části území se vyskytuje i kambizem typická.

Vegetační kryt tvoří společenstvo přepásaných karpatských luk, v němž se vyskytuje bělozářka větvitá, hlavinka horská, vstavač obecný, vstavač mužský, prstnatec bezový, pětiprstka žežulník a lilie zlatohlávek. Na prameništi v jižní části jsou společenstva mokřadních luk, která hostí mečík střechovitý, pětiprstku žežulník hustokvětou, prstnatec májový, krušík bahenní a kozlík celolistý. Na jedlích na okraji lesa je typické jmelí bílé jedlové.

Na loukách se vyskytují vzácnější druhy motýlů, např. modrásek bahenní, modrásek očkovaný, hnědásek kostkovaný a otakárek fenyklový. V drobných potůčcích mokřadů nachází útočiště čolek horský a mlok skvrnitý.

Hnědásek kostkovaný (KF)

Prstnatec májový (PP)

(LS)

Národní přírodní rezervace Javorina

Představuje lesní porosty pralesovitého charakteru na severním svahu Velké Javořiny (970 m n. m.) a na ně navazující horskou smilkovou louku. Nachází se v Javořické vrchovině, v nadmořské výšce 560–935 m. Katastrální území Strání. Zřízeno vyhláškou Ministerstva životního prostředí č. 264/2007 Sb. ze dne 10. 10. 2007. Celková výměra: 165,8910 ha, výměra vyhlášeného ochranného pásma (vrcholová smilková louka): 17,7585 ha. Chráněné území bezprostředně navazuje na přírodní rezervaci Velká Javorina ve Slovenské republice (CHKO Biele Karpaty, rozloha: 82,98 ha).

Bylinné patro lesních porostů tvoří např. dymnivka dutá, udatna lesní, věsenka nachová, mléčivec alpský, silenka dvoudomá, měsíčnice vytrvalá, kokořík přeslenitý, kozlík výběžkatý bezolistý, papratka horská, kapradina laločnatá a hojně i sněženka podsněžník. Místy dominuje v jarním aspektu česnek medvědí, roztroušeně se vyskytuje i lilie zlatohlávek a oměj vlčí mor. Vrcholová louka na Velké Javořině (ochranné pásmo NPR Javorina) je jediným typem horské smilkové louky v Bílých Karpatech. Dominuje zde tráva smilka tuhá. Z orchidejí zde roste hlavinka horská, prstnatec Fuchsův pravý, pětiprstka žežulník, vstavač mužský, nenápadná kapradina vratička měsíční i bohatá populace vrbovky alpské. Na okraji louky roste zvonek širolistý, který zde má jedinou známou lokalitu v Bílých Karpatech.

V pralesních porostech se vyskytují horské druhy bezobratlých, z plžů jsou to např. nápadná modranka karpatská, skalnice lepá a vlahovka karpatská. V potocích žije střevlík hrbolatý. Ve dřevě odumřelých buků se vyvíjí roháček bukový. Dosud zde bylo zjištěno 38 druhů pavouků. Z rovnokřídlého hmyzu byla nalezena kobylka pieninská, horský druh, který byl v České republice objeven poprvé v roce 2004 v CHKO Beskydy. Z denních motýlů je významný výskyt běláška horského. Louku rovněž částečně využívá k letové aktivitě jasoň dymnivkový, vázaný jinak na okraje bukového lesa s dymnivkou. Z obojživelníků je hojný mlok skvrnitý, z plazů ještěrka živorodá. V lesních porostech nacházejí vhodné hnízdní podmínky např. strakapoud bělohřbetý, holub doupňák, lejsek bělokrký, lejsek malý, lejsek šedý, krkavec velký, ořešník kropenatý, kos horský, rehek zahradní aj. Na vrcholové louce hnízdí bramborníček hnědý, linduška lesní a skřivan polní. Z drobných savců žije v lese rejsek horský.

Rys ostrovid (PT)

Mléčivec alpský (KF)

(BJ)

Přírodní památka Kalábová

Přírodní památka Kalábová reprezentuje zbytek slatinného mokřadu na travertinové kupě s velmi cennou mokřadní vegetací. Nachází se ve Straňanské kotlině na jihovýchodním svahu Studeného vrchu, asi 900 m východně od kóty Studený vrch (646 m n. m.) v nadmořské výšce 515–530 m. Katastrální území Bánov, Březová u Uherského Brodu, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno vyhláškou Správy CHKO Bílé Karpaty č. 1/1999 ze dne 1. 8. 1999. Celková výměra: 0,5824 ha.

Geologickým podkladem jsou sedimenty svodnického souvrství bělokarpatské jednotky magurského flyše, v nichž převládají vápnité pískovce, jílovce a slínovce. Lokalita je situována na rozsáhlém sesuvu, tvoří ji mohutná travertinová kupa s lučním pěnovcovým prameništěm a vrcholovým jezírkem s recentní tvorbou vápnitého pěnovce. Vyvíjí se zde subhydrická půda typu jezerní křídý, pěnovce a anmoorové gleje.

Na lučním pěnovcovém prameništi a slatiništi se vyvinula mokřadní vegetace, v níž se vyskytuje ostřice Davallova, ostřice prosová, suchopýr širolistý a bezkolenec rákosovitý. Přírodní památka Kalábová v současnosti představuje jedinou známou lokalitu hlízovce Loeselova v Bílých Karpatech. Z dalších ohrožených a chráněných druhů rostlin se zde vyskytuje např. prstnatec Traunsteinerův karpatský, prstnatec pleťový, prstnatec májový, prstnatec Fuchsův, vstavač bledý, pětiprstka hustokvětá, krušík bahenní, bařička bahenní, skřípinka smáčkutá, vítod nahořklý, medovník meduňkolistý a mech srpnatka závitkolistá. Na vyschlých tufech a zbytcích pařezů po odstraněných náletových dřevinách roste i vzácná ostřice bílá.

Podrobnější zoologický průzkum byl dosud zaměřen na bezobratlé, především měkkýše. Na lokalitě byla zaznamenána neobvykle bohatá malakofauna se 46 druhy, mimo jiné zde byl objeven nový druh slimáka pro Českou republiku – podkornatka jižní. Vyskytuje se zde také drobný plž vrkoč útlý. Z plazů byla pozorována užovka obojková a slepýš křehký, z obojživelníků kuňka žlutobřichá a rosnička zelená.

Hlízovec Loeselův (BJ)

Prstnatec Traunsteinerův (BJ)

(JWJ)

Přírodní památka Kalábová 2

Přírodní památka Kalábová 2 reprezentuje zbytek pěnovcového mokřadu s cennou mokřadní vegetací. Nachází se ve Straňanské kotlině na jihovýchodním úpatí Studeného vrchu v nadmořské výšce 445–460 m, po levé straně silnice z Březové do Lopeníka, asi 300 m jihovýchodně od PP Kalábová a 1,25 km východohjihovýchodně od kóty Studený vrch (646 m n. m.). Katastrální území Bánov. Zřízeno nařízením Správy CHKO Bílé Karpaty č. 1/2014 ze dne 5. 2. 2014. Celková výměra: 0,2489 ha.

Geologickým podkladem jsou sedimenty svodnického souvrství bělokarpatské jednotky magurského flyše, v nichž převládají vápnité pískovce, jílovce a slínovce. Vyvíjí se zde subhydrická půda typu jezerní křídý, pěnovce a anmoorové gleje. V okolí se vytvořily hnědé půdy, jílovitohlinité až hlinité, těžší až střední zrnitosti, půdním typem jsou kambizemě typické až pseudoglejové.

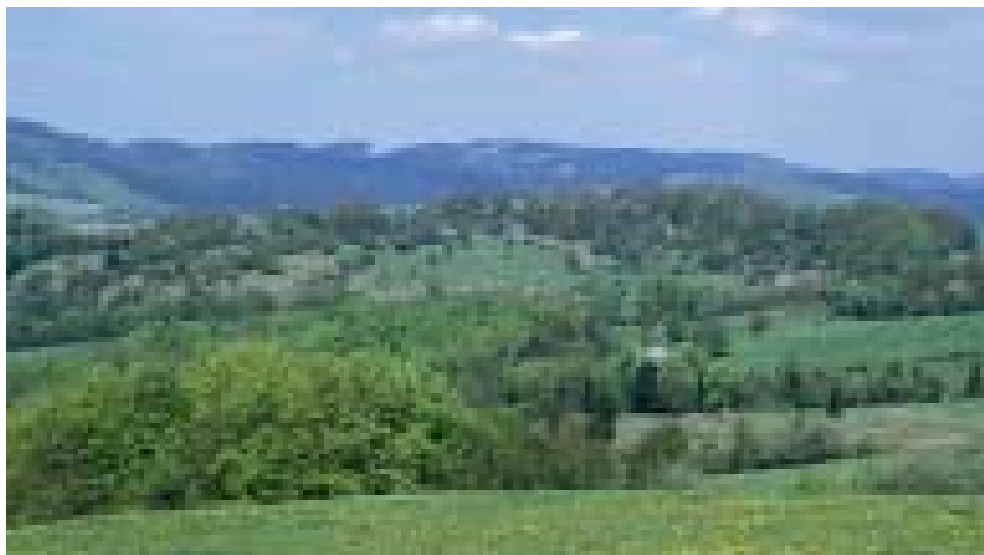
Na degradovaném pěnovcovém prameništi a vápnitém slatiništi se nacházejí zbytky mokřadní vegetace, v níž se vyskytuje ostřice Davallova, ostřice prosová, ostřice latnatá, suchopýr širolistý a bezkolenec rákosovitý. Na sušších místech v jižním okraji území roste vzácná ostřice bílá, místy se zachoval lýkovec jedovatý, který se vyskytuje v okolních lesních porostech. Ze zkušeností s obnovou mokřadní vegetace v PP Kalábová se dá předpokládat, že se původní společenstvo podaří rekonstruovat během 10 až 20 let.

Skokan hnědý (OK)

Ostřice bílá (JWJ)

(PS)

Přírodní památka Kaňoury

Přírodní památku Kaňoury tvoří suchá, výslunná, svažitá stráž s četnými vlhčími terénními sníženinami na jižních úklonech kóty Vysočka (659 m n. m.) v nadmořské výšce 620–650 m, asi 3 km východně od obce Nedašov na Valašskokloboucku, na hranicích se Slovenskem. Katastrální území Nedašov. Vyhlášeno 16. 9. 1982. Celková výměra: 6,4724 ha.

Vstavačovitě rostliny zastupuje např. prstnatec bezový, vstavač mužský znamenáný, vstavač kukačka, vstavač osmahlý, pětiprstka žežulník, hlavinka horská, vemeník dvoulistý a okrotice dlouholistá. V roce 2010 byl na louce sousedící s chráněným územím překvapivě nalezen také vstavač trojzubý. K dalším významným druhům patří kosatec trávovitý, který zde roste na jednom ze dvou dosud známých nalezišť v severní části Bílých Karpat, dále bělozářka větevnatá, lilie zlatohlávek, zvonek klubkatý, hořec křížatý, hořec brvitý, orlíček obecný, medovník meduňkolistý a prvosenka jarní. Z velkého množství ostatních rostlinných druhů za povšimnutí a zmínku stojí např. podkovka chocholatá, pcháč bezlodyžný, pcháč panonský, pcháč bělohlavý, modřeneček chocholatý, černoohlávek dřípový, černoohlávek velkokvětý.

Na lokalitě byl dosud proveden zoologický průzkum některých skupin hmyzu a drobných zemních savců. Velmi bohatá je fauna polokřídělých, bylo zde nalezeno přes 100 druhů ploštic, z nichž 5 je uvedeno v Červeném seznamu ohrožených druhů České republiky. Z rovnokřídělých zde žije např. cvrček polní, mizející saranče vrzavá, vzácná marše dvoutečná a také kriticky ohrožená kobylka zavalitá, která se hojněji vyskytuje pouze v jižní části Bílých Karpat. Z chráněných druhů brouků byl zjištěn výskyt zlatohlávka tmavého a svižníka polního, významný je nález kozlíčka lískového a pestrokrovečníka včelového. Z plazů byla na lokalitě zaznamenána kriticky ohrožená užovka stromová a ještěrka obecná. Z ptáků zde žije např. chřástal polní a tuňák obecný.

Modrásek očkováný (OK)

Žlutucha orlíčkolistá (JWJ)

(DT)

Přírodní rezervace Lazy

Přírodní rezervaci Lazy tvoří květnaté bělokarpatské louky s prameništi, mokřady a lesními porosty v rozsáhlém komplexu luk a pastvin na severovýchodně exponovaném pravém údolním svahu řeky Vlárý pod vrchem Pláňava (598 m n. m.). Lokalita se nachází v Lopenické hornatině v nadmořské výšce 380–445 m, asi 800 m jihojihozápadně od železniční stanice v Bylnici. Katastrální území Bylnice, CHKO Bílé Karpaty. Vyhlášeno 12. 7. 1984. Celková výměra: 3,1218 ha.

Botanicky velmi bohaté území je tvořeno společenstvy květnatých travních porostů a lučních mokřadů. Dominuje vegetace přepásaných karpatských luk, obohacená o teplomilné prvky. Na vlhkých místech jsou mokřadní louky s častou ostřicí latnatou, na nichž roste např. kozlík dvoudomý a víťod nahořklý. V tůňce v nekoseném lučním mokřadu rostou rdest vzplývavý a rdest maličký. Místy se objevují skupinky dřevin nebo solitérní stromy, zejména buk lesní, habr obecný, lípa malolistá a javor babyka, ostrůvky bučin s lesními prameništi, podél potůčků s dominujícími zblochany. Bylo zde zjištěno celkem 290 druhů, např. vstavač vojenský, vstavač obecný, vstavač mužský, prstnatec listenatý Soóův, prstnatec májový, prstnatec bezový, hlavinka horská, okrotice bílá, kruštík růžkatý, kruštík širolistý, kruštík bahenní, kruštík pontický, kruštík drobnolistý, pětiprstka žežulník hustokvětá, pětiprstka žežulník pravá, vemeník dvoulistý, vemeník zelenavý a jejich kříženec, lilie zlatohlávek, medovník velkokvětý, ostřice ptačí nožka a hadilka obecná. K charakteristickým živočichům patří zejména někteří motýli, jako je modrásek nejmenší, soumračník čárečkovaný nebo bělásek hrachorový. Z obratlovců tu žije jen několik běžnějších druhů, jako ještěrka obecná a pro svahové louky typický pták bramborníček hnědý.

Modrásek nejmenší (MH)

Prstnatec Fuchsův Soóův (LA)

(BJ)

Přírodní památka Lom Rasová

Pískovcový lom asi 2,5 km jihovýchodně od obce Komňa, v nadmořské výšce 540–570 m, katastrální území Komňa. Opuštěný lom zčásti zatopený vodou, s výskytem ohrožených druhů rostlin a živočichů. Vyhlášen 1. 8. 1991. Výměra: 4,4332 ha.

Geologický podklad je tvořen svodnickým souvrstvím bělokarpatské jednotky magurského flyše, které budují převážně pískovce. Jámový lom k těžbě kamene byl vyhlouben 8 až 15 m pod úroveň okolního terénu. Část lomu je dnes zatopena stálým jezírkem. V lomových stěnách lze dobře pozorovat subhorizontální uložení vrstev magurského flyše.

Na plochách lomu probíhá sukcese rostlin včetně druhů vzácných a ohrožených, dosud zde bylo zjištěno přes 200 taxonů. Kolem jezírka jsou vyvinuta pobřežní společenstva tvořená orobincem úzkolistým a orobincem široolistým, na jejich okraji se nachází bohatá populace kruštíku bahenního, v jezírku byl zjištěn také rdest maličký. Dále se zde vyskytuje např. vstavač vojenský, vstavač bledý, pětiprstka hustokvětá, prstnatec májový, lilie zlatohlávek, pampeliška bahenní, zeměžluč spanilá. V pískovcových stěnách lomu se nachází populace vzácné hruštičky okrouhlolisté. Z mechorostů byl zaznamenán výskyt vzácného mechu vlasoučky tenkozobé.

Opuštěný lom poskytuje vhodné prostředí četným druhům bezobratlých, hojná je např. populace svižníka lesního, dále zde bylo nalezeno 22 druhů střevlíkovitých brouků, 16 druhů pavouků a 6 druhů mravenců. Na porosty hruštičky okrouhlolisté v lomových stěnách je vázán svým vývojem vzácný obaleč *Olethreutes dalecarlianus*. Z vodních bezobratlých jsou nápadné především vážky, např. vážka ploská a vážka čtyřskvrnná, motýlice obecná, šídlo modré, šídlo rudoočko a šídlo ruměnné, z obojživelníků byl zjištěn výskyt čolka velkého, horského i obecného, dále kuňky žlutobřiché, ropuchy obecné, ropuchy zelené a skokana hnědého. Na volných plochách lomu nacházejí vhodné podmínky plazi zastoupení ještěrkou obecnou a užovkou hladkou. Ze zajímavých druhů ptáků se občas vyskytuje např. výr velký.

Vážka čtyřskvrnná (OK)

Hruštička okrouhlolistá (PP)

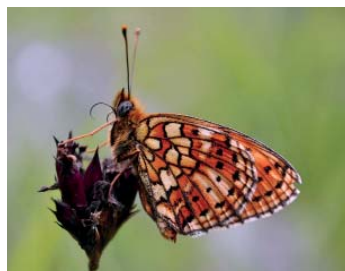
(BJ)

Přírodní památka Mechnáčky

Přírodní památka Mechnáčky představuje široký členitý žleb s bělokarpatskými květnatými loukami, mokřady a vrstevnými prameny, místy porostlý stromy a keři. Nachází se ve Straňanské kotlině na levém údolním svahu Svinárského potoka v nadmořské výšce 425–508 m, asi 1 km západně od Květné. Katastrální území Strání, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno vyhláškou Okresního národního výboru v Uherském Hradišti ze dne 22. 7. 1982, přehláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 9,6531 ha.

V zachovalém zbytku původně rozsáhlých bělokarpatských luk převažují teplomilné travino-bylinné porosty s dominantní kostřavou žlábkatou a ostřicí horskou. Vyskytuje se zde celá řada ohrožených a chráněných druhů rostlin. Ze vstavačovitých je místy poměrně hojný vstavač kukačka, dále vstavač mužský znamenáný, vstavač vojenský, prstnatec bezový, hlavinka horská a pětiprstka žežulník, v roce 2002 zde byl objeven i vstavač osmahlý. Z dalších zajímavých druhů se vyskytuje např. kozinec dánský a hadí mord nachový.

Květnaté louky v mozaice s rozptýlenou zelení a mokřady s tůňemi představují útočiště pro vzácné a ohrožené druhy bezobratlých, především hmyzu. Při zoologických průzkumech zde bylo mimo jiné zaznamenáno 39 druhů pavouků, 6 druhů sekáčů a 12 druhů mravenců. Během průzkumu vodních brouků bylo zjištěno 35 druhů. Ze zajímavých a vzácných druhů motýlů byl v přírodní památce nalezen perleťovec dvouřadý, který dosahuje v Bílých Karpatech severozápadní hranice rozšíření, dále ohniváček černočárný a mūra *Episema scoriacea*. V minulosti hojný žlutásek barvoměnný již vymizel, podobně jako na ostatních bělokarpatských lokalitách. Zajímavostí je výskyt vzácných druhů fytofágních brouků, z nichž zde byli nalezeni např. nosatčici *Apion interjectum*, *Apion aeneomicans* a mandelinka *Smaragdina xanthaspis*. Z rovnokřídlého hmyzu se vyskytuje např. saranče drobná.

Perleťovec dvouřadý (MH)

Vstavač kukačka (PT)

(LA)

Přírodní památka Mravenčí louka

Přírodní památka Mravenčí louka, dříve uváděná i pod názvem Rubaniska, představuje asi 150 m široký pás luk a pastvin podél pravého břehu levostranného přítoku Krátkovského potoka. Nachází se asi 1 km západně od obce Vápenice, v nadmořské výšce 440–520 m. Katastrální území Vápenice u Starého Hrozenkova, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991 jako CHPV Mravenčí louka. Celková výměra: 15,3527 ha.

Na sušších stanovištích převažují zbytky společenstev přepásaných karpatských luk s kostřavou červenou, místně také společenstva krátkostébelných pastvin. Na mokřadech a vlhkých loukách se nachází vegetace s tužebníkem jilmovým a mátou dlouholistou, v návaznosti na lesní porosty i některé druhy lesních lemů. Při botanických průzkumech zde bylo nalezeno přes 260 druhů cévnatých rostlin. Ze vstavačovitých se vyskytují prstnatec bezový, pětiprstka žežulník, vstavač kukačka, vstavač vojenský, hlavinka horská, bradáček vejčitý a vemeník dvoulistý, v lesních porostech se přidává hlišník hnězdák. Z dalších ohrožených, chráněných a jinak pozoruhodných druhů zde roste dnes již vzácný hořeček žlutavý pravý, hořec brvitý, mečík střečovitý, zvonečník hlavatý, čilimník zelenavý, bělozářka větevnatá, lilie zlatohlavá, modřeneček chocholatý, orlíček obecný, hladýš pruský, vřes obecný, mochna bílá, kakost krvavý, ostřice třeslicovitá a ostřice kulkonosná, v lesních porostech a jejich lemech pak např. dřín jarní, lýkovec jedovatý, medovník meduňkolistý, hvězdnatec zubatý a zapalice žlutuchovitá.

V pramenných stružkách se hojně vyskytují larvy mloka skvrnitého. K běžným druhům obojživelníků patří skokan hnědý, z plazů zde žije slepýš křehký, ještěrka obecná, zmije obecná a užovka obojková. Pozorována byla i kriticky ohrožená užovka stromová. Ornitofauna je zastoupena běžnými druhy vázanými na lesní lemy. Na prameništích v blízkosti přírodní památky byl nalezen také vzácný měkkýš praménka rakouská.

Okáč prosíček (OK)

Hořeček žlutavý (BJ)

(LA)

Přírodní rezervace Nová hora

Přírodní rezervace Nová hora představuje členité území tvořené komplexem bělokarpatských květnatých luk, pastvin, starých ovocných sadů, lesíků, křovin a mokřadů. Nachází se ve Straňanské kotlině na jihozápadním úbočí Nové hory (552 m n. m.) v nadmořské výšce 385–510 m, na severovýchodním okraji obce Květná. Katastrální území Strání, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno usnesením Okresního národního výboru v Uherském Hradišti ze dne 22. 7. 1982 jako CHPV Nová hora I. a II. o celkové výměře 20,2431 ha s vyhlášeným ochranným pásmem o výměře 3,20 ha, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu Uherské Hradiště ze dne 1. 8. 1991 opět jako CHPV Nová hora I. a II. o celkové výměře 17,0431 ha s ochranným pásmem o původní výměře. Naposledy přehlášeno vyhláškou č. 3 Správy CHKO Bílé Karpaty ze dne 9. 1. 1995 jako PR Nová hora a rozšířeno na současnou výměru. Celková výměra: 29,6071 ha.

Na sušších místech převládá teplomilná vegetace svazu s kostřavou žlábkatou a ostřicí horskou. Na několika pramenných výchozech roste šáchor tmavý, zajímavý je nález drobných druhů z okruhu pampelišky bahenní. V přiléhajícím mokřadu byl zjištěn zblochan hajní a mléč bahenní. Okraje luk jsou lemovány řídkými borovými lesíky s příměsí dubu letního a habru obecného, v jejich podrostu byla zjištěna okrotice bílá i okrotice dlouholistá. V rezervaci bylo zaznamenáno celkem 257 druhů rostlin, např. hrachor panonský, tořič čmelákovitý, ostřice ptačí nožka, vstavač vojenský a vstavač bledý.

V rezervaci nalézáme několik vzácných druhů motýlů, např. ohniváčka černočárného, ohniváčka modrolehého a ohniváčka modrolesklého, perleťovce kopřivového a perleťovce dvouřadého. Bohatě jsou zastoupeni i fytofágní brouci. Z významnějších druhů byl zjištěn např. lalokonosec *Otierrhynchus multipunctatus*, dřepčik *Longitarsus brunneus* a nosatec *Donus intermedius*.

Ohniváček černokřídý (BJ)

Hrachor panonský (LA)

(LA)

Přírodní památka Nové louky

Přírodní památka Nové louky představuje druhově pestré, mírně členité louky s teplomilnou květenou, rozptýlenou zelení a mokřady na severně exponovaném svahu, asi 400 m severovýchodně od kóty Obecnice (597 m n. m.), částečně chráněné lesem. Je zde také několik vodních zdrojů s ochrannými pásmy. Nachází se v nadmořské výšce 500–560 m, po pravé straně silnice z Korytné do Strání, asi 2,4 km jihojihovýchodně od Korytné (obecní úřad). Katastrální území Korytná. Zřízeno usnesením Okresního národního výboru Uherské Hradiště ze dne 22. 7. 1982, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 12,9588 ha podle vyhlášky, 13,5079 ha podle aktuálního plánu péče.

Zachovalá karpatská louka s teplomilnou květenou při severní expozici, výskyt vzácných a ohrožených druhů rostlin. Na květnatých loukách převažují travino-bylinné porosty s některými teplomilnými prvky. Z významných druhů vstavačovitých se zde roztroušeně vyskytují např. prstnatec májový a prstnatec bezový, vstavač mužský znamenáný, pětiprstka žežulník a hlavinka horská. Z dalších zajímavých druhů zde roste lilie zlatohlavá, kosatec trávovitý, mečík střečovitý, medovník meduňkolistý, plamének přímý, kozinec dánský, orlíček obecný, žlutucha orlíčkolistá, růže galská, bělozářka větevnatá, jetel červenavý, řimbaba chocholičnatá a bukvice lékařská. Na několika prameništích a mokřadech se nacházejí také společenstva, ve kterých dominuje pcháč potoční a máta dlouholistá, které doprovází žlutucha lesklá.

Zachovalé květnaté louky představují důležité refugium pro vzácné a ohrožené druhy bezobratlých, především hmyzu. Ze vzácnějších druhů motýlů zde žije např. perletovec kopřivový, píďalky tmavoskvrnáč březový a šedokřídlec zimolezový. V minulosti zde byl zaznamenán i žluťásek barvoměnný, který však již vymizel, podobně jako na ostatních bělokarpatkých lokalitách.

Modrásek očkovaný (OK)

Hrachor šírolistý (JWJ)

(KL)

Přírodní památka Okrouhlá

Přírodní památka Okrouhlá představuje přírodě blízké lesní porosty v severní části Bílých Karpat. Nachází se v Chmelovské hornatině (okresek Vlárská hornatina v nadmořské výšce 555–656 m, asi 1,3 km severně od železniční zastávky ve Vlárském průsmyku. Katastrální území Svätý Štěpán (část parcely č. 5369/7), CHKO Bílé Karpaty. Vyhlášeno v roce 1991. Celková výměra: 11,8100 ha.

Převládající dřevinou je buk lesní a dub zimní. Rostou zde i četné další listnáče jako javor mléč, javor klen, lípa srdčitá, jilm horský a třešeň ptačí. Jedná se o ojedinělou skladbu dřevin, která nemá v severní části Bílých Karpat obdoby.

V bylinném patře jsou zastoupeny charakteristické druhy květnatých bučin jako např. svízel vonný, kyčelnice cibulkonosná, kyčelnice devítilistá, hrachor jarní, bažanka vytrvalá, pryšec mandloňovitý, šalvěj lepkavá, rozrazil horský, violka lesní, plicník tmavý, kostival hlíznatý, samorostlík klasnatý, popenec chlupatý, árón východní, šťavel kyselý, orsej jarní, žindava evropská, kaprad' samec a další. Z významnějších druhů zde nalezneme lilii zlatohlavou, okrotici dlouholistou, okrotici červenou a vemeník dvoulistý, v keřovém patře i lýkovec jedovatý.

Z živočichů zde byl v roce 2006 nalezen „houbový nosatec“ *Ulorhinus bilineatus* z čeledi větveňčkovití, nový druh brouka pro Českou republiku. Bohatě zastoupeni jsou střevlíkovití, z karpatských druhů zde žije poddruh střevlíka zlatolesklého, z dalších např. střevlík kožitý, střevlík vrásčitý, střevlík hajní, střevlík Scheidlerův, střevlík Linného, úzkoštítník nosatý a prskavec výbušný. K dalším významným druhům brouků patří lesák rumělkový a vzácný tesařík alpský. Z denních motýlů zde můžeme spatřit např. babočku jilmovou a batolce duhového. Z plazů zde byla pozorována kriticky ohrožená užovka stromová, z obojživelníků mlok skvrnitý a kuňka žlutobřichá. Staré bukové porosty vyhledává ke hnízdění celá řada ptáků, např. holub doupeňák, datel černý a strakapoud bělohřbetý.

Skvrnopáskník jilmový (OK)

Kousavec páskovaný (OK)

(MG)

Přírodní rezervace Ploščiny

Přírodní rezervaci Ploščiny tvoří rozsáhlý komplex horských extenzivních pastvin s roztroušenými stromy, křovinami a souvislejšími lesními porosty ve vrcholové partii hřbetu Královec – Ploština – Požár v Bílých Karpatech. Území leží v nadmořské výšce 670–739 m, asi 3,5 km východně od Valašských Klobouk. Katastrální území Poteč. Vyhlášeno v roce 1982. Celková výměra: 19,29 ha.

Převažujícími rostlinnými společenstvy jsou mezofilní travino-bylinné porosty. Z mnoha druhů sušších luk a pastvin se v území nachází např. pcháč bezlodyžný, černohlávek dřipený, ožanka kalamandra, šedivka šedá, jetel alpský, jetel horský, dobromysl obecná, bedrník obecný, chlupáček zední, smilka tuhá, světlík tuhý, starček přímětník, zvonek klubkatý, prvosenska jarní. Z orchidejí zde rostou vstavač kukačka, vstavač mužský, prstnatec bezový a vemeník dvoulistý. Roztroušeně se vyskytuje borovice lesní, dub zimní a jalovec obecný. Lesní část území tvoří jedlová bučina, která je v severní části Bílých Karpat přirozeným lesním společenstvem s bohatě vyvinutým bylinným patrem, které zde tvoří prýšec mandloňovitý, vraní oko čtyřlíst, čistec alpský, šalvěj lepkavá, kokořík mnohokvětý, kyčelnice cibulkonosná, kyčelnice devítilístá, ostřice chlupatá, ostřice prstnatá, řepíček řepíkovitý a další druhy. V keřovém patře roste i lýkovec jedovatý. Z chráněných rostlin se vyskytuje okrotice dlouholistá.

Podrobnější průzkumy byly zatím provedeny u bezobratlých, především motýlů. Vyskytují se zde druhy charakteristické pro květnaté bělokarpatské louky, např. modrásek nejmenší, bělásek hrachorový, soumračník čárečkovaný, dlouhozobka chrastavcová aj. Byly zde nalezeny také zajímavé druhy fytofágních brouků, např. lalokonosec *Otiorhynchus multipunctatus*, nosatci *Larinus sturnus* a *Tychius stephensi*, z rovnokřídlého hmyzu např. saranče modro-křídla a vzácná marše dvoutečná. Z měkkýšů je pozoruhodný výskyt stepního plže trojzubky stepní. Plazi jsou zastoupeni ještěrkou obecnou a slepýšem křehkým. Vhodné hnízdní podmínky zde nacházejí běžné druhy ptactva, pozorován byl např. tuhýk obecný.

Kozlíček mramorový (BJ)

Okrotice dlouholistá (BJ)

(BJ)

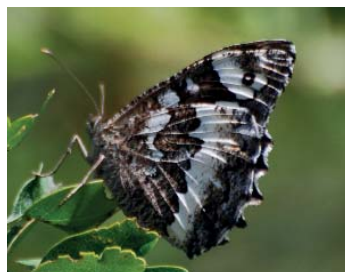
Přírodní památka Pod Cigánem

Přírodní památku Pod Cigánem tvoří louka ve svahu sousedící částečně s lesem, částečně s okolními loukami. Je poměrně vlhká, místy až zamokřená a silně zamechovaná. Nachází se na severním svahu kóty Cigán (744 m n. m.) v nadmořské výšce 575–605 m, asi 1,5 km jihovýchodně od obce Nedašov na Valašskokloboucku. Katastrální území Nedašov, CHKO Bílé Karpaty. Vyhlášeno v roce 1982. Výměra: 0,2550 ha.

Dobře zachovalá společenstva pastvin a lemů s výskytem prstnatce Fuchsova Soova, ohrožených druhů orchidejí a dalších rostlin. Ve floristické skladbě převládají druhy vyskytující se na mezofytních a vlhkých loukách, jako např. kopretina bílá, pryskyřník prudký, třeslice prostřední, kyseláč luční, zvonek rozkladitý, zvonek broskvoňolistý, jetel luční, svízelka lysá, zběhovce plazivý, rozrazil rezeviték, jitrocel kopinatý, srha laločnatá, kokrhel menší a mnohé další. V návaznosti na sousední les v přilehlé luční části přistupují některé lesní druhy, např. zvonečník klasnatý, bika hajní, kostival hlíznatý, borůvka černá, pstroček dvoulistý, kokořík mnohokvětý, lecha jarní, pryskyřník kašubský, hlístník hnězdák.

Z chráněných a ohrožených druhů, popřípadě z druhů vyžadujících zvýšenou pozornost, se zde nachází orlíček obecný, prvosenka jarní, zvonek klubkatý. Z orchideovitých rostlin vytváří velmi silnou populaci prstnatec Fuchsův Sooův, roztroušeně se vyskytuje vstavač mužský, prstnatec bezový, pětiprstka žezulník, hlavinka horská, bradáček vejčitý, vemeník dvoulistý. Na zamokřených částech roste prstnatec májový, sítina sivá, druhy mokřadních ostřic, suchopýr a jiné.

Na lokalitě byl dosud proveden zoologický průzkum některých skupin hmyzu a drobných zemních savců. Z chráněných druhů brouků byl zaznamenán výskyt zlatohlávka tmavého, významný je nález střevlíčka velkokřížného, kozlíčka *Phytoecia affinis* a pestrokravečníka včelového.

Okáč voňavkový (BJ)

Suchopýr širolistý (BJ)

(LA)

Přírodní památka Pod Hribovňou

Přírodní památka Pod Hribovňou představuje mozaiku bělokarpatských květnatých luk a pastvin v členitém a svažitém terénu, převážně se severní expozicí. Nachází se ve střední části Bílých Karpat v Lopenické hornatině, asi 300 m východně od zalesněné kóty Hribovňa (669,1 m n. m.) v nadmořské výšce 550–640 m. Katastrální území Vyškovec. Zřízeno usnesením Okresního národního výboru Uherské Hradiště ze dne 22. 7. 1982, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 6,6464 ha.

Na loukách a bývalých pastvinách v členitém a svažitém terénu s mezemi a skupinkami stromů i keřů převládá nízká travinobylinná vegetace přepásaných karpatských luk s ostřicí bledavou, ostřicí kulkonosnou a violkou psí, místy i se smilkou tuhou. Roste zde řada ohrožených a chráněných druhů rostlin. Ze vstavačovitých se vyskytuje poměrně hojně prstnatec bezový, dále prstnatec májový, prstnatec Fuchsův, pětiprstka žežulník, hlavinka horská, vemeník dvoulistý i vzácný vemeníček zelený. Z dalších vzácných druhů je významný především výskyt hořečku žlutavého pravého na jedné z posledních lokalit v Bílých Karpatech. Početnou populaci zde vytváří mečík střešovitý.

Podrobnější zoologické průzkumy zdejší fauny zatím nebyly prováděny. Na základě nahodilých pozorování byl potvrzen výskyt význačných druhů bezobratlých, především hmyzu. Žijí zde typické druhy motýlů bělokarpatských květnatých luk jako např. ohniváček modrolesklý, perleťovec dvouřadý, bourovec pryšcový, kovolessklec půvabný a přástevník angreštový, zaznamenan byl také ohniváček černočárný. Z ptáků se na lokalitě vyskytuje např. tuňák obecný.

Kalous pustovka (PP)

Prstnatec Fuchsův Soóův (JWJ)

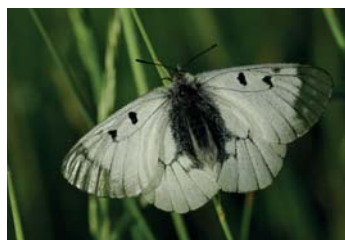
(OK)

Přírodní památka Pod Vrchy

Přírodní památka Pod Vrchy představuje smíšený les na severovýchodním svahu kóty Vrchy (461 m n. m.) na pravém údolním svahu Vláry. Nachází se v Chmelovské hornatině v nadmořské výšce 330–370 m, asi 1,5 km jihovýchodně od obce Bohuslavice nad Vláří. Katastrální území Bohuslavice nad Vláří, CHKO Bílé Karpaty. Vyhlášeno v roce 1991. Celková výměra: 1,2083 ha.

Předmět ochrany je nejbohatší lokalita sněženky podsněžníku v okrese Zlín, která je současně jedinou lokalitou tohoto druhu v severní části CHKO Bílé Karpaty. Sněženka je v území hlavním předmětem ochrany. Díky velké oblibě, častému vyrývání a v neposlední řadě změně prostředí je ohroženým druhem květeny České republiky a kriticky ohroženým druhem v okrese. Lesní porosty představují karpatskou dubohabřinu s dobře vyvinutým a poměrně bohatým bylinným patrem. Převládají v něm druhy typické pro dubohabrové háje s četnými karpatskými prvky. Zvláště výrazný je jarní aspekt, kdy neolístěné koruny stromů propouštějí dostatek světla. Kromě sněženky podsněžníku se zde vyskytuje např. sasanka hajní, sasanka pryskyřníkovitá, zapalice žlutuchovitá, dymnivka dutá, dymnivka plná, kyčelnice devítilistá, bažanka vytrvalá, hvězd-natec zubatý, prvosenka vyšší, hrachor jarní, kopytník evropský, křivatec žlutý, pryšec mandloňovitý, lýkovec jedovatý a ostřice chlupatá. K časným jarním druhům se postupně přidává kyčelnice cibulkonosná, kokořík mnohokvětý, pstroček dvoulistý, ptačinec velkokvětý, pryšec sladký, vraní oko čtyřlísté, strdivka nicí, strdivka jednokvětá a mnohé další. Ze zvláště chráněných druhů se na lokalitě dále vyskytuje lilie zlatohlavá, v některých částech území je dosti hojná a tvoří výraznou dominantu letního aspektu.

Podrobný zoologický průzkum dosud nebyl proveden. Vhodné hnízdní podmínky zde nacházejí četné druhy ptactva, např. brhlík lesní, budníček lesní, budníček menší, holub hřivnáč, lejsek bělo-krký, strakapoud velký, šoupálek dlouhoprstý, žluva hajný aj.

Jasoň dymníkový (PT)

Dymnivka dutá (KF)

(LA)

Přírodní rezervace Pod Žitkovským vrchem

Přírodní rezervace Pod Žitkovským vrchem představuje komplex bývalých pastvin a bělokarpatských luk s rozptýlenou zelení, lesíky a mokřady. Nachází se v Lopenické hornatině v nadmořské výšce 480–620 m. Katastrální území Žitková, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno usnesením Okresního národního výboru v Uherském Hradišti ze dne 22. 7. 1982, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 16,0572 ha.

Na sušších stanovištích se nacházejí zbytky společenstev krátkostébelných pastvin s bikou ladní, bikou bělavou, bikou mnohokvětou, ostřicí kulkonosnou a ostřicí bledavou, na mokřadních stanovištích kolem pramenných stružek se nachází vegetace s pcháčem potočným. Dosud bylo v rezervaci nalezeno na 240 taxonů vyšších rostlin. Fragmenty původních lučních společenstev zůstaly zachovány pouze v malých enklávách při okrajích remízků, především v nich přežívají vzácnější druhy rostlin, jen roztroušeně se zde vyskytuje několik druhů vstavačovitých jako prstnatec bezový, prstnatec májový, pětiprstka žežulník, hlavinka horská, vstavač kukačka a bradáček vejčitý. Z dalších zajímavých druhů se v rezervaci vyskytuje např. lilie zlatohlavá, bělozářka větevnatá, hořec brvitý, kakost krvavý, orlíček obecný, mochna bílá, prvosenka jarní, hruštička menší, jetel červenavý, mečík střečovitý, tolije bahenní, ostřice latnatá a ostřice převislá.

Ze zajímavých a vzácnějších druhů motýlů byly zaznamenány typické druhy bělokarpatských květnatých luk i lesních lemů, např. ohniváček černočárný, bělopásek topolový, batolec červený, batolec duhový, dlouhozobka chrastavcová a kovošklec plicníkový. Zajímavostí je také výskyt několika druhů fytofágních brouků, z nichž zde byli nalezeni např. nosatci *Gryptus weberi*, *Donus intermedius* a nosatčík *Protapion interjectum*. Z rovnokřídlého hmyzu zde žije kriticky ohrožený druh kobylka zavalitá. Kromě běžných ptáků luk, pastvin a lesních lemů nachází na lokalitě a v jejím okolí vhodné podmínky chřástal polní.

Dlouhozobka svízelová (BJ)

Hořec brvitý (BJ)

(JWJ)

Národní přírodní rezervace Porážky

Národní přírodní rezervace Porážky tvoří rozsáhlý komplex bělokarpatských luk, místy s rozptýlenými dřevinami, především soliterními duby. Nachází se v Suchovské vrchovině v nadmořské výšce 530–640 m, asi 1,5 km severoseverozápadně od obce Vápenky. Katastrální území Slavkov u Uherského Brodu (okres Uherské Hradiště, Zlínský kraj) a Nová Lhota u Veselí nad Moravou (okres Hodonín, Jihomoravský kraj), ochranné pásmo Nová Lhota u Veselí nad Moravou a Suchov (Jihomoravský kraj), CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 17. 6. 1987, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991. Celková rozloha vlastního chráněného území: 49,7605 ha (z toho Zlínský kraj 29,8804 ha, Jihomoravský kraj 19,8801 ha), rozloha vyhlášeného ochranného pásma: 370,8 ha.

Při botanických průzkumech bylo zaznamenáno téměř 300 taxonů vyšších rostlin. Na jediném místě v České republice zde roste poloparazitický všivec statný. Bohatě zastoupení mají především orchideje, z nichž zde rostou např. prstnatec bezový, hlavinka horská, pětiprstka žežulník, vstavač mužský zmanenaný, vstavač vojenský, vstavač kukačka, vstavač osmahlý, vemeník dvoulístý a vemeník zelenavý, vzácnější je střevočník pantoflíček a tořič čmelákovitý Holubyho. Na mokřadech je hojný prstnatec májový a krušík bahenní, vyskytuje se zde i pětiprstka hustokvětá. Z řady dalších druhů se vyskytuje např. kriticky ohrožená srpice karbincolistá, kosatec trávovitý, kosatec různobarvý, lilie zlatohlavá, kozinec dánský, hořec hořepník, hořec brvitý, hvozdík pyšný pravý, len žlutý, plamének přímý, hladýš pruský, na vlhkých místech mečík střešovitý, kozlík dvoudomý, vítod nahořklý a také nenápadná kapradina hadí jazyk obecný.

Ze zoologického hlediska jsou nejvíce početně zastoupeni především bezobratlí, z ohrožených druhů motýlů byl zjištěn např. jasoň dymnívkový, ohniváček modrolesklý, modrásek očkovaný, perletovec dvouřadý, perletovec kopřivový, bělopásek topolový a typický druh bělokarpatských květnatých luk píďalka malebná, z mūr byla zaznamenána např. osenice jetelová, rákosnice velká a mūra *Episema scoriacea*. V minulosti hojný žlutásek barvoměnný v posledních letech vymizel téměř ze všech svých bělokarpatských lokalit. Plazi a obojživelníci jsou zastoupeni slepýšem křehkým, skokanem hnědým a kuňkou žlutobřichou. Z významnějších a vzácných druhů ptáků se zde vyskytuje bramborníček hnědý, strnad luční, pěnice vlašská, tuňhý šedý, křepelka polní, chřástal polní a ostříž lesní. Na okrajích luk navazujících na okolní lesní porosty byl zaznamenán ojedinělý výskyt kulíška nejmenšího. Na lovu zde byli pozorováni také orel královský a orel křiklavý.

Jasoň dymnívkový (JU)

Všivec statný (BJ)

(PP)

Přírodní rezervace Sidonie

Přírodní rezervace Sidonie představuje přírodě blízký lesní porost – starou bučinu v severní části Bílých Karpat. Nachází se v Chmelovské hornatině (okresek Vlárská hornatina) na údolním svahu s jihovýchodní expozicí nad bezejmenným pravostranným přítokem Vlárky v nadmořské výšce 425–565 m, asi 600 m severozápadně od obce Sidonie. Katastrální území Sidonie, CHKO Bílé Karpaty. Vyhlášeno v roce 1984. Celková výměra: 13,06 ha.

Podklad tvoří svodnické souvrství (bělokarpatská jednotka magurského flyše), ve kterém převládají flyšové vrstvy s vápnitými jílovci (svrchní paleocén-svrchní křída). Lokalita zaujímá pravý, k jihovýchodu exponovaný a velmi příkrý údolní svah Vlárky. Svah je rozčleněn pobočnými údolími v rozsochy. Půdní pokryv tvoří kambizem typická, střední zrnitosti vyvinutá na svahových sedimentech. Ve stromovém patře dominuje buk lesní, v podrostu jsou charakteristické druhy jako např. kyčelnice cibulkonosná, svízel vonný, z chráněných druhů zde roste lilie zlatohlávek, vemeník dvoulistý, okrotice dlouholistá a okrotice červená.

Lesní porost je hnízdištěm Čápa černého, holuba doupňáka, lejska bělokrkého, strakapouda bělohřbetého, datla černého. Z motýlů stojí za pozornost babočka jilmová a bělopásek dvouřadý. Dále zde bylo zjištěno 15 druhů měkkýšů, včetně typických karpatských plžů, k nimž patří např. skalnice lepá a vlahovka karpatská.

Jedná se o dvojetážový, asi 170 let starý bukový porost, který je zdravý a má značný objem dřevní hmoty (zásoba přes 1000 m³/ha). Nejvyšší buk je vysoký 48 m. Porost i v současnosti velmi dobře zmlazuje. Vtroušen je javor klen a jilm horský. Ukázka dobrého hospodaření několika generací lesníků ve velmi příznivých podmínkách.

Tesařík alpský (BJ)

Hlístník hnízdák (BJ)

(BJ)

Přírodní památka Sviní hnízdo

Přírodní památka Sviní hnízdo představuje 2 zachovalé porosty lesního komplexu Lesné v Javořínské hornatině v jižní části CHKO Bílé Karpaty. Skládá se ze 2 samostatných částí vzdálených od sebe asi 400 m, které jsou situovány v horní části uzávěru pramenné mísy potoka Kazivce a hřbetu spojujícího Lesnou s kótou 650,6 m n. m. Větší z obou částí (4,89 ha) se nachází asi 1,5 km severně od osady Vápenky v nadmořské výšce 560–610 m, druhá, podstatně menší (0,45 ha), leží asi 400 m jihojihozápadně, pod kótou 650,6 m n. m., v nadmořské výšce 635–645 m a přímo sousedí s NPR Porážky. Katastrální území Slavkov u Uherského Brodu, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno vyhláškou Okresního úřadu Uherské Hradiště ze dne 1. 8. 1991 jako CHPV Sviní hnízdo. Celková výměra: 5,34 ha.

Lesní porosty s typickou skladbou dřevin původních dubohabrových lesů středních poloh Bílých Karpat. Vyskytují se zde typičtí zástupci flóry a fauny dubohabrových lesů, z nichž někteří patří mezi druhy ohrožené. Lesní porosty tvoří karpatská ostřicová bučina s dubem zimním, bukem lesním, habrem obecným, javorem klenem a jasanem ztepilým, v keřovém patře je zastoupen lýkovec jedovatý a zimolez obecný. V bylinném patře převládá ostřice chlupatá, dále zde roste např. kyčelnice cibulkonosná, svízeľ vonný, dymnivka dutá, česnek medvědí, oměj vlčí mor a mázdřinec rakouský. Z orchidejí je zastoupen bradáček vejčitý, krušík ostrokvětý, krušík modrofialový, krušík široolistý, okrotice dlouholistá, vemeník dvoulistý a vstavač bílý.

V části lesního porostu roste dymnivka dutá, která je živnou rostlinou pro místní populaci jasoně dymnivkového. Z brouků se na zamokřených místech vzácně vyskytuje střevlík hrbolatý. Z obojživelníků byl pozorován mlok skvrnitý. Z ornitofauny byl zaznamenán budníček lesní, lejsek bělokrký, šoupálek dlouhoprstý, včelojed lesní, čáp černý a další druhy.

Tesařík piluna (OK)

Krušík široolistý (BJ)

(LA)

Přírodní památka Šumlatová

Přírodní památka Šumlatová představuje svažitou louku se severozápadní expozicí v severní části Bílých Karpat. Nachází se ve střední části svahu rozsochy Kršliska (732,8 m n. m.) vybíhající z Holého vrchu (830,2 m n. m.), v nadmořské výšce 575–605 m, asi 1,5 km jižně od Nedašova. Katastrální území Nedašov a Návojná (ochranné pásmo). Zřízeno vyhláškou Okresního národního výboru Gottwaldov ze dne 16. 9. 1982 jako CHPV Šumlatová, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu Zlín ze dne 1. 10. 1991. Celková výměra: 0,8229 ha.

Luční porosty představují bělokarpatské teplomilné louky s přechodem k mezofilnějším ovčíkovým a kostřavovým loukám s kostřavou žlábkatou. Vyznačují se výskytem několika druhů vstavačovitých rostlin, na poměrně malé rozloze vedle sebe rostou prstnatec bezový, vstavač mužský znamenáný, vemeník dvoulistý, pětiprstka žežulník, hlavinka horská a bradáček vejčitý, vzácně vstavač kukačka a prstnatec májový. Z dalších druhů vyskytujících se na lokalitě lze uvést např. mochnu bílou, která je zde velmi hojná, dále lilii zlatohlávek, mečík střežovitý, orlíček obecný, prvosenku jarní, prvosenku vyšší, jetel alpský, jetel luční, úročník bolhoj, štirovník růžkatý, černoohlávek obecný, černýš hajní, svízelku lysou, šťovík kyselý, ptačinec trávovitý, rožec obecný, pryskyřník prudký, žlutuchu orlíčkolistou a kontryhel.

Z brouků je významný nález kozlíčka lískového a kozlíčka *Phytocia affinis*. Z motýlů se vyskytují některé druhy květnatých karpatských luk, např. otakárek fenyklový, bělásek hrachorový, ohniváček modrolesklý, modrásek nejmenší a soumráčník čárečkovaný, na okrajích lemové zeleně byl pozorován i batolec duhový. Z plazů zde žije ještěrka obecná. Stromy a křoviny lemující chráněné území poskytují vhodné podmínky pro hnízdění řady druhů ptactva, např. tuňhýka obecného, lindušky lesní a strnada obecného.

Vřetenuška lírgusová (OK)

Prstnatec bezový (BJ)

(BJ)

Přírodní památka U Petrůvky

Přírodní památka U Petrůvky je situována v horní části údolního svahu na levém břehu levostranného přítoku potoka Horní Olšava, asi 0,5 km severně od obce Petrůvka. Nachází se v Luhačovické vrchovině v nadmořské výšce 395–445 m. Katastrální území Petrůvka u Slavičína, okres Zlín. Zřízeno vyhláškou Okresního národního výboru Gottwaldov ze dne 16. 9. 1982 jako CHPV U Petrůvky, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu Zlín ze dne 1. 10. 1991. Celková výměra: 2,27 ha, výměra vyhlášeného ochranného pásma (louka s lyžařským vlekem): 2,1152 ha.

Značně členité a svažité území lemované lesem a hrázemi, původně využívané jako extenzivní pastvina, s neobyčejně bohatou populací vstavače kukačka. Silně ohroženým druhem je i hlavinka horská, která se v území vyskytuje vzácně, byl zde nalezen i vstavač bledý. Roztroušeně zde nacházíme jalovec obecný a zvonek klubkatý. Na floristické skladbě se podílí převážně druhy mezofytních luk a sušších pastvin. Jako příklad lze uvést kopretinu bílou, zvonek rozkladitý, pryskyřník prudký, kohoutek luční, šalvěj luční, jetel luční, len počistivý, štirovník růžkatý, jitrocel kopinatý, kozí bradu východní, rožec rolní, máchelku srstnatou, třezalku tečkovanou a jehlici trnitou. Četné zastoupení mají různé druhy trav. Na podmáčených místech se daří přesličky obrovské. Přírodní památka U Petrůvky se vyznačuje i množstvím rozptýlené zeleně. Kromě jalovce se na jejím druhovém složení podílí růže šípková, hlohy, babyka obecná a další.

Podrobný zoologický průzkum lokality dosud nebyl proveden. Vyskytují se zde druhy motýlů charakteristické pro květnaté bělo-karpatské louky, např. bělásek hrachorový, modrásek nejmenší a soumráčník čárečkovaný, byl zde nalezen také vzácný škvor polokřídý. V okolí přírodní památky byl objeven vzácný čmelák klamavý a také velmi vzácná samotářská včela *Megachile ligniseca*.

Bělásek hrachorový (MH)

Vstavač kukačka (BJ)

(BJ)

Přírodní památka U zvonice

Tato přírodní památka představuje jeden z posledních zachovalých fragmentů bývalých pastvin a bělokarpatských jednosečných luk v Lopenické hornatině. Nachází se 1,2 km východně od Lopenického sedla v nadmořské výšce 630–670 m. Katastrální území Lopeník, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991 jako CHPV U zvonice. Celková výměra: 1,27 ha.

V přírodní památce bylo dosud nalezeno přes 190 druhů cévnatých rostlin. Na větší části chráněného území převažují luční porosty s vegetací přepásaných karpatských luk s poháňkou hřebenitou a tomkou vonnou. Ze vstavačovitých se zde vyskytuje početná populace prstnatce bezového, dále prstnatec Fuchsův Soóův, hlavinka horská, pětiprstka, bradáček vejčitý, vemeník dvoulistý a vemeníček zelený. Dále zde roste např. mečík střechovitý a na jedné z posledních lokalit v Bílých Karpatech i hořeček žlutavý pravý, jehož populace čítá pouze několik jedinců.

Jen maloplošně se na území přírodní památky nacházejí slatiny, na nichž se vyskytují suchopýr širolistý i suchopýr úzkolistý, prstnatec májový, pětiprstka hustokvětá, bařička bahenní, tolije bahenní a vítod nahořklý. V prameništří stružce protékající chráněným územím byly nalezeny také vzácné druhy mechorostů, krontlovka netíkovitá a pateřín čtyřdílný.

Na území přírodní památky se vyskytují běžně rozšířené i méně časté druhy živočichů vázané na pestré mozaiku lučních stanovišť. Z motýlů patří k typickým zástupcům hnědásek jitrocelový a několik druhů modrásků. V posledních letech zde byly nalezeny i teplomilné druhy bezobratlých jako křížák pruhovaný a kudlanka nábožná. Z plazů se vyskytuje ještěrka obecná a slepýš křehký. Z ptáků byli na lokalitě pozorováni např. cvrčilka říční a strnad luční.

Strnad luční (MH)

Prstnatec bezový (TS)

(BJ)

Přírodní památka Uvezené

Přírodní památka Uvezené představuje lesní porost Hornoněmčického háje s typickou skladbou dřevin původních dubohabrových lesů nižších poloh Bílých Karpat. Nachází se asi 2,5 km jihovýchodně od obce Horní Němčí v nadmořské výšce 490–575 m. Katastrální území Horní Němčí, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991 jako CHPV Uvezené. Celková výměra: 14,3900 ha.

Lesní porosty přírodní památky Uvezené tvoří původní karpatská ostřicová dubohabřina. Ve stromovém patře převažuje dub zimní, buk lesní, jasan ztepilý, habr obecný a javor klen. V keřovém patře je zastoupen ohrožený klokoč zpeřený a chráněný lýkovec jedovatý. V bylinném podrostu dominuje v jarním aspektu česnek medvědí, který zde vytváří bohaté populace. Dále zde rostou např. okrotice dlouholistá a hlísník hnízdák, lilie zlatohlavá a ostřice chlupatá. Zajímavý je výskyt vzácnějších druhů mečů, rokytnatky nejjemnější a rokytnatky útlé, které jsou v Bílých Karpatech známé jen z několika lokalit.

V přírodní památce Uvezené byly prováděny zoologické průzkumy zaměřené především na bezobratlé a ornitofaunu. Z měkkýšů se vedle typických karpatských druhů modranky karpatské, vlahovky karpatské a skalnice lépe hojně vyskytují i druhy běžné, jako slimák popelavý, plzák žíhaný a hlemýžď zahradní. Z brouků byla větší pozornost věnována střevlíkovitým, žije zde např. střevlík hrbolatý. Ornitofauna je zastoupena typickými druhy karpatských dubohabřin, k nimž patří např. lejsek šedý, lejsek bělokrký, sýkora koňadra, budníček lesní, budníček menší, budníček větší, kukačka obecná, holub, strakapoud velký, strakapoud prostřední, strakapoud malý, žluna zelená, šoupálek dlouhoprstý, šoupálek krátkoprstý, brhlík lesní a žluva hajní.

Česnek medvědí (JWJ)

Lesák rumělkový (OK)

(BJ)

Přírodní památka Vápenky

Přírodní památka Vápenky představuje dubobukový lesní porost v jižní části Bílých Karpat. Nachází se v Javořinské vrchovině v masívu Velké Javořiny, na levém údolním svahu Kamenného potoka, pravostranného přítoku Veličky, v nadmořské výšce 470–560 m, asi 100 m východně od osady Vápenky. Katastrální území Strání, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991 jako CHPV Vápenky. Celková výměra: 10,60 ha.

Ukázka základního a reprezentativního lesního porostu pro Bílé Karpaty – hlinité dubové bučiny s ostřicí chlupatou.

Lesní porosty v přírodní památce Vápenky tvoří květnatá bučina. Ve stromovém patře převládá buk lesní, méně častý je dub zimní. V bylinném patře je zastoupena ostřice chlupatá, bažanka vytrvalá, svízel vonný, krtičník hlíznatý, prysec mandloňovitý, kerblík lesklý a rozrazil horský. V roce 1998 zde byla nalezena vzácná orchidej sklenobýl bezlistý, druh po celá desetiletí pro flóru Bílých Karpat neznámý. Z dalších vstavačovitých se zde vyskytují kruštík ostrokvětý přehlížený, kruštík širolistý.

V chráněném území se vyskytují horské druhy bezobratlých, z plžů je to např. typický karpatský druh modranka karpatská. Při entomologickém průzkumu zaměřeném na brouky bylo zaznamenáno několik druhů vzácných tesaříků, např. kozlíček Tetrops starki, tesařík spořec šedý a tesařík Xylotrechus antilope. Z ornitofauny byl pozorován např. lejsek bělokřký, drozd brávník, šoupálek dlouhoprstý, strakapoud velký, včelojed lesní a čáp černý.

Martináč bukový (BJ)

Sklenobýl bezlistý (BL)

(LA)

Přírodní památka V Krátkých

Přírodní památka V Krátkých představuje květnaté louky v okolí 2 rybníčků a na svahu v údolí Hrnčarova potoka pod Mikulčiným vrchem v Bílých Karpatech. Nachází se v intravilánu kopaničářské obce Vápenice, v nadmořské výšce 520–550 m. Katastrální území Vápenice u Starého Hrozenkova, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno usnesením Okresního národního výboru v Uherském Hradišti ze dne 22. 7. 1982 jako CHPV V Krátkých s výměrou 3,7938 ha, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991 a následně přehlášeno se snížením výměry na současný stav vyhláškou č. 6 Správy CHKO Bílé Karpaty ze dne 9. 1. 1995. Celková výměra: 1,3657 ha.

Na suchých svažitých stanovištích s východní až jihovýchodní expozicí převažují společenstva přepásaných karpatských luk s teplomilnější vegetací. Ze vstavačovitých se zde vyskytují vstavač kukačka, prstnatec bezový, pětiprstka žežulník pravá, hlavinka horská a vemeník dvoulistý, dále např. zvonečník hlavatý a mečík střečovitý. Na mokřadních a vlhkých loukách se nachází vegetace s dominantním pcháčem potočním, ve vysokobylinných nivách převažuje tužebník jilmový. Na poměrně rozsáhlém mokřadu, který byl v minulosti pozměněn lidskou činností, roste např. kruštík bahenní, prstnatec májový, suchopýr široolistý a suchopýr úzkolistý, sítina sivá, sítina článkovaná, skřípinka smáčknutá a kozlík dvoudomý.

Podrobné zoologické průzkumy dosud nebyly provedeny. Na květnatých loukách nacházejí vhodné biotopy četné druhy bezobratlých, především hmyzu. Z motýlů byl pozorován např. otakárek fenyklový, okáč voňavkový, hnědásek kostkovaný a hnědásek jitrocelový, ohniváček modrolesklý, ohniváček modrolelý, vřetenuška komonicová a vřetenuška třeslicová. Rybníčky s mokřadem jsou významnou lokalitou pro rozmnožování obojživelníků a vážek.

Ohniváček modrolesklý (MB)

Pětiprstka hustokvětá (PP)

(PS)

Přírodní rezervace Ve Vlčí

Přírodní rezervace Ve Vlčí představuje původní pastviny s rozptýlenými lesíky v členitém terénu, s několika sesuvy a mokřady. Nachází se v nadmořské výšce 580–720 m, asi 800 m severovýchodně od kóty Kykula (746 m n. m.), v jižní části obce Vyškovec. Katastrální území Vyškovec, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno vyhláškou Okresního úřadu v Uherském Hradišti ze dne 1. 8. 1991 (Vyhláška Okresního národního výboru Uherské Hradiště ze dne 22. 7. 1982). Celková výměra: 21,6829 ha.

Vegetace přírodní rezervace Ve Vlčí je poměrně bohatá a různorodá, bylo zde nalezeno přes 250 druhů cévnatých rostlin. Na suchých stanovištích převažují společenstva přepásaných karpatských luk s kostřavou červenou, v návaznosti na lesní porosty i některé druhy lesních lemů. Ze vstavačovitých se zde vyskytují pětiprstka žežulník pravá, hlavinka horská, prstnatec bezový, prstnatec májový, prstnatec Fuchsův pravý, prstnatec Fuchsův Soóův, vemeníček zelený, vemeník dvoulistý, vstavač kukačka, okrotice bílá, krušík širolistý a hlístník hnězdák. Z dalších ohrožených a chráněných druhů zde rostou např. vřatička měsíční, hořeček žlutavý, hořec brvitý, hvozdík pyšný pravý, mečík střežovitý, zvonek klubkatý, bělozářka větevnatá, orlíček obecný, škarda ukousnutá, prasethník plamatý, prvosienka jarní, jetel červenavý a hruštička menší.

Květnaté louky spolu s rozptýlenou zelení představují útočiště pro vzácné a ohrožené druhy bezobratlých. Zajímavý je výskyt významných druhů fytofágních brouků, byli zde nalezeni např. nosatci *Donus intermedius*, klikoroh *Hypera fornicata* a květopas *Tychius stephensi*, z rovnořídlého hmyzu vzácná marše dvoutečná. V lesích je v jarním aspektu nápadný motýl martináček bukový. Plazi jsou zastoupeni slepýšem křehkým a ještěrkou obecnou. Kromě běžných druhů ptáků luk, pastvin a lesních lemů byl zaznamenán bramborníček hnědý, ojediněle se zde vyskytuje také chřástal polní.

Jasoň dymnívkový (BJ)

Mečík střežovitý (BJ)

(BJ)

Přírodní památka Za lesem

Přírodní památka Za lesem představuje fragment komplexu bělokarpatských luk a pastvin s mokřadem na severovýchodním svahu Lesné (696 m n. m.). Nachází se v nadmořské výšce 600–610 m, asi 3,5 km jihovýchodně od obce Horní Němčí. Katastrální území Horní Němčí, CHKO Bílé Karpaty. Zřízeno usnesením Okresního národního výboru Uherské Hradiště ze dne 22. 7. 1982, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu Uherské Hradiště ze dne 1. 8. 1991, nově vyhlášeno v roce 2014 (pozemková úprava). Celková výměra: 1,0726 ha, výměra ochranného pásma: 0,2250 ha.

Původní luční společenstva byla nahrazena mezofilní ovsíkovou loukou. Z významnějších druhů zde zůstal zachován jen šafrán bělokvětý, jeho populace se však pohybovala pouze kolem 100 kvetoucích rostlin. V posledních letech se populace šafránu výrazně zvětšila. Pouze ojediněle se na louce objevuje i sněženka podsněžník. Stejně tak ojediněle se na lokalitě vyskytoval zvonek hadincovitý, hvozdík pyšný a drobná kapradina hadí jazyk obecný, tyto druhy se nově nepodařilo ověřit. V depresích se stagnující vodou se vyvinula vegetace mělkých mokřadů, v níž dominuje bahnička mokřadní a mech srpnatka zahnutá. Na okraji chráněného území v ochranném pásmu se nachází bezkolencová louka s mečíkem střečovitým a žluťouchou lesklou, u turistické cesty na Velkou Javořinu byl zaznamenán i kosatec trávovitý.

Z bezobratlých je významná fauna vážek, které využívají k rozmnožování tůňku v mokřadu, byla zde zjištěna např. vážka ploská, vážka žlutavá, šidlatka velká a šidélko rudoočko. Z dalších skupin hmyzu bylo zaznamenáno několik druhů čmeláků, běžně se vyskytuje teplomilná kudlanka nábožná. V mokřadu nacházejí vhodné životní podmínky také obojživelníci čolek obecný, čolek horský, rosnička zelená a kuňka žlutobřichá. Plazi jsou zastoupeni ještěrkou obecnou. Z ohrožených druhů ptáků se v přírodní památce vyskytuje např. strnad luční.

Vážka žlutavá (VT)

Hořec bezlodyžný (BJ)

(BJ)

Přírodní památka Záhumenice

Přírodní památka Záhumenice představuje bělokarpatské květnaté louky a bývalé pastviny s množstvím rozptýlené zeleně. Nachází se ve Straňanské kotlině, v nadmořské výšce 450–610 m, 2 km jihovýchodně od obce Strání. Katastrální území Strání. Zřízeno vyhláškou Okresního národního výboru Uherské Hradiště ze dne 22. 7. 1982, přehlášeno vyhláškou Okresního úřadu Uherské Hradiště ze dne 1. 8. 1991. Celková výměra: 11,0056 ha, výměra vyhlášeného ochranného pásma: 22,3603 ha (leží zde většina trvalých travních porostů).

Jedná se o zbytek kdysi rozsáhlých lučních porostů, které byly částečně rozorány a částečně zalesněny. Květnaté louky ve žlebech nad potokem jsou protkány několika prameništi s mokřadní vegetací a lemovány lesíky, popř. hrázemi s mezofilními a xerofilními křovinami. Na suchých místech převažují teplomilné širokolisté suché trávníky s kostřavou žlábkatou a ostřicí horskou. V jižní části ochranného pásma se nacházejí mezofilní louky. Přírodní památka Záhumenice představuje v současné době nejbohatší populaci kriticky ohroženého hrachoru panonského, který zde ve Straňanské kotlině roste na jediném místě v České republice na severní hranici svého areálu rozšíření. Vyskytují se tady také některé další chráněné a ohrožené druhy rostlin, např. snědek pyrenejský kulatoplodý, mečík střechovitý, kosatec trávovitý, kozlík dvoudomý, odemka vodní, ostřice ječmenovitá, z orchidejí hlavinka horská, pětiprstka žežulník pravá, vstavač mužský zamenaný, prstnatec májový a vemeník dvoulistý.

Ze zajímavých druhů motýlů zde žije kromě perleťovce kopřivového také vzácný kovolesskelec půvabný. Z brouků se na pastvinách vyskytuje náš největší zástupce hnojníků *Coprimorphus scrutator* z čeledi vrubounovitých, na nepasených loukách pak mandelinky, např. bázlivec *Luperus luperus*, *Plateumaris consimilis*, *Smaragdina salicina* aj. Z dalších bezobratlých bylo při průzkumech zjištěno 9 druhů mravenců a 33 druhů pavouků. Ze vzácnějších druhů ptáků zde hnízdí např. bramborníček hnědý.

Perleťovec kopřivový (MH)

Hrachor panonský (BJ)

A low-angle photograph looking up at a forest. A large, dark tree trunk is prominent on the left side, with its branches spreading out towards the top of the frame. The background is filled with a dense canopy of trees, with sunlight filtering through the leaves, creating a dappled light effect. The overall color palette is dominated by dark greens and browns, with some lighter patches where the sun hits the foliage.

Soukromé
rezervace

(BJ)

Kolo – soukromá rezervace

Lokalita Kolo byla v roce 1982 vyhlášena tehdejším Okresním národním výborem v Uherském Hradišti za chráněný přírodní výtvar o výměře 3,69 ha. V roce 1996 byla ochrana této lokality Správou CHKO Bílé Karpaty pro nízkou kvalitu zrušena. Manželé Ondrovi ze Slavkova v roce 2007 v rámci pozemkových úprav provedli směnu svých pozemků za pozemky v této mokřadní lokalitě a prohlásili ji za vlastní soukromou rezervaci Kolo o výměře necelého 1 ha.

Pravidelnou řízenou péčí ve spolupráci se členy ZO ČSOP Pantoflíček dosáhli toho, že se jedná o jednu z početně nejbohatších lokalit výskytu prstnatce pletního, silně ohrožené, zákonem chráněné orchideje. Od roku 2007 se v lokalitě šestkrát zvýšil její výskyt (z 500 na 3 000 jedinců), i díky pravidelné péči ZO ČSOP Pantoflíček. Vyskytují se zde také například kriticky či silně ohrožené druhy chrpa úzkoperá, orobinec stříbrošedý aj. Z vzácných rostlin se zde dále vyskytuje například drobná luční kapradinka hadilka obecná a orchidej hlavinka horská, která je obzvlášť citlivá na kvalitu půdy.

Mokřadní rostliny vyhledává také množství různých motýlů. Mezi obyvatele louky patří také kuňka obecná a mlok skvrnitý. Pro hady a ještěrky zde byla vybudována hadí líheň, která vypadá jako ohrazené ohniště. Více informací nejen o ní je možné nalézt na nové informační tabuli stojící hned u louky. Řada vyskytujících se mokřadních rostlin přitahuje motýly jako např. otakárka ovocného.

(MJ)

Stráž – nestátní lesní rezervace

Lokalita na katastru města Valašské Klobouky nedaleko vrchu Královce, propojující současná luční chráněná území, přírodní rezervaci Javorůvky a přírodní památku Dobšena. Současná výměra vykoupěných pozemků (k 30. 10. 2015) je 4,7 ha. Jedná se o mozaiku lesních porostů vzniklých jak přirozeným zmlazením, tak novou výsadbou původních dřevin na místě dřívějších smrkových monokultur. Lesní rezervace Stráž je nyní ve vlastnictví Českého svazu ochránců přírody.

Mimo oficiální strukturu „státních“ chráněných území vznikají v současnosti i chráněná území soukromá či komunitní. V lesích Zlínského kraje jde o lesy vykoupěné ZO ČSOP Kosenka Valašské Klobouky z programu ČSOP Místo pro přírodu. Součástí programu a celonárodní finanční sbírky je i sbírka na záchranu přirozených lesů Bílých Karpat. Po 13 letech trvání sbírky se již podařilo vykoupit téměř 35 ha lesních pozemků s porosty převážně stoletého jedlobukového a smíšeného lesa v severovýchodní části Bílých Karpat.

(MJ)

Ščúrnicka – nestátní lesní rezervace

V trojúhelníku tvořeném vrcholy Ploščiny (739 m n. m.), Černá hora (664 m n. m.) a Polomy (659 m n. m.) v severovýchodním hřebenu Bílých Karpat se nacházejí enklávy unikátně zachovalých zbytků přírodě blízkého karpatského lesa, navazující na přírodní rezervaci Ploščiny s extenzivními pastvinami a sukcesními stadii lesních porostů. Výměra území k 1.6. 2015 je 30 ha.

Vyskytují se zde až 120 let staré lesní porosty s převahou jedle (85 %). Dále porosty tvoří smrk, buk, bříza bradavičnatá a vtroušený habr a javor klen.

Les Ščúrnicka je dnes ve vlastnictví ČSOP a je ponechán přirozenému vývoji k pralesu.

(LP)

Vlčí prameny – první soukromá biologická rezervace v Bílých Karpatech

Od roku 2001 rodina Pospěchova na zdejších lukách a hájích buduje a rozvíjí soukromou biologickou rezervaci Vlčí prameny s mnoha chráněnými druhy rostlin a živočichů. Podmanivost a biodiverzitu přírody zde každoročně poznávají studenti, odborníci i veřejnost při lektorovaných exkurzích, terénním výzkumu i praktické pomoci při údržbě rezervace.

Biologická rezervace Vlčí prameny se rozkládá na severozápadních svazích pod hřebenem Kykuly u obce Vyškovec uprostřed CHKO Bílé Karpaty. Založil ji před více než 10 lety přírodovědec Lubomír Pospěch se záměrem poskytovat kvalitní výzkumné a vzdělávací zázemí studentům biologických oborů a odborné veřejnosti. Díky citlivému hospodaření můžeme dnes v rezervaci obdivovat unikátní orchidejové louky, původní lesy, staré ovocné sady, čisté prameny... V centru rezervace je zřízena terénní stanice, pořádají se tu odborné exkurze, fotokurzy aj.

Rezervace Vlčí prameny se rozkládá na 12 ha v lokalitě Pod Hřibovňou Vyškovec v Bílých Karpatech. Zavedením regulačního managementu za strážního i odborného dohledu se v uplynulých 10 letech rozhodujícím způsobem zlepšila kvalita i přirozená biodiverzita tohoto území. Zřejmě největším překvapením byl nový výskyt motýla jasoně dymnivkového a brouka tesaříka alpského.

Vlčí pramen v zimě (LP)

Použitá literatura

Chráněná území Zlínského kraje, <http://nature.hyperlink.cz> z 2. 10. 2017

Koncepce a strategie ochrany přírody Zlínského kraje, 2004, Arvita P, Ms., Dep. KÚ Zlínského kraje

Rezervační knihy MZCHÚ Zlínského kraje, dep. Krajský úřad Zlínského kraje

Autoři fotografií – zkratky

Libor Ambrozek	LA	Jiří Němec	JN
Miloš Balla	MB	Kateřina Novotná	KN
Ivona Démuthová	ID	Petr Pavelčík	PP
Miroslav Dvorský	MD	Petr V. Pavelčík	PVP
Karel Fajmon	KF	Tomáš Pavelčík	TP
Michal Girgel	MG	Jan Pavelka	JP
Jaroslav Hrabec	JH	Zdeněk Podešva	ZP
Martin Hrouzek	MH	Petr Podzemný	PPod
Bohumil Jagoš	BJ	Karel Poprach	KP
Miroslav Janík	MJ	Lubomír Pospěch	LP
František Jaskula	FJ	Lukáš Spitzer	LS
J. W. Jongepier	JWJ	Tomáš Svačina	TS
Ladislav Kandrnál	LK	Jakub Šafář	JŠ
Ondřej Konvička	OK	Pavel Šnajdara	PŠ
František Kopeček	FK	Magdaléna Šnajdarová	MŠ
Dan Křenek	DK	Miroslava Švecová	ŠM
Petr Kunčík	PK	Jana Tkáčiková	JT
Jaroslav Kuriplach	JK	Diana Tkadlecová	DT
Darek Lacina	DL	Petr Tomáš	PT
Bedřich Lansfeld	BL	Vladimír Tupý	VT
Jana Libigerová	JL	Josef Uhříčář	JU
Kamil Lysák	KL	Přemek Vaněk	PV
Erik Müller	EM	Josef Wagner	JW

Poznámky

Poznámky

Poznámky

Zvláště chráněná území přírody Zlínského kraje

Jaroslav Hrabec a kolektiv

Vydal Zlínský kraj v roce 2017, první vydání

Autorský kolektiv: Jaroslav Hrabec, Ivona Démuthová, Michal Girgel, Petr Pavelčík, Pavel Šnajdara, Magdaléna Šnajdarová, Jana Libigerová, Vladimíra Vaniaková

Grafická úprava, dtp: dgstudio.cz s.r.o.

Tisk: KODIAK print s.r.o.

Náklad: 1 200 ks

NEPRODEJNÉ

ISBN 978-80-87833-26-1

